

OPLEGGER



Midterm Review NPRZ

Oplegger bij de rapportages van de Wijkgesprekken en Burgertop

1 JULI 2022

Leon Laureij
Steven Wagemaker
--Spilter

Wijkgesprekken en Burgertop: vergelijking en aanbevelingen

De twaalf wijkgesprekken en de Burgertop, gehouden in het kader van de *midterm review* Rotterdam-Zuid van het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid (NPRZ), hebben inzichten opgeleverd die een basis vormen voor de voortzetting van het gesprek over de belangen voor Rotterdam-Zuid. Dit om verder te verkennen of een herprioritering van de thema's/pijlers van het NPRZ nodig is voor de resterende 10 jaar van het programma. Deze oplegger bij de rapportages van de wijkgesprekken en de Burgertop maakt een vergelijking van de inzichten en doet aanbevelingen voor de genoemde voortzetting van het gesprek.

Vergelijking van inzichten uit de wijkgesprekken en Burgertop

De deelnemers aan de Burgertop hebben door middel van hun bijdragen aangegeven zeven belangen te willen prioriteren bij de verbetering van Rotterdam-Zuid, zoals te lezen in de conclusie van het verslag van de Burgertop. Zoals ook in dat verslag te lezen, biedt het aantal van 72 deelnemers aan de Top te weinig basis om de inzichten uit de wijkgesprekken te toetsen met als doel brede conclusies te trekken. Echter, de inzichten uit de Burgertop geven wel voldoende aanleiding om het gesprek over een eventuele herprioritering van de belangen voor Zuid voort te zetten. Tabel 1 hieronder vergelijkt daarom de pijlers/thema's uit de wijkgesprekken met die zeven belangen vanuit de Burgertop.

Pijlers/thema's wijkgesprekken	Belangen Burgertop
School	Wonen
Werk	Fysieke leefomgeving
Wonen	School
Veiligheid	Gezag
Thuisbasis op orde/Hulpverlening	Veiligheid
Bewonersparticipatie	Bewonersbetrokkenheid/sociale leefomgeving
Leefomgeving (fysiek en sociaal)	Werk
Zichtbaar en transparant gezag	

Tabel 1: Vergelijking van onderwerpen bij de wijkgesprekken en de Burgertop

Deze vergelijking laat zien dat de pijler Thuisbasis op orde/Hulpverlening niet in de zeven belangen van de Burgertop terugkomt. Het zou te vroeg zijn om op basis hiervan te concluderen dat deze pijler vervangen zou moeten worden door één van de aanvullende thema's. Naast het lage deelnemersaantal bij de Burgertop, is te lezen in het verslag dat deze pijler mogelijk niet op dezelfde manier door de deelnemers begrepen is als bedoeld door het NPRZ. Voorts wijst de vergelijking uit dat de drie aanvullende thema's uit de wijkgesprekken ook door de deelnemers aan de Burgertop werden gezien als te prioriteren belangen voor Zuid.

Aanbevelingen

De inzichten uit de wijkgesprekken en de Burgertop dienen nader en breder getoetst te worden om definitieve conclusies te kunnen staven over de continuering van het NPRZ. De in totaal 169 deelnemers aan de 12 wijkgesprekken en de 72 deelnemers aan de Burgertop vormen tezamen geen representatieve afvaardiging van de circa 200.000 inwoners van Rotterdam-Zuid. Daarom dienen nog nadere inzichten opgehaald te worden bij een grotere, voor Zuid representatieve selectie van bewoners.

Om dit effectief te kunnen doen, verdient het de aanbeveling om de vraagstelling richting de bewoners te bepalen aan de hand van de inhoudelijke inzichten gepresenteerd in de rapportages van de wijkgesprekken en de Burgertop. Deze geven voldoende aanknopingspunten om de agenda te

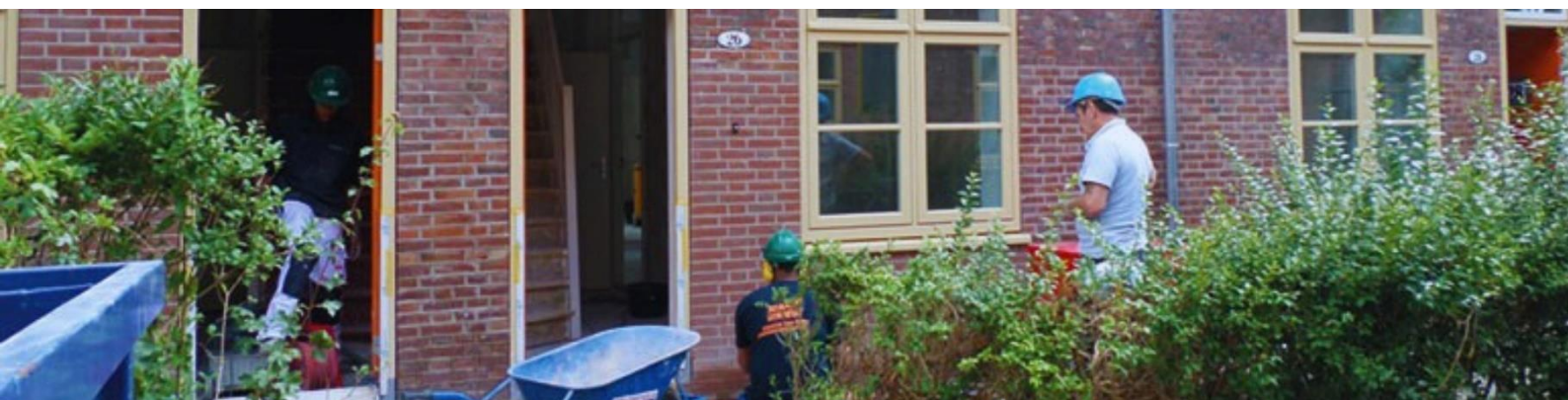
bepalen voor het verdere gesprek. Daarnaast is het van belang om een variatie aan methoden in te zetten voor het ophalen van de inzichten. Bij de wijkgesprekken en ook bij de Burgertop is gebleken dat ze vooral bewoners hebben aangetrokken die bovengemiddeld betrokken zijn bij staat en de verbetering van Rotterdam-Zuid. Dit blijkt uit observaties van de deelnemers zelf (door duidingen als “usual suspects”), alsook van medewerkers van het NPRZ. Ook de online vragenlijst die sinds het begin van de wijkgesprekken beschikbaar is geweest voor bewoners van Zuid is nog onvoldoende ingevuld.¹

Gezien de rode draad van *Bewonersparticipatie* die in de bijdragen aan zowel de wijkgesprekken als de Burgertop te lezen is, zou een specifiek beraad onder een selectie van deelnemers een goede start zijn om te bepalen op welke manieren hun medebewoners door alle wijken heen het beste te betrekken zijn. Dit wordt bevestigd door een nadere bestudering van de bijdragen in de analysecategorieën onder het thema *Bewonersparticipatie* vanuit de wijkgesprekken en onder de belangen *Een zichtbare, transparante en respectvolle NPRZ/gemeente/overheid* en *Benutten van initiatieven van bewoners of organisaties in de wijk* vanuit de Burgertop. In deze bijdragen zijn ook alvast de eerste ideeën te halen voor hoe het NPRZ het beste het gesprek met bewoners van Zuid kan voortzetten.

Uit een dergelijk beraad zou een mix van methoden kunnen komen om meer bewoners te gaan bereiken en zo hun opvattingen en inzichten toe te voegen aan die in de twee voorliggende rapportages. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan informele bijeenkomsten organiseren samen met actieve bewoners die veel contacten hebben in de wijk; samenwerken met de nieuwe wijkraden; betrekken van lokale ondernemers; aansluiten bij sociale/culturele evenementen die al georganiseerd worden; gebruik maken van bestaande ontmoetingsplekken; bewonersraden realiseren en die structureel betrekken; et cetera. De deelnemersbijdragen kunnen deze opsomming onderstrepen en verder uitbreiden; een beraad met eerder gehoorde deelnemers nog meer.

¹ Op het moment van schrijven hebben in totaal 170 mensen minimaal één vraag beantwoord; het hoogste aantal gegeven antwoorden op één vraag in de vragenlijst staat op 83. Om statistisch significante conclusies te kunnen trekken over de meningen van de gehele populatie van circa 200.000 inwoners van Rotterdam-Zuid zouden 500 tot 700 respondenten nodig zijn. Dit geldt alleen voor kwantificeerbare vragen zoals in de vragenlijst; niet voor open vragen die kwalitatieve data opleveren.

ANALYSE



Burgertop 14 mei

Midterm Review NPRZ

Verslag en analyse van de Burgertop

1 JULI 2022

Leon Laureij
Steven Wagemaker
--Spilter

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
2	Analyse per onderdeel	5
2.1	Intakevraag 1: Meningen over de thema's van NPRZ.....	5
2.2	Intakevraag 2: Wensen voor Zuid over 10 jaar	7
2.2.1	Analyse per wenscategorie.....	7
2.2.2	Reflectie.....	9
2.3	Tafelgesprekken opdracht 1: Top-10 belangen voor Zuid	9
2.4	Tafelgesprekken opdracht 2: Verdiepingsvragen per Top-5 belangen	12
2.4.1	Belang #1: Voldoende passende woningen voor de bewoners van Zuid.....	14
2.4.2	Belang #2: Een fysiek aantrekkelijke leefomgeving	17
2.4.3	Belang #3: Zo goed mogelijk kunnen leren op school	21
2.4.4	Belang #4: Een zichtbare, transparante en respectvolle NPRZ/gemeente/overheid	24
2.4.5	Belang #5: Bescherming van bewoners tegen criminaliteit.....	27
2.4.6	Belang #6: Betrokkenheid en verbondenheid tussen bewoners	30
2.4.7	Belang #7: Stabiel en voldoende inkomen uit werk	32
2.4.8	Belang #8: Benutten van initiatieven van bewoners of organisaties in de wijk	34
2.4.9	Belang #9: Goede start op de arbeidsmarkt voor jongeren	36
2.4.10	Belang #10: Hulpverlening aan bewoners naar school en werk.....	38
3	Conclusie	40
3.1	Voortzetting van het gesprek met bewoners van Zuid.....	40
3.2	Resultaten van de Burgertop als basis voor het verdere gesprek	40
3.3	Verdieping van de 7 belangen voor Zuid	41
3.4	Rode draad: bewonersbetrokkenheid bij de wijk en het gezag.....	42
4	Bijlage 1: Gedetailleerde resultaten rangschikking belangen.....	44
5	Bijlage 2: Alle wensen voor Zuid over 10 jaar	49
6	Bijlage 3: Alle antwoorden van de tafelgesprekken	54
6.1	WONINGEN (1): motivatie.....	54
6.2	WONINGEN (1): Activiteiten.....	55
6.3	WONINGEN (1): Resultaat over 10 jaar	57
6.4	LEEFOMGEVING (2): motivatie	58
6.5	LEEFOMGEVING (2): Activiteiten	59
6.6	LEEFOMGEVING (2): Resultaat over 10 jaar	60
6.7	SCHOOL (3): motivatie.....	60

6.8	SCHOOL (3): Activiteiten.....	61
6.9	SCHOOL (3): Resultaat over 10 jaar	62
6.10	ZICHTBAARHEID (4): motivatie	63
6.11	ZICHTBAARHEID (4): Activiteiten	64
6.12	ZICHTBAARHEID (4): Resultaat over 10 jaar	64
6.13	ZICHTBAARHEID (4): Wvttk.....	65
6.14	CRIMINALITEIT (5): motivatie	65
6.15	CRIMINALITEIT (5): Activiteiten	66
6.16	CRIMINALITEIT (5): Resultaat over 10 jaar.....	67
6.17	BETROKKENHEID (6): motivatie	67
6.18	BETROKKENHEID (6): Activiteiten	68
6.19	BETROKKENHEID (6): Resultaat over 10 jaar	69
6.20	WERK (7): motivatie	69
6.21	WERK (7): Activiteiten	70
6.22	BENUTTEN INITIATIEVEN (8): motivatie	70
6.23	BENUTTEN INITIATIEVEN (8): Activiteiten	71
6.24	BENUTTEN INITIATIEVEN (8): Resultaat over 10 jaar	71
6.25	ARBEIDSMARKT (9): motivatie.....	72
6.26	ARBEIDSMARKT (9): Activiteiten.....	72
6.27	ARBEIDSMARKT (9): Resultaat over 10 jaar	72
6.28	HULPVERLENING (10): motivatie.....	73
6.29	HULPVERLENING (10): Activiteiten.....	73
6.30	Nieuw genoemde belangen.....	74
6.31	Ook gezegd, maar zonder directe relatie met de vragen	74

1 Inleiding

Op zaterdag 14 mei vond de Burgertop plaats in het kader van de midterm review van het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid (NPRZ). De locatie was De Hillevliet in de wijk Feijenoord. Deze locatie was besproken nadat het verwachte deelnemersaantal was bijgesteld van maximaal 800 (met Ahoy als beoogde locatie) naar maximaal 100.¹

Het doel van de Burgertop was om de inzichten uit de wijkgesprekken van de midterm review te toetsen onder een brede afvaardiging van de bewoners van Rotterdam-Zuid. Daarbij was de wens van programmadirecteur Marco Pastors om specifiek te toetsen of de deelnemers achter de huidige thema's of pijlers van het NPRZ konden staan, of dat zij die nog zouden willen aanpassen of aanvullen. Deze toetsing is uitgevoerd door middel van twee individuele intakevragen, een rangschikking van belangen voor Rotterdam-Zuid per groepje deelnemers en tot slot verdiepende groeps gesprekken over die belangen.

Het voorliggende verslag beschrijft de organisatie, analyses en resultaten van de verschillende programmaonderdelen van de Burgertop, waarvan de inzichten zijn vastgelegd in de digitale omgeving van Spilter. Deze inzichten zijn verzameld in de vorm van:

1. Scores gegeven door individuele deelnemers bij intakevraag 1: *Wat is uw mening over de huidige vijf thema's waarop we aan verbetering werken in Rotterdam-Zuid?*
2. Wensen gegeven door individuele deelnemers bij intakevraag 2: *Wat is uw wens voor Rotterdam-Zuid over 10 jaar?*
3. Rangschikking per groep van maximaal 6 deelnemers, van een lijst van 10 belangen voor Rotterdam-Zuid;
4. Antwoorden op drie verdiepingsvragen per belang in de Top-5 van iedere groep.

Ter verantwoording van de observaties en conclusies in dit verslag, het volgende:

- De analyses van de wensen en antwoorden op de vragen zijn door de analist van Spilter uitgevoerd in de digitale Spilteromgeving, waar de bijdragen ook op waren vastgelegd. Hierbij is het principe van *open coding* gevolgd; door tijdens het lezen en herlezen van de wensen en antwoorden verschillende bijdragen met een vergelijkbaar thema bij elkaar te groeperen, ontstonden analytische categorieën. Op deze manier ontstond gaandeweg een kader voor verdere interpretatie van de bijdragen. Dit resulteerde uiteindelijk in een toekenning van elke individuele bijdrage aan één of meerdere categorieën. En dit stelde de analist in staat om terugkerende thema's te bespreken vanuit een overkoepelend perspectief over de bijdragen en daar meer algemene observaties op te baseren.
- Bijlagen 2 en 3 van dit verslag bevatten alle bijdragen die in de analyses zijn opgenomen per analysecategorie.

¹ De aanleiding van de bijstelling omlaag was het lage aantal aanmeldingen voor deelname aan de burgertop nadat 10.000 aselecte persoonlijke uitnodigingen vanuit de burgermeester waren verstuurd naar bewoners van Rotterdam-Zuid; publicaties met aankondigingen waren verschenen in het Algemeen Dagblad, Dagblad010 en Havenloods; posters met aankondigingen van de burgertop waren gehangen in publieke ruimtes; digitale aankondigingen waren verspreid via verschillende sociale media waarop bewoners van Zuid actief zijn; flyers waren uitgedeeld in diverse wijken op Zuid; en daarnaast ook gerichte uitnodigingen direct waren gedeeld met sleutelfiguren in de wijken en met alle deelnemers aan de 12 wijkgesprekken gehouden in het kader van de midterm evaluatie.

- Tot slot: 72 bewoners van Rotterdam-Zuid hebben deelgenomen aan de Burgertop. Deze opkomst is te gering om de gebundelde observaties in dit verslag te onderbouwen als definitieve conclusies over de koers van het NPRZ. De steekproef is daarvoor niet representatief te noemen, gezien het totale inwoneraantal van circa 200.000 inwoners. Het verslag is wel een valide weergave van de opvattingen van de deelnemers aan de Burgertop, over hun buurt en over de inspanningen om die te verbeteren gedurende de afgelopen 10 jaar en in het vervolg. Het verslag is dus te lezen als een feitelijke weergave van de observaties verzameld tijdens de Burgertop en de meest gehoorde bewonersopvattingen die daarin te herkennen zijn. De aanbevelingen in dit verslag hebben betrekking op mogelijke vervolgstappen in het verzamelen van inzichten van de bewoners van Rotterdam-Zuid, met als uiteindelijke doel om conclusies te kunnen trekken over gewenste verbeteringen in de komende 10 jaar.

Hierna wordt in hoofdstuk 2 de analyse per bovengenoemd programmaonderdeel van de Burgertop beschreven, inclusief tussenliggende reflecties. Hoofdstuk 3 geeft de conclusie voor alle onderdelen.

2 Analyse per onderdeel

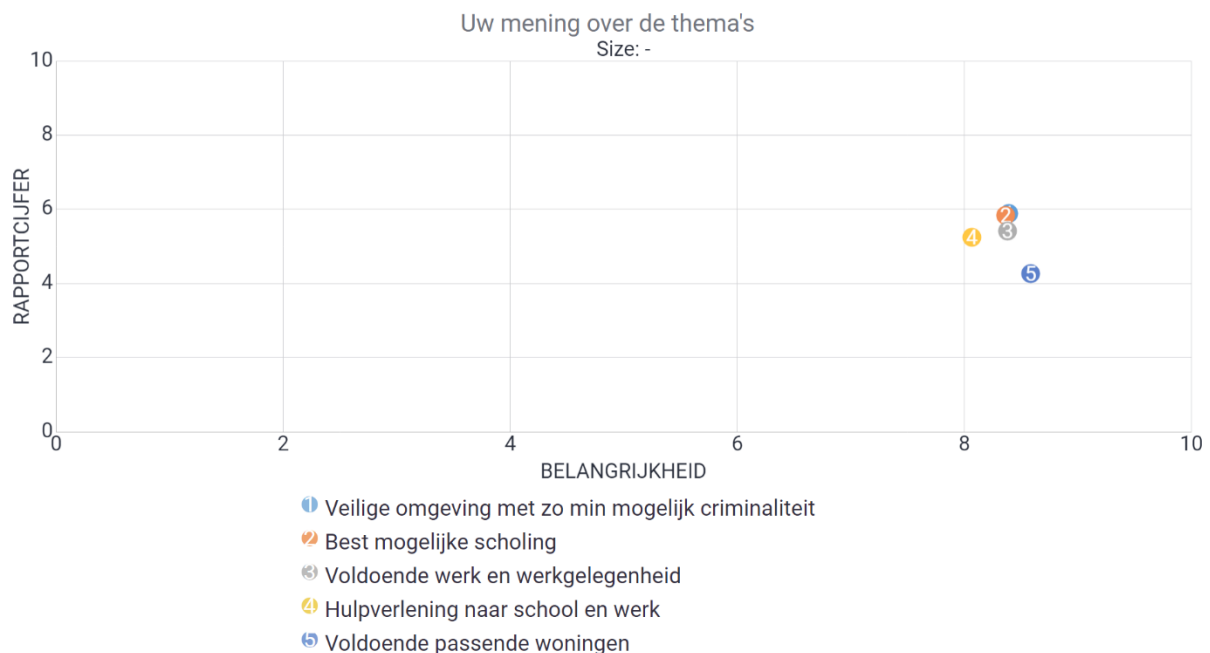
2.1 Intakevraag 1: Meningen over de thema's van NPRZ

Bij aankomst op de Bugertop werden deelnemers eerst uitgenodigd om individueel antwoord te geven op twee 'intakevragen'. De antwoorden werden in het Spiltersysteem ingevoerd door verslagleggers die zich vrijwillig hadden aangemeld bij NPRZ. De twee vragen zijn:

1. ***Wat is uw mening over de huidige vijf thema's waarop we aan verbetering werken in Rotterdam-Zuid?***
2. ***Wat is uw wens voor Rotterdam-Zuid over 10 jaar?***

In deze paragraaf zijn de antwoorden op de eerste intakevraag te lezen. De deelnemers konden per thema twee scores van 1 tot 10 geven; één voor hoe belangrijk ze het thema vinden en één voor hoe goed dat thema er nu voor staat op Zuid (een soort 'rapportcijfer'). Onderstaande grafiek en tabel geven de resultaten van de twee scores weer.

Grafiek 1 hieronder zet voor elk thema de twee scores tegen elkaar uit, met langs de verticale as het 'rapportcijfer' en langs de horizontale as de 'belangrijkheid'. Elk van de vijf thema's is in de grafiek terug te zien als bolletje met een eigen kleur en nummer. De positie van de bol is bepaald door de gemiddelde scores op belangrijkheid en rapportcijfer.









Grafiek 1: Gemiddelde score op belangrijkheid en rapportcijfer, per thema uit intakevraag 1

In de grafiek is af te lezen dat *Voldoende passende woningen* als belangrijkste thema wordt gezien (score tussen 8 en 9) en ook als laagst scoort op het rapportcijfer (iets boven de 4). Het hoogste rapportcijfer is gegeven aan het thema *Veilige omgeving met zo min mogelijk criminaliteit* (tegen de onderkant van de 6 aan), en die scoort relatief gemiddeld op belangrijkheid (ruim boven de 8). De grafiek laat dus in één oogopslag zien dat de pijler Wonen volgens de antwoorden op deze intakevraag de meest urgente aandacht behoeft, aangezien het bijbehorende thema het belangrijkste

wordt gevonden en de 'staat op Zuid' van dat thema het slechtst scoort. Dat is althans de suggestie. De data in de volgende tabel helpen om deze suggestie te bevestigen of ontkrachten.

De resultaten van de eerste intakevraag worden in meer detail weergegeven in tabel 1 hieronder. Daarin is per thema niet alleen de gemiddelde score op belangrijkheid en rapportcijfer af te lezen, maar ook de spreiding van de scores rond de gemiddelden.

Thema	BELANGRIJKHEID: gemiddelde en spreiding	RAPPORT- CIJFER: gemiddelde en spreiding		Aantal antwoorden
Voldoende passende woningen	8,6 ±2,2	4,3 ±1,9		65
Veilige omgeving met zo min mogelijk criminaliteit	8,4 ±2,0	5,9 ±1,8		64
Voldoende werk en werkgelegenheid	8,4 ±2,0	5,4 ±2,1		58
Best mogelijke scholing	8,4 ±2,2	5,8 ±1,6		60
Hulpverlening naar school en werk	8,1 ±2,2	5,2 ±1,8		58
Totaal	8,4 ±2,1	5,3 ±1,9		

Tabel 1: Gemiddeldes en spreidingen van de scores gegeven per thema bij intakevraag 1

De thema's zijn in deze tabel geordend op aflopende gemiddelde score op belangrijkheid. Zo is het thema rondom de pijler Wonen weer bovenaan terug te zien en eindigt het thema *Hulpverlening naar school en werk* onderaan.²

Over het geheel genomen liggen de gemiddelde scores van de thema's per 'criterium' relatief dichtbij elkaar. Het onderscheid tussen de thema's is wat dat betreft dus klein. Dit beeld wordt bevestigd door de spreidingsmaten die in de tabel erbij staan. Immers, de gemiddelde score op belangrijkheid varieert *slechts* van minimaal 8,1 tot maximaal 8,6; een bereik van 0,5. De gemiddelde spreiding van de scores rondom het gemiddelde is meer dan vier keer zo groot: 2,1. Dit betekent dat de gegeven scores op belangrijkheid dermate veel variatie tussen de thema's vertonen dat de onderlinge verschillen in gemiddelden verwaarloosbaar klein zijn.

Bij het rapportcijfer is dit minder extreem; daar is de gemiddelde spreiding met 1,9 ook duidelijk groter dan het bereik van 1,6 (5,9 – 4,3). Echter de laagste score van 4,3 ligt aanmerkelijk lager dan de rest van de scores, wat wel een relevant scoreverschil tussen het thema 'wonen' en de andere thema's aangeeft. Een voorzichtige conclusie zou hier dus kunnen zijn dat *voldoende passende woningen* het slechtst scoort van alle vijf de thema's van het NPRZ.

² In de aantallen antwoorden gegeven per thema (meest rechter kolom in de tabel) zijn het aantal keren dat een deelnemer bij een bepaald thema de optie 'geen opvatting' aan heeft gevinkt niet meegeteld. Dit verklaart het ongelijke aantal per thema.

Met andere woorden: los van de kleine onderlinge verschillen tussen de thema's, zijn de *gemiddelde scores* van 8,4 op belangrijkheid en 5,3 op rapportcijfer (te lezen in de onderste rij) het meest informatief aan deze resultaten. Door de bank genomen vinden de deelnemers de vijf thema's dus zeer belangrijk en zien zij op Zuid voldoende ruimte voor verbetering op het gebied van die thema's.

2.2 Intakevraag 2: Wensen voor Zuid over 10 jaar

De tweede intakevraag die deelnemers bij binnenkomst werd gesteld is:

Wat is uw wens voor Rotterdam-Zuid over 10 jaar?

Zij die dat wilden, hebben zelf of met ondersteuning van een verslaglegger één of meer antwoorden ingetypt in het Spiltersysteem. De 79 gegeven antwoorden zijn ten behoeve van deze analyse achteraf onderverdeeld in de 11 categorieën in tabel 2 hieronder. De categorieën zijn gevormd door de analist van Spilter, met gebruik van de *open coding* methode.³ Doordat een flink aantal antwoorden in te delen was in meer dan één categorie (bijvoorbeeld doordat er meerdere wensen in één werden gegeven), vertegenwoordigen de categorieën in totaal 139 wensen. De rest van deze paragraaf bespreekt een korte analyse per wenscategorie.

#	Categorie wens	Aantal
1	Sociale leefomgeving	31
2	Wonen	20
3	Gezag	16
4	Fysieke leefomgeving	15
5	Veiligheid	14
6	Werk	12
7	School	10
8	Status van Rotterdam-Zuid	8
9	Gelukkig leven	7
10	Thuisbasis op orde	4
11	Gezondheidszorg	2
TOTAAL		139

Tabel 2: Aantal wensen per analysecategorie van de antwoorden op intakevraag 2

2.2.1 Analyse per wenscategorie

Onderstaand volgt een korte bespreking per analysecategorie, die verder in kaart brengt wat de betreffende wensen meer specifiek inhouden. Daarna volgt een beknopte reflectie op het geheel. In bijlage 2 zijn alle 139 gegeven wensen ingedeeld per analysecategorie te lezen.

Sociale leefomgeving

De grootste subcategorie onder deze 31 wensen betreffen sociale cohesie, inclusiviteit en/of gelijkheid tussen bewoners. Hier gaat het bijvoorbeeld om betrokkenheid en goede omgangsvormen; gelijke kansen voor geboren Rotterdammers en nieuwkomers, net als voor arme en rijke mensen; een goede, gezellige sfeer; maar ook dat er meer Nederlands wordt gesproken. Daarnaast gaat een aantal wensen om de maatschappelijke status/welvaart van Zuid meer op het niveau te krijgen van Rotterdam-Noord of het landelijk gemiddelde. En tot slot zijn er wensen voor meer

³ Zie de inleiding van hoofdstuk 1 voor nadere uitleg over deze analysemethode.

culturele/sportactiviteiten, meer ontmoetingsplekken en activiteiten of evenementen voor bewoners (met name voor jongeren).

Wonen

Binnen deze analysecategorie gaan de meeste van de 20 wensen om de behoefte aan meer/voldoende betaalbare en passende woningen voor alle verschillende bewoners van Rotterdam-Zuid. Enkele antwoorden gaan ook over beter onderhoud van woningen of beter inzicht/meer transparantie in de beschikbaarheid en toewijzing van woningen.

Gezag

Van de 16 wensen in deze categorie vragen de meeste dat gemeente/NPRZ/wijkraden beter communiceren (zowel informeren als luisteren) met bewoners en/of meer ruimte geven aan burgerinitiatieven of bewonersparticipatie.

Fysieke leefomgeving

De meest voorkomende wensen in deze categorie van in totaal 15 wensen, hebben te maken met hoe de buurt eruitziet; schoon, groen, mooi en netjes zijn meer gewenst; afval, rommel en viezigheid worden weg gewenst. Daarnaast zijn er wensen over de inrichting van de wijken, vooral met betrekking tot verkeer; dus meer ruimte voor fietsers en minder auto's in de straat. Maar bijvoorbeeld ook de wens om een metrolijn en -tunnel tussen Feijenoord en De Es.

Veiligheid

Alle 14 wensen in deze categorie vragen simpelweg om (meer) veiligheid en/of minder criminaliteit in de straten. Een enkele wens vraagt ook om minder politiegeweld.

Werk

Alle 12 wensen in deze categorie vragen om (meer) banen/werk, informatie daarover, of kansen daarvoor voor iedereen op Zuid.

School

De 10 wensen over school vragen om (meer) scholing van de jongeren van Zuid. Een enkele wens stipt specifiek de tekorten in het onderwijs aan.

Status van Rotterdam-Zuid

De 8 wensen in deze categorie gaan erom dat Zuid als geheel meer op het niveau komt van andere wijken zoals in Noord of Oost; van de rest van Nederland; of van Rotterdam-Zuid 10 jaar geleden. Een enkele wens vraagt om het behoud van het Rotterdamse karakter, maar het gaat ze allemaal om de status van Zuid in de ogen van de wereld erbuiten.

Gelukkig leven

Deze 7 wensen gaan om aspecten van een gelukkig leven in het algemeen; het gaat dan bijvoorbeeld om tevredenheid, leefbaarheid, welzijn, energie, gelukkige mensen, et cetera.

Thuisbasis op orde

Van de 4 wensen in deze categorie gaan 3 specifiek om de thuissituatie van jongeren of kinderen; dat zij goed en respectvol worden opgevoed worden, het goed gaat thuis en dat er thuis Nederlands wordt gesproken. Eén wens gaat erom dat beschikbare hulp voor bewoners bij iedereen bekend is.

Gezondheidszorg

De 2 wensen in deze categorie noemen gezondheidszorg expliciet; de één als vervulde basisbehoefte voor iedereen en de ander stelt dat het moeilijk is om een goede huisarts te vinden.

2.2.2 Reflectie

Uitgenodigd door de brede formulering van de openingsvraag, geven de wensen een algemeen beeld van wat de deelnemende bewoners voor de komende 10 jaar belangrijk vinden als zij denken aan een goed of beter leven op Zuid. Kort gezegd wensen zij in aflopende volgorde van frequentie: een betere sociale leefomgeving; voldoende passende en betaalbare woningen voor iedereen; gezagsorganen die beter communiceren met de bewoners en hun initiatieven meer ruimte geven; een betere fysieke leefomgeving; meer veiligheid; meer werk; en meer/betere scholing. Dit zijn de wenscategorieën met 10 of meer wensen, waarin de meeste wensen uit de kleinere categorieën via dubbeling ook vertegenwoordigd zijn.

Voor het onderhavige verslag is het zinvol om deze wensen apart te bezien van de wensen die bij alle wijkgesprekken zijn gedeeld. Zo kan voor de deelnemers aan de burgertop de directe vergelijking gemaakt worden tussen wat zij wensen bij de open vraag en hoe zij de Top-10 belangen prioriteren (zie de volgende paragraaf). Het integrale verslag van alle wijkgesprekken zal de 'wensen voor Zuid over 10 jaar' van de burgertop samenvoegen met die van de wijkgesprekken.

2.3 Tafelgesprekken opdracht 1: Top-10 belangen voor Zuid

Het grootste programmaonderdeel van de Burgertop bestond uit 15 separate tafelgesprekken met een maximum van 6 deelnemers per tafel, geleid door een voorzitter geselecteerd door het NPRZ. De gesprekken werden in het Spiltersysteem vastgelegd door een verslaglegger per tafel.

De eerste opdracht per tafel was om uit de door het NPRZ voorgestelde lijstje van 10 belangen voor Zuid een gedeelde Top-5 te maken. De lijst van 10 bestond uit 6 belangen direct gerelateerd aan de 5 pijlers van het NPRZ, aangevuld met 4 belangen die tijdens de wijkgesprekken veelvuldig zijn genoemd. Het doel van de rangschikking per tafel is te toetsen of het NPRZ aan de juiste belangen werkt, en of er mogelijk andere belangen aan het programma toegevoegd dienen te worden.

Tabel 3 op de volgende pagina laat de algehele Top-10 van belangen zien die is ontstaan door alle Top-5 lijsten van de 15 tafelgesprekken samen te voegen en per belang de gemiddelde positie in de totale rangschikking te berekenen. Naast deze gemiddelde positie in de Top-10 geeft de tabel per belang de spreiding van alle 15 antwoorden (1 antwoord per tafel) rond dat gemiddelde weer. Hoe kleiner deze spreiding, hoe meer de verschillende tafels het 'met elkaar eens zijn' over de positie van het belang in de totale rangschikking. De grafiek per belang in het midden van tabel 3 markeert verder met kleuren in hoeverre de verschillende tafels het met elkaar eens zijn over de positie van een belang. Rood betekent meer verdeeldheid; groen meer eensgezindheid; grijs zit daar tussenin. Meer gedetailleerde resultaten per belang (inclusief spreidingscores) zijn af te lezen van de grafieken in bijlage 1.

Belang		Positie	Spreiding	Aantal antwoorden
Belang van voldoende passende WONINGEN voor de bewoners van Rotterdam-Zuid		1	2,0	15
Belang van een fysiek aantrekkelijke LEEFOMGEVING		2	1,7	15
Belang van zo goed mogelijk kunnen leren op SCHOOL		3	2,1	15
Belang van een ZICHTBARE, transparante en respectvolle NPRZ/gemeente/overheid		4	1,7	15
Belang van bescherming van bewoners tegen CRIMINALITEIT		5	1,7	15
Belang van een stabiel en voldoende inkomen uit WERK		6	1,4	15
Belang van BETROKKENHEID en verbondenheid tussen bewoners		7	1,7	15
Belang van BENUTTEN INITIATIEVEN van bewoners of organisaties in de wijk		8	1,6	15
Belang van een goede start op de ARBEIDSMARKT voor jongeren		9	1,5	15
Belang van HULPVERLENING aan bewoners naar school en werk		10	0,7	15

Tabel 3: Rangschikking van de 10 belangen, als uitkomst van de Top-5 belangen per tafel in de tafelgesprekken

De belangrijkste conclusies die uit tabel 3 zijn op te maken zijn:

1. Er is een Top-10 van belangen ontstaan, waarop het belang van voldoende passende woningen op nummer 1 is geëindigd, het belang van hulpverlening naar school en werk op nummer 10, en de andere 8 belangen daar tussenin.
2. De spreidingen rond de gemiddelde posities van de belangen zijn over het geheel groot te noemen:
 - a. Er zijn slechts 3 belangen waarvan de spreiding groen kleurt en die dus het dichtst in de buurt van consensus tussen alle tafels komen;
 - b. Van 5 van de 10 belangen is de spreiding rond de gemiddelde positie middelmatig te noemen: deze kleuren grijs in de tabel;

- c. De belangen op posities 1 en 3 hebben een roodgekleurde spreiding van 2,0 of groter, wat betekent dat de tafels als geheel het minst eensgezind zijn over de posities van deze belangen.

Conclusie 2 trekt conclusie 1 direct in twijfel. Het onderstreept dat de meningen tussen de tafels verdeeld zijn over welke belangen in de Top-5 horen. Kort gezegd lopen de meningen van de deelnemers aan de Burgertop uiteen over welke belangen in de Top-5 horen.

Echter, de Top-7 van tabel 3 wordt wel bevestigd door de wensen voor Zuid over 10 jaar, die de deelnemers ieder voor zich geven als antwoord op de open intakevraag 2 (besproken in paragraaf 2.2). Tabel 4 hieronder vergelijkt de rangschikking van thema's zoals op te maken uit de prioritering van belangen door de 15 tafels, met die van de intakevraag. Hieruit blijkt dat de resultaten van de twee vragen tezamen op dezelfde zeven belangrijkste thema's uitkomen. Met andere woorden: *de deelnemersgroep vindt de zeven hoogst geprioriteerde belangen daadwerkelijk de belangrijkste thema's voor Rotterdam-Zuid.*

Thema	Rangschikking	
	Tafelgesprekken 'belangen'	Open intakevraag 'wensen'
Wonen	1	2
Fysieke leefomgeving	2	4
School	3	7
Gezag	4	3
Veiligheid	5	5
Betrokkenheid (een 'belang') /sociale leefomgeving (een 'wens')	6	1
Werk	7	6
Initiatieven in de wijk	8	-
Start arbeidsmarkt	9	-
Hulpverlening/thuisbasis	10	10
Status van Zuid	-	8
Gelukkig leven	-	9
Gezondheidszorg	-	11

Tabel 4: Thematische vergelijking van de rangschikking van belangen bij de tafelgesprekken met de rangschikking van wensen uit de open intakevraag 2

2.4 Tafelgesprekken opdracht 2: Verdiepingsvragen per Top-5 belangen

De tweede opdracht bij de tafelgesprekken was om per belang in de Top-5 van de tafel, antwoorden te geven op de volgende drie verdiepingsvragen:

1. **Motivatie: WAAROM prioriteert u dit belang in de Top-5? / WAAROM is dit belangrijk?**
2. **Activiteiten: HOE is dit belang te realiseren?**
3. **Resultaat: WAT moet er voor dit belang zijn bereikt over 10 jaar?**

De tafelvoorzitter begeleidde het gesprek tussen de deelnemers volgens de opzet van deze drie vragen. De verslaglegger legde in het Spiltersysteem de antwoorden vast waar de deelnemers aan de tafel consensus over bereikten.

De gegeven antwoorden per belang per vraag zijn na afloop van de Burgertop geanalyseerd en in thematische analysecategorieën ondergebracht. Tabel 5 op de volgende pagina geeft voor alle 10 belangen de analysecategorieën per vraag weer, inclusief het aantal antwoorden dat aan elke categorie is toegekend. Het totaal aantal van 366 antwoorden is inclusief dubbelingen die in de analyse zijn aangebracht; dit betreft antwoorden die in meer dan één analyse categorie behoren. In bijlage 3 zijn alle gegeven antwoorden per belang per vraag, ingedeeld per analysecategorie te lezen.

In de sub paragrafen die volgen worden de resultaten van deze antwoordenanalyse besproken per vraag per belang.

Top-10 belangen	1. Voldoende passende woningen voor de bewoners van Zuid	2. Een fysiek aantrekkelijke leefomgeving	3. Zo goed mogelijk kunnen leren op school	4. Een zichtbare, transparante en respectvolle NPRZ/gemeente/overheid	5. Bescherming van bewoners tegen criminaliteit	6. Betrokkenheid en verbondenheid tussen bewoners	7. Stabiel en voldoende inkomen uit werk	8. Benutten van initiatieven van bewoners of organisaties in de wijk	9. Goede start op de arbeidsmarkt voor jongeren	10. Hulpverlening aan bewoners naar school en werk
Totaal	102	53	43	33	32	53	10	20	14	5
Motivatie: Waarom belangrijk?	VRAAG EN AANBOD OP WONINGMARKT 15 BETAALBAARHEID 11 BEWONERS MOETEN KUNNEN BLIJVEN (WOON)BELEID EN WETGEVING 34	GELUKKIG LEVEN 10 STAAT VAN DE FYSIEKE LEEFOMGEVING 9 VEILIGHEID/CRIMINALITEIT 4	GELUKKIG LEVEN 10 SOCIALE ONGELIJKHEID 2 OVERIG 1	ZICHTBAARHEID 7 RESPECT 2 TRANSPARANTIE 2	VEILIGHEID EN ANGST VOOR ONVEILIGHEID 6 BELEMMERINGEN VOOR VEILIGHEID 3 OVERIG 1	POSITIEVE REDENEN 15 NEGatieve REDENEN 2	GELUKKIG LEVEN 2 SOCIALE ONGELIJKHEID 1	AANGAANDE NPRZ/GEMEENTE 3 AANGAANDE BEWONERS 1	GOEDE TOEKOMST 3 BELEMMERINGEN 1	FACILITEREN VAN ONTMOETINGEN EN ACTIVITEITEN VOOR JONGEREN 1
Totaal	34	23	13	13	10	17	4	4	4	1
Activiteiten: Hoe realiseren?	BENUTTING BESTAANDE PANDEN 13 (WOON)BELEID EN WETGEVING 13 VRAAG EN AANBOD OP WONINGMARKT 11 NIEUWBOUW 5	VUIL EN ARVAL TEGENAAN 7 BEWONERS BETREKKEN 7 STAAT VAN DE FYSIEKE LEEFOMGEVING 5	EFFECTIEVER ORGANISEREN 7 RICHTEN OP EEN GOEDE TOEKOMST 7 BEWONERS BETREKKEN 4	GEZAG BETREKKEN 7 BEWONERS BETREKKEN 6 BEWONERS BETREKKEN 4	PREVENTIE 8 HANDHAVINGEN BESTRAFFING 6	ACTIVITEITEN NPRZ/GEMEENTE 16 ACTIVITEITEN BEWONERS 4	BEGELEIDING NAAR WERK 4 VERBETERING ARBEIDSVORWAAR DEN 2	HOE INITIATIEVEN BENUTTEN 7 DOELGROEP JONGEREN 2 WELKE INITIATIEVEN BENUTTEN 2	ONDERWIJSGEBIED 3 BEGELEIDING VAN JONGEREN NAAR WERK 3	GEBRUIK VAN MAKEN VAN INITIATIEVEN IN DE WIJK 3 PRAKTISCHE OPLOSSINGEN 1
Totaal	42	19	19	9	14	20	6	12	6	4
Resultaat: Wat bereikt over 10 jaar?	VRAAG EN AANBOD OP WONINGMARKT 18 BENUTTING BESTAANDE PANDEN 5 LEEFOMGEVING 3	STAAT VAN DE FYSIEKE LEEFOMGEVING 8 STAAT VAN DE SOCIALE LEEFOMGEVING 3	EFFECTIEVER ORGANISEREN 8 SOCIALE ONGELIJKHEID 5 AANGEPAKT 3	ONDERLINGE VERHOUDING GEZAG EN BEWONERS 8 OPTREDEN VAN GEZAG 3 STAAT VAN ZUID 2	PREVENTIE 5 HANDHAVINGEN BESTRAFFING 3	SOCIALE LEEFOMGEVING 11 FYSIEKE LEEFOMGEVING 5	ALLE JONGEREN WERKEN 2 BEWUSTZIJN VAN BELEMMERINGEN VOOR JONGEREN 2	ONDERLINGE VERHOUDING GEZAG EN BEWONERS 3 STAAT VAN ZUID 1	ALLE JONGEREN WERKEN 2 BEWUSTZIJN VAN BELEMMERINGEN VOOR JONGEREN 2	
Totaal	26	11	11	13	8	16	0	4	4	0

Tabel 5: Aantal antwoorden per analysecategorie per vraag, gegeven voor de rangschikking van belangen per tafel

2.4.1 Belang #1: Voldoende passende woningen voor de bewoners van Zuid

Ondanks de eerder besproken grote spreiding in de rangschikking van dit belang (tabel 3), is duidelijk dat de deelnemers aan de tafelgesprekken voldoende passende woningen voor de bewoners van Zuid de topprioriteit vinden. Dit wordt bijvoorbeeld bevestigd in het grote aantal antwoorden dat is gegeven op de verdiepingsvragen bij dit belang, zoals te lezen in tabel 5: bijna twee keer zoveel als bij het belang op positie 2 van de Top-10. Hier volgt per verdiepingsvraag bij dit belang een bespreking van de analysecategorieën en enkele antwoorden die in de analyse daaraan toegewezen zijn.

Motivatie: Waarom is dit belangrijk?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Motivatie: Waarom belangrijk?	VRAAG EN AANBOD OP WONINGMARKT	15
	BETAALBAARHEID	11
	BEWONERS MOETEN KUNNEN BLIJVEN	5
	(WOON)BELEID EN WETGEVING	3
Totaal		34

De bij elkaar 26 antwoorden in de twee grootste analysecategorieën geven aan dat deelnemers dit thema voornamelijk belangrijk vinden omdat de vraag en het aanbod van de woningmarkt op Zuid nu te wensen overlaat. Enkele veelzeggende antwoorden in deze categorie zijn:

Passende woningen zijn een voorwaarde voor gevoel van perspectief, gevoel van verbinding houden, en van belang dat er woningen zijn voor mensen van verschillende inkomens.

Het is belangrijk voor de opvoeding. Als het voldoende groot is, komen er geen h angjongeren.

Deze antwoorden geven aan dat deelnemers uit verschillende demografische groepen moeten kunnen wonen op Zuid en dat het woningaanbod op die vraag afgestemd moet zijn of worden. Daarnaast blijkt ook dat deelnemers voldoende passende woningen voorwaardelijk vinden voor een goed leven. Dit verklaart mede de rangschikking op nummer 1 van dit belang: het begint met de plek waar je woont.

Omdat zorgen over de betaalbaarheid van woningen het meest genoemd is als specifiek aspect van de 'passendheid' van woningen, zijn deze antwoorden in een aparte categorie opgenomen. Hieruit blijkt vooral een ongenoegen over de huidige prijzen van woningen op Zuid. Bijvoorbeeld:

Grote gezinnen in te kleine woningen en wat er nieuw gebouwd wordt is veel te duur. Er gebeurt te weinig aan onderhoud. Te weinig gebouwd voor de mensen die er nu al wonen, is niet betaalbaar.

Geboren en getogen Rotterdammers moeten uitwijken naar omliggende gemeenten vanwege onbetaalbaarheid.

Het tweede bovenstaande antwoord is ook een illustratie van de analysecategorie ‘bewoners moeten kunnen blijven’. Dergelijke antwoorden geven blijk van wensen om als bewoner van Zuid door te kunnen stromen naar andere woningen binnen Rotterdam-Zuid wanneer ze aan een andere woning toe zijn. Of zoals een ander antwoord het simpelweg verwoordt:

We willen in Rotterdam blijven wonen

Tot slot geeft een drietal antwoorden uiting aan ongenoegen met beleid en wetgeving die direct of indirect betrekking hebben op wonen. Bijvoorbeeld:

Toegankelijkheid, bijv. de starheid van de woningcorporaties waardoor logische oplossingen niet kunnen worden uitgevoerd. Bijv. ouders mogen bij overlijden niet hun kinderen hun huurwoning geven.

Voor zover de motivaties van deelnemers om het belang van passende woningen hoog te prioriteren. Los van de thema’s die uit de motivaties naar boven komen, valt op dat ze vaak gefundeerd zijn in een gevoel van ongenoegen. Dus iemand vindt passende woningen belangrijk omdat het op dat gebied momenteel niet naar tevredenheid is geregeld op Zuid.

Activiteiten: Hoe is dit belang te realiseren?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Activiteiten: Hoe realiseren?	<i>BENUTTING BESTAANDE PANDEN</i>	13
	<i>(WOON)BELEID EN WETGEVING</i>	13
	<i>VRAAG EN AANBOD OP WONINGMARKT</i>	11
	<i>NIEUWBOUW</i>	5
Totaal		42

Twee analysecategorieën zijn dezelfde als twee die bij de motivatievraag ook al verschenen: ‘(woon)beleid en wetgeving’ en ‘vraag en aanbod op woningmarkt’. De ideeën die deelnemers hebben om het belang van passende woningen te dienen hangen dus voor een groot deel samen met de motivaties die ze geven om dit belang hoog te prioriteren. In dit kader gaat het de deelnemers om het wegnemen van hun eerder genoemde ongenoegen. Dit blijkt bij de eerstgenoemde categorie bijvoorbeeld uit:

Stop met ouders korten op uitkering als ze kinderen vanaf 18 in huis hebben wonen. Als mensen thuis willen blijven wonen, moet dat mogelijk zijn.⁴

Wooncooperaties waarbij bewoners het voor het zeggen hebben. En beschikking hebben over toekomst van hun eigen woning.

En uit de categorie ‘vraag en aanbod op woningmarkt’:

Als er sociale woningbouw verdwijnt, moet er minstens eenzelfde aantal terugkomen. Liefst nog meer.

⁴ Dit betreft de kostendelersnorm en is inderdaad een groot probleem dat ook door het NPRZ is geconstateerd. Het Kabinet heeft aangekondigd dat dit verdwijnt.

Rotterdam is sterk in gemengde wijken, daarom zijn de problemen minder Den Haag en Amsterdam. Het spreiden van verschillende inkomenspopulatie in Rotterdam zou een stuk helpen. Een betere verdeling van sociale en particulieren op zuid.⁵

Daarnaast is de categorie ‘benutting bestaande panden’ sterk vertegenwoordigd in de antwoorden. Hierbij gaat het enerzijds om onderhoud, renovatie, of herbestemming van panden die in slechte staat verkeren of leegstaan. Bijvoorbeeld:

Leegstaande gebouwen benutten voor sociale huur en middensector. Nu wordt dat niet gedaan, want de waarde van het pand daalt als hier sociale huur in komt. Met name in de duurdere wijken.

meer huizen opknappen / renoveren / betaalbare woningen

En anderzijds gaat het om het aanpakken van oneigenlijk gebruik van bestaande woonruimte, zoals:

beleggers weren uit wijken⁶

De kleinste analysecategorie bestaat uit antwoorden die voorstellen doen om met nieuwbouw het belang van passende woningen te dienen. Hiervan zagen we hierboven al een voorbeeld over het terugbouwen van sociale woningbouw dat verdwijnt. Daarnaast geven andere antwoorden suggesties voor “alternatieve bouw”, “bouw op water” of te “kijken naar infrastructuur om te kunnen bouwen”.

Resultaat: Wat moet er voor dit belang zijn bereikt over 10 jaar?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Resultaat: Wat bereikt over 10 jaar?	VRAAG EN AANBOD OP WONINGMARKT	18
	BENUTTING BESTAANDE PANDEN	5
	LEEFOMGEVING	3
Totaal		26

De twee grootste categorieën bevatten weer voortzettingen van antwoorden gegeven op de eerste twee vragen. Voor wat betreft de grootste zijn de wensen helder:

Over 10 jaar zijn er meer woningen in de wijken op Zuid, in een op alle fronten passende mix op wijkniveau (inkomen, huur en koop)

Sociale verbanden van mensen in de wijk in stand houden bij renovatie en nieuwbouw, en dat ze terug kunnen komen in de huizen.

⁵ Dat betere spreiding van inkomensverschillen zou helpen is steun voor de ‘Rotterdamwet’ dat in enkele wijken van toepassing is op Rotterdam-Zuid.

⁶ Huidig beleid is erop gericht om beleggers inderdaad te weren als huiseigenaren.

Behoud van sociale cohesie in de wijk, doordat bewoners kunnen blijven wonen op Zuid (als ze dat willen)

De focus op het sociale aspect van wonen in de onderste twee antwoorden komt terug in de categorie gewenste resultaten die meer met de leefomgeving te maken hebben, bijvoorbeeld:

Wonen op zuid wordt aantrekkelijk, iedereen blijft met plezier wonen op Zuid, meer buurtagenten, voldoende instellingen die zuid aantrekkelijk maken

En tot slot bevat de analysecategorie 'benutting bestaande panden' meer specifieke wensen over de staat van woningen:

Heel goed kwalitatief gerenoveerde woningen.

achterstallige woningen zijn opgeknapt

Reflectie

Door te kijken naar de analysecategorieën en de antwoorden daarbinnen, wordt duidelijk dat dit grote belang van voldoende passende woningen enerzijds wordt ontleend aan de intrinsieke waarde die wordt gehecht aan de plek waar men woont. Anderzijds is het grote belang en aantal antwoorden gegrond in een sterk ongenoegen over de huidige staat van wonen op Zuid. Hierdoor zijn veel antwoorden op de centrale vragen als volgt te typeren:

Waarom belangrijk? 'Omdat het nu niet geregeld is zoals ik het zou willen.'

Hoe te realiseren? 'Zoals ik het zou willen.'

Met wat als resultaat? 'Dat het geregeld zal zijn zoals ik het zou willen.'

Dit antwoordpatroon wordt bevestigd in de terugkerende analysecategorieën met dezelfde thematiek, zoals 'vraag en aanbod op woningmarkt', '(woon)beleid en wetgeving', en 'benutting bestaande panden'. In deze categorieën zijn de rode draden op het gebied van wonen te vinden.

Het is overigens niet het zo dat de fundering van de deelnemers' antwoorden in hun sterke ongenoegen hun ideeën teniet doet. Uit de vele antwoorden op alle drie de verdiepvragen bij dit top-belang blijkt een voorname focus op het 'hoe'. Dit kwalificeert ze vooral als bronnen voor veelgenoemde deelnemersideeën over *activiteiten* die het wonen op Zuid zouden kunnen verbeteren, dus ook als de vragen eigenlijk gaan over motivatie ('waarom') en gewenste resultaten ('wat').

2.4.2 Belang #2: Een fysiek aantrekkelijke leefomgeving

Allereerst is het bij dit belang van een fysiek aantrekkelijke leefomgeving relevant om vast te stellen dat zijn hoge rangschikking in de Top-10 belangen haar oorsprong vindt in de wijkgesprekken. Het belang van een fysiek aantrekkelijke leefomgeving is dus door de deelnemers aan die gesprekken geïntroduceerd en veelvuldig besproken, naast de thema's van de pijlers van het NPRZ.

Motivatie: Waarom is dit belangrijk?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Motivatie:	<i>GELUKKIG LEVEN</i>	10
Waarom belangrijk?	<i>STAAT VAN DE FYSIEKE LEEFOMGEVING</i>	9
	<i>VEILIGHEID/CRIMINALITEIT</i>	4
Totaal		23

In hun verklaringen waarom deelnemers een fysiek aantrekkelijke leefomgeving belangrijk vinden, verwijzen zij veelvuldig naar het belang daarvan voor een 'gelukkig leven' in algemene zin. Meer specifiek hebben zij bijvoorbeeld geantwoord:

gelukkigere mensen

geestelijke gezondheid

In de buitenruimte moet meer plek zijn voor voor diverse groepen mensen om te ontspannen en elkaar te ontmoeten.

Deze antwoorden geven variaties op wat verstaan zou kunnen worden als levensgeluk of randvoorwaarden daarvoor. Dus ook hier weer, net als bij het belang van voldoende passende woningen, blijkt dat een positief gevoel van 'plaats' of 'thuis' wordt gezien als basis voor een verbetering van Zuid.

Ook de 'staat van de fysieke leefomgeving' wordt veel aangehaald in de antwoorden op de waaromvraag. Hier vallen de antwoorden verder in te delen in uitingen van ongenoegen over de huidige staat van die leefomgeving, en wensen voor hoe die zou moeten zijn. Bijvoorbeeld:

Het is een rotzooi, je ziet geen schoonmakers op straat, tegels liggen los, in Pendrecht gebeurt er wel wat en worden de straat schoon gehouden, waarom kan het niet in onze wijk

Omdat er op dit moment te veel auto's zijn, en te weinig rekening wordt gehouden met fietsers

geen ongedierte

Maar de hoge rangschikking van dit belang wordt ook gemotiveerd door te verwijzen naar de intrinsieke waarde van een fysiek aantrekkelijke leefomgeving, bijvoorbeeld:

We gunnen het iedereen om een goede leefruimte te hebben met parken en ruimte, zoals Zuiderpark

Tot slot antwoorden deelnemers ook dat ze dit belang prioriteren vanwege de invloed van een fysiek aantrekkelijke leefomgeving op veiligheid en criminaliteit. Bijvoorbeeld:

Voor jongeren vanaf 12-18 jaar zijn weinig voorzieningen (als clubhuizen), er is weinig te doen. Dat houdt verband met criminaliteit.

Het draagt bij aan goede sfeer in de wijk, heeft invloed op wie je wordt als persoon, en goed voor het gezin, voorkomt criminaliteit.

En dat laatste voorbeeld is dan weer een bevestiging van de eerste hier genoemde analysecategorie (waar die ook aan is toegekend); die van een 'gelukkig leven'.

Activiteiten: Hoe is dit belang te realiseren?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Activiteiten: Hoe realiseren?	VUIL EN AFVAL TEGENGAAN	7
	BEWONERS BETREKKEN	7
	STAAT VAN DE FYSIEKE LEEFOMGEVING	5
Totaal		19

Als mogelijke activiteiten voor het realiseren van een aantrekkelijke(re) leefomgeving op Zuid, noemen deelnemers regelmatig manieren om vuil en afval tegen te gaan. Bijvoorbeeld:

Stadsreining. Extra schoonmaken, veegwagens, containers

Dumpen tegen gaan. Waar is de agent.

Vervuiling van leefomgeving: handhaving. Vervuiler betaalt.

Het actief betrekken van bewoners bij het aantrekkelijk maken en houden van de buurt vormt ook een grote analysecategorie van voorgestelde oplossingen. Typische antwoorden in deze categorie zijn:

Veel meer investeren in gedrag, bijvoorbeeld jongeren bijdragen wat het gevolg is van asociaal / roekeloos rijden

meer bewonersinitiatieven creëren zodat de buurt actief meewerkt aan een schone buurt, bekende gezichten in de wijk, niet telkens nieuwe mensen bij een nieuw college

Tot slot zijn er 5 voorstellen voor activiteiten gecategoriseerd in de 'staat van de fysieke leefomgeving'; dezelfde soort categorie die bij de motivaties groot was. Met daarin bijvoorbeeld antwoorden als:

Als je kijkt naar het aanbod op Zuid, mag er een diverser aanbod van winkels en horeca, gericht op bredere doelgroepen.

Zorg voor een groene omgeving, niet overal woningen bouwen, zorg voor aantrekkelijke ontmoetingsplekken zodat de sociale cohesie versterkt wordt, meer speeltuinen

Uit dit soort antwoorden blijkt dat ook hier de fysieke leefomgeving als bepalend wordt ervaren voor de sociale leefomgeving op Zuid. Uiteraard hangt de inrichting van de stad nauw samen met de manieren waarop haar inwoners hun levens leiden en daar hebben de deelnemers dan ook duidelijk ideeën over om Zuid te verbeteren.

Resultaat: Wat moet er voor dit belang zijn bereikt over 10 jaar?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Resultaat: Wat bereikt over 10 jaar?	STAAT VAN DE FYSIEKE LEEFOMGEVING	8
	STAAT VAN DE SOCIALE LEEFOMGEVING	3
Totaal		11

In de gewenste resultaten maken de deelnemers een duidelijker onderscheid tussen wat ze wensen voor de fysieke, dan wel de sociale leefomgeving. In die eerste categorie geven zij antwoorden als:

Over 10 jaar zou er met een ondergrondse metro en trein, auto's van straat. Investeren in vastgoed en buitenruimte zou er toe leiden dat criminaliteit minder ruimte krijgen om op te leven.

Toegankelijk voor iedereen

Veilige en schone straten, en betrokken bewoners

Die 'betrokken bewoners' is ook geteld als één van de drie antwoorden in de categorie 'staat van de sociale leefomgeving', met daarnaast ook:

Over 10 jaar zou er iets gedaan moeten zijn aan de hufterigheid in de samenleving. Minder ik, meer wij- samenleving. Dat we met elkaar naar elkaar omkijken. Aantrekkelijke leefomgeving inspireert. Ruimte voor de creativiteit van bewoners zelf. Stap voor stap proberen wij samenleving terug te winnen. Bijvoorbeeld door bewoners zelf aan de slag te zetten en mandaat te geven en ondersteuning en budget.

Uiteindelijk zijn dus in de gewenste resultaten, naast concrete wensen voor hoe de leefomgeving er over 10 jaar aan toe zou moeten zijn, ook weer oproepen te lezen om bewoners actief te betrekken bij hun wijk. Deze focus begint als rode draad zichtbaar te worden door de verschillende belangen heen.

Reflectie

Zoals opgemerkt; de deelnemers hechten veel waarde aan een positief gevoel van 'plaats' of 'thuis'. Dat uit zich bij het belang #1 van voldoende passende woningen op vergelijkbare wijze als bij dit als

tweede geplaatste belang van een aantrekkelijke fysieke leefomgeving. Die leefomgeving is net als een passende woning voorwaardelijk voor een gelukkig bestaan. Dit blijkt uit de intrinsieke waarde die in bepaalde antwoorden wordt aangehaald; uit de vele uitingen van ongenoegen over de huidige staat van de fysieke leefomgeving; en uit de gevolgen die daarvan worden genoemd voor bijvoorbeeld sfeer, cohesie, veiligheid, diversiteit, et cetera. Tot slot blijkt met name uit de voorgestelde activiteiten en de gewenste resultaten dat deelnemers vooral zelf veel betrokken willen worden bij het creëren van een aantrekkelijke leefomgeving; in eerste plaats in fysieke zin, maar dan wel om de *sociale* effecten daarvan te realiseren.

2.4.3 Belang #3: Zo goed mogelijk kunnen leren op school

Motivatie: Waarom is dit belangrijk?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Motivatie:	<i>GELUKKIG LEVEN</i>	10
Waarom belangrijk?	<i>SOCIALE ONGELIJKHEID</i>	2
	<i>OVERIG</i>	1
Totaal		13

Waarom vinden deelnemers het zo belangrijk dat er zo goed mogelijk geleerd wordt op school? Ook hier, net als bij het belang van een fysiek aantrekkelijke leefomgeving, hebben hun antwoorden veelvuldig te maken met de waarde van een ‘gelukkig leven’ en het vooruitzicht daarvan voor leerlingen. Bijvoorbeeld:

jeugd is de basis, het fundament en de toekomst, voor de kwaliteit van zuid, hulprol school ouder is belangrijk om kind te ondersteunen

meegeven normen en waarden

hoe beter op school hoe meer plezier hoe meer toekomstperspectief hoe gelukkiger de mensen uit zuid

Deze antwoorden benadrukken de fundamentele rol van scholen in het creëren van een prettige samenleving op Zuid. Een ander antwoord is vanuit een andere invalshoek kort maar krachtig over die rol: “afname criminaliteit”.

Weer twee andere antwoorden gingen meer in op ongenoegen over de huidige staat van scholing op Zuid, met name over de sociale ongelijkheid die er zou heersen. Bijvoorbeeld:

Alleen al het feit dat ze op zuid wonen, krijgen ze bepaalde kansen niet om hoger door te stromen. Het begint al bij het schooladvies. Het stoort mij dat er veel buitenlandse jongeren zijn die zo’n lage schooladvies krijgen, terwijl ze duidelijk hoogbegaafd zijn. Het feit dat je op school op zuid zit, krijg je direct al een stempel. Er wordt niet geïnvesteerd in goeie scholen in Rotterdam Zuid. Alles ligt in de andere gebieden van Rotterdam. Een school in een diverse stad verdient een diverse school met diverse mensen die daar werken. Het

signaal dat nu wordt afgegeven is dat de top voor witte mannen zijn. De stigma van Rotterdam-Zuid werkt op zichzelf al als achterstelling.

Activiteiten: Hoe is dit belang te realiseren?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Activiteiten: Hoe realiseren?	<i>EFFECTIEVER ORGANISEREN</i>	7
	<i>RICHTEN OP EEN GOEDE TOEKOMST</i>	6
	<i>BEWONERS BETREKKEN</i>	4
	<i>SOCIALE ONGELIJKHEID AANPAKKEN</i>	2
Totaal		19

Zeven antwoorden op deze vraag stellen activiteiten voor die ingrijpen op de organisatie van het onderwijs; dat dit effectiever zou moeten. Bijvoorbeeld:

Onderwijs moet aantrekkelijk worden gemaakt en dat kan bereikt worden door de opleiding 'leer-werkend' te maken.

deskundigheid leraren, hulporganisaties verbeteren, gebruik maken van talenten/wat er al is, er moet breder buiten de kaders gekeken worden, extra budget/subsidies, ook middenklasse moet gebruik kunnen maken van allerlei extra mogelijkheden.

niet alleen op kennis maar ook op vaardigheden ontwikkelen

Zes andere antwoorden maken samen de analysecategorie 'richten op een goede toekomst'. Bijvoorbeeld:

Veel beter informeren wat het oplevert voor een bepaalde opleiding of vak te kiezen. Praten over sectoren als techniek of zorg waar op termijn meer te verdienen valt.

stageplekken geregeld door scholen

zelfvertrouwen jongeren vergroten

Dit zijn alle drie varianten op manieren om jongeren via scholing uitzicht op een goede toekomst te geven. Deze kunnen ook worden opgevat als manieren om schoolgenieters te helpen bij het streven naar een 'gelukkig leven'; overeenkomstig met eerdergenoemde analysecategorieën.

En ook bij de voorstellen voor activiteiten ten behoeve van scholing is de categorie 'betrekken bewoners' ontstaan. Met bijvoorbeeld de antwoorden:

Krachten vanuit de gemeenschap zelf betrekken, anders krijg je een mismatch van ervaring. Je moet mensen vanuit de gemeenschap betrekken en zichtbaar maken.

Niet vergeten: ook de ouders moet je meenemen in taal. Als er thuis geen Nederlands wordt gesproken begin je al met enorme achterstand!

Tot slot is ook hier de analysecategorie 'sociale ongelijkheid (aanpakken)' terug te vinden in de antwoorden, met als voorbeeld van de twee antwoorden in die categorie:

In de Randstad mag er iets gevonden worden zodat buitenlandse kinderen ook gehoord worden. Er heerst een witte cultuur, terwijl de leerlingenpopulatie erg divers is. Een oplossing zou zijn, maak de PABO aantrekkelijk voor buitenlandse achtergronden, zodat leerlingen dat terig kunnen zien in de scholen.

Resultaat: Wat moet er voor dit belang zijn bereikt over 10 jaar?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Resultaat: Wat bereikt over 10 jaar?	<i>EFFECTIEVER ORGANISEREN</i>	6
	<i>SOCIALE ONGELIJKHEID AANGEPAKT</i>	5
Totaal		11

Als gewenste resultaten gaat de grootste analysecategorie van antwoorden hier om het effectiever organiseren van scholing op Zuid, overeenkomstig de grootste categorie bij de activiteiten. Hierbij gaat het enerzijds om concrete schoolresultaten, zoals:

taal en rekenvaardigheden net zo hoog als noord

iedere jongeren heeft vanuit school een stageplek

minder vroegtijdig schoolverlaters

Anderzijds gaat het om het in deze categorie resultaten om specifieke maatregelen die deelnemers ingevoerd willen zien, zoals extra begeleiding of meer maatwerk op school.

De tweede analysecategorie is er ook één die bij de vragen over motivatie en activiteiten voor dit belang ook al voorkwam: 'sociale ongelijkheid (aangepakt)'. Met daarin antwoorden als:

Geef de jeugd een kans (een geef ze vooral dezelfde kansen) en schrijf ze niet af omdat ze uit Rotterdam-Zuid komen. Graag ook een veel betere spreiding van scholen, in Rotterdam-Zuid heb je nu alleen maar MBO scholen; en maar 1 Hogeschool. Stop de jongeren van Rotterdam -Zuid niet in een afvoerputje.

- Er moet een klimaat zijn om te worden wat je wilt zijn, vrij te zijn en geen discriminatie te ervaren

- Iedereen moet de beste versie van zichzelf zijn zonder cito score daaraan te koppelen.

- Geluk is het grotere goed: dat is meer dan geld, status etc.

- Meer sancties op discriminatie

Resumerend zien deelnemers graag resultaten op het gebied van scholing in zowel de formele resultaten die op schoolrapporten en (aantallen) diploma's af te lezen zijn, als op het sociale aspect van gelijkheid en inclusiviteit van onderwijs.

Reflectie

Om de kans op een gelukkig leven en een goede toekomst te vergroten, zien deelnemers goede scholing als belangrijkste aspect na de plek waar iemand woont (passende woningen en fysiek aantrekkelijke leefomgeving). De verdiepende vragen roepen antwoorden op waaruit duidelijk die intrinsieke waarde van scholing blijkt, afgaande op de grote analysecategorieën 'gelukkig leven' en 'richten op een goede toekomst'. Deelnemers hebben concrete ideeën over wat ervoor nodig is om de scholen die intrinsieke waarde meer te doen gelden op Zuid. Naast suggesties voor concrete aanpassingen in de organisatie van onderwijs, worden ook hier weer voorstellen genoemd voor het actief betrekken van bewoners bij de scholen.

Tot slot spreekt er ook veel onvrede met de huidige staat van het onderwijs, met name op het vlak van sociale ongelijkheid op school. Deze categorie is ontstaan in de antwoorden op alle drie de verdiepvragen. In de formuleringen van deze antwoorden klinkt veel emotie over dit onderwerp door, net als in het plenaire gesprek met de NPRZ bestuurders in de afsluiting van de burgertop.

2.4.4 Belang #4: Een zichtbare, transparante en respectvolle NPRZ/gemeente/overheid

Net als het belang van een fysiek aantrekkelijke leefomgeving, komt ook dit belang vanuit de wijkgesprekken (naast die van de NPRZ-pijlers) op een hoge plaats in de Top-10 terecht.

Motivatie: Waarom is dit belangrijk?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Motivatie: Waarom belangrijk?	ZICHTBAARHEID	7
	RESPECT	4
	TRANSPARANTIE	2
Totaal		13

Zichtbaarheid draait bij de deelnemers voornamelijk om een NPRZ/gemeente/overheid dat bereikbaar is en waarvan men kan zien en horen wat het doet en waarom, bijvoorbeeld:

Er is afgelopen jaren te weinig gebeurd, we zien er te weinig van.

Zichtbaarheid bevordert het doel; vanuit samenwerking luisteren, ook om het waarom verhaal te vertellen, dat creert begrip en draagvlak.

Een enkel antwoord bespreekt het belang van zichtbaarheid meer in termen van handhaving, waar het volgens dat antwoord aan ontbreekt.

De antwoorden in het kader van respect zijn deels tegenstrijdig:

Ervaring met de gemeente is dat het contact altijd respectvol is.

Gevoel van niet respectvol behandeld worden.

De twee andere antwoorden in het kader van respect geven aan dat het gezag (in het algemeen) bewoners te weinig kansen geeft om mee te werken aan het oplossen van problemen, bijvoorbeeld:

Worden we wel gezien. Plannen die worden ingediend, worden afgewezen. Onduidelijk waarom. Mensen kunnen zelf hun problemen oplossen. Geef die ruimte.

De twee antwoorden in het kader van transparantie stellen dat de investeringen van het gezag onvoldoende zouden worden verantwoord, bijvoorbeeld:

Er wordt veel geld in Zuid gepompt, maar we zien weinig resultaten. Geld komt niet direct bij bewoners terecht.

Activiteiten: Hoe is dit belang te realiseren?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Activiteiten: Hoe realiseren?	<i>GEZAG BETREKKEN</i>	7
	<i>BEWONERS BETREKKEN</i>	2
Totaal		9

De voorgestelde activiteiten vallen uiteen in activiteiten die het gezag (NPRZ of gemeente) meer betrekken bij de bewoners en activiteiten die bewoners meer betrekken bij het gezag. De eerste en grootste categorie bestaat uit antwoorden als:

NPRZ zou bereikbaarder moeten zijn in de wijk. Af en toe wat organiseren in de wijk, laagdrempelig.

Je hebt gewoon een aantal mensen nodig die herkenbaar zijn in de wijk. Die aanspreekbaar en benaderbaar zijn.

- De nabijheid van de overheid moet tot uitdrukking bij de overheid en bij de ambtenaren. Ze moeten betrokken willen zijn bij de wijk. Ambtenaren moeten dat kunnen voelen. Dat kan bij de selectieprocedure van ambtenaren. Ambtenaren moeten het gevoel hebben en daarnaast extra opleiding kunnen volgen. Alleen ambtenaren op Zuid die kennis en kunde hebben van de wijk (streetwise).

En voor wat betreft het betrekken van bewoners:

-NPRZ vanuit de inclusie van de bewoners actief bewonersparticipatie organiseren & benutten

Doe het samen met bewoners en bedrijven. Dat gebeurt nu niet. Bevraag bewoners met onderzoeken; en zet gestructureerde bewonersraden op.

Het werkt dus twee kanten op: zowel bewoners als het gezag zouden meer betrokken bij elkaar kunnen raken met deze activiteiten. En zoals de twee antwoorden in de ‘bewonerscategorie’ laten zien, zou die bewonersparticipatie wel vanuit het gezag georganiseerd moeten worden.

Resultaat: Wat moet er voor dit belang zijn bereikt over 10 jaar?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Resultaat: Wat bereikt over 10 jaar?	<i>ONDERLINGE VERHOUDING GEZAG EN BEWONERS</i>	8
	<i>OPTREDEN VAN GEZAG</i>	3
	<i>STAAT VAN ZUID</i>	2
Totaal		13

In hun wensen voor een zichtbaar, respectvol en transparant gezag, geven de deelnemers de meeste antwoorden aangaande de ‘onderlinge verhouding gezag en bewoners’ over 10 jaar. Bijvoorbeeld:

De Wijkraad/gebiedscommissies worden serieus genomen. De inspraak van de Wijkraad is optimaal.

Over 10 jaar is zichtbaar dat ze af te rekenen zijn op de actief georganiseerde burgerparticipatie

Deze bewonersraden hebben over 10 jaar de juiste ondersteuning. OP gebied van schuldenproblematiek, gezondheid, juridisch advies, opvoeding, verduurzaming, woningrenovatie, onderhoud.

Deze categorie antwoorden gaat kortom om een constructieve samenwerkingsrelatie tussen bewoners en de lokale overheidsorganen op Zuid. De deelnemers geven suggesties voor hoe gemeenteraadsleden, wijkraadsleden, gebiedscommissies en bewonersraden allemaal werken via actieve burgerparticipatie.

De analysecategorie ‘optreden van gezag’ gaat meer over de wijze waarop het gezag omgaat met onwenselijke incidenten of ontwikkelingen in de wijk of zich anderszins verhouden tot de bewoners. Bijvoorbeeld:

Politie moet ingrijpen in verkeer waar gekke dingen gebeuren, straatraces etc. En niet als oplossing veel drempels aanleggen. Politie moet zich op veiligheid en algemene orde richten.

Politici moeten goede voorbeeld geven. Niet polariseren maar het beste voor de stad als gezamenlijk uitgangspunt nemen.

Deze categorie grijpt het concept ‘zichtbaarheid’ aan vanuit de optiek van actief sturend leiderschap en handhavende autoriteit.

Tot slot gaan twee antwoorden over de 'staat van Zuid' meer in het algemeen, zoals:

Gemeente begrijpt dat problemen over geheel Rotterdam verspreid dienen te worden en niet gedropt worden in Zuid

Reflectie

Het is duidelijk dat de deelnemers dit belang van een zichtbare, transparante en respectvolle NPRZ/gemeente/overheid op verschillende manieren hebben opgevat. In de antwoorden op de motivatievraag zijn in dit kader kritische geluiden over deze gezagsorganen te horen, alsook een positieve observatie. Uit die antwoorden blijkt voorts dat de deelnemers met zichtbaarheid vooral bereikbaarheid van gezag bedoelen, evenals het uitleggen van beleid. Respect verbinden zij aan kansen om actief mee te werken aan het oplossen van problemen, en in het kader van transparantie wensen zij dat het gezag verantwoording aflegt voor de besteding van budgetten. Wanneer ze worden gevraagd naar activiteiten ter verbetering, dan geven de deelnemers vooral antwoorden in de richting van het realiseren van meer betrokkenheid bij en in de wijk; door de bewoners en door het gezag. En daar hebben ze ook concrete ideeën bij voor wat betreft de rollen van gemeenteraadsleden, wijkraadsleden, bewonersraden, et cetera.

Een andere manier dat deelnemers naar dit belang te kijken heeft meer te maken met een zichtbaar optredende overheid bij misstanden. Dit staat dan los van wederzijdse betrokkenheid en heeft meer met adequaat leiderschap en handhaving van doen.

2.4.5 Belang #5: Bescherming van bewoners tegen criminaliteit

Motivatie: *Waarom is dit belangrijk?*

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Motivatie:	VEILIGHEID EN ANGST VOOR ONVEILIGHEID	6
Waarom	BELEMMERINGEN VOOR VEILIGHEID	3
belangrijk?	OVERIG	1
Totaal		10

Waarom deelnemers dit belang van bescherming tegen criminaliteit zo belangrijk vinden komt tot uiting in hun observaties over veiligheid in het algemeen, en hun angst voor onveiligheid op Zuid in het bijzonder. In deze grootste analysecategorie vallen antwoorden als:

Veiligheid is erg belangrijk. Mensen moeten veilig over straat kunnen.

Er zijn onlangs auto's in brand gestoken voor mijn huis; het is niet enkel een incident, maar de wijk is gewoon verloederd. Een duidelijke probleem zijn ook de wietplantages en de vele rellen. Met name de beyerlandse laan geeft mij een onveilig gevoel; de mensen hebben korte lontjes. Zuidplein geeft mij soms ook een onveilig gevoel vooral door de vele jongeren die daar rondhangen. Ik ga daar liever niet met mijn kinderen naartoe.

De veiligheid gaat reeds 50 jaar achteruit, er zijn te weinig jongerenwerkers + BOA's en wijkagenten in de wijk, jongeren slopen de buurt

Daarnaast noemen zij in 3 verschillende antwoorden specifieke belemmeringen die veiligheid in de weg zitten, bijvoorbeeld:

Er is angst voor instanties die je zouden moeten beschermen. Men voelt zich niet beschermd door de overheid.

Mogelijkheden bieden aan bewoners is heel belangrijk. Er is actie nodig om het minder makkelijk te maken om in de criminaliteit te belanden. Het is nu te makkelijk en te aantrekkelijk om in de criminaliteit te belanden of ervoor te kiezen. Omdat andere pijlers niet op orde zijn; werk school, hulpverlening, en het niet benutten van de creativiteit in de wijk.

De samenhang tussen de pijler veiligheid en de andere pijlers die het antwoord hierboven benoemt is bij het belang van scholing reeds opgevallen. Het idee dat gebrekkig onderwijs criminaliteit in de hand werkt, kan hetzelfde gelden voor werk en hulpverlening. Daarnaast benoemt dit antwoord “creativiteit in de wijk” als iets wat niet benut wordt met criminaliteit als gevolg (zo is de suggestie). Deze laatste observatie is te scharen onder de rode draad van bewonersbetrokkenheid.

Activiteiten: Hoe is dit belang te realiseren?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Activiteiten: Hoe realiseren?	<i>PREVENTIE</i>	8
	<i>HANDHAVING EN BESTRAFFING</i>	6
Totaal		14

Als activiteiten om het belang van bescherming tegen criminaliteit te dienen, antwoorden deelnemers dat enerzijds de aanleidingen van criminaliteit moeten worden weggenomen en dat er anderzijds meer gehandhaafd en bestraft moet worden in het tegengaan van criminaliteit. In de eerste en grootste categorie vallen bijvoorbeeld de antwoorden:

Werk moet lonen anders is verleiding te groot

Jongeren goed beschermen tegen ronselaars. Jongeren informeren over de gevaren, preventie, bewustwording voor deze groep. Jongeren uitnodigen om hun talent op een positieve manier te gebruiken.

Een veilige plek waar jongeren elkaar ontmoeten

Ouders weten niet waar hun kinderen zijn/wat ze doen. Ouders helpen bij de opvoeding. Er verdwijnt te veel hulp op dat vlak/capaciteit is te laag. Kinderen vragen waar is jouw moeder of vader. Aanspreken en opvolgen.

Deze antwoorden bevestigen de relatie tussen criminaliteit en het functioneren van de andere belangen besproken op de burgertop (al of niet pijlers van het NPRZ); in chronologische volgorde: werk, scholing, fysieke leefomgeving en hulpverlening. Het gemeenschappelijke idee is dat als deze

zaken op orde zijn, bewoners minder aanleiding of verleiding voelen om aan criminele activiteiten mee te doen.

Een andere invalshoek is het direct optreden tegen bestaande criminaliteit, middels handhaving en bestraffing, bijvoorbeeld:

Ik zou wel meer inbreng vanuit de gemeente willen hebben, bijvoorbeeld meer blauw op straat. Is er überhaupt handhaving in Rotterdam? Er is te weinig wijkagenten, ik weet niet eens wie het is. Vanuit bewoners kan er een whatsappgroep worden aangemaakt, met boa's en buurtpreventie.

app om mensen te helpen met elkaar te communiceren. Wie woont waar. waardoor sociale controle weer beter wordt

Taakstraf in bv het groen net zolang tot dat discipline voldoende is om regulier aan het werk te gaan

Naast het gewenste optreden van het gezag, klinkt ook hier weer de wens voor bewonersparticipatie door, in de vorm van het tweede antwoord.

Resultaat: Wat moet er voor dit belang zijn bereikt over 10 jaar?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Resultaat:	<i>PREVENTIE</i>	5
Wat bereikt over 10 jaar?	<i>HANDHAVING</i>	3
	<i>EN</i>	
	<i>BESTRAFFING</i>	
Totaal		8

Ook in de antwoorden op de vraag welke resultaten in het kader van dit belang over 10 jaar gewenst zijn, zijn dezelfde twee analysecategorieën te onderscheiden als bij de vraag over activiteiten. De wederom grootste categorie van 'preventie' bevat antwoorden als:

Er is minder criminaliteit vanuit een positieve insteek; rolmodellen, beroep doen op talent, hulp bij bloeiend ondernemerschap.

Er zijn duidelijke hulppunten voor ouders. Ouders zijn zich bewust van een nieuwe norm als het gaat over goed burgerschap

Dat mensen elkaar weer durven aan te spreken op hun gedrag. en meer contact tussen bewoners onderling

En ook in deze antwoorden klinkt de roep om bewonersbetrokkenheid sterk door. De deelnemers lijken in zichzelf de sleutel tot minder criminaliteit te herkennen en wensen daar meer voor gevraagd te worden.

Binnen de categorie 'handhaving en bestraffing' valt het volgende antwoord op:

Als overlast gemeld wordt dan wordt hier meteen actie op ondernomen + bewoners hebben een terugkoppeling gekregen van de meldingen van overlast en het resultaat daarvan, de terugkoppeling dient persoonlijk afgehandeld te worden

Hieruit spreekt namelijk ook weer de wens voor een zichtbaar gezag dat zijn nut bewijst aan de bewoners wanneer dat nodig is. Ook bij het belang van bescherming tegen criminaliteit wordt dit eerder besproken belang nog eens benadrukt.

Reflectie

Uit de antwoorden op de drie verdiepvragen blijkt de verstrengeling van het thema veiligheid/criminaliteit met de andere thema's die het NPRZ en de deelnemers in het vizier hebben. Als school, werk, een fijne leefomgeving, hulpverlening, bewonersbetrokkenheid of een zichtbaar gezag te wensen overlaten, dan werkt dat criminaliteit in de hand. De deelnemers merken dit aan de gevolgen van criminaliteit die ze om zich heen zien en delen specifieke ideeën over hoe zowel de aanleidingen als de bestraffing van criminaliteit volgens hen moeten worden aangepakt.

2.4.6 Belang #6: Betrokkenheid en verbondenheid tussen bewoners

Dit belang van betrokkenheid en verbondenheid tussen bewoners komt voort uit de wijkgesprekken en klinkt ook door in meerdere antwoorden die tot nu toe zijn besproken in het kader van andere belangen. Waarden als sociale cohesie, goede sfeer en 'elkaar kunnen aanspreken' zijn reeds gehoord het kader van de belangen van voldoende passende woningen; een fysiek aantrekkelijke leefomgeving; een zichtbaar, transparant en respectvol gezag; en bescherming tegen criminaliteit. In de verdiepvragen over dit apart geformuleerde belang maken de deelnemers op directere wijze duidelijk wat hun ideeën en wensen erbij zijn.

Motivatie: Waarom is dit belangrijk?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Motivatie: Waarom belangrijk?	<i>POSITIEVE REDENEN</i>	15
	<i>NEGATIEVE REDENEN</i>	2
Totaal		17

Onder de positieve redenen om betrokkenheid en verbondenheid belangrijk te vinden vallen antwoorden als:

SAMEN leven, in gesprek gaan met elkaar, respect, elkaar begrijpen, is belangrijk om je veilig te voelen"

fijne en veilige leefomgeving

Voor het prettig wonen in de wijk is het belangrijk dat je je burens kent en dat je goedendag zegt, zodat je je thuis voelt

voorkomt criminaliteit

Deze antwoorden benoemen intrinsieke waarden van betrokkenheid en verbondenheid, los van de staat daarvan op Zuid. Er werden ook twee negatieve redenen genoemd die wel gaan over hoe Zuid er nu voor staat op dit gebied:

Er is nog veel te veel discriminatie onder bewoners.

Mensen in de wijk kennen elkaar nog niet goed genoeg.

Activiteiten: Hoe is dit belang te realiseren?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Activiteiten: Hoe realiseren?	ACTIVITEITEN NPRZ/GEMEENTE	16
	ACTIVITEITEN BEWONERS	4
Totaal		20

De activiteiten die deelnemers aandragen om betrokkenheid en verbondenheid onder bewoners te bevorderen zijn in te delen in activiteiten waarvoor het NPRZ of de gemeente verantwoordelijk zou zijn en die waarvoor bewoners zelf verantwoordelijk zouden zijn. In de eerste en grootste categorie zijn antwoorden te vinden als:

elke half jaar een gesprek bewoners + nprz

Voorbeeld van Instagram-account (en bredere initiatief) Echt Afrikaanderwijk, die met kortingen etc. iedereen proberen te verleiden om te komen. Dat werkt goed, staat dichterbij ons dan communicatie vanuit gemeente.

Er moeten meer gemixte wijken komen, om discriminatie tegen te gaan. Diversiteit cultuur/opleidingsniveau/leeftijd/opleiding, etc. Niet alle ouders houden van rust en alle studenten houden van levendigheid, dit kan best gemixt.

Maak gebruik van de kennis ervaringen en netwerken van bewoners. Ga zelf naar de mensen toe, naar de scholen. Actief burgerschap. NPRZ café. Betrek de talenten uit de wijk.

Ook in deze antwoorden klinkt van alles door dat al eerder is gehoord en besproken, namelijk: betrokkenheid van het NPRZ; zichtbaarheid van de gemeente; voldoende passende woningen; en betrekken van bewoners. Het valt op dat de eerst- en laatstgenoemde vaker voorkomen door de verschillende belangen heen; de rode draden in de antwoorden worden langer door dit verslag heen.

Hiernaast geven deelnemers ook aan dat ze van zichzelf en medebewoners actieve betrokkenheid verwachten. Bijvoorbeeld:

Open staan voor anderen en zorgen dat je medebewoners en of burens onderdeel worden van een community. Door dingen te organiseren en mensen samen te brengen.

En hiervoor wordt dan weer ondersteuning vanuit het NPRZ of de gemeente gevraagd (als ingedeeld in de eerste categorie hier):

Faciliteren van ontmoetingen, bijv. buurthuis, zodat mensen elkaar kunnen ontmoeten, de drempel om je burens te leren kennen is best wel hoog.

Resultaat: Wat moet er voor dit belang zijn bereikt over 10 jaar?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Resultaat: Wat bereikt over 10 jaar?	<i>SOCIALE LEEFOMGEVING</i>	11
	<i>FYSIEKE LEEFOMGEVING</i>	5
Totaal		16

De resultaten die deelnemers wensen op het gebied van betrokkenheid en verbondenheid vallen uiteen in wensen die te maken hebben met hoe zij de sociale leefomgeving beleven, en wensen die meer gaan om de fysieke leefomgeving. Binnen de eerste analysecategorie vallen antwoorden als:

Cohesie. Samen vormen we een hechte en krachtige gemeenschap.

veiligheidsindex verbeterd

Als je je burens kent, creëer je meer begrip en kan je beter rekening met elkaar houden. Bijv. je zegt er makkelijker wat van als iemand geluidsoverlast veroorzaakt.

De categorie 'fysieke leefomgeving' bestaat uit antwoorden als:

meer ontmoetingsplekken voor verschillende doelgroepen

De letterlijke dijken/muren tussen Katendrecht en Afrikaanderwijk moet eigenlijk weg. Het werkt namelijk ook in het echt als een wig tussen bewonersgroepen.

Deze laatste categorie heeft uiteraard een sterk verband met het belang van een fysiek aantrekkelijke leefomgeving. Dat deze antwoorden bij het belang van betrokkenheid en verbondenheid nog eens terugkomen onderstreept een belangrijk aspect van de motivatie van deelnemers om het belang van een fysiek aantrekkelijke leefomgeving zo hoog te plaatsen in de Top-10.

Reflectie

Zoals gezegd, dit belang van betrokkenheid en verbondenheid onder bewoners onderstreept de belangen van voldoende passende woningen; een fysiek aantrekkelijke leefomgeving; een zichtbaar, transparant en respectvol gezag; en bescherming tegen criminaliteit. Betrokken bewoners en een gevoel van onderlinge verbinding kunnen uitkomsten zijn van het juiste gevoel van 'plek' of 'thuis', van een goed functionerend en zichtbaar gezag, en kunnen aanleidingen voor criminaliteit reduceren. Dat geven de antwoorden op de verschillende verdiepingsvragen duidelijk aan, alsmede concrete ideeën van de deelnemers om betrokkenheid en verbondenheid te cultiveren.

2.4.7 Belang #7: Stabiel en voldoende inkomen uit werk

Bij dit belang, de op-één-na belangrijkste pijler van het NPRZ, zijn verrassend weinig antwoorden op de verdiepingsvragen gegeven: 10 in totaal. Dit onderstreept hoezeer deelnemers eerder genoemde belangen hoger prioriteren. Onderstaande gaat kort in op de gegeven antwoorden. De vraag wat de gewenste resultaten zijn over 10 jaar op het gebied van werk is door geen van de tafels beantwoord.

Motivatie: Waarom is dit belangrijk?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Motivatie: Waarom belangrijk?	<i>GELUKKIG LEVEN</i>	2
	<i>SOCIALE ONGELIJKHEID</i>	2
Totaal		4

In de categorie 'gelukkig leven' gaat één antwoord in op de intrinsieke waarde van werk voor een gelukkig leven en het andere op ongenoegen over de huidige arbeidsmarkt. Dat tweede antwoord is met name informatief hier:

Je kan niet vooruit komen op de arbeidsmarkt. Geen hulp voor mensen die niet in de problemen zitten of overlast veroorzaken.

Dit antwoord onderstreept het belang van een zichtbaar NPRZ, aangezien de deelnemers die dit vinden schijnbaar voelen dat zij niet tot de NPRZ doelgroep voor wat betreft 'werk' behoren, en dit niet redelijk vinden.

In de categorie 'sociale ongelijkheid' gaat één antwoord in op het belang van kansen voor mensen in de bijstand, en het andere op ongelijkheid in inkomen, leeftijd en etniciteit:

Leven wordt nu veel duurder. Grote verschillen in inkomen kunnen leiden tot segregatie. Leeftijd en etniciteit zouden geen verschil mogen maken.

De citaten in deze categorie belichten het belang van 'werk' kortom als een aangrijpingspunt om sociale ongelijkheid op Zuid te bestrijden.

Activiteiten: Hoe is dit belang te realiseren?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Activiteiten: Hoe realiseren?	<i>BEGELEIDING NAAR WERK</i>	4
	<i>VERBETERING ARBEIDSVOORWAARDEN</i>	2
Totaal		6

De activiteiten die deelnemers voorstellen zijn in te delen in een eerste categorie van 'begeleiding naar werk', met daarin bijvoorbeeld de antwoorden:

Mensen worden teveel over een kam geschoren in het helpen hen aan het werk te krijgen. Begeleiding moet veel persoonlijker gemaakt worden, in plaats van allerlei regels.

Meer werken met pools/collectieven waar iedereen een kans kan krijgen.

En in de tweede categorie 'verbetering arbeidsvoorwaarden' vallen antwoorden als:

Zorgen voor hogere lonen waar je van kan leven. Banen met meer zekerheid, betere contracten. Minder tijdelijke contracten. Minimaal 14 euro.⁷

Reflectie

Het lage aantal antwoorden op de verdiepingvragen bij dit belang maakt het lastiger brede conclusies te trekken. Wel blijkt uit de antwoorden een bevestiging dat het NPRZ voor deze deelnemers niet 'zichtbaar' genoeg opereert, in dit geval in het kader van de pijler Werk; zij hebben uitleg nodig op welke doelgroep de pijler Werk is gericht en waarom.

2.4.8 Belang #8: Benutten van initiatieven van bewoners of organisaties in de wijk

Dit belang komt voort uit één van de rode draden van de wijkgesprekken, namelijk het meer faciliteren en benutten van bewonersbetrokkenheid bij de activiteiten van het NPRZ. Aangezien dit thema ook in het voorliggende verslag reeds als rode draad te lezen is, bestaat er een overlap in de antwoorden gegeven op de verdiepingvragen bij dit belang en die bij andere belangen (met name een fysiek aantrekkelijke leefomgeving; scholing; een zichtbaar, transparant en respectvol gezag; en betrokkenheden verbondenheid tussen bewoners). En mogelijk is daardoor ook een verzadiging in de antwoorden van deelnemers opgetreden, waardoor er minder antwoorden zijn gegeven bij dit specifieke belang: 20 in totaal.

Motivatie: Waarom is dit belangrijk?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Motivatie: Waarom belangrijk?	AANGAANDE NPRZ/GEMEENTE	3
	AANGAANDE BEWONERS	1
Totaal		4

Eenzijds vinden deelnemers het belangrijk dat het NPRZ of de gemeente de initiatieven in de wijk benut en ook faciliteert, bijvoorbeeld:

Mensen uit de wijk beschikken over grote netwerken. Die worden onvoldoende benut. Het is ambtelijke of politiek belang. Het gaat om de Rotterdammers en de bewoners.

Omdat het belangrijk is om een initiatieven / ontmoetingsplekken zijn waar mensen met elkaar kunnen verbinden

Anderzijds is er ook een antwoord gegeven dat wijst op de rol van bewoners zelf in dezen:

Mensen uit de wijk hebben ook zelf een verantwoordelijkheid om de wijk te helpen en elkaar. Zelf kunnen mensen ook ontmoetingen realiseren. Hoeft niet groots en meeslepend. Vooral de jongeren hebben een plek nodig.

Uiteraard bestaat er ook een verband tussen dit laatste antwoord en het eerste antwoord uit de eerstgenoemde categorie. Inderdaad realiseren bewoners zelf ook initiatieven en activiteiten; de

⁷ Onlangs heeft het Kabinet aangekondigd dat het minimumloon zal worden verhoogd.

netwerken die dergelijke actieve bewoners vormen kunnen dan wel weer beter benut worden voor de activiteiten van het NPRZ.

Activiteiten: Hoe is dit belang te realiseren?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Activiteiten: Hoe realiseren?	<i>HOE INITIATIEVEN BENUTTEN</i>	7
	<i>DOELGROEP JONGEREN</i>	3
	<i>WELKE INITIATIEVEN BENUTTEN</i>	2
Totaal		12

De voorgestelde activiteiten bij dit belang vallen uiteen in drie categorieën, waarvan de grootste is 'hoe initiatieven benutten', met specifieke voorstellen hiertoe. Bijvoorbeeld:

Laagdrempelige ontmoetingsplekken

Breng verschillende initiatieven bij elkaar, waardoor men elkaar leert kennen en daar komen dan ideeën uit. En als je die ideeën realiseert, wordt men ook blij

Overleg met klankbordgroep (of een wijkraad) doen.

Breng ondernemers erbij

Ontmoeten, praten, leren en dan is er ruimte om te gaan werken en stappen te maken. Het gaat om het motiveren van mensen. Dat is een stimulans.

Uit deze antwoorden blijkt dat het naast het benutten van initiatieven, ook sterk gaat om het faciliteren van de uitwisseling en totstandkoming van initiatieven.

Voorts gingen drie antwoorden specifiek in op de doelgroep jongeren. Bijvoorbeeld:

Jongeren respectvol behandelen en verantwoordelijkheid geven

Richt je op jongeren, creëer een plek voor hen

Die laatste suggestie lijkt zich te herhalen door de verschillende belangen heen. Jongeren zijn een belangrijke doelgroep omdat zij bij het dienen van mogelijk elk belang wel een cruciale rol spelen: voor bestendinging van de toekomst en het wegnemen van overlast.

Tot slot geven twee antwoorden voorbeelden van het type initiatieven dat benut kan worden, zoals:

Muziekfestival, reggae festival. Cultuurfestival op Zuid. Ook kleinschalig.

Resultaat: Wat moet er voor dit belang zijn bereikt over 10 jaar?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Resultaat: Wat bereikt over 10 jaar?	<i>ONDERLINGE VERHOUDING GEZAG EN BEWONERS</i>	3
	<i>STAAT VAN ZUID</i>	1
Totaal		4

In het kader van het belang van het benutten van initiatieven in de wijk benoemen deelnemers drie gewenste resultaten die gaan over de onderlinge verhouding tussen gezag en bewoners.

Bijvoorbeeld:

Vooral elkaar serieus nemen. Want als je dat niet doet, dan smoort het initiatief.

'Van het ambtelijke af zijn'

Hier zien we de overlap terug met antwoorden op vragen over andere belangen, met name die van een zichtbaar, transparant en respectvol gezag. Dit lijkt een voorwaarde te zijn voor effectieve bewonersbetrokkenheid en de benutting daarvan.

Een laatste antwoord draait meer om de staat van/in Zuid in het algemeen:

Kloppend hart van Rotterdam Zuid.

Reflectie

Het kleine aantal antwoorden gegeven op de vragen over dit belang moet vooral worden gezien als bevestiging van beelden die reeds in antwoorden over andere belangen zijn geschetst. Namelijk, dat bewoners graag serieus genomen willen worden in hun ideeën, wensen en initiatieven ter verbetering van Rotterdam-Zuid. En bovendien, dat zij gefaciliteerd willen worden in de ontwikkeling van die ideeën en initiatieven, waarop deze dan ook actief benut kunnen worden als onderdeel van de activiteiten van het NPRZ of de gemeente.

De lage rangschikking van dit belang in de Top-10 van belangen is waarschijnlijk vertekend vanwege het feit dat de wens om meer bewonersbetrokkenheid bij de activiteiten van het NPRZ als een rode draad door de antwoorden over bijna alle andere belangen terug te lezen is. In dat licht is dit thema wellicht beter niet als apart belang te behandelen, maar eerder generiek, als één van de standaard werkwijzen bij het dienen van de andere belangen.

2.4.9 Belang #9: Goede start op de arbeidsmarkt voor jongeren

Dit belang, afkomstig uit de pijlers van het NPRZ, lijkt weinig erkend door de deelnemers, gezien zowel de lage rangschikking als het kleine aantal antwoorden gegeven op de verdiepingsvragen: 14 in totaal.

Motivatie: Waarom is dit belangrijk?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Motivatie: Waarom belangrijk?	<i>GOEDE TOEKOMST</i>	3
	<i>BELEMMERINGEN</i>	1
Totaal		4

In de eerste en grootste categorie motivaties om dit belang belangrijk te vinden, komen twee antwoorden voor die de intrinsieke waarde van een goede start op de arbeidsmarkt voor jongeren onderstrepen. Bijvoorbeeld:

Jongeren zijn de toekomst - Het geeft je een kans om je leven op de rails te brengen - criminaliteit wordt vermeden

Een ander antwoord binnen deze categorie stipt juist onvrede met de huidige situatie aan:

Jongeren hebben kansen nodig, probleemjongeren worden onvoldoende ondersteund, begeleid werken is wegbezuinigd hierdoor valt een grote groep buiten de boot voor werk waardoor ze thuis zitten met een WAJONG-uitkering. De eigenwaarde van jongeren is verdwenen. Buurthuizen zijn weg, hierdoor is de signaalfunctie verdwenen om jongeren tijdig op te pakken

Beide soorten antwoorden zijn bekommelingen om een goede toekomst van jongeren. Overigens zit in het tweede antwoord ook iets van een belemmering—dat de buurthuizen weg zijn. Dat komt in de buurt van de andere categorie, die van belemmeringen, met daarin één antwoord:

Er is een mismatch/afstand tussen aanbod & toeleiding dan wat de jongeren willen en zijn. Te veel focus op havenmedewerkers en diploma's. Daarbij speelt racisme ook een rol

Bij elkaar geven de laatste twee antwoorden een belangrijk signaal van onvrede over de gang van zaken in het dienen van dit belang.

Activiteiten: Hoe is dit belang te realiseren?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Activiteiten: Hoe realiseren?	<i>ONDERWIJSGEBIED</i>	3
	<i>BEGELEIDING VAN JONGEREN NAAR WERK</i>	3
Totaal		6

Opvallend is dat de helft van de antwoorden gaat over de rol van het onderwijs in het borgen van een goede start van jongeren op de arbeidsmarkt. Bijvoorbeeld:

Meer maatwerk op onderwijsgebied, meer praktijkgericht onderwijs.

Een onderwijssysteem waar aandacht is voor mismatch in opleiding. Er wordt te veel ingezet op generalisten ipv praktisch werk/ambachten, ondernemerschap en de behoeften van het individu.

De andere helft van de antwoorden over activiteiten gaat over de begeleiding van jongeren naar werk, zoals:

Werkgevers moet ondersteund en bewust gemaakt worden door scholen en welzijnswerkers om meer inclusief te zijn en eerlijke kansen te geven.

Minder concurrentie tussen stichtingen waardoor het eigen belang verdwijnt

Resultaat: Wat moet er voor dit belang zijn bereikt over 10 jaar?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Resultaat: Wat bereikt over 10 jaar?	<i>ALLE JONGEREN WERKEN</i>	2
	<i>BEWUSTZIJN VAN BELEMMERINGEN VOOR JONGEREN</i>	2
Totaal		4

De gewenste resultaten vallen uiteen in twee categorieën met elk twee wensen, waarvan de eerste categorie antwoorden wenst dat alle jongeren werk zullen hebben over 10 jaar. Bijvoorbeeld:

Meer kansen voor ALLE jongeren en degene die niet wilt sociale dienstplicht. Geen enkele jongere zit thuis tenzij het niet anders kan.

De tweede categorie wensen gaat meer om bewustzijn van de belemmeringen die jongeren ervaren in het starten op de arbeidsmarkt, met de suggestie dat die dan kunnen worden gereduceerd. Bijvoorbeeld:

Een nieuwe school in Rotterdam zuid waar aandacht is voor de mismatch in aanbod en behoeften van het individue, instit. racisme en ondernemerschap.

Reflectie

Het aantal antwoorden gegeven op de verdiepingsvragen bij dit belang is te klein om algemene conclusies te kunnen trekken of tendensen in de antwoorden te identificeren. Het algehele beeld uit de antwoorden is wel dat degenen die ze gaven het belang herkennen, plus de noodzaak om op dit gebied te verbeteren in Rotterdam-Zuid.

2.4.10 Belang #10: Hulpverlening aan bewoners naar school en werk

Het belang van hulpverlening aan bewoners naar school en werk komt uit de NPRZ pijler 'thuisbasis op orde'. Het is als laagste geprioriteerd en heeft in totaal slechts 5 antwoorden ontvangen op de verdiepingsvragen. Er zijn geen antwoorden gekomen op de vraag welke resultaten over 10 jaar gewenst zijn bij dit belang.

Motivatie: Waarom is dit belangrijk?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Motivatie: Waarom belangrijk?	<i>FACILITEREN VAN ONTMOETINGEN EN ACTIVITEITEN VOOR JONGEREN</i>	1
Totaal		1

Het antwoord in deze categorie luidt:

Plekken voor jeugd. Jongeren voelen zich niet welkom. Talent ontdekken gebeurt ook door culturele uitwisseling en ontmoeten. Ook sport en buitenactiviteiten voor jongeren.

Mogelijk is het belang van hulpverlening naar school en werk niet goed begrepen bij de tafelgesprekken. De wens die spreekt uit dit antwoord is vaker gehoord, maar heeft eerder te maken met het belang van een fysiek aantrekkelijke leefomgeving.

Activiteiten: Hoe is dit belang te realiseren?

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel antwoorden per analysecategorie in totaal zijn gegeven op deze vraag.

Activiteiten: Hoe realiseren?	<i>GEBRUIK VAN MAKEN VAN INITIATIEVEN IN DE WIJK</i>	3
	<i>PRAKTISCHE OPLOSSINGEN</i>	1
Totaal		4

De eerste categorie antwoorden op deze vraag behoort bij de rode draad van het meer faciliteren en benutten van bewonersbetrokkenheid bij de activiteiten van het NPRZ. Bijvoorbeeld:

De gemeenschap voedt het kind en de jongere op. Leren en ontwikkelen gebeurt daar. Dat moet je ondersteunen. Jongeren stimuleren door de eigen gemeenschap, op basis van voorstellen.

Het enige antwoord in de andere categorie hier luidt:

Praktische oplossingen, die ook direct merkbaar zijn voor jongeren en bewoners.

Reflectie

Zoals gezegd is dit belang mogelijk onvoldoende begrepen tijdens de burgertop. De prioritering op de laatste plaats en het lage aantal antwoorden op de verdiepingsvragen suggereren dat. En de weinig inzichtvolle antwoorden die wel zijn gegeven vormen extra bevestiging.

3 Conclusie

3.1 Voortzetting van het gesprek met bewoners van Zuid

Het doel van de Burgertop was om de inzichten uit de wijkgesprekken van de midterm review te toetsen onder een brede afvaardiging van de bewoners van Rotterdam-Zuid. Daarbij was de wens van programmadirecteur Marco Pastors om specifiek te toetsen of de deelnemers achter de huidige thema's of pijlers van het NPRZ konden staan, of dat zij die nog zouden willen aanpassen of aanvullen. Deze toetsing is uitgevoerd door middel van de twee individuele intakevragen, de rangschikking van belangen per tafel en tot slot de verdiepende gesprekken over die belangen.

Allereerst dient hierbij opgemerkt te worden dat de opkomst van 72 deelnemers bij de Burgertop een te smalle basis vormt voor brede inhoudelijke conclusies over de voortzetting van het NPRZ beleid.⁸ De 'brede afvaardiging van bewoners' is niet gehoord en dus dienen de inzichten uit de wijkgesprekken nog nader getoetst te worden. Desalniettemin vormen de inzichten zoals uiteengezet in dit verslag een valide weergave van de bijdragen van de deelnemers aan de Burgertop. Deze inzichten bieden de basis voor een voortzetting van het gesprek met bewoners van Zuid over de koers van het NPRZ in de komende 10 jaar. Dus ondanks de achterblijvende belangstelling, is met de Burgertop een begin gemaakt van het toetsen van de inzichten uit de wijkgesprekken.

3.2 Resultaten van de Burgertop als basis voor het verdere gesprek

Uit de resultaten van de eerste intakevraag over de huidige vijf pijlers van het NPRZ is gebleken dat de deelnemers de pijlers allemaal even belangrijk vinden: 'zeer belangrijk' met scores allemaal dicht bij het gemiddelde van 8,4 uit 10. Minder goed is dat hun scores voor hoe goed Zuid er op het gebied van die thema's voor staat hooguit bij de 6 liggen, met daarbij iets meer variatie tussen de thema's. De thema's *school* en *veiligheid* scoren met 'dunne zesjes' het hoogst; *werk* en *hulpverlening naar school en werk* scoren 'vijf-plussen'; en *wonen* krijgt een onvoldoende (4,3). Kortom: volgens de deelnemers zijn de NPRZ-pijlers zeer belangrijk, en zij zien veel ruimte voor verbetering.

De tweede intakevraag over 'wensen voor Rotterdam-Zuid over 10 jaar' geeft de deelnemers de ruimte om aan te geven wat zij belangrijk vinden. Kort gezegd wensen zij in aflopende volgorde van frequentie: een betere sociale leefomgeving; voldoende passende en betaalbare woningen voor iedereen; gezagsorganen die beter communiceren met de bewoners en hun initiatieven meer ruimte geven; een betere fysieke leefomgeving; meer veiligheid; meer werk; en meer/betere scholing.

Hierbij valt op dat de *fysieke en sociale leefomgeving*, *beter communicerende gezagsorganen* en *meer ruimte voor bewonersinitiatieven* nieuwkomers zijn naast de 5 thema's van de bestaande NPRZ-pijlers waar hun wensen deels ook over gaan. Deze nieuwkomers vertonen een duidelijke overlap met de vier belangen die vanuit de wijkgesprekken waren toegevoegd aan de lijst van belangen die tijdens de tafelgesprekken zijn getoetst, namelijk: *een fysiek aantrekkelijke leefomgeving*; *een zichtbare, transparante en respectvolle NPRZ/gemeente/overheid*; *betrokkenheid en verbondenheid tussen bewoners*; en *benutten van initiatieven van bewoners of organisaties in de wijk*.

⁸ Zie ook het derde punt van verantwoording in de inleiding, hoofdstuk 1 van dit verslag.

De toetsing van de 10 belangen (6 vanuit de NPRZ pijlers en de 4 bovengenoemde belangen uit de wijkgesprekken) via rangschikking per tafel wijst uit dat de deelnemers' meningen hierover verdeeld zijn. De gemiddelde rangschikking van alle 15 tafels heeft weliswaar een nieuwe Top-10 opgeleverd, zij het met zeer grote spreiding en dus weinig consensus over de rangschikking (zie tabel 3 in paragraaf 2.3). De rangschikking geeft het NPRZ geen basis voor een herprioritering van de belangen voor Zuid. Desalniettemin duiden andere resultaten uit de Burgertop op de wenselijkheid van voortzetting van het gesprek over welke belangen meer aandacht behoeven.

De wensen die individuele deelnemers aan de Burgertop via de tweede (open) intakevraag hebben gedeeld, vertonen een grote thematische overlap met de zeven hoogst geëindigde belangen in de Top-10 bij de tafelgesprekken, te weten (zie ook tabel 4 in paragraaf 2.3):

1. Wonen
2. Fysieke leefomgeving
3. School
4. Gezag
5. Veiligheid
6. Betrokkenheid (een Top-10 'belang')/sociale leefomgeving (een 'wens' uit de open intakevraag)
7. Werk

Bovendien is in dit lijstje elk van de eerste 6 thema's tijdens de tafelgesprekken aanmerkelijk vaker besproken dan elk van de laatste 4 in de Top-10, afgaande op het aantal beantwoorde verdiepvragen bij deze thema's (zie tabel 5). Kortom, de resultaten van de verschillende programmaonderdelen van de Burgertop bij elkaar leveren voldoende aanleiding voor het NPRZ om het gesprek met bewoners en andere belangenvertegenwoordigers over eventuele herprioritering voort te zetten.

3.3 Verdieping van de 7 belangen voor Zuid

Om bovengenoemde zeven belangen nader te duiden, zijn de antwoorden op de verdiepvragen over deze belangen zeer informatief. Zo is bij het belang van *voldoende passende woningen* op te merken dat deelnemers vooral noodzaak en kansen zien in het betaalbaar maken/houden van woningen voor alle bevolkingsgroepen op Zuid; het beter afstemmen van het woningaanbod op de vraag; het aanpakken van oneigenlijk gebruik van woningen (bijvoorbeeld door beleggers of huisjesmelkers, maar ook door woningcorporaties); en het aanpassen van beleid/wetgeving dat raakt aan wonen.

Het belang van een *fysiek aantrekkelijke leefomgeving* vraagt volgens de deelnemers vooral om het tegengaan van rommel, afval en viezigheid in de straten; het actief betrekken van bewoners bij de staat van hun wijk; en om het realiseren van een leefomgeving die niet alleen schoon, mooi en groen is, maar ook veilig en leefbaar, met ontmoetingsplekken voor de bewoners.

Bij het belang van *zo goed mogelijk kunnen leren op school* gaat het de deelnemers om zowel het effectiever organiseren van scholing als het wegnemen van sociale ongelijkheid op scholen. De ideeën die zij delen voor het effectiever organiseren gaan onder meer over een betere gerichtheid van scholing op een goede toekomst van de leerling en over het meer betrekken van bewoners; niet alleen de ouders van de leerlingen maar ook de bredere gemeenschap. Alles om een gelukkig leven nu en in de toekomst beter mogelijk te maken.

Als de deelnemers het gesprek voeren over het belang van *een zichtbare, transparante en respectvolle NPRZ/gemeente/overheid* (gezag), klinken ontevredenheid met de huidige situatie en de roep om verbetering duidelijk door. Zij wensen op dit vlak meer betrokkenheid en betere communicatie (zowel informeren als luisteren) van deze gezaghebbenden; dat ook bewoners meer betrokken raken bij de wijk; dat de onderlinge verhouding tussen gezag en bewoners gelijkwaardiger wordt; maar ook dat het gezag effectief handhavend en corrigerend optreedt waar nodig.

Bij het belang van *bescherming van bewoners tegen criminaliteit* delen de deelnemers uitgebreid hun gevoelens van onveiligheid in Rotterdam-Zuid en identificeren zij specifieke belemmeringen die een veilige wijk in de weg staan. Zij hebben duidelijke ideeën over het reduceren van uiteenlopende aanleidingen van criminaliteit en de handhaving en bestraffing daarvan wanneer het toch optreedt. Bij dit thema valt het in de antwoorden op dat veiligheid is verstrengeld met andere thema's als school, werk, een fijne leefomgeving, hulpverlening, bewonersbetrokkenheid en een zichtbaar gezag.

Het belang van *betrokkenheid en verbondenheid tussen bewoners* is niet alleen veelbesproken tijdens de beantwoording van de verdiepingsvragen bij dit specifieke belang, maar komt ook als duidelijke rode draad naar boven uit de analyse van antwoorden over de andere belangen (voor meer hierover, zie de volgende paragraaf). Wanneer het expliciet gaat om dit belang, benadrukken de deelnemers uitgebreid met voorbeelden waarom meer bewonersbetrokkenheid goed zou zijn en ook waarom er te weinig van is. Ook stellen zij uitgebreid activiteiten voor die het NPRZ, de gemeente, maar ook de bewoners zelf kunnen ondernemen ter vermeerdering van bewonersbetrokkenheid. Als gewenste resultaten zien zij kansen en noodzaak in de verbetering van zowel de fysieke, als de sociale leefomgeving. Overigens blijkt uit de antwoorden een nauw verwantschap tussen dit belang en dat van *benutten van initiatieven van bewoners of organisaties in de wijk*.

Tot slot is het belang van *stabiel en voldoende inkomen uit werk* beduidend minder besproken, hoewel het in de intakevraag over wensen voor Zuid wel een significant aantal wensen oplevert. Volgens de deelnemers zou werk een gelukkig leven moeten ondersteunen en sociale ongelijkheid (meer) moeten bestrijden. Voorts delen zij ideeën over een betere begeleiding naar werk en verbetering van arbeidsvoorwaarden.

Om deze zeven belangen goed op waarde te kunnen schatten, verdient het de aanbeveling om de analyses van de verdiepingsvragen te lezen en/of de gegeven antwoorden in bijlage 3 door te nemen. Die bieden aanknopingspunten om over de zeven belangen het gesprek met de bewoners van Zuid voort te zetten.

3.4 Rode draad: bewonersbetrokkenheid bij de wijk en het gezag

Hoewel de betrokkenheid en verbondenheid van bewoners als één specifiek belang was opgenomen in de lijst van 10, blijkt uit de tafelgesprekken uitvoerig dat dit niet een losstaand thema is voor de deelnemers. Zij zien het betrekken van bewoners bij elkaar, bij de wijk en bij het gezag (NPRZ en gemeente) eerder als een soort voorwaarde om veel van de besproken belangen goed te kunnen dienen. Of anders gezegd: als een generieke benadering om (ook) toe te passen bij het werk aan de verschillende thema's van Rotterdam-Zuid. Deze rode draad door de gesprekken heen heeft mogelijk ook het apart geformuleerde belang van *benutten van initiatieven van bewoners of organisaties in de wijk* oneigenlijk laag gerangschikt op plaats 8; de deelnemers herkennen al zóveel van dit thema in de andere belangen, dat er geen apart belang voor gerangschikt hoeft te worden.

Zo wensen deelnemers betrokken te worden bij het creëren van een *aantrekkelijke leefomgeving*—de *fysieke*, zodat de *sociale* leefomgeving (leefbaarheid) erop vooruit gaat.

Zo zeggen deelnemers dat “creativiteit in de wijk” meer benut zou moeten worden om *criminaliteit* beter tegen te gaan.

Zo blijkt dat deelnemers *voldoende passende woningen* en correcte benutting van bestaande panden wensen, juist om een betrokken, inclusieve buurt met een gezellige sfeer te creëren.

Zo verbinden deelnemers *onderlinge betrokkenheid en verbinding* aan een gevoel van ‘plek’ of ‘thuis’.

Zo vragen deelnemers om ouders en de bredere gemeenschap meer te betrekken bij *effectiever onderwijs*.

En zo ook verwachten deelnemers van de gemeente en het NPRZ dat zij meer ruimte geven aan bewonersinitiatieven, door die te faciliteren met behulp van bijvoorbeeld ontmoetingsplekken en georganiseerde bijeenkomsten, en door de ideeën die daaruit voortkomen ook daadwerkelijk en transparant ten uitvoer te brengen.

Ook bij het mogelijk onbegrepen en (dus) laagst geprioriteerde belang van *hulpverlening aan bewoners naar school en werk* speelt de rode draad van bewonersbetrokkenheid een waarschijnlijke rol. Bij gebrek aan inzicht in wat er met dit belang wordt bedoeld, valt één tafelgesprek terug op de vaststelling van het belang van de gemeenschap:

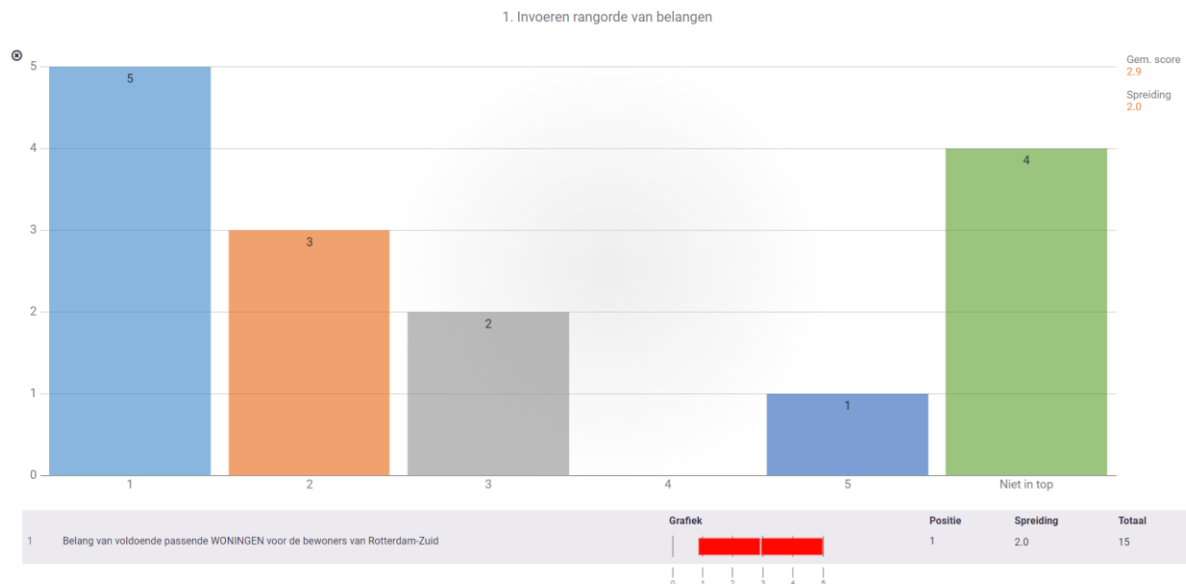
De gemeenschap voedt het kind en de jongere op. Leren en ontwikkelen gebeurt daar. Dat moet je ondersteunen. Jongeren stimuleren door de eigen gemeenschap, op basis van voorstellen.

4 Bijlage 1: Gedetailleerde resultaten rangschikking belangen

De 10 grafieken in deze bijlage geven per belang het aantal keren weer dat een tafel dat belang op een bepaalde positie in de Top-5 heeft gegeven, of juist buiten de Top-5. Rechts van elke grafiek is ook de gemiddelde score van elk belang af te lezen, waarbij geldt:

- Positie 1 krijgt score 5;
- Positie 2 krijgt score 4;
- Positie 3 krijgt score 3;
- Positie 4 krijgt score 2;
- Positie 5 krijgt score 1;
- Positie buiten de Top-5 ('Niet in top') krijgt score 0.

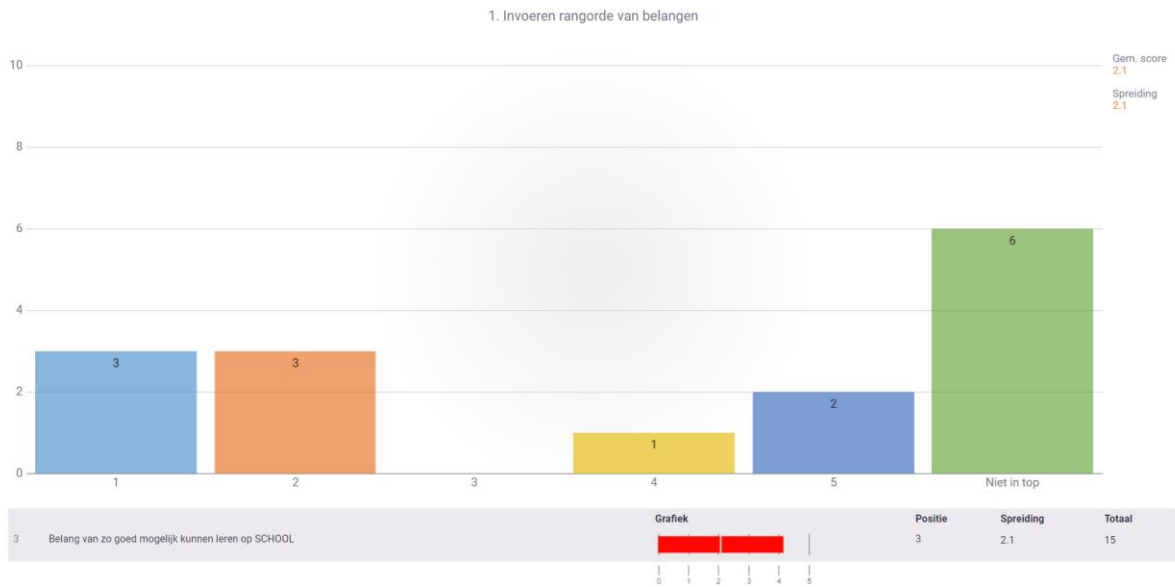
1. Belang van voldoende passende WONINGEN voor de bewoners van Rotterdam-Zuid



2. Belang van een fysiek aantrekkelijke LEEFOMGEVING



3. Belang van zo goed mogelijk kunnen leren op SCHOOL



4. Belang van een ZICHTBARE, transparante en respectvolle NPRZ/gemeente/overheid



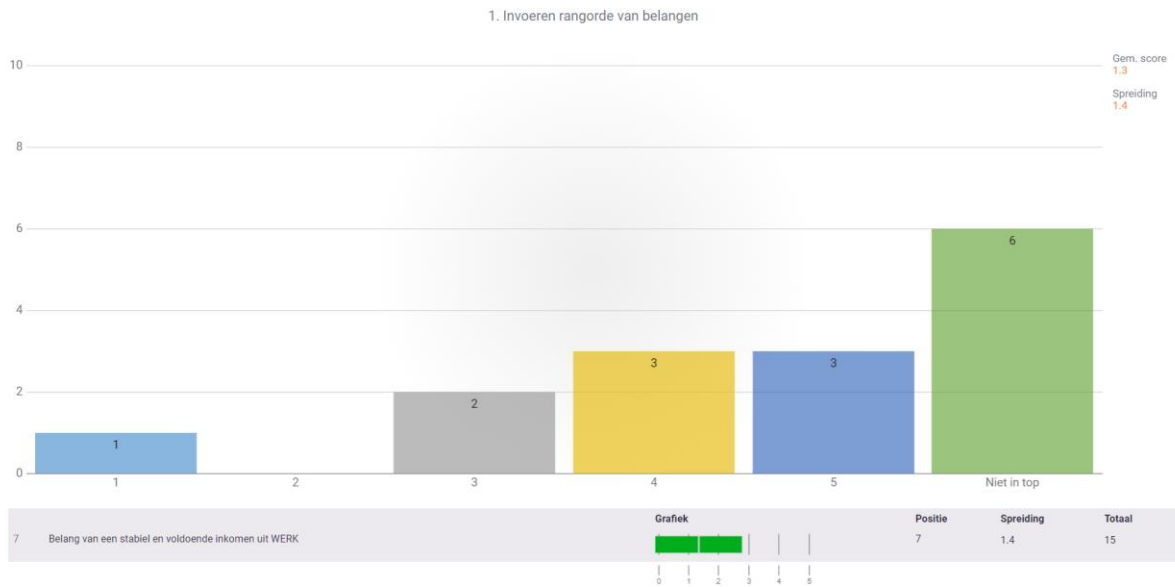
5. Belang van bescherming van bewoners tegen CRIMINALITEIT



6. Belang van een stabiel en voldoende inkomen uit WERK



7. Belang van BETROKKENHEID en verbondenheid tussen bewoners



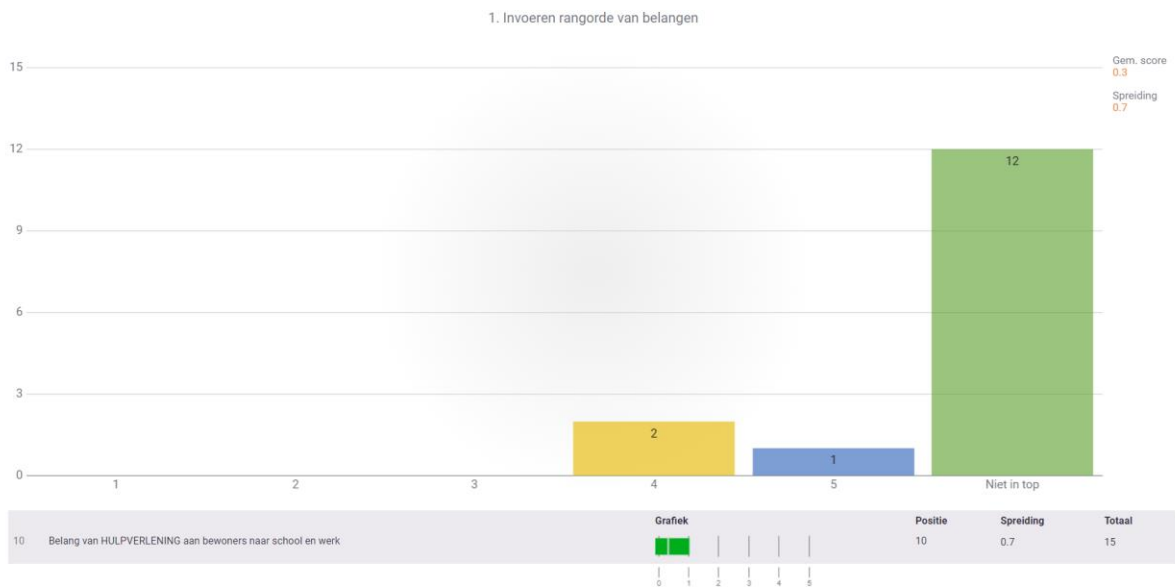
8. Belang van BENUTTEN INITIATIEVEN van bewoners of organisaties in de wijk



9. Belang van een goede start op de ARBEIDSMARKT voor jongeren



10. Belang van HULPVERLENING aan bewoners naar school en werk



5 Bijlage 2: Alle wensen voor Zuid over 10 jaar

Onderstaand zijn alle ingevoerde wensen terug te lezen, die zijn gegeven als antwoorden op intakevraag 2: *Wat is uw wens voor Rotterdam-Zuid over 10 jaar?* De wensen zijn geordend per analysecategorie op dezelfde wijze als in tabel 2. De antwoorden zijn ongewijzigd sinds invoer.

Wensen gemarkeerd met [*] zijn in meer dan één analysecategorie opgenomen vanwege overlappende relevantie.

Antwoorden

[SOCIALE LEEFOMGEVING]

- Meer inclusiviteit, en dan komen de resultaten vanzelf
- meer saamhorigheid; ons kent ons gevoel
- [*]voldoende betaalbare woningen, meer kansen kwa opleiding en werk, meer sociale cohesie
- [*]Een inclusieve groen wijk waar mensen ruimte hebben om te groeien. Mensen blijven hier wonen, mensen hebben ruimte om te groeien creatief te zijn en Zuid zit op hetzelfde niveau als andere wijken.
- [*]Een wijk waar zowel arm als rijk een plek heeft, gelijke kansen op woningen onafhankelijk van inkomsten, en groene en veilige wijk met meer ruimte voor de fietser.
- [*]Een maatschappij waar mensen gemakkelijk kunnen wonen en werken; ook mensen die niet vermogend zijn
- negatieve gevolgen van gentrificatie moeten beperkt blijven
- positieve ontwikkeling, moet doorgaan, leefbaarheid wordt beter, mensen moeten zich hierbinnen kunnen blijven ontwikkelen
- een maatschappij die meer geïntegreerd is, dat meerder bevolkingsgroepen en culturen van elkaar weten wat er speelt.
- [*]Zuid is een veilige leefbare wijk waar wet en recht voor iedereen. Niet voor bepaalde groepen wel en bepaalde groepen niet.
- [*]arbeid, sterven voor onze ideeën en mening, dat Rotterdam blijft Rotterdam
- cohesie tussen bewoners maar eigenlijk voor iedereen
- Wat hoger op de maatschappelijke ladder zijn, richting landelijk gemiddelde
- [*]Meer bruisend, meer werk, meer gelukkige mensen, meer kunst en cultuur.
- [*]Dat het net zoveel vooruitgang heeft geboekt als de noord oever - positieve veilige welvarende ontwikkeling
- [*]Dat iedereen rekening met elkaar houdt. En dat alle initiatieven ook daadwerkelijk effect hebben.
- [*]Beetje groen houden voor de kinderen en fijn samenleven in multiculturele omgeving, dat iedereen het naar zijn zin heeft.
- [*]Ik hoop dat Zuid over 10 jaar weer het Zuid is van 10 jaar geleden, dat je veilig over straat kan, huizen opgeknapt worden, gezellig netjes.
- Leefbare en kansrijke buurten waar bewoners die er geboren zijn ook kunnen blijven
- Dat er meer Nederlands wordt gesproken op straat met elkaar
- Minder brutaal gedrag en meer respect en respectvolle en beleefde omgangsvormen
- [*]Een mooie omgeving en een goeie balans tussen diversiteit (van woningen tot winkels tot aan bewoners)
- [*]Een veilig schoon en sociale omgeving
- [*]Een schonere en leefbare omgeving. Meer culturele activiteiten. Ik vind Rotterdam Zuid saai. De zorgverlening in Rotterdam Zuid is kwalitatief niet goed. Het is moeilijk om een goede huisarts te vinden, in ieder geval in Lombardije.
- [*]Dat het een veilige en gezellige omgeving gaat worden
- [*]Dat men door blijft gaan met programma Rotterdam Zuid. En dat de gemeente op let met gentrificatie, dat ze beter communiceren met de buurtbewoners. Dus bijvoorbeeld uitleggen waarom verhuizen naar een andere wijk beter is zodat men de huidige woningen kan verbeteren.
- Voldoende ontmoetingsplekken voor jongeren
- [*]Dat bewoners en de overheid zich betrokken voelen bij Rotterdam Zuid

Antwoorden

- [*]Een wijk waar mensen naar tevredenheid met elkaar kunnen leven, betaalbaar, goede sociale cohesie. Een mix van mensen die meer en minder geld hebben. Betaalbaar voor iedereen. Mensen op Zuid doen kinderen in Zuid op school.
- Dat het een inclusieve stad wordt, waar alle burgers gelijke kansen hebben en met respect en zonder discriminatie worden gezien en gehoord, en zeker ook betrokken.
- leuke plekken met veel ontmoetingsruimten evenementen

[WONEN]

- [*]voldoende betaalbare woningen, meer kansen kwa opleiding en werk, meer sociale cohesie
- [*]Een wijk waar zowel arm als rijk een plek heeft, gelijke kansen op woningen onafhankelijk van inkomsten, en groene en veilige wijk met meer ruimte voor de fietser.
- [*]een maatschappij waar mensen gemakkelijk kunnen wonen en werken; ook mensen die niet vermogend zijn
- Woningtekorten aanpakken, prijzen meer beheersen van woningen en gelijke kansen geven onafhankelijk van inkomen.
- [*]transparanter maken van de mogelijkheden voor school en werk en woningen voor de bewoners van zuid
- [*]Dat Rotterdam-Zuid kan zorgen voor de basisbehoeftes voor iedere burger: een dak boven je hoofd, gezondheidszorg en onderwijs!
- genoeg woningen voor alle mensen vooral met die met veel kinderen
- [*]primaire levensbehoeften, scholing, huisvesting en veiligheid, zijn geregeld met mooie toekomstperspectieven
- En kleinere gat tussen hoge en lage inkomens. De woningen moeten betaalbaar blijven voor de lage inkomens.
- [*]Ik hoop dat Zuid over 10 jaar weer het Zuid is van 10 jaar geleden, dat je veilig over straat kan, huizen opgeknapt worden, gezellig netjes.
- [*]Woningen school en welzijn
- iedereen een woning heeft
- [*]Een mooie omgeving en een goeie balans tussen diversiteit (van woningen tot winkels tot aan bewoners)
- [*]Meer betaalbare woningen voor de middeninkomens. Leefbaar en goed onderwijs. Jongeren behouden voor de stad.
- meer woningen voor jongeren (starters woningen)
- [*]Dat men door blijft gaan met programma Rotterdam Zuid. En dat de gemeente op let met gentrification, dat ze beter communiceren met de buurtbewoners. Dus bijvoorbeeld uitleggen waarom verhuizen naar een andere wijk beter is zodat men de huidige woningen kan verbeteren.
- [*]Een wijk waar mensen naar tevredenheid met elkaar kunnen leven, betaalbaar, goede sociale cohesie. Een mix van mensen die meer en minder geld hebben. Betaalbaar voor iedereen. Mensen op Zuid doen kinderen in Zuid op school.
- woningen
- voor iedereen een woning
- [*]Huis, werk , scholing

[GEZAG]

- informatie naar mensen toe mag beter (vanuit gemeente)
- [*]Meer energie, een goed gevoel, een goede samenwerking tussen instelling
- [*]Dat de gemeente luistert naar de mensen en de problemen, en de rotzooi opruimd. Dat er niet meer zo veel zwerfafval is en dat er in elke wijk gezorgd wordt dat afval op tijd wordt weggehaald.
- dat nprz haar waarde heeft aantgetoond
- [*]Dat iedereen rekening met elkaar houdt. En dat alle initiatieven ook daadwerkelijk effect hebben.
- [*]- (niet veel bereikt tot nu toe NPRZ). Echte participatie van inwoners. Aansluiten bij initiatieven van inwoners op de thema s die er leven bij mensen. Democratisering moet beter, zie opkomst verkiezingen. De tekorten binnen het onderwijs moet flink minder zijn, studentenassistenten staan voor de klas nu. Goed onderwijs! In alle vitale sectoren tekorten in werknemers, laat mensen instromen die van baan wisselen en mensen die lange tijd niet meedoen. Het continue leren in de gemeenschap en community.

Antwoorden

Niet groot en topdown. Doe het samen in dialoog. Wat werkt moet je aandacht geven en vieren. NPRZ: richt je op de thema's die leven in de buurt en pak ze op samen met inwoners. Geef ruimte aan burgerinitiatieven.

- [*]Minder criminiliteit. Minder bureaucratie. 14010 niet toegankelijk.
- [*]Dat ouders hun kinderen zelf goed en respectvol opvoeden en de gemeente dat niet hoeft te doen
- veel beter wordt en dat bewoners meer informatie krijgt en op de hoogte worden gehouden van de stad. en graag ok meer activiteiten
- [*]Dat men door blijft gaan met programma Rotterdam Zuid. En dat de gemeente op let met gentrification, dat ze beter communiceren met de buurtbewoners. Dus bijvoorbeeld uitleggen waarom verhuizen naar een andere wijk beter is zodat men de huidige woningen kan verbeteren.
- [*]Dat bewoners en de overheid zich betrokken voelen bij Rotterdam Zuid
- dat alle belangen gerealiseerd worden (alle 8en en 9en)
- [*]Dat we een mooi zuidplein krijgen want ik ben best wel tevreden over wat ze nu doen. Ik wil liever in Schiedam wonen dan hier. En als de politie hun best doet en minder mensen mishandelt dan ben ik tevreden en blijf ik in Rotterdam. Het gaat mij om veiligheidskwestie. Als het vergelijkbaar is als in Schiedam ben ik tevreden. Neem ambtenaren aan die met mij op een gelijkwaardige manier omgaan.
- Kernpunten van het NPRZ moeten verbeterd worden
wijkraden naar de bewoners luisteren

[FYSIEKE LEEFOMGEVING]

- [*]Een inclusieve groen wijk waar mensen ruimte hebben om te groeien. Mensen blijven hier wonen, mensen hebben ruimte om te groeien creatief te zijn en Zuid zit op hetzelfde niveau als andere wijken.
- [*]Een wijk waar zowel arm als rijk een plek heeft, gelijke kansen op woningen onafhankelijk van inkomsten, en groene en veilige wijk met meer ruimte voor de fietser.
- [*]Dat de gemeente luistert naar de mensen en de problemen, en de rotzooi opruimd. Dat er niet meer zo veel zwerfafval is en dat er in elke wijk gezorgd wordt dat afval op tijd wordt weggehaald.
- [*]Veiligheid moet beter. Meer groen. Niet veel afval op de straat. Er moet meer parkeerruimte komen, want er komen nu auto's uit andere wijken
- [*]Schoon en veilig. Ik vind het vies. Kansen moeten beter benut worden in Rotterdam Zuid. Er zijn zoveel mogelijkheden maar het gaat zo langzaam. Sneller verbeteringen zien. Er zijn zoveel slimme jongeren maar door gebrekkige taal ouders kunnen ze hun kansen niet benutten.
- [*]Beetje groen houden voor de kinderen en fijn samenleven in multiculturele omgeving, dat iedereen het naar zijn zin heeft.
- [*]Ik hoop dat Zuid over 10 jaar weer het Zuid is van 10 jaar geleden, dat je veilig over straat kan, huizen opgeknapt worden, gezellig netjes.
- [*]Alles groen en veilig. En iedereen het naar zijn zin heeft.
- [*]Een mooie omgeving en een goeie balans tussen diversiteit (van woningen tot winkels tot aan bewoners)
- [*]Een veilig schoon en sociale omgeving
- Metrolijn en metrotunnel tussen Feijenoord en De Es. Duurt al veel te lang
- [*]Een schonere en leefbare omgeving. Meer culturele activiteiten. Ik vind Rotterdam zuid saai. De zorgverlening in Rotterdam Zuid is kwalitatief niet goed. Het is moeilijk om een goede huisarts te vinden, in ieder geval in Lombardije.
- minder rommel op straat, minder fietsers op de stoep,
- een buurt waar minder afval op de grond ligt
- [*]Dat we een mooi zuidplein krijgen want ik ben best wel tevreden over wat ze nu doen. Ik wil liever in Schiedam wonen dan hier. En als de politie hun best doet en minder mensen mishandelt dan ben ik tevreden en blijf ik in Rotterdam. Het gaat mij om veiligheidskwestie. Als het vergelijkbaar is als in Schiedam ben ik tevreden. Neem ambtenaren aan die met mij op een gelijkwaardige manier omgaan.[VEILIGHEID]
- [*]Een wijk waar zowel arm als rijk een plek heeft, gelijke kansen op woningen onafhankelijk van inkomsten, en groene en veilige wijk met meer ruimte voor de fietser.
- [*]Zuid is een veilige leefbare wijk waar wet en recht voor iedereen. Niet voor bepaalde groepen wel en bepaalde groepen niet.

Antwoorden

- [*]Dat het net zoveel vooruitgang heeft geboekt als de noord oever - positieve veilige welvarende ontwikkeling
- [*]Veiligheid moet beter. Meer groen. Niet veel afval op de straat. Er moet meer parkeerruimte komen, want er komen nu auto's uit andere wijken
- [*]Schoon en veilig. Ik vind het vies. Kansen moeten beter benut worden in Rotterdam Zuid. Er zijn zoveel mogelijkheden maar het gaat zo langzaam. Sneller verbeteringen zien. Er zijn zoveel slimme jongeren maar door gebrekkige taal ouders kunnen ze hun kansen niet benutten.
- [*]primaire levensbehoeften, scholing, huisvesting en veiligheid, zijn geregeld met mooie toekomstperspectieven
- [*]Minder criminaliteit. Minder bureaucratie. 14010 niet toegankelijk.
- [*]Ik hoop dat Zuid over 10 jaar weer het Zuid is van 10 jaar geleden, dat je veilig over straat kan, huizen opgeknapt worden, gezellig netjes.
- [*]Alles groen en veilig. En iedereen het naar zijn zin heeft.
- [*]Een veilig schoon en sociale omgeving
- ik zou graag meer veiligheid op de straten zien
- [*]Dat het een veilige en gezellige omgeving gaat worden
- [*]Dat we een mooi zuidplein krijgen want ik ben best wel tevreden over wat ze nu doen. Ik wil liever in Schiedam wonen dan hier. En als de politie hun best doet en minder mensen mishandelt dan ben ik tevreden en blijf ik in Rotterdam. Het gaat mij om veiligheidskwestie. Als het vergelijkbaar is als in Schiedam ben ik tevreden. Neem ambtenaren aan die met mij op een gelijkwaardige manier omgaan.
- minder criminaliteit

[WERK]

- digitaal bord aan de gevel om aan info te komen over werk en sociaal
- [*]voldoende betaalbare woningen, meer kansen kwa opleiding en werk, meer sociale cohesie
- [*]Een maatschappij waar mensen gemakkelijk kunnen wonen en werken; ook mensen die niet vermogend zijn
- [*]transparanter maken van de mogelijkheden voor school en werk en woningen voor de bewoners van zuid
- [*]arbeid, sterven voor onze ideeën en mening, dat Rotterdam blijft Rotterdam
- [*]Meer bruisend, meer werk, meer gelukkige mensen, meer kunst en cultuur.
- [*]- (niet veel bereikt tot nu toe NPRZ). Echte participatie van inwoners. Aansluiten bij initiatieven van inwoners op de thema's die er leven bij mensen. Democratisering moet beter, zie opkomst verkiezingen. De tekorten binnen het onderwijs moet flink minder zijn, studentenassistenten staan voor de klas nu. Goed onderwijs! In alle vitale sectoren tekorten in werknemers, laat mensen instromen die van baan wisselen en mensen die lange tijd niet meedoen. Het continue leren in de gemeenschap en community. Niet groot en topdown. Doe het samen in dialoog. Wat werkt moet je aandacht geven en vieren. NPRZ: richt je op de thema's die leven in de buurt en pak ze op samen met inwoners. Geef ruimte aan burgerinitiatieven.
- Voldoende kansen voor elke bewoner om zich te ontwikkelen
- werk
- baan
- baan
- [*]Huis, werk, scholing

[SCHOOL]

- [*]voldoende betaalbare woningen, meer kansen kwa opleiding en werk, meer sociale cohesie
- [*]transparanter maken van de mogelijkheden voor school en werk en woningen voor de bewoners van zuid
- [*]Dat Rotterdam-Zuid kan zorgen voor de basisbehoeftes voor iedere burger: een dak boven je hoofd, gezondheidszorg en onderwijs!
- [*]primaire levensbehoeften, scholing, huisvesting en veiligheid, zijn geregeld met mooie toekomstperspectieven
- [*]- (niet veel bereikt tot nu toe NPRZ). Echte participatie van inwoners. Aansluiten bij initiatieven van inwoners op de thema's die er leven bij mensen. Democratisering moet beter, zie opkomst verkiezingen.

Antwoorden

De tekorten binnen het onderwijs moet flink minder zijn, studentenassistenten staan voor de klas nu. Goed onderwijs! In alle vitale sectoren tekorten in werknemers, laat mensen instromen die van baan wisselen en mensen die lange tijd niet meedoen. Het continue leren in de gemeenschap en community. Niet groot en topdown. Doe het samen in dialoog. Wat werkt moet je aandacht geven en vieren. NPRZ: richt je op de thema's die leven in de buurt en pak ze op samen met inwoners. Geef ruimte aan burgerinitiatieven.

- [*]Woningen school en welzijn
 - [*]Meer betaalbare woningen voor de middeninkomens. Leefbaar en goed onderwijs. Jongeren behouden voor de stad.
 - meer scholing en opleidingen voor jongeren van zuid
 - Meer begeleiding voor jongeren op school en richting zelfstandigheid
- [*]Huis, werk, scholing

[STATUS VAN ROTTERDAM-ZUID]

- Zuid net zo belangrijk is als noord en met net zo veel en weinig problemen
- [*]Een inclusieve groen wijk waar mensen ruimte hebben om te groeien. Mensen blijven hier wonen, mensen hebben ruimte om te groeien creatief te zijn en Zuid zit op hetzelfde niveau als andere wijken.
- [*]Dat het net zoveel vooruitgang heeft geboekt als de noord oever - positieve veilige welvarende ontwikkeling
- [*]Ik hoop dat Zuid over 10 jaar weer het Zuid is van 10 jaar geleden, dat je veilig over straat kan, huizen opgeknapt worden, gezellig netjes.
- [*]Dat het meer lijkt op Oost en Noord lijkt, zoals Kralingen. Kinderen moeten een stem hebben. Want als een het niet goed gaat thuis, moet een kind in de veilige omgeving blijven met begeleiding.
- Dat Rotterdam Zuid het oude karakter kan behouden maar toch mee kan gaan met de vernieuwingen
- Een nog mooier stadsdeel om te wonen. Hoeft geen yuppenbuurt te worden. Diversiteit van inkomensgroepen is prima, maar kan nog prima
- Dat Nederland een voorbeeld kan nemen aan Zuid

[GELUKKIG LEVEN]

- [*]Meer energie, een goed gevoel, een goede samenwerking tussen instelling
- [*]Meer bruisend, meer werk, meer gelukkige mensen, meer kunst en cultuur.
- [*]Woningen school en welzijn
- [*]Alles groen en veilig. En iedereen het naar zijn zin heeft.
- [*]Meer betaalbare woningen voor de middeninkomens. Leefbaar en goed onderwijs. Jongeren behouden voor de stad.
- [*]Een wijk waar mensen naar tevredenheid met elkaar kunnen leven, betaalbaar, goede sociale cohesie. Een mix van mensen die meer en minder geld hebben. Betaalbaar voor iedereen. Mensen op Zuid doen kinderen in Zuid op school.
- iedereen gelukkig, happy, fijne plek, iedereen houdt van rotterdam zuid

[THUISBASIS OP ORDE]

- [*]Schoon en veilig. Ik vind het vies. Kansen moeten beter benut worden in Rotterdam Zuid. Er zijn zoveel mogelijkheden maar het gaat zo langzaam. Sneller verbeteringen zien. Er zijn zoveel slimme jongeren maar door gebrekkige taal ouders kunnen ze hun kansen niet benutten.
- [*]Dat ouders hun kinderen zelf goed en respectvol opvoeden en de gemeente dat niet hoeft te doen
- [*]Dat het meer lijkt op Oost en Noord lijkt, zoals Kralingen. Kinderen moeten een stem hebben. Want als een het niet goed gaat thuis, moet een kind in de veilige omgeving blijven met begeleiding.
- iedereen is op zijn plek, de middelen om geholpen te kunnen worden zijn bij iedereen bekend

[GEZONDHEIDSZORG]

- [*]Dat Rotterdam-Zuid kan zorgen voor de basisbehoeftes voor iedere burger: een dak boven je hoofd, gezondheidszorg en onderwijs!
- [*]Een schonere en leefbare omgeving. Meer culturele activiteiten. Ik vind Rotterdam zuid saai. De zorgverlening in Rotterdam Zuid is kwalitatief niet goed. Het is moeilijk om een goede huisarts te vinden, in ieder geval in Lombardije.

6 Bijlage 3: Alle antwoorden van de tafelgesprekken

Onderstaand zijn alle genotuleerde antwoorden van de tafelgesprekken terug te lezen, geordend per belang, per vraag, en ingedeeld per analysecategorie zoals te zien in tabel 5. De antwoorden zijn ongewijzigd sinds invoer/notulering.

Antwoorden gemarkeerd met [*] zijn in meer dan één analysecategorie opgenomen vanwege overlappende relevantie.

Antwoorden gemarkeerd met [**] zijn delen van langere bijdragen die duidelijk verschillende antwoorden in zich hebben. De volledige bijdragen zijn in die gevallen terug te vinden onder de categorie '[MEERDERE ANTWOORDEN IN ÉÉN--GECATEGORISEERD]'.

6.1 WONINGEN (1): motivatie

Antwoorden

[BETAALBAARHEID]

- 1: betaalbaar (met nadruk) wonen geeft stabiliteit, zorgt dat mensen zich voelen.
- Betaalbaarheid is belangrijk, anders komt men in de problemen (schulden)
- [*]Geboren en getogen Rotterdammers moeten uitwijken naar omliggende gemeenten vanwege onbetaalbaarheid.
- [*]Onbetaalbaar. Jongeren blijven te lang thuis wonen. Wachtlijsten sociale huurwoningen zijn te lang.
- [*]Grote gezinnen in te kleine woningen en wat er nieuw gebouwd wordt is veel te duur. Er gebeurt te weinig aan onderhoud. Te weinig gebouwd voor de mensen die er nu al wonen, is niet betaalbaar.
- [*]passende woningen worden kleiner en duurder
- [*]inkomen te hoog voor sociaal en inkomen te laag voor koopwoningen 5 ton
- [**]dure koopwoningen: geen mogelijkheden voor starters + doorstromers voor mensen die in rotterdam-zuid willen wonen.
- 3. Motivatie: De woningen zijn onbetaalbaar. Er worden huizen opgekocht door investeerders/beleggers en veel duurder verkocht of verhuurd. Kijk maar naar de nieuwbouwwoningen bijvoorbeeld in Katendrecht; dat is niet te betalen door de gemiddelde gezin.
- [*]Zorg voor betaalbare woningen. De gentrification moet stoppen. Je voelt je verdreven uit je wijk.
- [*]-passende woningen gaat over betaalbare woningen zodat Rotterdam voor iedereen toegankelijk blijft Rotterdam van en voor iedereen

[VRAAG EN AANBOD OP WONINGMARKT]

- Het is belangrijk voor de opvoeding. Als het voldoende groot is, komen er geen hangjongeren.
- Als je als jongere ergens 5 jaar + woont, dan moet je uit een sociale huurwoning. Het is niet realistisch tegen die tijd al een koopwoning te hebben, al helemaal als je alleenstaand bent.
- Te weinig passende woningen.
- [*]Onbetaalbaar. Jongeren blijven te lang thuis wonen. Wachtlijsten sociale huurwoningen zijn te lang.
- [*]Grote gezinnen in te kleine woningen en wat er nieuw gebouwd wordt is veel te duur. Er gebeurt te weinig aan onderhoud. Te weinig gebouwd voor de mensen die er nu al wonen, is niet betaalbaar.
- woningen te klein voor gezinnen
- te weinig woningen voor doorstromers en middenstanders
- woningmarkt zit vast
- [*]passende woningen worden kleiner en duurder
- [*]inkomen te hoog voor sociaal en inkomen te laag voor koopwoningen 5 ton
- [**]doorstroom naar woning: een woning is achterstallig onderhoud
- [**]dure koopwoningen: geen mogelijkheden voor starters + doorstromers voor mensen die in rotterdam-zuid willen wonen.
- Moeilijk voor starters , moeilijke doorstroom, woningleegstand

Antwoorden

- Passende woningen zijn een voorwaarde voor gevoel van perspectief, gevoel van verbinding houden, en van belang dat er woningen zijn voor mensen van verschillende inkomens. -belangrijk dat er een perspectief voor bewoners is om te kunnen blijven. voor kunnen blijven is het belangrijk dat er aanbod is [*]-passende woningen gaat over betaalbare woningen zodat Rotterdam voor iedereen toegankelijk blijft Rotterdam van en voor iedereen -je wilt dat mensen kunnen blijven -Ruimere woningen betekent niet per se minder woningen.
- Het is belangrijk, omdat er nu een gebrek aan goed onderhoud is.

[(WOON)BELEID EN WETGEVING]

- 3. Irritatie over hoe NPRZ dit de afgelopen jaren heeft gedaan.
- Kinderen die uit huis moeten worden geplaatst ivm uitkering ouder.
- [*]Toegankelijkheid, bijv. de starheid van de woningcorporaties waardoor logische oplossingen niet kunnen worden uitgevoerd. Bijv. ouders mogen bij overlijden niet hun kinderen hun huurwoning geven.

[BEWONERS MOETEN KUNNEN BLIJVEN]

- [*]Zorg voor betaalbare woningen. De gentrification moet stoppen. Je voelt je verdreven uit je wijk.
- men wil graag wonen in de plek waar ze werken
- 3. We willen in Rotterdam blijven wonen.
- [*]Geboren en getogen Rotterdammers moeten uitwijken naar omliggende gemeenten vanwege onbetaalbaarheid.
- [*]Toegankelijkheid, bijv. de starheid van de woningcorporaties waardoor logische oplossingen niet kunnen worden uitgevoerd. Bijv. ouders mogen bij overlijden niet hun kinderen hun huurwoning geven.

[MEERDERE ANTWOORDEN IN ÉÉN--GECATEGORISEERD]

- [**]doorstrom naar woning: een woning is achterstallig onderhoud / dure koopwoningen: geen mogelijkheden voor starters + doorstromers voor mensen die in rotterdam-zuid willen wonen.

6.2 WONINGEN (1): Activiteiten**Antwoorden**

[VRAAG EN AANBOD OP WONINGMARKT]

- [**]Rotterdam is sterk in gemengde wijken, daarom zijn de problemen minder Den Haag en Amsterdam. Het spreiden van verschillende inkomenspopulatie in Rotterdam zou een stuk helpen. Een betere verdeling van sociale en particulieren op zuid.
- [**]Differentiatie van woningen binnen de wijk voor de huidige bewoners.
- Meer sociale huur
- mismatch aanpakken. Kleine gezinnen/alleenstaanden in te grote huizen en grote gezinnen te kleine
- Er moet goed gemixt worden. Niet allemaal arme mensen bij elkaar of rijke mensen met elkaar. Dat creert echte verbondenheid.
- [*]Als er sociale woningbouw verdwijnt, moet er minstens een zelfde aantal terugkomen. Liefst nog meer.
- [**][*]Meer betaalbare woningen bouwen.
- [**]Belang van goede huurwoningen moet meer gepromoot worden.
- [**]mensen mogelijkheid geven tot eigen woning bezit in de wijk
- [**]Burgers met multiproblematiek niet in de wijken neerzetten waar reeds sprake is van hoge mate van problematiek
- [**]Goedkopere woningen vanwege hypotheeklasten.

[(WOON)BELEID EN WETGEVING]

- Een lange termijnvisie van de rijksoverheid
- Makkelijker worden om bezwaar te maken tegen huurverhoging.
- een puntensysteem voor de particuliere huur

Antwoorden

- Stop met ouders korten op uitkering als ze kinderen vanaf 18 in huis hebben wonen. Als mensen thuis willen blijven wonen, moet dat mogelijk zijn.
- Lastendruk van gemeentelijke heffingen is te hoog en moet omlaag. Zien niet het effect van ROTEB
- [**]Sla met je vuist op tafel naar Den Haag/ Wonen voor recht op wonen en voldoende geld voor woningen. Herwaardering volkshuisvesting.
- [**]Doe iets aan huurprijzen, oa door iets met de grondprijs te doen.
- [**]Woningcorporaties moeten zich bezig houden met hun oorsponkelijke rol
- Vraag gewoon mensen om goede ideeën. Met een beetje flexbiliteit is er meer mogelijk dan we denken.
- [**]Zorg dat er meer zeggenschap voor bewoners komt, bijvoorbeeld met woonbouwcooperaties.
- Luisteren naar de mensen op straat
- [**]Wooncooperaties waarbij bewoners het voor het zeggen hebben. En beschikking hebben over toekomst van hun eigen woning.
- Woonbeleid aanpassen. Woningen uit allerlei segmenten (sociaal, midden, etc.) door elkaar heen. Aandacht voor diversiteit: jong/oud, etc. GGZ niet concentreren op één plek.

[BENUTTING BESTAANDE PANDEN]

- meer huizen opknappen / renoveren / betaalbare woningen
- huidige woningen renoveren
- Leegstaande gebouwen benutten voor sociale huur en middensector. Nu wordt dat niet gedaan, want de waarde van het pand daalt als hier sociale huur in komt. Met name in de duurdere wijken.
- Beter onderhoud
- Kluswoningen , veel leegstand (15 tot 20%) van bedrijfspanden die transformeren naar woningen
- [ONEIGENLIJK GEBRUIK WOONRUIMTE]
- beleggers weren uit wijken
- zelfbewoning verplicht stellen
- Aantrekkelijker maken om woning te verhuren, om de krapte op de woningmarkt tegen te gaan. Nu mag dat vaak niet vanwege hypotheek (waardevermindering van huis). 'Hospita-systeem'.
- Zelfwoonplicht, voorkomen van uitbuiting en onveilige woonsituatie
- Bij aanbelaactie met corona veel mensen niet thuis. Veel huizen staan leeg. Andere worden verkeerd gebruikt. Voor dat laatste handhaving!
- Woningcorporatie woningen niet duidelijk naar wie ze gaan. Of leeg staan maar die staan niet op de website. Het verhaal gaat dat mensen betalen om voorrang te krijgen.
- [**]verbod op huisjesmelkers
- [**]Haal overlastgebruikers direct weg uit een woning. Sneller en duidelijk ingrijpen als er sprake is van overlast.

[NIEUWBOUW]

- kijken alternatieve bouw
- [*]Als er sociale woningbouw verdwijnt, moet er minstens een zelfde aantal terugkomen. Liefst nog meer.
- benut het water / bouw op water
- kijk naar infrastructuur om te kunnen bouwen
- [**][*]Meer betaalbare woningen bouwen.

[MEERDERE ANTWOORDEN IN ÉÉN--GECATEGORISEERD]

- [**]Burgers met multiproblematiek niet in de wijken neerzetten waar reeds sprake is van hoge mate van problematiek, verbod op huisjesmelkers
- [**]Haal overlastgebruikers direct weg uit een woning. Sneller en duidelijk ingrijpen als er sprake is van overlast. Rotterdam is sterk in gemengde wijken, daarom zijn de problemen minder Den Haag en Amsterdam. Het spreiden van verschillende inkomenspopulatie in Rotterdam zou een stuk helpen. Een betere verdeling van sociale en particulieren op zuid.
- [**]Differentiatie van woningen binnen de wijk voor de huidige bewoners. Woningcorporaties moeten zich bezig houden met hun oorsponkelijke rol -mensen mogelijkheid geven tot eigen woning bezit in de wijk

Antwoorden

- **[**]**Doe iets aan huurprijzen, oa door iets met de grondprijs te doen. Zorg dat er meer zeggenschap voor bewoners komt, bijvoorbeeld met woonbouwcooperaties. Sla met je vuist op tafel naar Den Haag/ Wonen voor recht op wonen en voldoende geld voor woningen. Herwaardering volkshuisvesting.
- **[**]**Meer betaalbare woningen bouwen. Belang van goede huurwoningen moet meer gepromoot worden.
- **[**]**Goedkopere woningen vanwege hypotheeklasten. Wooncooperaties waarbij bewoners het voor het zeggen hebben. En beschikking hebben over toekomst van hun eigen woning.

6.3 WONINGEN (1): Resultaat over 10 jaar**Antwoorden****[VRAAG EN AANBOD OP WONINGMARKT]**

- **[**]**Over 10 jaar zijn er meer woningen in de wijken op Zuid, in een op alle fronten passende mix op wijkniveau (inkomen, huur en koop)
- **[**]**betaalbare woningen voor iedereen met name voor jongeren
- 30 % sociale huurwoningen
- **[**]**Niet te duur bouwen, maar juist voor middensegment.
- **[**]**Sociale verbanden van mensen in de wijk in stand houden bij renovatie en nieuwbouw, en dat ze terug kunnen komen in de huizen.
- Behoud van sociale cohesie in de wijk, doordat bewoners kunnen blijven wonen op Zuid (als ze dat willen)
- Goede gemixte wijken waarin elke groep een woning kan vinden.
- Meer woningen voor eenpersoonshuishoudens.
- Plek voor de beveiliging, professor, politiemans naast elkaar. Dus meer diversiteit qua leeftijd, etniciteit, sociaal-economische achtergrond, opleidingsniveau. Voorbeeld Kralingen.
- Onze kinderen moeten goed kunnen wonen op Rotterdam-Zuid
- **[**]**Betalbare woningen.
- verlaging prijzen koopwoningn
- **[**]**Meer aanbod van betaalbare en goed uitziende huizen.
- **[**]**Over 10 jaar zijn er veel minder mensen die denken: in dit huis wil ik niet wonen; er is meer huisgeluk
- Alle woningen worden effectief gebruikt en zijn betaalbaar.
- Herwaardering volkshuisvestingsbeleid.
- **[**]**En ook dat je niet 15/20 jaar ingeschreven moet zijn om in aanmerking te komen voor een woning.
- Over 10 jaar kijken of wetten die gelden lokaal beter toepasbaar te maken zijn. Meer creativiteit zien. Bv dat wie meer bijdraagt aan de lokale gemeenschap minder huur betaalt

[BENUTTING BESTAANDE PANDEN]

- kantoorpanden transformeren naar woningen
- **[**]**Heel goed kwalitatief gerenoveerde woningen.
- **[**]**achterstallige woningen zijn opgeknapt
- **[ONEIGENLIJK GEBRUIK WOONRUIMTE]**
- **[**]**beleggers uit hun woning / kantoor

[LEEFOMGEVING]

- Dat men fijn woont door ook goede ontmoetingsplekken te hebben in de woonomgeving.
- **[**]**Wonen op zuid wordt aantrekkelijk, iedereen blijft met plezier wonen op Zuid, meer buurtagenten, voldoende instellingen die zuid aantrekkelijk maken
- **[**]**De gemeente mag ook wel bewoners vaker aanspreken op de onderhoud van de tuinen, dat geeft een gevoel van veiligheid.

[MEERDERE ANTWOORDEN IN ÉÉN--GECATEGORISEERD]

Antwoorden

- **[**]**Wonen op zuid wordt aantrekkelijk, iedereen blijft met plezier wonen op Zuid, meer buurtagenten, voldoende instellingen die zuid aantrekkelijk maken, betaalbare woningen voor iedereen met name voor jongeren
- **[**]**Meer aanbod van betaalbare en goed uitziende huizen. En ook dat je niet 15/20 jaar ingeschreven moet zijn om in aanmerking te komen voor een woning. De gemeente mag ook wel bewoners vaker aanspreken op de onderhouding van de tuinen, dat geeft een gevoel van veiligheid.
- **[**]**Over 10 jaar zijn er meer woningen in de wijken op Zuid, in een op alle fronten passende mix op wijkniveau (inkomen, huur en koop) Over 10 jaar zijn er veel minder mensen die denken: in dit huis wil ik niet wonen; er is meer huisgeluk
- **[**]**achterstallige woningen zijn opgeknapt / beleggers uit hun woning / kantoor
- **[**]**Heel goed kwalitatief gerenoveerde woningen. Betaalbare woningen. Sociale verbanden van mensen in de wijk in stand houden bij renovatie en nieuwbouw, en dat ze terug kunnen komen in de huizen. Niet te duur bouwen, maar juist voor middensegment.

6.4 LEEFOMGEVING (2): motivatie**Antwoorden****[GELUKKIG LEVEN]**

- geestelijke gezondheid
- lichamelijke gezondheid
- gelukkigere mensen
- 1. Als alles er beter uitziet voelen mensen zich beter in hun omgeving. Armoedegevoel gaat weg.
- 2. Inrichting is nu te veel op de auto gericht. Manier waarop leefomgeving gebruikt wordt straalt hufterigheid uit. Nu te veel gated communities en te weinig wij gevoel.
- **[*]**Het draagt bij aan goede sfeer in de wijk, heeft invloed op wie je wordt als persoon, en goed voor het gezin, voorkomt criminaliteit.
- 3: het moet schoon zijn om als gezin op straat te kunnen spelen, recreëren
- In de buitenruimte moet meer plek zijn voor voor diverse groepen mensen om te ontspannen en elkaar te ontmoeten.
- **[**]**Oud-Charlois is een leuke plek, het zou fijn zijn als er meer restaurant zijn die gezinsvriendelijk is. Er zijn geen speeltuinen voor kinderen, waarom grijpt de gemeente daar niet in?
- **[*]**Voor jongeren vanaf 12-18 jaar zijn weinig voorzieningen (als clubhuizen), er is weinig te doen. Dat houdt verband met criminaliteit.

[STAAT VAN DE FYSIEKE LEEFOMGEVING]

- geen ongedierte
- groen
- koele stad
- Het is een rotzooi, je ziet geen schoonmakers op straat, tegels liggen los, in Pendrecht gebeurt er wel wat en worden de straat schoon gehouden, waarom kan het niet in onze wijk
- Het vervuilen van de leefomgeving, zoals rommel op straat.
- We gunnen het iedereen om een goede leefruimte te hebben met parken en ruimte, zoals Zuiderpark
- Omdat er op dit moment te veel auto's zijn, en te weinig rekening wordt gehouden met fietsers
- auto's nemen nu te veel ruimte in beslag
- **[**]**Alles wat groen is, is geen hondenuitlaat plek.

[VEILIGHEID/CRIMINALITEIT]

- **[*]**Voor jongeren vanaf 12-18 jaar zijn weinig voorzieningen (als clubhuizen), er is weinig te doen. Dat houdt verband met criminaliteit.
- veiligheid
- **[*]**Het draagt bij aan goede sfeer in de wijk, heeft invloed op wie je wordt als persoon, en goed voor het gezin, voorkomt criminaliteit.

Antwoorden

- **[**]**Maak graag de gebieden af. Bijvoorbeeld het Zuiderpark; dat is het meest onveilige park die er bestaat. Afval wordt op straat gegooid en er wordt respectvol omgegaan met het leefgebied. Investeer in de mensen en maak de leefomgeving schoon.

[MEERDERE ANTWOORDEN IN ÉÉN--GECATEGORISEERD]

- **[**]**Alles wat groen is, is geen hondenuitlaat plek. Oud-Charlois is een leuke plek, het zou fijn zijn als er meer restaurant zijn die gezinsvriendelijk is. Er zijn geen speeltuinen voor kinderen, waarom grijpt de gemeente daar niet in? Maak graag de gebieden af. Bijvoorbeeld het Zuiderpark; dat is het meest onveilige park die er bestaat. Afval wordt op straat gegooid en er wordt respectvol omgegaan met het leefgebied. Investeer in de mensen en maak de leefomgeving schoon.

6.5 LEEFOMGEVING (2): Activiteiten**Antwoorden****[VUIL EN AFVAL TEGENGAAN]**

- volle afvalcontainers vaker legen
- Vervuiling van de leefomgeving: mensen hebben gezamenlijke verantwoordelijkheid, moeten elkaar aanspreken. Alleen dit werkt niet bij alle groepen mensen (zoals mensen in de GGZ). Plus niet iedereen is even assertief.
- Vervuiling van leefomgeving: handhaving. Vervuiler betaalt.
- Vervuiling van de leefomgeving: mogelijk zijn gezamenlijke acties, zoals gezamenlijk afval ophalen.
- **[*]**Meer geld investeren in buitenruimte, bewoners moeten ook bijdragen (qua vuilnis)
- Stadsreining. Extra schoonmaken, veegwagens, containers
- Dumpen tegen gaan. Waar is de agent.

[BEWONERS BETREKKEN]

- Jongeren moeten verantwoordelijkheid krijgen voor hun eigen terrein. Dus jongeren betrekken bij de inrichting van de woonomgeving
- Veel meer investeren in gedrag, bijvoorbeeld jongeren bijdragen wat het gevolg is van asociaal / roekeloos rijden
- Mentaliteit van de bewoners aanpakken. Handhaving maar Van een kale kip kan je niet plukken
- Mensen ondersteunen bij het samen organiseren. App, sleutel container gezamenlijk schoonmaken
- **[**]**Begin op school: laat jongeren 1 keer week papier prikken en leren dat er geen rotzooi op straat gegooid kan worden.
- **[**]**meer bewonersinitiatieven creëren zodat de buurt actief meewerkt aan een schone buurt, bekende gezichten in de wijk, niet telkens nieuwe mensen bij een nieuw college
- **[*]**Meer geld investeren in buitenruimte, bewoners moeten ook bijdragen (qua vuilnis)

[STAAT VAN DE FYSIEKE LEEFOMGEVING]

- Als je kijkt naar het aanbod op Zuid, mag er een diverser aanbod van winkels en horeca, gericht op bredere doelgroepen.
- ontmoetingsplekken creëren,
- verkeersveiligheid aanpakken, prioriteit meer geven aan fietsen dan auto's
- **[**]**Zorg voor een groene omgeving, niet overal woningen bouwen, zorg voor aantrekkelijke ontmoetingsplekken zodat de sociale cohesie versterkt wordt, meer speeltuinen
- **[**]**Geen hekken en gated communities. Als je de hoogte ingaat voldoende ruimte en leefbaarheidsruimte.

[MEERDERE ANTWOORDEN IN ÉÉN--GECATEGORISEERD]

- **[**]**Begin op school: laat jongeren 1 keer week papier prikken en leren dat er geen rotzooi op straat gegooid kan worden. Zorg voor een groene omgeving, niet overal woningen bouwen, zorg voor aantrekkelijke ontmoetingsplekken zodat de sociale cohesie versterkt wordt, meer speeltuinen, meer bewonersinitiatieven creëren zodat de buurt actief meewerkt aan een schone buurt, bekende gezichten in de wijk, niet telkens nieuwe mensen bij een nieuw college

Antwoorden

- **[**]**Geen hekken en gated communities. Als je de hoogte ingaat voldoende ruimte en leefbaarheidsruimte. Goedkopere woningen vanwege hypotheeklasten. Wooncooperaties waarbij bewoners het voor het zeggen hebben. En beschikking hebben over toekomst van hun eigen woning.

6.6 LEEFOMGEVING (2): Resultaat over 10 jaar**Antwoorden****[STAAT VAN DE FYSIEKE LEEFOMGEVING]**

- Over 10 jaar zou er met een ondergrondse metro en trein, auto's van straat. Investeren in vastgoed en buitenruimte zou er toe leiden dat criminaliteit minder ruimte krijgen om op te leven.
- Toegankelijk voor iedereen
- geen vuil op straat
- Een schone wijk!
- **[*]**Veilige en schone straten, en betrokken bewoners
- 40 % meer groen
- Groen
- Meer plekken in de buitenruimte voor jongeren om te ontspannen / elkaar te ontmoeten.

[STAAT VAN DE SOCIALE LEEFOMGEVING]

- Over 10 jaar zou er iets gedaan moeten zijn aan de hufteigheid in de samenleving. Minder ik, meer wij-samenleving. Dat we met elkaar naar elkaar omkijken. Aantrekkelijke leefomgeving inspireert. Ruimte voor de creativiteit van bewoners zelf. Stap voor stap proberen wij samenleving terug te winnen. Bijvoorbeeld door bewoners zelf aan de slag te zetten en mandaat te geven en ondersteuning en budget.
- Vaste wijkagenten, vaste welzijnswerkers, ouders die kinderen aanleren de buurt schoon te houden, onderwijs die kinderen leert de buurt schoon te houden, de burgemeester is gedurende het hele jaar betrokken bij de buurt en grijpt tijdig in bij misstanden en maakt een praatje met de bewoners, dit geldt eveneens voor de wethouders, ambtenaren langer aanwezig laten zijn in de wijk
- **[*]**Veilige en schone straten, en betrokken bewoners

6.7 SCHOOL (3): motivatie**Antwoorden****[GELUKKIG LEVEN]**

- 1 jeugd is de basis, het fundament en de toekomst, voor de kwaliteit van zuid, hulprol school ouder is belangrijk om kind te ondersteunen
- goede opleiding zorgt voor stijging maatschappelijke ladder + kweekvijver voor de stad
- kwaliteit voor leven + kansen voor kinderen
- meegeven normen en waarden
- hoe beter op school hoe meer plezier hoe meer toekomstperspectief hoe gelukkiger de mensen uit zuid
- 5. Voor de toekomst van kinderen begint het met goed onderwijs.
- Het is de basis, kennis is macht, het is een investering in de toekomst (voor de jeugd maar ook voor anderen, je stopt niet met leren), het is ook een ontmoetingsplek voor verbinding. Daarnaast lijdt het ook tot persoonlijke ontwikkeling.
- afname criminaliteit
- Gaat niet alleen om taal en rekenen, maar ook om culturele activiteiten.
- 2. Voorzieningen op basisscholen zijn verbeterd. Uitdaging zit daarna. Verouderde leerstijlen.

[SOCIALE ONGELIJKHEID]

- **[**]**Alleen al het feit dat ze op zuid wonen, krijgen ze bepaalde kansen niet om hoger door te stromen. Het begint al bij het schooladvies. Het stoort mij dat er veel buitenlandse jongeren zijn die zo'n lage

Antwoorden

schooladvies krijgen, terwijl ze duidelijk hoogbegaafd zijn. Het feit dat je op school op zuid zit, krijg je direct al een stempel. Er wordt niet geïnvesteerd in goeie scholen in Rotterdam Zuid. Alles ligt in de andere gebieden van Rotterdam. Een school in een diverse stad verdient een diverse school met diverse mensen die daar werken. Het signaal dat nu wordt afgegeven is dat de top voor witte mannen zijn. De stigma van Rotterdam-Zuid werkt op zichzelf al als achterstelling.

- 1. Iedereen gelijkwaardige kansen ongeacht alles. Afkomst en kleur. Dat zie je bijvoorbeeld ook in het onderwijs. Als we het hebben over zuid is 80 procent van andere afkomst. Dat wordt niet onderkend. Dat begint al bij de jeugd, dus vanaf start. Discriminatie agenderen en adresseren hoort bij goed kunnen leren. Dit betreft institutioneel racisme. Dat moeten we tackelen.

[OVERIG]

- **[**]**Ondanks NPRZ (die gericht staat om Zuid sterker te laten worden), dringt de organisatie niet door bij ons. Ik vind dat de mensen die bezig zijn met het beleid (vooral NPRZ), hebben te weinig directe betrokkenheid. Het is nu Top down ipv Bottom up.

[MEERDERE ANTWOORDEN IN ÉÉN--GECATEGORISEERD]

- **[**]**Alleen al het feit dat ze op zuid wonen, krijgen ze bepaalde kansen niet om hoger door te stromen. Het begint al bij het schooladvies. Het stoort mij dat er veel buitenlandse jongeren zijn die zo'n lage schooladvies krijgen, terwijl ze duidelijk hoogbegaafd zijn. Het feit dat je op school op zuid zit, krijg je direct al een stempel. Er wordt niet geïnvesteerd in goeie scholen in Rotterdam Zuid. Alles ligt in de andere gebieden van Rotterdam. Een school in een diverse stad verdient een diverse school met diverse mensen die daar werken. Het signaal dat nu wordt afgegeven is dat de top voor witte mannen zijn. De stigma van Rotterdam-Zuid werkt op zichzelf al als achterstelling. Ondanks NPRZ (die gericht staat om Zuid sterker te laten worden), dringt de organisatie niet door bij ons. Ik vind dat de mensen die bezig zijn met het beleid (vooral NPRZ), hebben te weinig directe betrokkenheid. Het is nu Top down ipv Bottom up.

6.8 SCHOOL (3): Activiteiten**Antwoorden****[EFFECTIEVER ORGANISEREN]**

- **[*]**Het schoolstelsel moet op de schop, meer inclusief onderwijs. Meer betrokkenheid ook van ouders
- **[**]**Onderwijs moet aantrekkelijk worden gemaakt en dat kan bereikt worden door de opleiding 'leerwerkend' te maken.
- diverse schoolprogramma's: aansluiten bij het niveau
- niet alleen op kennis maar ook op vaardigheden ontwikkelen
- deskundigheid leraren, hulporganisaties verbeteren, gebruik maken van talenten/wat er al is, er moet breder buiten de kaders gekeken worden, extra budget/subsidies, ook middenklasse moet gebruik kunnen maken van allerlei extra mogelijkheden.
- geld en ondersteuning
- inzet door school voortijdig schoolverlaters

[BEWONERS BETREKKEN]

- Niet vergeten: ook de ouders moet je meenemen in taal. Als er thuis geen Nederlands wordt gesproken begin je al met enorme achterstand!
- ouder betrokkenheid betrekken
- **[**]**-Krachten vanuit de gemeenschap zelf betrekken, anders krijg je een mismatch van ervaring. Je moet mensen vanuit de gemeenschap betrekken en zichtbaar maken.
- **[*]**Het schoolstelsel moet op de schop, meer inclusief onderwijs. Meer betrokkenheid ook van ouders

[RICHTEN OP EEN GOEDE TOEKOMST]

- Veel beter informeren wat het oplevert voor een bepaalde opleiding of vak te kiezen. Praten over sectoren als techniek of zorg waar op termijn meer te verdienen valt.
- meer kijken naar opties voor de toekomst na opleiding

Antwoorden

- meer informeren over studiekeuzes
- loopbaankeuze meer over informeren
- stageplekken geregeld door scholen
- zelfvertrouwen jongeren vergroten

[SOCIALE ONGELIJKHEID AANPAKKEN]

- **[**]**In de Randstad mag er iets gevonden worden zodat buitenlandse kinderen ook gehoord worden. Er heerst een witte cultuur, terwijl de leerlingenpopulatie erg divers is. Een oplossing zou zijn, maak de PABO aantrekkelijk voor buitenlandse achtergronden, zodat leerlingen dat terig kunnen zien in de scholen.
- **[**]**- Mensen hebben al oordelen die onbewust doorwerkt. Daar moeten we beginnen. Dat is ook binnen alle gemeenschappen relevant. In het onderwijs al beginnen met de bewustwording, in alle delen van Rotterdam zuid. - Sanctioneren racisme en discriminatie.

[MEERDERE ANTWOORDEN IN ÉÉN--GECATEGORISEERD]

- **[**]**In de Randstad mag er iets gevonden worden zodat buitenlandse kinderen ook gehoord worden. Er heerst een witte cultuur, terwijl de leerlingenpopulatie erg divers is. Een oplossing zou zijn, maak de PABO aantrekkelijk voor buitenlandse achtergronden, zodat leerlingen dat terig kunnen zien in de scholen. Onderwijs moet aantrekkelijk worden gemaakt en dat kan bereikt worden door de opleiding 'leer-werkend' te maken.
- **[**]**-Krachten vanuit de gemeenschap zelf betrekken, anders krijg je een mismatch van ervaring. Je moet mensen vanuit de gemeenschap betrekken en zichtbaar maken. - Mensen hebben al oordelen die onbewust doorwerkt. Daar moeten we beginnen. Dat is ook binnen alle gemeenschappen relevant. In het onderwijs al beginnen met de bewustwording, in alle delen van Rotterdam zuid. - Sanctioneren racisme en discriminatie.

6.9 SCHOOL (3): Resultaat over 10 jaar

Antwoorden**[SOCIALE ONGELIJKHEID AANGEPAKT]**

- 2. Resultaat: Geef de jeugd een kans (een geef ze vooral dezelfde kansen) en schrijf ze niet af omdat ze uit Rotterdam-Zuid komen. Graag ook een veel betere spreiding van scholen, in Rotterdam-Zuid heb je nu alleen maar MBO scholen; en maar 1 Hogeschool. Stop de jongeren van Rotterdam -Zuid niet in een afvoerputje.
- alle kinderen krijgen gelijke kansen en ondersteuning , betrokken ouders
- - Er moet een klimaat zijn om te worden wat je wilt zijn,vrij te zijn en geen discriminatie te ervaren - Iedereen moet de beste versie van zichzelf zijn zonder cito score daaraan te koppelen. - Geluk is het grotere goed: dat is meer dan geld, status etc. - Meer sancties op discriminatie
- Meer toegankelijkheid, ook eerlijke onbevooroordeelde schooladviezen tegen tijdverlies. Meer inclusiviteit voor jong en oud
- Kinderen niet meer met honger naar school.

[EFFECTIEVER ORGANISEREN]

- iedereen krijgt extra begeleiding
- iedere jongeren heeft vanuit school een stageplek
- minder vroegtijdig schoolverlaters
- meer maatwerk om studie uitval tegen te gaan
- taal en rekenvaardigheden net zo hoog als noord
- 3 scholen geopend zoals Its

6.10 ZICHTBAARHEID (4): motivatie

Antwoorden

[ZICHTBAARHEID]

- [**]- Door een zichtbaar gezag kun je de uitdagingen directer adresseren.
- [**]- Een zichtbare en herkenbare overheid zit aan de voorkant en dichtbij de inwoners.
- 4. Er is afgelopen jaren te weinig gebeurd, we zien er te weinig van.
- NPRZ is onzichtbaar. Mail wordt niet beantwoord.
- De gemeente is niet bereikbaar, brieven zijn onvoldoende begrijpbaar, burgemeester heeft zich onbereikbaar gemaakt voor de burger, er is onvoldoende terugkoppeling naar burgers nadat deze contact hebben opgenomen met een dienst van de gemeente, de middenklasse wordt vergeten alleen de probleemgroep krijgt aandacht, de website is niet voldoende toegankelijk
- [**]Weinig handhaving, o.a. hardrijders, lachgasgebruikers. Overlast van allerlei laagvliegende helicopters (Noordereiland). Er wordt slecht gereageerd op meldingen van overlast. Handhavers kijken te veel weg voor vervuiling. Ambtenaren weinig binding met de wijk. Te weinig persoonlijke contacten doordat er veel wisseling van de wacht is. Moeilijk om een afspraak in te plannen, veel te lange termijn.
- [**]Zichtbaarheid bevordert het doel; vanuit samenwerking luisteren, ook om het waarom verhaal te vertellen, dat creert begrip en draagvlak.

[TRANSPARANTIE]

- [**]Belangrijk: want er wordt nu geliegd, bedriegt en bedreigd. Gaat om sloop woningen Tweebosbuurt en de ervaring van weggooien van geld. VN-rapportage wordt onder de tafel geveegd. Oorspronkelijke bewoners met weinig inkomen en migratie achtergrond moeten weg. Het is een bevolkingsvervangingsproject. Burgemeester heeft honderden politie mensen ingezet bij uithuisplaatsing van krakers. Gemeente en woningbouw heeft gezegd: je moet je woning verlaten. Als je niet tekent gaat dit je heel veel geld kosten. NPRZ staat voor een mix aan bewoners en wil nieuwe, toekomstige 'betere' bewoners in plaats van dat de bestaande, bewoners profiteren. Waardigheid van bestaande bewoners wordt afgepakt. Vooraf is het bekokstoofd, bewoners zijn overvallen en niet geïnformeerd. Dit is een werkwijze die is toegepast in Tweebosbuurt, maar ook in andere gebieden.
- [**]Er wordt veel geld in Zuid gepompt, maar we zien weinig resultaten. Geld komt niet direct bij bewoners terecht.

[RESPECT]

- Worden we wel gezien. PLannen die worden ingediend, worden afgewezen. Onduidelijk waarom. Mensen kunnen zelf hun problemen oplossen. Geef die ruimte.
- [**]Transparante respectvolle overheid is de basis. NPRZ en de gemeente doen dit voor ons. Naar je luisteren als er issues zijn die je niet zelf kunt oplossen. Overheid is het oor dat luistert en de hand die het verschil kan maken, De mensen in de wijken horen erbij (niet alleen NPRZ, gemeente overheid, maar NPRZ, gemeente, overheid, bewoners. Empathie van nprz gemeente en overheid naar de verhalen die in de wijk zitten
- Ervaring met de gemeente is dat het contact altijd respectvol is.
- [**]Gevoel van niet respectvol behandeld worden.

[MEERDERE ANTWOORDEN IN ÉÉN--GECATEGORISEERD]

- [**]Belangrijk: want er wordt nu geliegd, bedriegt en bedreigd. Gaat om sloop woningen Tweebosbuurt en de ervaring van weggooien van geld. VN-rapportage wordt onder de tafel geveegd. Oorspronkelijke bewoners met weinig inkomen en migratie achtergrond moeten weg. Het is een bevolkingsvervangingsproject. Burgemeester heeft honderden politie mensen ingezet bij uithuisplaatsing van krakers. Gemeente en woningbouw heeft gezegd: je moet je woning verlaten. Als je niet tekent gaat dit je heel veel geld kosten. Er wordt veel geld in Zuid gepompt, maar we zien weinig resultaten. Geld komt niet direct bij bewoners terecht. NPRZ staat voor een mix aan bewoners en wil nieuwe, toekomstige 'betere' bewoners in plaats van dat de bestaande, bewoners profiteren. Waardigheid van bestaande bewoners wordt afgepakt. Vooraf is het bekokstoofd, bewoners zijn overvallen en niet geïnformeerd. Dit is een werkwijze die is toegepast in Tweebosbuurt, maar ook in andere gebieden.
- [**] - Door een zichtbaar gezag kun je de uitdagingen directer adresseren. - Een zichtbare en herkenbare overheid zit aan de voorkant en dichtbij de inwoners.

Antwoorden

- **[**]**Weinig handhaving, o.a. hardrijders, lachgasgebruikers. Overlast van allerlei laagvliegende helicopters (Noordereiland). Er wordt slecht gereageerd op meldingen van overlast. Gevoel van niet respectvol behandeld worden. Handhavers kijken te veel weg voor vervuiling. Ambtenaren weinig binding met de wijk. Te weinig persoonlijke contacten doordat er veel wisseling van de wacht is. Moeilijk om een afspraak in te plannen, veel te lange termijn.
- **[**]**Transparante respectvolle overheid is de basis. NPRZ en de gemeente doen dit voor ons. Naar je luisteren als er issues zijn die je niet zelf kunt oplossen. Overheid is het oor dat luistert en de hand die het verschil kan maken, De mensen in de wijken horen erbij (niet alleen NPRZ, gemeente overheid, maar NPRZ, gemeente, overheid, bewoners. Zichtbaarheid bevordert het doel; vanuit samenwerking luisteren, ook om het waarom verhaal te vertellen, dat creëert begrip en draagvlak. Empathie van nprz gemeente en overheid naar de verhalen die in de wijk zitten

6.11 ZICHTBAARHEID (4): Activiteiten**Antwoorden****[BEWONERS BETREKKEN]**

- -NPRZ vanuit de inclusie van de bewoners actief bewonersparticipatie organiseren & benutten
- Doe het samen met bewoners en bedrijven. Dat gebeurt nu niet. Bevrage bewoners met onderzoeken; en zet gestructureerde bewonersraden op.

[GEZAG BETREKKEN]

- Overheid die oplossingen brengt in plaats van veroorzaakt. Langjarig in een wijk aanwezig zijn om te signaleren en op te lossen. Fysieke plekken waar je terecht kan in de wijk, goede bereikbaarheid. Zonder afspraken van te voren te maken. Minder regels nodig. Bv dat je eerst een groep enthousiaste bewoners moet hebben voor je kan starten. Meer samenwerking en vertrouwen nodig tussen overheid en bewoners.
- - De nabijheid van de overheid moet tot uitdrukking bij de overheid en bij de ambtenaren. Ze moeten betrokken willen zijn bij de wijk. Ambtenaren moeten dat kunnen voelen. Dat kan bij de selectieprocedure van ambtenaren. Ambtenaren moeten het gevoel hebben en daarnaast extra opleiding kunnen volgen. Alleen ambtenaren op Zuid die kennis en kunde hebben van de wijk (streetwise).
- Meer contact met bewoners, hier komt wederom de terugkoppeling naar voren die vanuit de gemeente naar bewoners ernstig tekortschiet. Buitenlanders krijgen voorrang
- Meer persoonlijk contact. Locaties waar je gewoon binnen kan lopen zonder afspraken te maken. Moeilijk om aan informatie te komen waar je moet zijn, dus zorgen dat informatie beter beschikbaar is.
- We moeten kortere lijnen maken. En op die manier transparanter-zichtbaarder zijn.
- Je hebt gewoon een aantal mensen nodig die herkenbaar zijn in de wijk. Die aanspreekbaar en benaderbaar zijn.
- NPRZ zou bereikbaarder moeten zijn in de wijk. Af en toe wat organiseren in de wijk, laagdrempelig.

6.12 ZICHTBAARHEID (4): Resultaat over 10 jaar**Antwoorden****[ONDERLINGE VERHOUDING GEZAG EN BEWONERS]**

- **[**]**De Wijkraad/gebiedscommissies worden serieus genomen. De inspraak van de Wijkraad is optimaal.
- **[**]**Over 10 jaar is zichtbaar dat ze af te rekenen zijn op de actief georganiseerde burgerparticipatie
- Deze bewonersraden hebben over 10 jaar de juiste ondersteuning. OP gebied van schuldenproblematiek, gezondheid, juridisch advies, opvoeding, verduurzaming, woningrenovatie, onderhoud.
- NPRZ begonnen met Deetman 'we weten wat goed voor u is'. Nu na 10 jaar wordt tijd om met bewoners te doen.

Antwoorden

- - Een zichtbaar hub of een centraal loket van de overheid van 10 tot 10 u bereikbaar en beschikbaar. Aanbellen hoeft niet, het moet open zijn.
- **[**]**Over 10 jaar heeft NPRZ het goed gedaan als de doelgroep dat beaamt
- **[**]**Er zijn verstandige Raadsleden met hart voor de buurt.
- Niet van loketje naar loketje gestuurd worden. Beter functionerende overheid. Politici maken er vaak een zootje van. Vaak te veel met zichzelf bezig.

[STAAT VAN ZUID]

- **[**]**Gemeente begrijpt dat problemen over geheel Rotterdam verspreid dienen te worden en niet gedropt worden in Zuid
- **[**]**Rotterdam Zuid staat beter op de wijkkaart, nu is alleen Noord zichtbaar. Zuid is even belangrijk als Noord.

[OPTREDEN VAN GEZAG]

- Politie moet ingrijpen in verkeer waar gekke dingen gebeuren, straatraces etc. En niet als oplossing veel drempels aanleggen. Politie moet zich op veiligheid en algemene orde richten.
- Meer preventie nodig, pas reactie na incidenten. Dan pas reageert de overheid.
- Politici moeten goede voorbeeld geven. Niet polariseren maar het beste voor de stad als gezamenlijk uitgangspunt nemen.

[MEERDERE ANTWOORDEN IN ÉÉN--GECATEGORISEERD]

- **[**]**Er zijn verstandige Raadsleden met hart voor de buurt. Rotterdam Zuid staat beter op de wijkkaart, nu is alleen Noord zichtbaar. Zuid is even belangrijk als Noord. De Wijkraad/gebiedscommissies worden serieus genomen. De inspraak van de Wijkraad is optimaal. Gemeente begrijpt dat problemen over geheel Rotterdam verspreid dienen te worden en niet gedropt worden in Zuid
- **[**]**Over 10 jaar is zichtbaar dat ze af te rekenen zijn op de actief georganiseerde burgerparticipatie Over 10 jaar heeft NPRZ het goed gedaan als de doelgroep dat beaamt

6.13 ZICHTBAARHEID (4): Wvttk**Antwoorden**

Belangrijk om wonen en werken te faciliteren.

Tandartsverzekering!!!!

6.14 CRIMINALITEIT (5): motivatie**Antwoorden****[VEILIGHEID EN ANGST VOOR ONVEILIGHEID]**

- De veiligheid gaat reeds 50 jaar achteruit, er zijn te weinig jongerenwerkers + BOA's en wijkagenten in de wijk, jongeren slopen de buurt
- **[**]**Rotterdam is een mooie diverse stad, maar ik durf savonds niet naar buiten omdat de jongeren de straat overnemen en het gevaar meenemen.
- **[**]**Er zijn onlangs auto's in brand gestoken voor mijn huis; het is niet enkel een incident, maar de wijk is gewoon verloederd. Een duidelijke probleem zijn ook de wietplantages en de vele rellen. Met name de beyerlandse laan geeft mij een onveilig gevoel; de mensen hebben korte lontjes. Zuidplein geeft mij soms ook een onveilig gevoel vooral door de vele jongeren die daar rondhangen. Ik ga daar liever niet met mijn kinderen naartoe.
- 2: Het is van iedereen en voor iedereen. Er gebeurt te veel op straat en vooral in de nacht.
- **[**]**Veiligheid is erg belangrijk. Mensen moeten veilig over straat kunnen.
- **[**]**Ik wil mijn kinderen normen en waarden meegeven. Op het moment dat mijn kinderen naar school gaan, is het out of my control.

Antwoorden**[BELEMMERINGEN VOOR VEILIGHEID]**

- Mogelijkheden bieden aan bewoners is heel belangrijk. Er is actie nodig om het minder makkelijk te maken om in de criminaliteit te belanden. Het is nu te makkelijk en te aantrekkelijk om in de criminaliteit te belanden of ervoor te kiezen. Omdat andere pijlers niet op orde zijn; werk school, hulpverlening, en het niet benutten van de creativiteit in de wijk.
- positie 4: - Er is angst voor instanties die je zouden moeten beschermen. Men voelt zich niet beschermd door de overheid.
- Externe signalen (media en protest) worden genegeerd door gemeente. Er zijn bewust en onbewust rechten van bewoners geschonden.

[OVERIG]

- **[**]**Ik zie NPRZ helaas niet terug in de wijk, ze zijn te weinig zichtbaar. Veel mensen zijn niet uitgenodigd.

[MEERDERE ANTWOORDEN IN ÉÉN--GECATEGORISEERD]

- **[**]**Veiligheid is erg belangrijk. Mensen moeten veilig over straat kunnen. Er zijn onlangs auto's in brand gestoken voor mijn huis; het is niet enkel een incident, maar de wijk is gewoon verloederd. Een duidelijke probleem zijn ook de wietplantages en de vele rellen. Met name de beverlandselaan geeft mij een onveilig gevoel; de mensen hebben korte lontjes. Zuidplein geeft mij soms ook een onveilig gevoel vooral door de vele jongeren die daar rondhangen. Ik ga daar liever niet met mijn kinderen naartoe. Ik wil mijn kinderen normen en waarden meegeven. Op het moment dat mijn kinderen naar school gaan, is het out of my control. Rotterdam is een mooie diverse stad, maar ik durf s'avonds niet naar buiten omdat de jongeren de straat overnemen en het gevaar meenemen. Ik zie NPRZ helaas niet terug in de wijk, ze zijn te weinig zichtbaar. Veel mensen zijn niet uitgenodigd.

6.15 CRIMINALITEIT (5): Activiteiten**Antwoorden****[PREVENTIE]**

- Werk moet lonen anders is verleiding te groot
- **[**]**-Mensen helpen aan werk
- **[**]**-Jongeren goed beschermen tegen ronselaars. Jongeren informeren over de gevaren, preventie, bewustwording voor deze groep. Jongeren uitnodigen om hun talent op een positieve manier te gebruiken.
- **[**]**-Events organiseren zodat mensen aan elkaar hun verhaal uit de wijk vertellen. Dat mensen het gevoel krijgen; ik ben belangrijk en voeg iets toe aan de maatschappij. Het kan mensen schelen hoe het met me gaat.
- **[**]**-Een appel doen op het bestaande ondernemerschap/creativiteit die iedereen per definitie heeft
- **[**]**-Een veilige plek waar jongeren elkaar ontmoeten
- Ouders weten niet waar hun kinderen zijn/wat ze doen. Ouders helpen bij de opvoeding. Er verdwijnt te veel hulp op dat vlak/capaciteit is te laag. Kinderen vragen waar is jouw moeder of vader. Aanspreken en opvolgen.
- - Adresseren en aanpakken van institutioneel racisme want is de reden voor het gebrek aan bescherming van inwoners. Dat is aanwezig bij overheden en instanties.

[HANDHAVING EN BESTRAFFING]

- 1.Activiteiten: Ik zou wel meer inbreng vanuit de gemeente willen hebben, bijvoorbeeld meer blauw op straat. Is er überhaupt handhaving in Rotterdam? Er is te weinig wijkagenten, ik weet niet eens wie het is. Vanuit bewoners kan er een whatsappgroep worden aangemaakt, met boa's en buurtpreventie.
- Rechteenredige straffen (zijn nu te laag en dat schrikt niet af), meer buurtagenten inzetten die ook kordaat optreden, buurtagent per fiets of wandelend in de wijk
- Snelrecht
- Taakstraf in bv het groen net zolang tot dat discipline voldoende is om regulier aan het werk te gaan
- Agenten minder achter het bureau (verminderen administratielast) en meer op straat

Antwoorden

- app om mensen te helpen met elkaar te communiceren. Wie woont waar. waardoor sociale controle weer beter wordt

[MEERDERE ANTWOORDEN IN ÉÉN--GECATEGORISEERD]

- [**] -Jongeren goed beschermen tegen ronselaars. Jongeren informeren over de gevaren, preventie, bewustwording voor deze groep. Jongeren uitnodigen om hun talent op een positieve manier te gebruiken. -Events organiseren zodat mensen aan elkaar hun verhaal uit de wijk vertellen. Dat mensen het gevoel krijgen; ik ben belangrijk en voeg iets toe aan de maatschappij. Het kan mensen schelen hoe het met me gaat. -Mensen helpen aan werk -Een appel doen op het bestaande ondernemerschap/creativiteit die iedereen per definitie heeft -Een veilige plek waar jongeren elkaar ontmoeten

6.16 CRIMINALITEIT (5): Resultaat over 10 jaar**Antwoorden**

[PREVENTIE]

- [**]Hoe, wat, waar komen de criminelen vandaan? en werk naar een oplossing.
- [**]Er is minder criminaliteit vanuit een positieve insteek; rolmodellen, beroep doen op talent, hulp bij bloeiend ondernemerschap.
- [**]Er zijn duidelijke hulppunten voor ouders. Ouders zijn zich bewust van een nieuwe norm als het gaat over goed burgerschap
- Dat mensen elkaar weer durven aan te spreken op hun gedrag. en meer contact tussen bewoners onderling
- - Over 10 jaar moet zichtbaar zijn dat er gesanctioneerd wordt op institutioneel racisme. .

[HANDHAVING EN BESTRAFFING]

- [**]Ik vind dat er gepaste zwaardere straffen mogen komen als resultaat. Een waarschuwing is vaak niet voldoende. Het zou een gevoel van veiligheid opbrengen als er serieus wordt omgegaan met machtsverhouding. De politie is een vriend en de politie is er voor jullie. De politie is er wel dus treed vaker op graag, het zou fijn zijn als er deze doelstelling wordt bereikt. Meer lik op stuk.
- Als overlast gemeld wordt dan wordt hier meteen actie op ondernomen + bewoners hebben een terugkoppeling gekregen van de meldingen van overlast en het resultaat daarvan, de terugkoppeling dient persoonlijk afgehandeld te worden
- [**]In combinatie met detoxen van de wijk (repressie)

[MEERDERE ANTWOORDEN IN ÉÉN--GECATEGORISEERD]

- [**]Ik vind dat er gepaste zwaardere straffen mogen komen als resultaat. Een waarschuwing is vaak niet voldoende. Het zou een gevoel van veiligheid opbrengen als er serieus wordt omgegaan met machtsverhouding. De politie is een vriend en de politie is er voor jullie. De politie is er wel dus treed vaker op graag, het zou fijn zijn als er deze doelstelling wordt bereikt. Meer lik op stuk. Hoe, wat, waar komen de criminelen vandaan? en werk naar een oplossing.
- [**]Er is minder criminaliteit vanuit een positieve insteek; rolmodellen, beroep doen op talent, hulp bij bloeiend ondernemerschap. In combinatie met detoxen van de wijk (repressie) Er zijn duidelijke hulppunten voor ouders. Ouders zijn zich bewust van een nieuwe norm als het gaat over goed burgerschap

6.17 BETROKKENHEID (6): motivatie**Antwoorden**

[POSITIEVE REDENEN]

- 3 SAMEN leven, in gesprek gaan met elkaar, respect, elkaar begrijpen, is belangrijk om je veilig te voelen

Antwoorden

- fijne en veilige leefomgeving
- sociale controle
- voorkomt criminaliteit
- leefbaarheid in de wijk
- samenhangigheid
- begrip voor elkaar
- voorkomen eenzaamheid
- minder ruzies + geweld
- gezelligheid
- meer inclusie
- goede sfeer
- 2. Als je dingen samen doet, dan leer je elkaar kennen
- Voor het prettig wonen in de wijk is het belangrijk dat je je burens kent en dat je goedendag zegt, zodat je je thuis voelt
- Het vertrouwen tussen bewoners en elkaar helpen is belangrijk

[NEGATIEVE REDENEN]

- Er is nog veel te veel discriminatie onder bewoners.
- Mensen in de wijk kennen elkaar nog niet goed genoeg.

6.18 BETROKKENHEID (6): Activiteiten**Antwoorden****[ACTIVITEITEN NPRZ/GEMEENTE]**

- elke half jaar een gesprek bewoners + nprz
- laagdrempelige inloop + voor iedereen en ook instanties
- opzoemen
- meer luisteren naar burgerinitiatieven
- inzet sociale media
- Een wijkregisseur kan hier bij helpen.
- [*]Whatsappgroepen kunnen er bij helpen
- Ruimtes beschikbaar stellen
- Voorbeeld van Instagram-account (en bredere initiatief) Echt Afrikaanderwijk, die met kortingen etc. iedereen proberen te verleiden om te komen. Dat werkt goed, staat dicht bij ons dan communicatie vanuit gemeente.
- Diversiteit van bevolkingsgroepen is niet echt zichtbaar. Je ontdekt soms pareltjes qua restaurants etc. die totaal onbekend zijn. Moet je echt per toeval ontdekken. Hier zou veel meer promotie voor moeten komen.
- Er moeten meer gemixte wijken komen, om discriminatie tegen te gaan. Diversiteit cultuur/opleidingsniveau/leeftijd/opleiding, etc. Niet alle ouderen houden van rust en alle studenten houden van levendigheid, dit kan best gemixt.
- Bijeenkomsten/evenementen, gefaciliteerd door de gemeente, die toegankelijk en betaalbaar zijn, ook voor introverte mensen.
- Faciliteren van ontmoetingen, bijv. buurthuis, zodat mensen elkaar kunnen ontmoeten, de drempel om je burens te leren kennen is best wel hoog.
- Nagaan wat de bewoners belangrijk vinden en ze de ruimte geeft om plannen te maken, en de plannen uitvoert.
- Meer wijkgericht werken in plaats van allemaal verschillende afdelingen van de overheid. Ze kunnen beter met hun capaciteiten zich richten op een aantal wijken en daar integraal aan de slag. De ambtenaren moeten meer uit hun ivoren torens komen
- Maak gebruik van de kennis ervaringen en netwerken van bewoners. Ga zelf naar de mensen toe, naar de scholen. Actief burgerschap. NRPZ café. Betrek de talenten uit de wijk.

Antwoorden

[ACTIVITEITEN BEWONERS]

- Open staan voor anderen en zorgen dat je medebewoners en of burens onderdeelt worden van een community. Door dingen te organiseren en mensen samen te brengen.
- Aanpassingsvermogen - aanpassen is belangrijke voorwaarde.
- de tijd nemen voor elkaar, neem anderen serieus, geef en luister naar de verhalen
- [*]Whatsappgroepen kunnen er bij helpen

6.19 BETROKKENHEID (6): Resultaat over 10 jaar**Antwoorden**

[SOCIALE LEEFOMGEVING]

- Cohesie. Samen vormen we een hechte en krachtige gemeenschap.
- vermindering burenruzies
- [**]we begrijpen elkaar beter, er is begrip in plaats van angst
- [**]rotterdam is divers, we made it, (rotterdam makes it happen is we made it geworden)
- [**]iedereen respecteert elkaar en heeft geen vooroordelen meer en laat elkaar in zijn waarde
- Met meer sociale controle, meer betrokkenheid bij elkaar
- Meer balans in de wijk.
- Als je je burens kent, creëer je meer begrip en kan je beter rekening met elkaar houden. Bijv. je zegt er makkelijker wat van als iemand geluidsoverlast veroorzaakt.
- Veel meer wijken zijn waar mensen prettig wonen ook op de lange termijn, dus geen doorgangswijken meer
- 1 veiligheidsindex
- veiligheidsindex verbeterd

[FYSIEKE LEEFOMGEVING]

- meer ontmoetingsplekken voor verschillende doelgroepen
- dialoogcentrum zuid
- meer sport, cultuur faciliteiten voor iedereen
- De letterlijke dijken/muren tussen Katendrecht en Afrikaanderwijk moet eigenlijk weg. Het werkt namelijk ook in het echt als een wig tussen bewonersgroepen.
- meer online verbinding

[MEERDERE ANTWOORDEN IN ÉÉN--GECATEGORISEERD]

- [**]we begrijpen elkaar beter, er is begrip in plaats van angst rotterdam is divers, we made it, (rotterdam makes it happen is we made it geworden) iedereen respecteert elkaar en heeft geen vooroordelen meer en laat elkaar in zijn waarde

6.20 WERK (7): motivatie**Antwoorden**

[GELUKKIG LEVEN]

- 3. Werk kan bijdragen aan een algemene gelukservaring. Je basisbehoeftes zijn vervuld. Minder stress dus gezonder en meer bijdrage aan de maatschappij.
- [**]Je kan niet vooruit komen op de arbeidsmarkt. Geen hulp voor mensen die niet in de problemen zitten of overlast veroorzaken.

[SOCIALE ONGELIJKHEID]

- [**]Leven wordt nu veel duurder. Grote verschillen in inkomen kunnen leiden tot segregatie. Leeftijd en etniciteit zouden geen verschil mogen maken.

Antwoorden

- 4. Motivatie: Meer kansen voor mensen die in de bijstand zitten. Veel mensen in de bijstand willen helpen bij de verkiezingen bijvoorbeeld, maar die krijgen die kansen niet.

[MEERDERE ANTWOORDEN IN ÉÉN--GECATEGORISEERD]

- [**]Je kan niet vooruit komen op de arbeidsmarkt. Geen hulp voor mensen die niet in de problemen zitten of overlast veroorzaken. Leven wordt nu veel duurder. Grote verschillen in inkomen kunnen leiden tot segregatie. Leeftijd en etniciteit zouden geen verschil mogen maken.

6.21 WERK (7): Activiteiten**Antwoorden**

[BEGELEIDING NAAR WERK]

- [**]Mensen worden teveel over een kam geschoren in het helpen hen aan het werk te krijgen. Begeleiding moet veel persoonlijker gemaakt worden, in plaats van allerlei regels.
- [**]Zorgen voor goede arbeidsbureaus. Mismatch werknemers en werkgevers en onrealistische verwachtingen aanpakken.
- [**]Laat mensen die niet veel verschillende vaardigheden hebben werk doen dat ze wel heel goed kunnen doen. Benut de talenten van mensen beter door ze in te zetten op werk dat ze goed kunnen.
- [**]Meer werken met pools/collectieven waar iedereen een kans kan krijgen.

[VERBETERING ARBEIDSVOORWAARDEN]

- [**]Zorgen voor hogere lonen waar je van kan leven. Banen met meer zekerheid, betere contracten. Minder tijdelijke contracten. Minimaal 14 euro.
- Meer contracten voor onbepaalde tijd ipv bepaalde tijd (voor jongeren).

[MEERDERE ANTWOORDEN IN ÉÉN--GECATEGORISEERD]

- [**]Laat mensen die niet veel verschillende vaardigheden hebben werk doen dat ze wel heel goed kunnen doen. Benut de talenten van mensen beter door ze in te zetten op werk dat ze goed kunnen. Mensen worden teveel over een kam geschoren in het helpen hen aan het werk te krijgen. Begeleiding moet veel persoonlijker gemaakt worden, in plaats van allerlei regels.
- [**]Zorgen voor goede arbeidsbureaus. Mismatch werknemers en werkgevers en onrealistische verwachtingen aanpakken. Meer werken met pools/collectieven waar iedereen een kans kan krijgen. Zorgen voor hogere lonen waar je van kan leven. Banen met meer zekerheid, betere contracten. Minder tijdelijke contracten. Minimaal 14 euro.

6.22 BENUTTEN INITIATIEVEN (8): motivatie**Antwoorden**

[AANGAANDE NPRZ/GEMEENTE]

- [**]Mensen uit de wijk beschikken over grote netwerken. Die worden onvoldoende benut. Het is ambtelijke of politiek belang. Het gaat om de Rotterdammers en de bewoners.
- 1. Dingen met bewoners doen, als je iets bedenkt dat wel toetsen bij de bewoners. Dat gebeurt nu te weinig, daarom vinden we dit belangrijk.
- Omdat het belangrijk is om een initiatieven / ontmoetingsplekken zijn waar mensen met elkaar kunnen verbinden

[AANGAANDE BEWONERS]

- [**]Mensen uit de wijk hebben ook zelf een verantwoordelijkheid om de wijk te helpen en elkaar. Zelf kunnen mensen ook ontmoetingen realiseren. Hoeft niet groots en meeslepend. Vooral de jongeren hebben een plek nodig.

[MEERDERE ANTWOORDEN IN ÉÉN--GECATEGORISEERD]

Antwoorden

- **[**]**Mensen uit de wijk beschikken over grote netwerken. Die worden onvoldoende benut. Het is ambtelijke of politiek belang. Het gaat om de Rotterdammers en de bewoners. Mensen uit de wijk hebben ook zelf een verantwoordelijkheid om de wijk te helpen en elkaar. Zelf kunnen mensen ook ontmoetingen realiseren. Hoeft niet groots en meeslepend. Vooral de jongeren hebben een plek nodig.

6.23 BENUTTEN INITIATIEVEN (8): Activiteiten**Antwoorden****[HOE INITIATIEVEN BENUTTEN]**

- **[**]**Ontmoeten, praten, leren en dan is er ruimte om te gaan werken en stappen te maken. Het gaat om het motiveren van mensen. Dat is een stimulans.
- **[**]**Ontmoeten en luisteren naar wat mensen nodig hebben. Luisten, horen en bovenstaan. Kijken, zien en dan begrijpen.
- Breng ondernemers erbij
- Breng verschillende initiatieven bij elkaar, waardoor men elkaar leert kennen en daar komen dan ideeën uit. En als je die ideeën realiseert, wordt men ook blij
- Overleg met klankbordgroep (of een wijkraad) doen.
- Laagdrempelige ontmoetingsplekken
- Door initiatieven vanuit de wijk, wordt het netwerk sterk. Kaartjes uitwisselen.

[DOELGROEP JONGEREN]

- Jongeren initiatieven. De meeste Rotterdamse jongeren op zuid, de minste activiteiten. Talentontwikkeling.
- Richt je op jongeren, creëer een plek voor hen
- Jongeren respectvol behandelen en verantwoordelijkheid geven

[WELKE INITIATIEVEN BENUTTEN]

- Muziekfestival, reggea festival. Cultuurfestival op Zuid. Ook kleinschalig.
- Muziek café. Ateliers voor kunstenaars.

[MEERDERE ANTWOORDEN IN ÉÉN--GECATEGORISEERD]

- **[**]**Ontmoeten, praten, leren en dan is er ruimte om te gaan werken en stappen te maken. Het gaat om het motiveren van mensen. Dat is een stimulans. Ontmoeten en luisteren naar wat mensen nodig hebben. Luisten, horen en bovenstaan. Kijken, zien en dan begrijpen.

6.24 BENUTTEN INITIATIEVEN (8): Resultaat over 10 jaar**Antwoorden****[ONDERLINGE VERHOUDING GEZAG EN BEWONERS]**

- Vooral elkaar serieus nemen. Want als je dat niet doet, dan smooit het initiatief.
- Dat bewoners zich gehoord voelen
- 'Van het ambtelijke af zijn'

[STAAT VAN ZUID]

- Kloppend hart van Rotterdam Zuid.

6.25 ARBEIDSMARKT (9): motivatie

Antwoorden

[GOEDE TOEKOMST]

- Jongeren hebben kansen nodig, probleemjongeren worden onvoldoende ondersteund, begeleid werken is wegbezuinigd hierdoor valt een grote groep buiten de boot voor werk waardoor ze thuis zitten met een WAJONG-uitkering. De eigenwaarde van jongeren is verdwenen. Buurthuizen zijn weg, hierdoor is de signaalfunctie verdwenen om jongeren tijdig op te pakken
- Jongeren zijn de toekomst - Het geeft je een kans om je leven op de rails te brengen - criminaliteit wordt vermeden
- 2 als je dat niet doet, komen ze doelloos op straat, problemen

[BELEMMERINGEN]

- positie 2. - Er is een mismatch/afstand tussen aanbod & toeleiding dan wat de jongeren willen en zijn. Te veel focus op havenmedewerkers en diploma's. Daarbij speelt racisme ook een rol

6.26 ARBEIDSMARKT (9): Activiteiten

Antwoorden

[ONDERWIJSGEBIED]

- flexibel en passend onderwijs voor allemaal, niet bezuinigen op instanties die hieraan bijdragen, juiste prioriteiten stellen
- [**]Meer maatwerk op onderwijsgebied, meer praktijkgericht onderwijs.
- Een onderwijssysteem waar aandacht is voor mismatch in opleiding. Er wordt te veel ingezet op generalisten ipv praktisch werk/ambachten, ondernemerschap en de behoeften van het individu.

[BEGELEIDING VAN JONGEREN NAAR WERK]

- Werkgevers moet ondersteund en bewust gemaakt worden door scholen en welzijnswerkers om meer inclusief te zijn en eerlijke kansen te geven.
- [**]Minder concurrentie tussen stichtingen waardoor het eigen belang verdwijnt
- [**]Meer structuur brengen in de vorm van een sociale dienstplicht gedurende een jaar, zo leren jongeren wat er speelt in de maatschappij.

[MEERDERE ANTWOORDEN IN ÉÉN--GECATEGORISEERD]

- [**]Meer structuur brengen in de vorm van een sociale dienstplicht gedurende een jaar, zo leren jongeren wat er speelt in de maatschappij. Meer maatwerk op onderwijsgebied, meer praktijkgericht onderwijs. Minder concurrentie tussen stichtingen waardoor het eigen belang verdwijnt

6.27 ARBEIDSMARKT (9): Resultaat over 10 jaar

Antwoorden

[ALLE JONGEREN WERKEN]

- Meer kansen voor ALLE jongeren en degene die niet wilt sociale dienstplicht. Geen enkele jongere zit thuis tenzij het niet anders kan.
- Rotterdam is voorbeeldstad, alle jongeren werken in beroep waar hun talenten liggen

[BEWUSTZIJN VAN BELEMMERINGEN VOOR JONGEREN]

- - Een nieuwe school in Rotterdam zuid waar aandacht is voor de mismatch in aanbod en behoeften van het individue, instit. racisme en ondernemerschap.
- Bereiken dat deze driehoeksverhouding gerealiseerd wordt.

6.28 HULPVERLENING (10): motivatie

Antwoorden

[FACILITEREN VAN ONTMOETINGEN EN ACTIVITEITEN VOOR JONGEREN]

- Plekken voor jeugd. Jongeren voelen zich niet welkom. Talent ontdekken gebeurt ook door culturele uitwisseling en ontmoeten. Ook sport en buitenactiviteiten voor jongeren.

6.29 HULPVERLENING (10): Activiteiten

Antwoorden

[GEBRUIK VAN MAKEN VAN INITIATIEVEN IN DE WIJK]

- **[**]**De gemeenschap voedt het kind en de jongere op. Leren en ontwikkelen gebeurt daar. Dat moet je ondersteunen. Jongeren stimuleren door de eigen gemeenschap, op basis van voorstellen.
- Kunstenaars leren kinderen in de wijk door te maken en ervaren. Schilderen.
- Politiek moet uit de wijk. Geef de bewoners de wijken terug.

[PRAKTISCHE OPLOSSINGEN]

- **[**]**Praktische oplossingen, die ook direct merkbaar zijn voor jongeren en bewoners.

[MEERDERE ANTWOORDEN IN ÉÉN--GECATEGORISEERD]

- **[**]**Praktische oplossingen, die ook direct merkbaar zijn voor jongeren en bewoners. De gemeenschap voedt het kind en de jongere op. Leren en ontwikkelen gebeurt daar. Dat moet je ondersteunen. Jongeren stimuleren door de eigen gemeenschap, op basis van voorstellen.

6.30 Nieuw genoemde belangen

Belang van de gemeenschap - onderlinge verbondenheid.	
Als gemeente beter kijken waaraan het geld wordt verstrekt	
<i>Motivatie om belangrijk te vinden</i>	Het wordt niet eerlijk verdeeld
Verleng het programma met nog extra 10 jaar	
<i>Motivatie om belangrijk te vinden</i>	10 jaar is tekort om de basis op orde te krijgen
Belang eenzaamheid aan te pakken	
<i>Motivatie om belangrijk te vinden</i>	Omdat mensen afgezonderd raken -
<i>Activiteiten waaraan gedacht wordt</i>	Meer aandacht aan besteden, via scholen, taboe doorbreken, jong en oud aan elkaar verbinden / met elkaar in aanraking brengen.
<i>Resultaat over 10 jaar</i>	Minder eenzaamheid

6.31 Ook gezegd, maar zonder directe relatie met de vragen

Oud- Charlois heeft zo veel potentie, maakt het kindvriendelijk.	
Investeren in burgerschap; je bent niet alleen, het wordt echt veel leuker als je een beetje rekening met elkaar houdt. Investeren in sociaal gedrag	
Nog niet gezegd, maar wil de groep wel meegeven: - Transparante overheid. 'Zeggen wat je denkt', Rotterdams! - Help iedereen beter aan werk. - Meer kansen voor jongeren bij huizenbezoeken - Alles gaat om de manier waarop je het zegt. Het is de toon die de muziek maakt.	
Je kan heel veel doen qua woningen, mixen, enz. Maar mensen blijven toch in hun eigen bubbel qua sociale leven. Daar zou de aandacht naartoe moeten gaan.	
Ook genoemd: In vergelijking met 10-15 jaar geleden is het wel een stuk beter geworden op Zuid. Stiekem is er wel veel veranderd.	
[Iemand schrijft op papier op wat de afkorting NPRZ betekent, was nog niet bekend...]	
De lijst van prioriteiten mist relevante onderwerpen. Het gaat om de gemeenschap, de onderlinge verbondenheid en het bouwen en sterk maken van de gemeenschap. Community building. Het gaat om empathie en openheid. Dat wordt gemist bij het indienen van plannen en initiatieven. Oordelend naar mensen. Geef de bewoners ruimte om eigen problemen op te lossen. Maak gebruik van de kennis en ervaringen die mensen zelf hebben. Voorbeeld van schulddienstverlening. Alles wat bedacht wordt, werkt niet.	
Cultuur en impact van voetbal, plannen rondom stadion. Een economische waarde. Tevens vragen wat je allemaal met die investeringen kan doen. Huizen, werk creëren.	

RAPPORTAGE



Midterm Review NPRZ

Rapportage van 12 wijkgesprekken

1 JULI 2022

Leon Laureij
Steven Wagemaker
--Spilter

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	2
2	Deelnemersbijdragen aan de wijkgesprekken.....	4
2.1	Wensen voor Rotterdam-Zuid over 10 jaar (wijkgesprekken en Burgertop).....	4
2.2	NPRZ pijlers en aanvullende thema's: inzichten uit de wijkgesprekken	5
3	Bijlage 1: Alle wensen voor Zuid over 10 jaar (wijkgesprekken en Burgertop).....	8
4	Bijlage 2: Alle andere bijdragen aan de wijkgesprekken.....	18
4.1.1	School.....	18
4.1.2	Werk.....	22
4.1.3	Wonen.....	26
4.1.4	Veiligheid.....	30
4.1.5	Thuisbasis op orde / Hulpverlening	33
4.1.6	Bewonersparticipatie	36
4.1.7	Leefomgeving	42
4.1.8	Zichtbaar en transparant gezag.....	48

1 Inleiding

Van 18 maart tot en met 11 mei 2022 vonden twaalf wijkgesprekken plaats in het kader van de *midterm review* van het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ). Het doel van de wijkgesprekken was het verzamelen van inzichten van bewoners van Rotterdam-Zuid, over het leven op Zuid in het algemeen en in het licht van de vijf pijlers van het NPRZ (School; Werk; Wonen; Veiligheid; en Thuisbasis op orde en vrije tijd). Deze inzichten zouden dan worden getoetst tijdens de Burgertop die plaatsvond op 14 mei. De gesprekken zijn mede voorbereid en digitaal gefaciliteerd door Spilter, met gebruik van de *Group-Decision Support Systems* (GDSS) software van Spilter. Alle bijdragen aan de gesprekken zijn vastgelegd in dat online systeem (de "Spilteromgeving"). Dit document is een rapportage de vastgelegde bijdragen van de deelnemers aan de twaalf wijkgesprekken.

Onderstaande tabel geeft de details van alle twaalf gevoerde wijkgesprekken.

Datum	Tijd	Locatie	Thema	Aantal deelnemers
18-3-22	11:30	Carnisse	Werk	25
18-3-22	15:00	Carnisse	Open wijkgesprek	15
6-4-22	20:00	Digitaal (Zoom)	Open wijkgesprek	13
11-4-22	20:00	Digitaal (Zoom)	Open wijkgesprek	3
13-4-22	11:30	Beverwaard	Veiligheid	30
19-4-22	09:30	Beijerlandse laan	Moeders	10
19-4-22	17:30	Vreewijk	Wonen	20
19-4-22	20:00	Vreewijk	Wonen	5
22-4-22	09:00	Afrikaanderplein	School	25
22-4-22	13:00	Joubertstraat	School	8
4-5-22	14:00	Afrikaanderplein	Moeders	5
11-5-22	08:30	Putseplein	School	10
Totaal				169

Tabel 1: Overzicht van de 12 wijkgesprekken

Ter verantwoording van de observaties in deze rapportage, het volgende:

- Tijdens de wijkgesprekken (op locatie en digitaal) zijn bijdragen van de deelnemers op twee manieren geregistreerd. Eén manier was via beantwoording van vragen (toegespitst op het thema van het wijkgesprek) in de Spilteromgeving. Deelnemers kregen de mogelijkheid om voorafgaand, tijdens en/of na afloop van het plenaire gesprek gerichte vragen individueel te beantwoorden over het specifieke thema op de gespreksagenda. Zij voerden hun antwoorden zelf in, of met behulp van een verslaglegger van Spilter, in de online Spilteromgeving. Bij wijkgesprekken op locatie gebruikten zij hiervoor laptops van Spilter, bij digitale wijkgesprekken gebruikten de deelnemers hiervoor eigen devices. De andere manier waarop deelnemersbijdragen werden geregistreerd was door middel van notuleren. Bij elk wijkgesprek waren één of twee medewerkers van Spilter aanwezig om de bijdragen aan het plenaire gesprek vast te leggen in de Spilteromgeving, met gebruik van laptops. Daarbij hebben zij gepoogd zo dicht mogelijk bij de bewoordingen van de bijdragen zelf te blijven.
- De analyse van de bijdragen is uitgevoerd op het digitale platform van Spilter, waar de bijdragen ook op waren vastgelegd. Hierbij is het principe van *open coding* gevolgd; door

tijdens het lezen en herlezen van de notulen verschillende bijdragen met een vergelijkbaar thema bij elkaar te groeperen, ontstonden analytische categorieën. Op deze manier ontstond gaandeweg een kader voor verdere interpretatie van de bijdragen. Dit resulteerde uiteindelijk in een toekenning van elke individuele bijdrage aan één of meerdere categorieën.

- Bijlagen 1 en 2 van deze rapportage presenteren alle bijdragen die in de rapportage zijn opgenomen per analysecategorie.
- Het oplegdocument bij deze rapportage en het verslag van de Burgertop maakt de vergelijking tussen bijdragen aan de wijkgesprekken en die aan de Burgertop.

Het volgende hoofdstuk bespreekt de overkoepelende analyses van de deelnemersbijdragen aan de algemene openingsvraag bij elk wijkgesprek (plus die van de Burgertop) en aan de plenaire gesprekken van elk wijkgesprek.

2 Deelnemersbijdragen aan de wijkgesprekken

2.1 Wensen voor Rotterdam-Zuid over 10 jaar (wijkgesprekken en Burgertop)

Onderstaand volgt een rapportage van deelnemersantwoorden op de algemene openingsvraag, gesteld bij zowel de wijkgesprekken als de Burgertop. De antwoorden op deze vraag van deelnemers aan de Burgertop zijn hier aan het geheel toegevoegd voor volledigheid. De openingsvraag luidde:

Wat is uw wens voor Rotterdam-Zuid over 10 jaar?

Deelnemers konden zelf of met behulp van een verslaglegger deze vraag één of meerdere keren beantwoorden in het Spiltersysteem. Zij gaven hun antwoorden in principe individueel. Op basis van een thematische analyse is onderstaande verdeling van alle wensen in categorieën ontstaan. Hierbij zijn wensen die betrekking hebben op meerdere categorieën gekopieerd en in elke categorie geplaatst waar zij betrekking op hebben.

#	Categorie wens	Aantal
1	Sociale leefomgeving	60
2	Fysieke leefomgeving	48
3	Wonen	39
4	School	38
5	Veiligheid	38
6	Werk	27
7	Gelukkig leven	21
8	Gezag	20
9	Bewonersparticipatie	18
10	Thuisbasis op orde en vrije tijd	13
11	Zuid vergeleken met andere plaatsen	12
12	Gezondheidszorg	2
TOTAAL		336

Tabel 2: Aantal wensen per analysecategorie van de antwoorden op de openingsvraag over wensen voor Zuid

Opvallend hier is dat de Top-3 wensen gaan over de plek waar men leeft; de directe omgeving en de daarin gesitueerde woningen. Voor wat betreft die Leefomgeving gaat het onderscheid tussen sociaal en fysiek over de manier waarop men samenleeft in de wijk (sociaal) versus de manier dat de wijk eruit ziet of is ingericht (fysiek). Als het gaat om de verbetering van Zuid, wensen deelnemers dus primair verbetering van de plek die ze thuis noemen.

De NPRZ-pijlers School en Veiligheid volgen direct op die van Wonen, met een gelijke categorieomvang. De pijler Werk heeft een significant lager aantal wensen gekregen en Thuisbasis op orde is met slechts 13 wensen op plek 10 geëindigd.

De categorie Gelukkig leven bevat wensen van dermate algemene aard dat zij niet specifiek in te delen zijn ten behoeve van beleidsvorming. De categorie Gezag bevat wensen over hoe het NPRZ, de gemeente of de wijkraden hun bestuur of beleid voor Rotterdam-Zuid zouden kunnen invullen. Bewonersparticipatie gaat om de gewenste actieve(re) rol voor bewoners bij het vormen van beleid en het helpen verbeteren van Zuid.

Bij Zuid vergeleken met andere plaatsen gaan de wensen om de maatschappelijke status van Rotterdam-Zuid; om die als geheel op een hoger niveau te krijgen zodat Zuid even aantrekkelijk zal

zijn of even aanzien zal genieten als die andere plaatsen binnen of buiten Rotterdam en Nederland. De categorie Gezondheidszorg bevat twee wensen die beide als 'deelwens' in combinatie met een andere wenssoort werden genoemd.

Om de specifieke wensen per analysecategorie nader te kunnen bestuderen zijn alle gegeven antwoorden op de vraag ingedeeld naar categorieën opgenomen in bijlage 1. Verder dienen de wensen en hun categorieën als achtergrond waartegen de inzichten uit de wijkgesprekken en de Burgertop zijn te begrijpen.

2.2 NPRZ pijlers en aanvullende thema's: inzichten uit de wijkgesprekken

Alle bijdragen aan de twaalf wijkgesprekken zijn door de analist van Spilter ingedeeld in hoofdcategorieën met daarbinnen nadere analysecategorieën. De hoofdcategorieën bestaan uit de vijf pijlers van het NPRZ, plus drie aanvullende categorieën die via *open coding* zijn gecreëerd rondom de thema's *Bewonersparticipatie*, *Leefomgeving* en *Zichtbaar en transparant gezag*. Binnen elke hoofdcategorie zijn via *open coding* nadere analysecategorieën gecreëerd waarin de bijdragen specifiek zijn ingedeeld. Het resultaat van deze analyse is gepresenteerd in tabel 3 op de volgende pagina. De rest van deze paragraaf bespreekt de inzichten uit de wijkgesprekken die uit de tabel op te maken zijn.

Tabel 3 geeft inzicht in de deelnemersbijdragen aan de wijkgesprekken op twee manieren. De oranje rij bovenaan geeft de totale aantallen bijdragen gegeven per pijler/thema, welke de mate aangeven waarin er tijdens alle wijkgesprekken bij elkaar over de betreffende onderwerpen is gesproken en online vragen zijn beantwoord. De analysecategorieën in de gele cellen geven aan welke specifieke onderwerpen binnen elke pijler/thema aan bod zijn gekomen, en in welke mate. Hier volgt een korte bespreking van deze twee inzichten uit de tabel.

De verschillen in totale aantallen deelnemersbijdragen per pijler/thema zijn primair ontstaan door de manier waarop de wijkgesprekken zijn georganiseerd. De aantallen zijn dus niet in de eerste plaats te interpreteren als een indicatie van hoe belangrijk de deelnemers een bepaald onderwerp vinden ten opzichte van andere onderwerpen. Zij namen immers deel aan een specifiek wijkgesprek met een specifiek thema en dat thema bepaalde in grote mate de onderwerpen van de deelnemersbijdragen (via de vragen die in de Spilteromgeving en tijdens het plenaire gesprek werden gesteld). Zo is de pijler School de enige pijler waarover er drie wijkgesprekken hebben plaatsgevonden (in plaats van één of twee), wat het relatief hoge aantal van 111 bijdragen aan deze pijler mede verklaart.¹

¹ De wijkgesprekken met het thema 'moeders' hebben ook veel bijdragen aan de pijler School opgeleverd.

Pijler/thema	School	Werk	Wonen	Veiligheid	Thuisbasis op orde / Hulpverlening	Bewonersparticipatie	Leefomgeving	Zichtbaar en transparant gezag
Totaal	111	102	85	66	79	216	146	111
	LESANBOD OP SCHOOL	VOORWAARDEN: WAARDERING, ZELFVERTROUWEN EN MOTIVATIE	VRAAG EN AANBOD OP WONINGMARKT	HUIDIGE STAAT VAN VEILIGHEID	BELANG VAN HULPVERLENING	AANSLUITEN BIJ INFORMELE STRUCTUREN EN INITIATIEVEN IN DE WIJKEN	STAAT VAN DE SOCIALE LEEFOMGEVING	SCOPE NPRZ: GELD, TIJD EN THEMA'S
	43	12	31	31	31	32	45	29
	NASCHOOLESE ACTIVITEITEN	VOORWAARDEN: BEGELEIDING DOOR SOCIALE DIENST/WERKCONSU LENT	BETAALBAARHEID	CRIMINALITEITS-PREVENTIE	OBSTAKELS VOOR HULPVERLENING	NOODZAAK, KANSEN EN BELEMMERINGEN	STAAT VAN DE FYSIEKE LEEFOMGEVING	DOELEN & RESULTATEN VAN NPRZ ONVOLDOENDE
	15	7	25	22	21	45	19	20
	BEWONERS BETREKKEN	VOORWAARDEN: OPBRENGSTEN VAN BEGELEIDING DOOR LEERPRAKTIJK-CENTRUM	BENUTTING BESTAANDE PANDEN	SUBJECTIEVE VEILIGHEIDS-BELEVING EN FRAMING VAN CRIMINALITEIT	NODIG VOOR BETERE HULPVERLENING	SPECIFIEKE DOELGROEPEN/PARTNERS INZETTEN	ONTMOETINGS- PLEKKEN	BETERE SAMENWERKING NPRZ/GEMEENTE/ WIJKRADEN
	11	6	11	8	15	42	16	16
	SOCIALE (ON)GELIJKHEID IN ONDERWIJS	OBSTAKELS: OPTREDEN VAN DE OVERHEID	BEWONERS BETREKKEN	HANDHAVING EN BESTRAFFING	HUIDIGE STAAT VAN HULPVERLENING	RESPECT ALS RANDVOORWAARDE	VERBOD/W/ NIEUWBOW	MIDTERM ORGANISATIE EN - COMMUNICATIE
	11	10	7	5	11	40	14	16
	(TAAL)ONDERWIJS VOOR VOLWASSENEN	OBSTAKELS: STAAT VAN DE KANDIDAAT	BELANG VAN WONEN			VIA DE WIJKRADEN	INTEGRATIE- PROBLEMATIEK	COMMUNICATIE VAN GEMEENTE/NPRZ MET BEWONERS
Analyse-categorie	8	15	7			16	13	15
	BELANG VAN SCHOOL	OBSTAKELS: STAAT VAN DE WIJK OF ARBEIDSMARKT	(WOON)BELEID EN WETGEVING				VUIL EN AFVAL	DOELGROEPEN VAN NPRZ ONDUIDELIJK/ ONEENS
	5	9	4					
	OVERIG: SFEER/CULTUUR OP SCHOOL	NODIG: BETERE BEGELEIDING VAN KANDIDATEN DOOR WERKCONSULEN-TEN EN GEMEENTE					DRUKTE/OVERLAST DOOR ANDERE BEWONERS	
	5	15						
	OVERIGE ANTWOORDEN OP SPECIFIEKE VRAGEN OVER SCHOOL	NODIG: WERK- EN OPLEIDINGSAAN-BOD DIVERSER MAKEN					INFRASTRUCTUUR/ VERKEER	
	13	10						
		NODIG: WERKGELEGENHEID VERGROTEN					CULTUURBEHOUD	
		6						
		NODIG: SOLLICITATIEPROCED URES AANPASSEN						
		5						
		BELANG VAN WERK						
		7						

Tabel 3: Deelnemersbijdragen aan de wijkgesprekken, ingedeeld in NPRZ pijlers/thema's en analysecategorieën

Bovenstaande observatie geldt vooral voor de bijdragen die in de tabel onder de NPRZ pijlers zijn ingedeeld, omdat die pijlers de gespreksthema's van de wijkgesprekken hebben bepaald. Echter, voor de drie aanvullende thema's *Bewonersparticipatie*, *Leefomgeving* en *Zichtbaar en transparant gezag* geldt dit niet. Deze thema's hebben de deelnemers aangedragen in gesprekken die eigenlijk over een ander thema gingen, namelijk een NPRZ pijler.^{2/3} Uiteraard zijn de drie aanvullende thema's nauw verwant met de thema's van de NPRZ pijlers, maar de bijdragen binnen die thema's gaven op basis van de thematiek en de aantallen voldoende aanleiding om er nieuwe thema's voor aan te maken tijdens de analyse. En dus geeft een vergelijking van de totale aantallen bijdragen binnen de drie aanvullende thema's wel inzicht in wat de gespreksdeelnemers belangrijk vinden, in aanvulling op de NPRZ pijlers.

De drie aanvullende thema's tellen in totaal 473 bijdragen, ruim de helft van alle 916 bijdragen verdeeld over alle pijlers/thema's. Een voorzichtige conclusie zou dus kunnen zijn dat de deelnemers de drie nieuwe thema's minstens zo belangrijk vinden als de thema's van de NPRZ pijlers die tijdens de wijkgesprekken werden aangedragen. Voorts valt iets minder dan de helft van die bijdragen binnen het thema *Bewonersparticipatie* (46%), gevolgd door *Leefomgeving* met bijna een derde (30%) en tot slot *Zichtbaar en transparant gezag* met bijna een kwart (24%). Deze percentages geven een ruwe indicatie van hoe belangrijk de deelnemers elk aanvullend thema vinden voor de verbetering van Rotterdam-Zuid.

Bovenstaande ruwe observaties dienen nog te worden aangevuld met inzichten uit de onderverdeling van bijdragen in analysecategorieën binnen de hoofdcategorieën van de pijlers en thema's. De gele cellen in de tabel geven deze inzichten. Daaruit blijkt hoe de deelnemers de pijlers en thema's hebben geïnterpreteerd, en welk soort bijdragen nader te bestuderen zijn binnen de categorieën in bijlage 2. Deze nadere bestudering is aan de lezer.

² De wijkgesprekken met het thema 'moeders' waren voornamelijk gericht op de NPRZ pijlers School en Thuisbasis op orde/Hulpverlening.

³ Tijdens de wijkgesprekken hebben de deelnemers ook open vragen beantwoord over hun opvattingen over Rotterdam-Zuid, zowel individueel in het Spiltersysteem als tijdens de plenaire gesprekken. Deze open vragen hebben de ruimte gecreëerd voor deelnemers om andere gespreksthema's dan de NPRZ pijlers aan te dragen.

3 Bijlage 1: Alle wensen voor Zuid over 10 jaar (wijkgesprekken en Burgertop)

Onderstaand zijn alle ingevoerde wensen terug te lezen, die deelnemers aan de wijkgesprekken of de Burgertop hebben geantwoord op de algemene openingsvraag: *Wat is uw wens voor Rotterdam-Zuid over 10 jaar?* De wensen zijn geordend per analysecategorie op dezelfde wijze als in tabel 2. De antwoorden zelf zijn ongewijzigd sinds invoer.

Antwoorden gemarkeerd met [*] zijn in meer dan één analysecategorie opgenomen vanwege overlappende relevantie.

Antwoorden gemarkeerd met [**] zijn delen van langere bijdragen die duidelijk verschillende antwoorden in zich hebben. De volledige bijdragen zijn in die gevallen terug te vinden onder de categorie '[MEERDERE ANTWOORDEN IN ÉÉN--GECATEGORISEERD]'.

Antwoorden

[SOCIALE LEEFOMGEVING]

- [**]Minder tweedeling
- Dezelfde kansen voor alle bewoners en kinderen van Zuid als in de rest van het land
- Een vitalere uitstraling van zuid. Waarbij alle groepen fijn met elkaar overeenkomen. En een plek met veel/gelijke kansen voor iedereen!
- Diversiteit koesteren
- sterker worden, been bijtrekken, verschillen met andere delen van O10 en de est van het land weggewerkt
- Armen worden wijk uitgejaagd
- impoverished people can continue to live in rotterdam zuid
- Oorspronkelijke bewoners horen bij de stad en moeten kunnen profiteren van de welvaart en de verbeteringen die de NPRZ beoogt..
- De jongeren willen meer met rappen zorg dat dat ergens mogelijk is.
- waarom is er geen sleutelwerkplaats zodat jongeren zelf aan hun fiets scooter kunnen sleutelen
- [*]geen straat vuil op de straten meer vriende lijk hijd van de mensen
- [*]schoonere straten de omgeving moet veel schoon de mensen moeten vriendelijker
- [*]Betere afvalvoorzieningen, connectie binnen de buurt tusse organisaties, naar elkaar omkijken,
- [*]Meer activiteiten voor de jongeren en speelmogelijkheden. Het is nu te druk
- Meer activiteiten voor de jongeren
- [*]Meer parkeer gelegenheden, meer activiteiten voor de kinderen en meer speeltuinen
- [*]Meer speeltuinen en aktiviteiten voor kinderen
- Er zijn veel hangjongeren want zij hebben niets te doen. Het gevoel heerst ook dat het onveilig is, met snel rijdende autos, scooters en ze maken ruzie met elkaar omdat ze niets te doen hebben.
- Meer acitiviteiten gericht op leeftijdklasse, voor de oudere jongeren is er gewoon te weinig
- Er zijn scooters en motoren hier in de wijk, die niet eens zijn toegestaan. Daar moet meer toezicht op komen en boetes uitgedeeld worden om het een halt toe te roepen
- [*]veilig speelruimte voor de kinderen en meer activiteiten
- [*]Een schone, veilige, groene, sportieve, kindvriendelijke Rotterdam. Daarnaast een Rotterdam die zich inzet voor vrouwen- en ouderenparticipatie. En aandacht voor diversiteit en inclusie.
- [*]Meer veiligheid, meer speelplek voor de kinderen zowel voor kleine en oudere kinderen, schonere omgeving, meer winkels, alle coffeshops weg, meer activieiten voor de kinderen
- Voldoende vrijetijdsbesteding
- tienergroep veilige buurthuis en begeleider
- betere coaching
- moeders cafe
- leefbaar wijken
- vertrouwen persoon van de wijk

Antwoorden

- Meer inclusiviteit, en dan komen de resultaten vanzelf
- meer saamhorigheid; ons kent ons gevoel
- [*]voldoende betaalbare woningen, meer kansen kwa opleiding en werk, meer sociale cohesie
- [*]Een inclusieve groen wijk waar mensen ruimte hebben om te groeien. Mensen blijven hier wonen, mensen hebben ruimte om te groeien creatief te zijn en Zuid zit op hetzelfde niveau als andere wijken.
- [*]Een wijk waar zowel arm als rijk een plek heeft, gelijke kansen op woningen onafhankelijk van inkomsten, en groene en veilige wijk met meer ruimte voor de fietser.
- [*]Een maatschappij waar mensen gemakkelijk kunnen wonen en werken; ook mensen die niet vermogend zijn
- negatieve gevolgen van gentrificatie moeten beperkt blijven
- positieve ontwikkeling, moet doorgaan, leefbaarheid wordt beter, mensen moeten zicht hierbinnen kunnen blijven ontwikkelen
- een maatschappij die meer geïntegreerd is, dat meerder bevolkingsgroepen en culturen van elkaar weten wat er speelt.
- [*]Zuid is een veilige leefbare wijk waar wet en recht voor iedereen. Niet voor bepaalde groepen wel en bepaalde groepen niet.
- [*]arbeid, sterven voor onze ideeën en mening, dat Rotterdam blijft Rotterdam
- cohesie tussen bewoners maar eigenlijk voor iedereen
- Wat hoger op de maatschappelijke ladder zijn, richting landelijk gemiddelde
- [*]Meer bruisend, meer werk, meer gelukkige mensen, meer kunst en cultuur.
- [*]Dat het net zoveel vooruitgang heeft geboekt als de noord oever - positieve veilige welvarende ontwikkeling
- [*]Dat iedereen rekening met elkaar houdt. En dat alle initiatieven ook daadwerkelijk effect hebben.
- [*]Beetje groen houden voor de kinderen en fijn samenleven in multiculturele omgeving, dat iedereen het naar zijn zin heeft.
- [*]Ik hoop dat Zuid over 10 jaar weer het Zuid is van 10 jaar geleden, dat je veilig over straat kan, huizen opgeknapt worden, gezellig netjes.
- Leefbare en kansrijke buurten waar bewoners die er geboren zijn ook kunnen blijven
- Dat er meer Nederlands wordt gesproken op straat met elkaar
- Minder brutaal gedrag en meer respect en respectvolle en beleefde omgangsvormen
- [*]Een mooie omgeving en een goeie balans tussen diversiteit (van woningen tot winkels tot aan bewoners)
- [*]Een veilig schoon en sociale omgeving
- [*]Een schonere en leefbare omgeving. Meer culturele activiteiten. Ik vind Rotterdam Zuid saai. De zorgverlening in Rotterdam Zuid is kwalitatief niet goed. Het is moeilijk om een goede huisarts te vinden, in ieder geval in Lombardije.
- [*]Dat het een veilige en gezellige omgeving gaat worden
- [*]Dat men door blijft gaan met programma Rotterdam Zuid. En dat de gemeente op let met gentrification, dat ze beter communiceren met de buurtbewoners. Dus bijvoorbeeld uitleggen waarom verhuizen naar een andere wijk beter is zodat men de huidige woningen kan verbeteren.
- Voldoende ontmoetingsplekken voor jongeren
- [*]Dat bewoners en de overheid zich betrokken voelen bij Rotterdam Zuid
- [*]Een wijk waar mensen naar tevredenheid met elkaar kunnen leven, betaalbaar, goede sociale cohesie. Een mix van mensen die meer en minder geld hebben. Betaalbaar voor iedereen. Mensen op Zuid doen kinderen in Zuid op school.
- Dat het een inclusieve stad wordt, waar alle burgers gelijke kansen hebben en met respect en zonder discriminatie worden gezien en gehoord, en zeker ook betrokken.
- leuke plekken met veel ontmoetingsruimten evenementen

[FYSIEKE LEEFOMGEVING]

- [*]Een veilig, groen en educatief gebied
- goede speel omgeving
- Minder auto's
- Een betaalbare leefomgeving voor iedereen
- [*]Een veilige en prettige leefomgeving voor iedereen

Antwoorden

- Een betaalbare leefomgeving voor iedereen
- [*]Mooie leefomgeving, luistereb
- Behoud en koester het karakter van buurten en wijken zodat de stad zijn geschiedenis en sfeer behoudt.
- Verhoog de kwaliteit van he leven op straat en voeg parken toe.
- Meer sportvelden en speeltuinen
- Schoon
- meer groen en minder troep
- Veiligheid waarborgen
- [*]Veiligheid en goede leefbaarheid in de wijk
- [*]geen straat vuil op de straten meer vriende lijk hijd van de mensen
- [*]Verbetering van leefbaarheid; opknappen van bestaande bouw, criminaliteit, afval e.d.
- aanpassen valkeniersweide, voorkomen overlast door vuilnis en hondenpoep. Doorgangen naar zuiderhof vanuit park. Zorgen voor voldoende vuilcontainers en regelmatige leging. Overweeg een plek voor grover afval. Regels voor barbecue op valkeniersweide en als het daar mag geschikte containers voor afval.
- Mvermindering van afval
- [*]schoonere straten de omgeving moet veel schoon de mensen moeten vriendelijker
- Een schone en groene omgeving, wellicht extra horeca gelegenheden
- [*]Betere afvalvoorzieningen, connectie binnen de buurt tusse organisaties, naar elkaar omkijken,
- Heel Zuid moet groen worden, niet alleen Vreewijk, maar ook De Vaan, de Landbouwuurt, en de Valkeniersbuurt een stuk.
- Dat parkeren van auto's goed geregekd wordt. Bij invoeren van betaald parkeren heeft de gemeente niet goed gelet op hoe de straten in de wijken waren; of er wel plek was om zoveel auto's kwijt te kunnen.
- In de omgeving zie je veel zwerfafval. Boven de rivier wordt er gevoelsmatig wel veel aan gedaan, maar hier in Zuid minder. Dus dat is mijn wens.
- meer speel plaatsen voor de kinderen
- [*]Meer activiteiten voor de jongeren en speelmogelijkheden. Het is nu te druk
- Meer parkeer gelegenheden
- [*]Meer parkeer gelegenheden, meer activiteiten voor de kinderen en meer speeltuinen
- [*]Meer speeltuinen en aktiviteiten voor kinderen
- [*]veilige en schone omgeving om in te wonen, spelen en na school te gaan
- [*]Een schone, veilige, groene, sportieve, kindvriendelijke Rotterdam. Daarnaast een Rotterdam die zch inzet voor vrouwen- en ouderenparticipatie. En aandacht voor diversiteit en inclusie.
- [*]Meer veiligheid, meer speelplek voor de kinderen zowel voor kleine en oudere kinderen , schonere omgeving, meer winkels, alle coffeshops weg, meer activieiten voor de kinderen
- Schoon en leefbaar woonomgeving
- [*]Een inclusieve groen wijk waar mensen ruimte hebben om te groeien. Mense blijven hier wonen, mensen hebben ruimte om te groeien creatief te zijn en Zuid zit op hetzelfde niveau als andere wijken.
- [*]Een wijk waar zowel arm als rijk een plek heeft, gelijke kansen op woningen onafhankelijk van inkomsten, en groene en veilige wijk met meer ruimte voor de fietser.
- [*]Dat de gemeente luistert naar de mensen en de problemen, en de rotzooi opruimd. Dat er niet meer zo veel zwerfafval is en dat er in elke wijk gezorgd wordt dat afval op tijd wordt weggehaald.
- [*]Veiligheid moet beter. Meer groen. Niet veel afval op de straat. Er moet meer parkeerruimte komen, want er komen nu auto's uit andere wijken
- [*]Schoon en veilig. Ik vind het vies. Kansen moeten beter benut worden in Rotterdam Zuid. Er zijn zoveel mogelijkheden maar het gaat zo langzaam. Sneller verbeteringen zien. Er zijn zoveel slimme jongeren maar door gebrekkige taal ouders kunnen ze hun kansen niet benutten.
- [*]Beetje groen houden voor de kinderen en fijn samenleven in multiculturele omgeving, dat iedereen het naar zijn zin heeft.
- [*]Ik hoop dat Zuid over 10 jaar weer het Zuid is van 10 jaar geleden, dat je veilig over straat kan, huizen opgeknapt worden, gezellig netjes.
- [*]Alles groen en veilig. En iedereen het naar zijn zin heeft.
- [*]Een mooie omgeving en een goeie balans tussen diversiteit (van woningen tot winkels tot aan bewoners)
- [*]Een veilig schoon en sociale omgeving

Antwoorden

- Metrolijn en metrotunnel tussen Feijenoord en De Es. Duurt al veel te lang
- [*]Een schonere en leefbare omgeving. Meer culturele activiteiten. Ik vind Rotterdam zuid saai. De zorgverlening in Rotterdam Zuid is kwalitatief niet goed. Het is moeilijk om een goede huisarts te vinden, in ieder geval in Lombardije.
- minder rommel op straat, minder fietsers op de stoep,
- een buurt waar minder afval op de grond ligt
- [*]Dat we een mooi zuidplein krijgen want ik ben best wel tevreden over wat ze nu doen. Ik wil liever in Schiedam wonen dan hier. En als de politie hun best doet en minder mensen mishandelt dan ben ik tevreden en blijf ik in Rotterdam. Het gaat mij om veiligheidskwestie. Als het vergelijkbaar is als in Schiedam ben ik tevreden. Neem ambtenaren aan die met mij op een gelijkwaardige manier omgaan.

[WONEN]

- Eigen koopwoning willen hebben
- de jackpot winnen om een eigen koopwoning te kopen
- ik zou heel graag willen verhuizen. Mijn huis is nu heel knus, maar eigenlijk te klein
- verhuizen is nu niet mogelijk. na 6 jaar nog steeds op positie 300
- Passende woonfaciliteiten
- Beter aanbod van woningruimte
- Meer betaalbare woningen op zuid. Er wordt heel veel gebouwd maar is niet meer betaalbaar voor de personen die er al wonen dus ga je verhuizen naar iets betaalbaars.
- Huidige woning afbreken en opnieuw bouwen. Woningen zijn 120 jaar oud. Alles rammelt
- Meer nieuwbouw, zodat de kinderen later ook een betere kans op woning hebben
- woningen zijn gehorig. ze hebben recht op een plek om te ontspanning
- Dat rotterdammers er fijn kunnen wonen en verblijven
- [*]Meer school, werk en beter wonen.
- Meer (huur) woningen.
- [*]Verbetering van leefbaarheid; opknappen van bestaande bouw, criminaliteit, afval e.d.
- Oplossen van problematiek in de woningen
- Woningen energie zuiniger maken (isoleren)
- Betaalbare woningen
- [*]Genoeg betaalbare woning, ook voor de mensen die er al wonen. Meer culture evenementen speciaal voor de bewoners op zuid. Veiligheidsgevoel verhogen.
- [*]Rotterdammers denken, praten en beslissen mee over hun (woon)toekomst op Zuid
- [*]voldoende betaalbare woningen, meer kansen kwa opleiding en werk, meer sociale cohesie
- [*]Een wijk waar zowel arm als rijk een plek heeft, gelijke kansen op woningen onafhankelijk van inkomsten, en groene en veilige wijk met meer ruimte voor de fietser.
- [*]een maatschappij waar mensen gemakkelijk kunnen wonen en werken; ook mensen die niet vermogend zijn
- Woningtekorten aanpakken, prijzen meer beheersen van woningen en gelijke kansen geven onafhankelijk van inkomen.
- [*]transparanter maken van de mogelijkheden voor school en werk en woningen voor de bewoners van zuid
- [*]Dat Rotterdam-Zuid kan zorgen voor de basisbehoeftes voor iedere burger: een dak boven je hoofd, gezondheidszorg en onderwijs!
- genoeg woningen voor alle mensen vooral met die met veel kinderen
- [*]primaire levensbehoeften, scholing, huisvesting en veiligheid, zijn geregeld met mooie toekomstperspectieven
- En kleinere gat tussen hoge en lage inkomens. De woningen moeten betaalbaar blijven voor de lage inkomens.
- [*]Ik hoop dat Zuid over 10 jaar weer het Zuid is van 10 jaar geleden, dat je veilig over straat kan, huizen opgeknapt worden, gezellig netjes.
- [*]Woningen school en welzijn
- iedereen een woning heeft
- [*]een mooie omgeving en een goeie balans tussen diversiteit (van woningen tot winkels tot aan bewoners)

Antwoorden

- [*]Meer betaalbare woningen voor de middeninkomens. Leefbaar en goed onderwijs. Jongeren behouden voor de stad.
- meer woningen voor jongeren (starters woningen)
- [*]Dat men door blijft gaan met programma Rotterdam Zuid. En dat de gemeente op let met gentrification, dat ze beter communiceren met de buurtbewoners. Dus bijvoorbeeld uitleggen waarom verhuizen naar een andere wijk beter is zodat men de huidige woningen kan verbeteren.
- [*]Een wijk waar mensen naar tevredenheid met elkaar kunnen leven, betaalbaar, goede sociale cohesie. Een mix van mensen die meer en minder geld hebben. Betaalbaar voor iedereen. Mensen op Zuid doen kinderen in Zuid op school.
- woningen
- voor iedereen een woning
- [*]Huis, werk, scholing

[SCHOOL]

- beter nederlands leren
- [*]kunnen lezen en schrijven zodat ik een baan kan vinden
- studeren
- [*]Een soort programma die ervoor zorgt dat je werk en school combineert anders dan de ROC. Jongeren weten niet altijd wat ze willen worden later of welk beroep ze willen doen. Dat zou meer gestimuleert moeten worden. Dat zou mooi zijn.
- [**]Hogere schoolresultaten
- [*]kansen om zichzelf te ontplooiën
- [*]Meer school, werk en beter wonen.
- De vorming van de jeugd als topprioriteit.
- meer perspectief voor de jeugd
- de jeugd bereiken
- de focus ook voor kids boven de 12
- [*]Laten we de jongeren zelf de activiteiten organiseren.
- betere opleiding
- bijlessen voor de kinderen
- dat leraren tips geven voor activiteiten om thuis te doen
- er is veel achterstand in opleidingen en schooladvies, mijn wens is extra aandacht en misschien bijles
- De kinderen moeten gestimuleerd worden
- ik wens dat er minder druk is op kinderen.
- meer feedback voor de ouders van de leraren
- meer investeren in goed onderwijs, bijvoorbeeld meer investeren in leerkrachten, en meer tijd besteden aan kernvakken/ meer aandacht aan moderne talen bijvoorbeeld Engels.
- ouders meenemen bij alles en zo nodig vertalen
- Extra bijlessen voor rekenen en begrijpend lezen
- Extra bijles voor rekenen en begrijpend lezen
- Goede onderwijs
- [*]geen onderscheid qua werk/onderwijs
- extra ondersteuning qua onderwijs
- meer voorlichting aan leerlingen over pesten/armoede/ liefde/geldzaken
- meer informatie betreft mogelijkheden ontwikkelingen studie
- [*]voldoende betaalbare woningen, meer kansen kwa opleiding en werk, meer sociale cohesie
- [*]transparanter maken van de mogelijkheden voor school en werk en woningen voor de bewoners van zuid
- [*]Dat Rotterdam-Zuid kan zorgen voor de basisbehoeftes voor iedere burger: een dak boven je hoofd, gezondheidszorg en onderwijs!
- [*]primaire levensbehoeftes, scholing, huisvesting en veiligheid, zijn geregeld met mooie toekomstperspectieven
- [*]- (niet veel bereikt tot nu toe NPRZ). Echte participatie van inwoners. Aansluiten bij initiatieven van inwoners op de thema's die er leven bij mensen. Democratisering moet beter, zie opkomst verkiezingen. De tekorten binnen het onderwijs moet flink minder zijn, studentenassistenten staan voor de klas nu. Goed

Antwoorden

onderwijs! In alle vitale sectoren tekorten in werknemers, laat mensen instromen die van baan wisselen en mensen die lange tijd niet meedoen. Het continue leren in de gemeenschap en community. Niet groot en topdown. Doe het samen in dialoog. Wat werkt moet je aandacht geven en vieren. NPRZ: richt je op de thema's die leven in de buurt en pak ze op samen met inwoners. Geef ruimte aan burgerinitiatieven.

- [*]Woningen school en welzijn
- [*]Meer betaalbare woningen voor de middeninkomens. Leefbaar en goed onderwijs. Jongeren behouden voor de stad.
- meer scholing en opleidingen voor jongeren van zuid
- Meer begeleiding voor jongeren op school en richting zelfstandigheid
- [*]Huis, werk , scholing

[VEILIGHEID]

- [**]Minder drugseconomie
- [*]Meer inzetten op preventie en meer hulp voor opvoedondersteuning
- Veilig
- clubhuis voor kinderen. omdat losse groepen veel overlast geven
- een wens die ik heb is dat me kinderen oftewel kinderen in het algemeen veilig kunnen opgroeien in de buurt. Het is en kan heel gevaarlijk zijn in de buurt. En om ervoor te zorgen dat jongeren van de straat en positief bezig zijn, meer in de buurten contacten met jongeren. Door middel van nog meer activiteiten, los van TOS(thuis op straat).
- Criminaliteit meer controleren
- veilige omgeving
- veilige leefomgeving
- Veel criminaliteit. het gaat niet samen. Heel groot en aan de overkant van de straat weer heel klein
- veiligere omgeving voor mijn kinderen
- [*]Een veilig, groen en educatief gebied
- [*]Een veilige en prettige leefomgeving voor iedereen
- bejaardenhuis veiliger
- [*]Betere communicatie en zichtbaarheid toezichhouders
- [*]Veiligheid en goede leefbaarheid in de wijk
- [*]Verbetering van leefbaarheid; opknappen van bestaande bouw, criminaliteit, afval e.d.
- Aandacht voor veiligheid (wat ook echt werkt)
- [*]Genoeg betaalbare woning, ook voor de mensen die er al wonen. Meer culture evenementen speciaal voor de bewoners op zuid. Veiligheidsgevoel verhogen.
- [*]veilige en schone omgeving om in te wonen, spelen en na school te gaan
- [*]veilig speelruimte voor de kinderen en meer activiteiten
- [*]Een schone, veilige, groene, sportieve, kindvriendelijke Rotterdam. Daarnaast een Rotterdam die zich inzet voor vrouwen- en ouderenparticipatie. En aandacht voor diversiteit en inclusie.
- [*]Meer veiligheid, meer speelplek voor de kinderen zowel voor kleine en oudere kinderen , schonere omgeving, meer winkels, alle coffeshops weg, meer activiteiten voor de kinderen
- Veilige leefomgeving
- [*]Een wijk waar zowel arm als rijk een plek heeft, gelijke kansen op woningen onafhankelijk van inkomsten, en groene en veilige wijk met meer ruimte voor de fietser.
- [*]Zuid is een veilige leefbare wijk waar wet en recht voor iedereen. Niet voor bepaalde groepen wel en bepaalde groepen niet.
- [*]Dat het net zoveel vooruitgang heeft geboekt als de noord oever - positieve veilige welvarende ontwikkeling
- [*]Veiligheid moet beter. Meer groen. Niet veel afval op de straat. Er moet meer parkeerruimte komen, want er komen nu auto's uit andere wijken
- [*]Schoon en veilig. Ik vind het vies. Kansen moeten beter benut worden in Rotterdam Zuid. Er zijn zoveel mogelijkheden maar het gaat zo langzaam. Sneller verbeteringen zien. Er zijn zoveel slimme jongeren maar door gebrekkige taal ouders kunnen ze hun kansen niet benutten.
- [*]primaire levensbehoeften, scholing, huisvesting en veiligheid, zijn geregeld met mooie toekomstperspectieven

Antwoorden

- [*]Minder criminaliteit. Minder bureaucratie. 14010 niet toegankelijk.
- [*]Ik hoop dat Zuid over 10 jaar weer het Zuid is van 10 jaar geleden, dat je veilig over straat kan, huizen opgeknapt worden, gezellig netjes.
- [*]Alles groen en veilig. En iedereen het naar zijn zin heeft.
- [*]Een veilig schoon en sociale omgeving
- ik zou graag meet veiligheid op de straten zien
- [*]Dat het een veilige en gezellige omgeving gaat worden
- [*]Dat we een mooi zuidplein krijgen want ik ben best wel tevreden over wat ze nu doen. Ik wil liever in Schiedam wonen dan hier. En als de politie hun best doet en minder mensen mishandelt dan ben ik tevreden en blijf ik in Rotterdam. Het gaat mij om veiligheidskwestie. Als het vergelijkbaarn is als in Schiedam ben ik tevreden. Neem ambtenaren aan die met mij op een gelijkwaardige manier omgaan.
- minder criminaliteit
- Het veiliger maken op straat. De politie kijkt wel maar handelt niet. We willen meer toezicht.

[WERK]

- Vast contract, flexibele werktijden, ervaring
- eigen bedrijf starten
- werken
- werken
- meer werkgevers die MVO ondernemen
- [*]Meer kansen op werkgelegenheid
- [*]Meer arbeidskansen
- [*]werkgelegenheid voor de jeugd, de aankomende jaren
- werk voor zoon van 36 met een verstandelijke beperking. krijgt alleen vrijwilligerswerk heel eenvoudig werk. motiveert niet
- meer kansen om te werken
- [**]Hogere arbeidsparticipatie
- [*]kansen om zichzelf te ontplooien
- [*]Meer school, werk en beter wonen.
- Werkgelegenheid voor alle doel en leeftijdsgroepen
- [*]geen onderscheid qua werk/onderwijs
- digitaal bord aan de gevel om aan info te komen over werk en sociaal
- [*]voldoende betaalbare woningen, meer kansen kwa opleiding en werk, meer sociale cohesie
- [*]een maatschappij waar mensen gemakkelijk kunnen wonen en werken; ook mensen die niet vermogend zijn
- [*]transparanter maken van de mogelijkheden voor school en werk en woningen voor de bewoners van zuid
- [*]arbeid, sterven voor onze ideeën en mening, dat Rotterdam blijft Rotterdam
- [*]Meer bruisend, meer werk, meer gelukkige mensen, meer kunst en cultuur.
- [*]- (niet veel bereikt tot nu toe NPRZ). Echte participatie van inwoners. Aansluiten bij initiatieven van inwoners op de thema's die er leven bij mensen. Democratisering moet beter, zie opkomst verkiezingen. De tekorten binnen het onderwijs moet flink minder zijn, studentenassistenten staan voor de klas nu. Goed onderwijs! In alle vitale sectoren tekorten in werknemers, laat mensen instromen die van baan wisselen en mensen die lange tijd niet meedoen. Het continue leren in de gemeenschap en community. Niet groot en topdown. Doe het samen in dialoog. Wat werkt moet je aandacht geven en vieren. NPRZ: richt je op de thema's die leven in de buurt en pak ze op samen met inwoners. Geef ruimte aan burgerinitiatieven.
- Voldoende kansen voor elke bewoner om zich te ontwikkelen
- werk
- baan
- baan
- [*]Huis, werk, scholing

[GELUKKIG LEVEN]

- zo lang mogelijk gezond blijven
- om beter te kunnen leren en beter te kunnen leven

Antwoorden

- Vrede en gezondheid, een normaal leven met de ups en downs, een baan en een gezonde stad.
- goede toekomst. goed leven.
- netjes wonen. fijn leven. werken. gezondheid
- Gezondheid voor iedereen
- trouwen
- Gelijke kansen, zorgeloze toekomst
- Minder stress
- Meer niks doen op een grasveld
- Zeggenschap over het eigen leven
- dat Zuid weer wat meer trots kan zijn op zichzelf
- Streven naar een positieve mentale gezondheid onder de mensen en hun brengen uit de staat van "overleven en tegen alles moeten vechten" zie piramide van Maslow.
- Ik wens dat de kansgelijkheid even is.
- [*]Meer energie, een goed gevoel, een goede samenwerking tussen instelling
- [*]Meer bruisend, meer werk, meer gelukkige mensen, meer kunst en cultuur.
- [*]Woningen school en welzijn
- [*]Alles groen en veilig. En iedereen het naar zijn zin heeft.
- [*]Meer betaalbare woningen voor de middeninkomens. Leefbaar en goed onderwijs. Jongeren behouden voor de stad.
- [*]Een wijk waar mensen naar tevredenheid met elkaar kunnen leven, betaalbaar, goede sociale cohesie. Een mix van mensen die meer en minder geld hebben. Betaalbaar voor iedereen. Mensen op Zuid doen kinderen in Zuid op school.
- iedereen gelukkig, happy, fijne plek, iedereen houdt van rotterdam zuid

[GEZAG]

- Door gaan met 10 jaar extra, en met meer wijken
- Een betere samenwerking tussen de verschillende hulpverlenende instanties (thuis op straat, stg dock, vraagwijzer)
- [*]Betere communicatie en zichtbaarheid toezichthouders
- de focus meer bereikbaar voor iedereen
- Ik verzoek het bestuurlijk, politieke mes uit Zuid te trekken.
- informatie naar mensen toe mag beter (vanuit gemeente)
- [*]Meer energie, een goed gevoel, een goede samenwerking tussen instelling
- [*]Dat de gemeente luistert naar de mensen en de problemen, en de rotzooi opruimt. Dat er niet meer zo veel zwerfafval is en dat er in elke wijk gezorgd wordt dat afval op tijd wordt weggehaald.
- dat nprz haar waarde heeft aantgetoond
- [*]Dat iedereen rekening met elkaar houdt. En dat alle initiatieven ook daadwerkelijk effect hebben.
- [*]- (niet veel bereikt tot nu toe NPRZ). Echte participatie van inwoners. Aansluiten bij initiatieven van inwoners op de thema's die er leven bij mensen. Democratisering moet beter, zie opkomst verkiezingen. De tekorten binnen het onderwijs moet flink minder zijn, studentenassistenten staan voor de klas nu. Goed onderwijs! In alle vitale sectoren tekorten in werknemers, laat mensen instromen die van baan wisselen en mensen die lange tijd niet meedoen. Het continue leren in de gemeenschap en communiity. Niet groot en topdown. Doe het samen in dialoog. Wat werkt moet je aandacht geven en vieren. NPRZ: richt je op de thema's die leven in de buurt en pak ze op samen met inwoners. Geef ruimte aan burgerinitiatieven.
- [*]Minder criminiliteit. Minder bureaucratie. 14010 niet toegankelijk.
- [*]Dat ouders hun kinderen zelf goed en respectvol opvoeden en de gemeente dat niet hoeft te doen
- veel beter wordt en dat bewoners meer informatie krijgt en op de hoogte worden gehouden van de stad. en graag ok meer activiteiten
- [*]Dat men door blijft gaan met programma Rotterdam Zuid. En dat de gemeente op let met gentrification, dat ze beter communiceren met de buurtbewoners. Dus bijvoorbeeld uitleggen waarom verhuizen naar een andere wijk beter is zodat men de huidige woningen kan verbeteren.
- [*]Dat bewoners en de overheid zich betrokken voelen bij Rotterdam Zuid
- dat alle belangen gerealiseerd worden (alle 8en en 9en)

Antwoorden

- [*]Dat we een mooi zuidplein krijgen want ik ben best wel tevreden over wat ze nu doen. Ik wil liever in Schiedam wonen dan hier. En als de politie hun best doet en minder mensen mishandelt dan ben ik tevreden en blij ik in Rotterdam. Het gaat mij om veiligheidskwestie. Als het vergelijkbaar is als in Schiedam ben ik tevreden. Neem ambtenaren aan die met mij op een gelijkwaardige manier omgaan.
- Kernpunten van het NPRZ moeten verbeterd worden
- wijkraden naar de bewoners luisteren

[BEWONERSBETROKKENHEID]

- Burgers betrokkenheid laat te wensen over
- Maak een stedenbouwkundig plan met en voor mensen.
- Levendige wijk, door de wijk
- samenwerking met sleutelfiguren
- zorg voor elkaar en niet alleen bij incidenten
- [*]Laten we de jongeren zelf de activiteiten organiseren.
- Mer gebruik maken van de sleutelfiguren in de wijk
- niet alleen maar praten, maar uitvoeren wat er uit de wijk, jongeren zelf komt uitvoeren of mogelijk aken
- [*]Mooie leefomgeving, luistereb
- ook voor de ouderen een manier vinden dat ze meer mee doen en durven
- Saamhorigheid vergroten zonder op te dringen
- [*]Directere democratie (al zie ik dit al langzaam ontstaan) , Psychologische gezondheid als basis, Zelfexpressieve vrijheid als fundering.
- Inspraak in plannen waar ook daadwerkelijk naar geluistrd wordt.
- Actieve participatie in het verbeteren van de leefbaarheid, ondernemendheid, innovatie van Rotterdam Zuid
- [*]Betere afvalvoorzieningen, connectie binnen de buurt tusse organisaties, naar elkaar omkijken,
- Bewoners betrekken in een vroeg stadium, bij bijvoorbeeld inrichtingsplannen. De gemeente geeft ons nu een plan dat al klaar is, terwijl we vroeger nog wat inspraak hadden.
- [*]Rotterdammers denken, praten en beslissen mee over hun (woon)toekomst op Zuid
- meer stichtingen zoals tos. (thuis op straat)

[THUISBASIS OP ORDE]

- [*]Meer inzetten op preventie en meer hulp voor opvoedondersteuning
- [*]Directere democratie (al zie ik dit al langzaam ontstaan) , Psychologische gezondheid als basis, Zelfexpressieve vrijheid als fundering.
- [*]Genoeg betaalbare woning, ook voor de mensen die er al wonen. Meer culture evenementen speciaal voor de bewoners op zuid. Veiligheidsgevoel verhogen.
- Meer begeleiding op pedagogische gebied
- betaalbaar sport/beweging ook voor de laag inkomens
- buitenlandse vaders meer voorlichting geven betreft opvoeding/ liefde/ medische onderwerpen
- meer workshops voor kinderen/ouderen
- vader/kind activiteiten
- opvoeding cursus
- [*]Schoon en veilig. Ik vind het vies. Kansen moeten beter benut worden in Rotterdam Zuid. Er zijn zoveel mogelijkheden maar het gaat zo langzaam. Sneller verbeteringen zien. Er zijn zoveel slimme jongeren maar door gebrekkige taal ouders kunnen ze hun kansen niet benutten.
- [*]Dat ouders hun kinderen zelf goed en respectvol opvoeden en de gemeente dat niet hoeft te doen
- [*]Dat het meer lijkt op Oost en Noord lijkt, zoals Kralingen. Kinderen moeten een stem hebben. Want als een het niet goed gaat thuis, moet een kind in de veilige omgeving blijven met begeleiding.
- iedereen is op zijn plek, de middelen om geholpen te kunne worden zijn bij iedereen bekend

[ZUID VERGELEKEN MET ANDERE PLAATSEN]

- Ik zal zeker in Nederland maar zeker naar mijn eigen land ABC Eilanden
- Zo snel mogelijk verhuizen
- Naar andere landen te gaan om te eren en mensen te kunnen helpen die niet beter hebben
- in nederland mensen helpen en dan terug om mensen daar weer te helpen. om beter te leven.
- Zuid net zo belangrijk is als noord en met net zo veel en weinig problemen

Antwoorden

- [*]Een inclusieve groen wijk waar mensen ruimte hebben om te groeien. Mensen blijven hier wonen, mensen hebben ruimte om te groeien creatief te zijn en Zuid zit op hetzelfde niveau als andere wijken.
- [*]Dat het net zoveel vooruitgang heeft geboekt als de noord oever - positieve veilige welvarende ontwikkeling
- [*]Ik hoop dat Zuid over 10 jaar weer het Zuid is van 10 jaar geleden, dat je veilig over straat kan, huizen opgeknapt worden, gezellig netjes.
- [*]Dat het meer lijkt op Oost en Noord lijkt, zoals Kralingen. Kinderen moeten een stem hebben. Want als een het niet goed gaat thuis, moet een kind in de veilige omgeving blijven met begeleiding.
- Dat Rotterdam Zuid het oude karakter kan behouden maar toch mee kan gaan met de vernieuwingen
- Een nog mooier stadsdeel om te wonen. Hoeft geen yuppenbuurt te worden. Diversiteit van inkomensgroepen is prima, maar kan nog prima
- Dat Nederland een voorbeeld kan nemen aan Zuid

[GEZONDHEIDSZORG]

- [*]Dat Rotterdam-Zuid kan zorgen voor de basisbehoeftes voor iedere burger: een dak boven je hoofd, gezondheidszorg en onderwijs!
- [*]Een schonere en leefbare omgeving. Meer culturele activiteiten. Ik vind Rotterdam zuid saai. De zorgverlening in Rotterdam Zuid is kwalitatief niet goed. Het is moeilijk om een goede huisarts te vinden, in ieder geval in Lombardije.

[MEERDERE ANTWOORDEN IN ÉÉN--GECATEGORISEERD]

- [**]Hogere schoolresultaten en arbeidsparticipatie, minder drugseconomie en tweedeling.

4 Bijlage 2: Alle andere bijdragen aan de wijkgesprekken

Onderstaand zijn alle overige bijdragen aan de 12 wijkgesprekken terug te lezen, exclusief die van de antwoorden op de algemene openingsvraag die in bijlage 1 staan. De bijdragen zijn onderverdeeld in hoofdcategorieën en analysecategorieën op dezelfde wijze als in tabel 3. De bijdragen zijn ongewijzigd sinds invoer/notulering.

Antwoorden gemarkeerd met [*] zijn in meer dan één analysecategorie opgenomen vanwege overlappende relevantie.

Antwoorden gemarkeerd met [**] zijn delen van langere bijdragen die duidelijk verschillende antwoorden in zich hebben. De volledige bijdragen zijn in die gevallen terug te vinden onder de categorie '[MEERDERE ANTWOORDEN IN ÉÉN--GECATEGORISEERD]'.

4.1.1 School

Ingevoerde bijdragen

[LESAANBOD OP SCHOOL]

- Er is weinig aandacht tussen de kind en het gezin. Ik focus mij met name op de jeugd. Maar je merkt dat hier ieder kind op zijn eigen eiland zit. Vooral op taalniveau zie je dat. Er is hier een speelplaats, die wordt gefinancierd, maar daar komen met name turkse mensen. De leiding van die speelplaats spreken niet eens Nederlands, er wordt daar alleen Turks gesproken. Er is geen aandacht voor de taal.
- Er is een andere weg nodig voor jongeren, met aansluiting op werk met betere inkomens.
- Er moet meer bewustwording komen rond geld. Mijn dochter heeft van haar eerste loon als telemarketeer alles uitgegeven aan schoenen. Geloof me; ik heb haar bijgebracht dat we dat niet doen. Je kan 10 paar schoenen kopen voor die ene schoen. Dat doet de jeugd hier ook. Dat moeten we ze bijbrengen.
- [**]Op school los van het onderwijsprogramma te laten zien wat voor werk je kunt doen. Ik werk in de bouw en laat collega's op basisscholen in de buurt uitleggen wat je voor werk kunt doen alleen al bij ons in de sector. Een loodgieter verdient onderhand meer geld dan een koerierje. Je kunt ook kleine baandagen organiseren in de wijk waarin bedrijven uit de omgeving iets komen vertellen over en laten zien.
- Goed onderwijs leven lang.
- Ik ben van het techniek college rotterdam. Dan leren ze in 10 weken de basisvaardigheden en kunnen ze aan het werk. Dit biedt een korte termijn perspectief voor de jongeren
- Er is vooral veel talent in Beverwaard. Maar dat moet gevoed worden en groeien
- Ik heb zelf niet meegemaakt, maar ik heb dat zelf niet ervaren met mijn kinderen. Het wordt ook niet beter maar ik heb niet het gevoel dat het slechter is geworden. Het is al 10 jaar hetzelfde
- Marco Pastors: jongeren versneld aan diploma helpen. ZOrgen voor een goede start.
- Demografisch, jongeren is de grootste groep, hier het meeste investeren, school afmaken/ doorlopen. Te veel schuld onder jongeren, iets terug laten doen voor de maatschappij in ruil voor schuld
- Op het gebied van scholing en werk is het enorm belangrijk om de taalachterstand in zuid aan te pakken
- De extra keuze vakken die worden aangeboden merk je echt. Je kind gaat langer naar school en dat leek mij best intensief aan het begin. Maar het is echt goed voor de kinderen
- Ze zijn niet anders gewend dan die extra lessen. Leraren hebben alle tijd om alles uitvoerig te bespreken en de aandacht te geven die ze nodig hebben. Je hoeft haar niet meer te dwingen om haar iets extra's te laten doen. Dat vind ik heel prettig
- We hebben geen inzicht in wat ze voor extra lesstof krijgen. De kinderen vinden het wel leuk, dat krijgen we wel terug
- Er moet meer variatie in het aanbod komen
- Mijn zoontje heeft veel moeite met begrijpend lezen, maar daar heeft de leraar geen tijd voor om hier aandacht aan te besteden. Terwijl het zo'n belangrijk vak is.
- de klassen zijn groter dan ze horen te zijn, ongeveer 25+ kinderen. Dat vind ik te veel. Het wordt een soort lopende band werk. Als mijn dochter dan iets meer begeleiding nodig heeft wordt het gat in ene

Ingevoerde bijdragen

- heel groot. Ik zou die tutorren dan ook graag na groep 1 en 2 terug zien. Om juist dat lerarentekort aan te pakken
- fijn! mag wel iets meer
 - Die dagprogrammering wordt gebracht als "er komt 1 iemand (een student / tutor) speciaal voor mij". En dat vinden de kinderen leuk. Vooral die 1 op 1 aandacht en dat ze genoeg tijd krijgen om dingen te vertellen. Die gesprekken vinden de kinderen erg fijn
 - Ze hebben thuis geen extra lesstof meer of je hoeft ze niks meer te onderwijzen
 - Ik denk dat het goed is om dingen niet klassikaal te behandelen, maar 1 op 1 contact. Dat is nu al op het vak rekenen, en dan geven ze 2 kinderen per dag een uur bijles. Daar zien we resultaat van en dat zouden ze meer moeten doen en voor andere vakken
 - Qua programma is de scholing echt vooruit gegaan de afgelopen jaren.
 - Toen ze begonnen met de dagprogrammering vond ik het jammer dat er geen optie is voor kinderen die sporten na schooltijd. Dat is overigens een keuze van deze school, maar dat vind ik jammer.
 - Ik zou echt willen dat de schoolklassen kleiner worden en de leraren meer ondersteuning. Je ziet nu dat de leraren er een punthoofd van krijgen. Het is te veel, met notulen en allerlei randzaken. De passie voor het lesgeven is er maar ze komen daar nu te weinig aan toe
 - Ik vind het continu rooster erg fijn. Dat ze op school blijven en hier eten
 - Mijn zoon vind de 1 op 1 aandacht van de tutor'en ook erg fijn. En dat hij zelf kan kiezen wat ze leren. Mijn zoon krijgt vooral lezen en waar hij behoefte aan heeft.
 - [Behoeft aan] Extra lessen over begrijpend lezen
 - Beperkt. Ik vind dat daarin meer keuze in gemaakt mag worden
 - Ik heb er soms wel moeite mee omdat het soms wel veel gevraagd wordt van het kind. Ze zijn laat uit daarnaast een activiteit en als ze dan thuis komen hebben ze nog huiswerk
 - Mag meer aan de behoefte van de kinderen aansluiten
 - Als de kinderen ergens in achter lopen of moeilijk vinden gaan de tutoeren daar aandacht aan besteden. Dat zit gewoon hier intern in de school en dat is heel fijn. Voor de oudere kinderen zou dat ook prettig zijn. Nu is het alleen voor groep 1 en 2 hier.
 - Het lerarentekort moet echt aangepakt worden. Ik zie om mij heen burnouts en het lesgeven is gewoon door alle werkdruk niet leuk meer. Maar mijn kind moet ook niet de dupe worden omdat de leraar overloopt in de werkzaamheden
 - Een kind heeft regels en een patroon nodig en dat gaat goed, maar de lat wordt hoog gelegd en dat zorgt voor druk bij de kinderen.
 - Ze nemen momenteel wel pabo studenten aan, die ze moeten opleiden, maar hier zijn we al met 2 moeders die onderwijsassistent diploma's hebben maar hier niets mogen betekenen.
 - Die studieklassen zijn er toch juist om achterstand of moeite weg te werken? Na school is dit beschikbaar. Maar het is voor ons als ouders niet zichtbaar wat daar precies wordt behandeld. Zoals begrijpend lezen, dat noemen ze ABC klassen. Maar het is vaak gewoon klassikaal een boekje lezen.
 - Vaardigheden leren om sociaal emotioneel gebied
 - Door de lockdown en de thuisscholing zijn er wel achterstanden ontstaan. Door de hoeveelheid kinderen thuis en de verschillende leeftijden. Hierdoor ging de studie thuis niet goed en dat is niet meer ingehaald toen zij eenmaal weer naar school gingen.
 - Ze zijn hier bezig met workshops, pesten etc. Er wordt hier zo veel georganiseerd vanuit de school
 - Mijn dochter zit sinds september hier op school. Mijn neefjes en nichtjes zaten hier ook op school en daar heb ik veel positieve verhalen van gehoord. Op de oude school werd ze gepest (lohmschool in hillesluis) en soms zelfs geslagen maar daar werd niets aan gedaan. Daar zag je ook veel jongeren die de criminaliteit gingen en vanuit de school werd er veel weg gekeken. En dat de school er hier iets aan doet merk je veel meer. Er wordt hier veel meer aandacht aan je kinderen gegeven, ook op sociaal emotioneel vlak
 - Iets meer aandacht vanuit de scholen om het materialisme te stoppen. Laat meer zien hoe slecht de kindjes in bijv Afrika het hebben en hoe goed wij het hier dan hebben. Nu zijn ze alleen maar bezig met balenciaga schoenen en playstations
 - De scholen moeten structureel aandacht besteden aan pesten. Het is nu steeds incidenteel, 1 x per jaar of halfjaar. Maar blijf het doen. Want het is wel een issue dat hier speelt in de wijk. Arme kindjes worden

Ingevoerde bijdragen

structureel gepest en er uit gepikt. De scholen proberen hier scherp op te zijn, maar het zou meer onderdeel van het programma moeten worden

- De extra lestijd is goed. Er zou misschien wat meer variatie of vrije keuze in de activiteiten moeten zijn. Niet elk kind vindt bijv. koken leuk of voetbal. Ze zouden keuze moeten hebben
- Wat ik merk is dat de kinderen hier een taalachterstand hebben. Je moet die kinderen dan extra tijd en aandacht geven om die taalbarrière te doorbreken. Dat gebeurt hier op de school goed maar in de wijk gaat het fout. Kinderen gedragen zich buiten als een soort "pablo escobar". Buiten het zicht van de school en de ouders

[NASCHOOLSE ACTIVITEITEN]

- Mijn kind zit op paardrijles en kan daardoor niet aansluiten op de activiteiten die er na school plaats vinden
- Jongeren willen niet naar naschoolse activiteiten want dan denken ze gelijk aan 'jeugd en gezin'
- Mijn kleinzoon in Feijenoord heeft langer school, dat heb ik gezien. Maar dat is geen reden waarom kinderen minder activiteiten gaan doen, er is gewoon minder te doen voor de jongeren. Dus aan de ene kant is het goed dat ze langer schooltijd hebben, maar het lost aan de andere kant het probleem voor de jongeren niet op
- Vroeger kreeg hier elke kind 10 euro voor de BSO, nu krijg je niks en moet je betalen als je werkt en hoog opgeleid bent. Tenzij je een indicatie krijgt, maar waarom sommige deze indicatie wel krijgen en anderen niet is totaal onoverzichtelijk. Ik ga er ook niet over liegen, maar het is niet eerlijk dat mijn kind maar 2x in de week kan en een ander 20 euro betaald en 5x in de week naar de BSO gaat. Daar moet naar gekeken worden. Er zit nu geen regel of goed beleid in
- [*]School en thuis werkt goed samen, maar buiten vind ik lastig. Ik vind niet dat er genoeg activiteiten voorbij komen. Of ze zijn er wel maar wordt er niet over gecommuniceerd.
- De begeleiding van de naschoolse activiteiten zijn externe mensen, in sommige gevallen ouders. Het zijn geen leraren en dat merk je dat kinderen sneller worden bestraft of dat er anders met ze wordt omgegaan dan dat een leerkracht zou doen en dat vind ik spannend
- Ik denk dat kinderen veel meer behoefte hebben aan ongestructureerd buiten spelen. Veel activiteiten zijn tot half 4 binnen. Ik denk dat het beter is voor hun ontwikkeling om zelf te spelen en te ontdekken. Kinderen hebben een druk schema en geven echt dingen terug als 'ik heb vandaag niet eens buiten gespeeld'
- meer ruimte om te spelen en activiteiten, zoals meer na schoolse activiteiten
- [*]Veel meer speelplek en sportactiviteiten
- Er zouden flyers moeten worden uitgedeeld of op centrale locaties moeten worden opgehangen. Om alle activiteiten wat duidelijker te maken.
- Voor mijn dochter heeft het geholpen om haar passie te vinden. Ze is 6 weken gaan voetballen en ik zie echt dat ze daar passie voor heeft. Nu ben ik voor een club aan het kijken omdat ze het echt heel leuk vindt
- Ik heb echt een blij kind als hij thuis komt. Er zijn extra naschoolse activiteiten en hij vindt dat echt heel leuk
- De naschoolse activiteiten hebben we nu verplicht maar dat brengt ook spanningen. Ze moeten dan 6 weken een activiteiten volgen en als dat bijv. dans is, heb je 6 weken lang kinderen die dat echt niet leuk vinden. Dat is lastig. Maar over het algemeen vinden de kinderen het heel leuk
- Dynamic organiseert dat, van half 3 tot 4 uur. Dat is speciaal voor groep 3 tot groep 8. Eerst konden ouders zich inschrijven maar nu hebben we het verplicht. Ze hebben verschillende activiteiten van sport tot koken tot tekenen. En die kinderen ervaren het als heel prettig.
- Veel kinderen ervaren de extra initiatieven als 'moeten'. En dan werkt het averechts. Als ze om half 4 nog steeds bezig zijn en het ervaren als verplichte school, brengt het die kinderen alleen maar stress.

[BEWONERS BETREKKEN]

- [*]Er kan ook hulp gegeven worden in de thuissituatie, ondersteuning vanuit de studenten, om ouders te helpen met kleinere problemen. Maar veel ouders zijn bang om in contact te komen met deze additionele hulp en denken dat de juf of meesters irritaties daardoor krijgen.
- Tegenwoordig is het lesmateriaal anders dan ik vroeger heb geleerd. Dus ik kan mijn kinderen ook geen uitleg geven want ik snap het zelf niet.

Ingevoerde bijdragen

- soms aan 1 op 1 aandacht zodat ze toch even iets kwijt kan. Merk dat dat minder is omdat de groepen enorm groeien als het gaat om het aantal kinderen in de groep.
- goed. we kunnen duidelijk onderscheid maken wat op school moet en wat thuis.
- [*]School en thuis werkt goed samen, maar buiten vind ik lastig. Ik vind niet dat er genoeg activiteiten voorbij komen. Of ze zijn er wel maar wordt er niet over gecommuniceerd.
- Er zou meer keuze moeten zijn voor de ouders. Als je wel activiteiten zelf kan aanbieden voor de kinderen zou die keuze er moeten zijn. Nu kan je die keuze niet maken
- Goede contacten met ouder en leraar
- Ik zou wel meer willen doen, bijvoorbeeld bijles geven. Maar ik heb 4 kinderen en ik werk. Je zou dus buiten school ketenpartners moeten zoeken, want dat helpt gewoon mee in de ontwikkeling van je kind
- Het contact met school is goed maar er is gewoon te weinig tijd en leerkrachten beschikbaar om bepaalde problemen aan te pakken. Door die tijdsdruk merk je ook dat er pas dingen gedeeld worden tijdens ouderavonden. Dan denk ik 'ik ben hier elke dag, waarom hoor ik dat nu pas?'
- [*]Jongeren worden lastig gemotiveerd om naar school te gaan door de omgeving, het lastig om op het goede pad te blijven
- Het gaat goed met de kinderen hier op school. Maar er zou wel wat meer contact met de school moeten zijn. Corona heeft dat allemaal gestopt, maar het start nu ook niet op. Dus geen nieuws is goed nieuws en de signalen die je krijgt is dat het goed gaat met de kinderen maar zou wel meer inzicht willen hebben

[SOCIALE (ON)GELIJKHEID IN ONDERWIJS]

- Alle scholen moeten gelijk zijn. Het gaat al fout bij de intake met vragen als 'wat is uw hoogste genoten opleiding'. Dan is het al niet meer gelijk. En ik snap dat de scholen een prestatie moeten behalen en subsidie krijgen maar daar gaat het mis
- Er wordt gestuurd op dat je kind naar een andere boor school gaat m.b.t. vervolg onderwijs. Omdat dit ook een boor school is. Er is veel aanbod qua scholen, alleen daar wordt je niet op aan gestuurd. Veel ouders hier weten niet eens dat ze een keus hebben, dat krijg je niet vanuit school mee.
- Qua school advies zouden we de kinderen juist het voordeel moeten geven i.p.v. lager adviseren. Vaak heeft 'geen tijd' of het gedragsstempel hier nadelige gevolgen voor het advies.
- Veel scholen zijn voorzichtig met het advies, vaak onder de vlag van 'voor het kind', en schalen daarom het advies lager in. Hier zijn ze wel erg prestatie gericht qua school, maar met betrekking tot het advies weet ik het niet. Wel heeft het advies te maken met het gedrag van je kind op school. Als je kind goed presteert maar qua gedrag als lastig wordt ervaren, wordt het lager geadviseerd. Ondanks het aantal cito punten.
- Focus op jongeren van 7 tot 13. Die hebben meer aandacht nodig.
- Ik wil meer kansenrijkheid voor onze niet autochtone kinderen. Dezelfde kansen die de autochtone kindjes krijgen. Je hebt hier nog steeds een stempel als moslim, 50 jaar later.
- School fit is een programma hier en daar zit bijv schoolfruit bij. Daar zijn ze hier goed mee bezig en zorgt er voor dat de kinderen hier toch hun fruit en groente binnen krijgen en wat over blijft gaat met de gezinnen mee naar huis die het nodig hebben
- School helpt hier, even praktisch gezien om groente in je tas te stoppen. Aan het eind van de maand heb ik altijd stress of ik brood of met name groente op tafel kan zetten. School helpt daar bij

[(TAAL)ONDERWIJS VOOR VOLWASSENEN]

- [*]De meeste obstakels ontstaan doordat ouders de taal niet spreken. En er zijn mogelijkheden, deze school biedt nederlandse les aan maar dan komt er niemand.
- Ga mensen verplichten om Nederlandse les te volgen
- Als je jonge kinderen hebt op de basisschool moet je gewoon de taal leren. Dat moeten ze gewoon doen. En nu krijg je excuses als 'ik ga niet naar die nederlandse les omdat ik geen officieel diploma krijg'
- Er zouden voor de ouders aangepast niveau's moeten zijn om de taal te leren. Je ziet nu beginners met gevorderden samen in de groep zitten. Dat houdt tegen
- Het aanbod is er op deze school, bijv met taalles voor ouders, (2x in de week, vrijdag en maandag) maar er is gewoon weinig animo. De vrouwen die wel in de taalklas zitten, willen wel heel graag iets betekenen voor de wijk. Ze willen allemaal de taal leren of iets kunnen doen in de wijk
- Vestiging Universiteiten
- [*]Inkomen en kansen op werk opleiding voor volwassenen

Ingevoerde bijdragen

- [*]Stabiele leefomgeving. Met eerlijke kansen op werk en kansen tot ontwikkeling. Goede scholing ook voor volwassenen.

[BELANG VAN SCHOOL]

- Kansen voor jongeren
- De vorming van de jeugd als topprioriteit.
- [*]verbeteren als in: uitbouwen, vergroten, meer banen, meer opleidingskansen
- Voor scholen zou een flinke verbetering kunnen zijn door het belang aan kinderen en jongeren te leren van hun omgeving en waarom hierin investeren voor hun toekomst bij zal dragen.
- [*]Burgemeester: Rdam heeft één belangrijkste uitdaging: onderwijs. Als dat beter wordt, dan doet dat veel voor kansen op werk, zo zal ook de veiligheid toenemen.

[OVERIG: SFEER/CULTUUR OP SCHOOL]

- Ik vind deze school het heel goed doen. De mensen zijn betrokken en toegankelijk. De directeur zit niet in zijn kantoor maar verwelkomt de kinderen echt op het schoolplein. Alle leerkrachten zijn hier zo betrokken en maken het zo gemakkelijk om in contact te komen. Een groot compliment
- Dit is de nieuwe locatie van de school en die zijn direct heel betrokken. Ik ben zelf hier een jaar geleden gaan wonen uit een andere wijk. Hier ging gelijk de directeur met mij zitten om het beste uit te stippelen voor mijn zoon
- Als de cultuur van de school hier nou ook de wijk intrekt dan moet het goed komen
- Hier zit tegenover Leger des Heils, dat vind ik een gekke plek voor een school. Er was laatst een man voor de deur die zat te schreeuwen. Dat vind ik gek
- [*]Er wordt op scholen onwijs veel drugs gedeald. Die jongeren zijn bang op school, bang op straat en zijn vooral bezig om gevaar te ontlopen. Ik heb zelfs verhalen gehoord van jongeren die messen mee nemen naar school

[OVERIGE ANTWOORDEN OP SPECIFIEKE VRAGEN OVER SCHOOL]

- [WAT MERKT U VAN DE EXTRA LESTIJD?]
- Kinderen vinden het wel leuk om daar aan deel te nemen
- beter voor de kinderen
- Ik merk het in de lestijden. Ze beginnen om 08.15 uur en zijn om 15.15 uur uit. Daarnaast is mijn kind in groep 5 op de dinsdag en donderdag later uit ivm extra activiteiten lessen en op donderdagavond nog extra bij les
- ik zelf niks maar merk dat mijn dochter wel genoeg tijd heeft voor alles. ze klaagt nooit over het feit dat ze ergens weinig tijd voor iets heeft,
- Dat ze langer op school zitten
- 2012 zijn de lesuren begonnen, dus we zijn het gewend. Toen 6 uur en nu 10 uur. Ik weet dat kind het vroegst begint en laat uit is. Ook tijdens de corona pandemie.
- Hoe de kinderen zich ontwikkelen is redelijk gelijk gebleven, ondanks het extra aanbod
- [*]Mijn kind zit 5 a 6 jaar hier op school. En de oudste heeft hier ook op school gezeten. Ik ben al 10 jaar betrokken bij deze school. Ten eerste: Ik heb nog nooit van jullie gehoord en ik wist ook niet dat de school extra lestijden had door jullie.
- [HOE GAAT HET MET UW KIND(EREN) OP SCHOOL?]
- Goed
- goed
- Het gaat goed
- goed
- lopend

4.1.2 Werk**Ingevoerde bijdragen****[VOORWAARDEN: WAARDERING, ZELFVERTROUWEN EN MOTIVATIE]**

- waardering en zelfvertrouwen

Ingevoerde bijdragen

- [*]vertrouwen en wantrouwen
- zelfvertrouwen en overtuiging van jezelf dat je kunt solliciteren en werken. Daar helpt vrijwilligerswerk mee
- Iemand moet wel willen.
- Motivatie in jezelf vinden om werk te gaan zoeken.
- als je droombaan niet lukt, kies je voor je broodbaan
- je moet willen, maar er moet ook iets op je pad komen
- [*]Zuid is tussenstation voor M., volgt opleiding bij dagbesteding, is nu in de bijstand. Ze heeft volgens haar begeleider heel veel bereikt, angsten overwonnen. Dit soort begeleiding van mensen is nodig om langdurig thuiszitten te voorkomen. Zelfvertrouwen en erkenning zijn heel belangrijk voor mensen die bij Koco (leren) werken. Een leerpraktijkcentrum kan onzekerheid wegnemen. Dit kan helpen bij het voorkomen van langdurige werkloosheid.
- [*]B. zat 10+ jaar in bijstand, is ook 50+, lastig om werk te vinden. Na contact met iemand van de sociale dienst, binnen 2 weken werk gevonden, nu heel blij! Maar "je moet het wel willen"
- [*]Door begeleiding worden de mensen veel zelfstandiger en krijgen meer vertrouwen. dat zie ook iemand in de zaal
- [*]mensen leren weer contact te maken
- [*]tuurlijk ook belemmeringen zoals financiële zaken. maar vooral zelfvertrouwen

[VOORWAARDEN: BEGELEIDING DOOR SOCIALE DIENST/WERKCONSULENT]

- Werkconsulent kan heel veel betekenen in het vinden van een baan
- Werkcoach en werkervaring en wordt betaald door de sociale dienst
- Sociale dienst doet volgens B de afgelopen 5 jaar meer om mensen naar werk te helpen
- Kandidaat heeft Jonge Moeder Traject gevolgd, heeft haar goed geholpen
- Sociale diensten doen wel beter hun best dan 10 jaar geleden
- [*]B. zat 10+ jaar in bijstand, is ook 50+, lastig om werk te vinden. Na contact met iemand van de sociale dienst, binnen 2 weken werk gevonden, nu heel blij! Maar "je moet het wel willen"
- via werkcoaches komen mensen wel aan baan. Niet vanuit

[VOORWAARDEN: OPBRENGSTEN VAN BEGELEIDING DOOR LEERPRAKTIJKCENTRUM]

- tussenstation. Van uitkering naar baan. Maar is het wel een tussenstation?
- Kandidaat is anderen gaan helpen bij schuldhulpverlener en heeft op die manier uiteindelijk ook zichzelf geholpen om uit zijn eigen problematiek te komen
- [*]Door begeleiding worden de mensen veel zelfstandiger en krijgen meer vertrouwen. dat zie ook iemand in de zaal
- [*]mensen leren weer contact te maken
- Leerwerkcentrum leert vooral werk ethiek aan, maakt niet uit wat voor werk je doet en waar je als kandidaat uiteindelijk naar uitstroomt.
- [*]Zuid is tussenstation voor M., volgt opleiding bij dagbesteding, is nu in de bijstand. Ze heeft volgens haar begeleider heel veel bereikt, angsten overwonnen. Dit soort begeleiding van mensen is nodig om langdurig thuiszitten te voorkomen. Zelfvertrouwen en erkenning zijn heel belangrijk voor mensen die bij Koco (leren) werken. Een leerpraktijkcentrum kan onzekerheid wegnemen. Dit kan helpen bij het voorkomen van langdurige werkloosheid.

[OBSTAKELS: OPTREDEN VAN DE OVERHEID]

- samenwerkingen tussen afdelingen binnen de gemeente. toeslagenaffaire is daar een voorbeeld van
- Mensen aan het werk krijgen en houden lukt alleen wanneer de menselijke maat terug is en ze kunnen doen wat ze leuk vinden, i.p.v. dwang.
- Mensen in de bijstand hebben het gevoel dat ze maar een nummertje zijn
- Een jobcoach die je demotiveert. Niet luisteren naar wensen.
- te weinig werkcoaches om alle mensen goed te begeleiden
- Niet luisteren door UWV naar persoonlijke wensen. Je moet een bepaald programma doorlopen. Dat sluit niet altijd aan
- Banen zijn ook soms lager betaald dan de uitkering is. Daar schiet je niet mee op
- Kandidaat werkt als schuldhulpverlener, maar kan daar geen volwaardig salaris mee verdienen

Ingevoerde bijdragen

- Baantjes die wel worden aangeboden zijn vaak slechts van korte duur; nog geen oplossing voor de lange termijn
- Het is allemaal erg complex voor jongeren, door oa baan garanties, en verkeerde wegen extra bestraffen,

[OBSTAKELS: STAAT VAN DE KANDIDAAT]

- [GEBREK AAN ZELFVERTROUWEN]
- mensen die zo geïsoleerd worden dat het heel spannend om weer met mensen om te gaan
- [*]vertrouwen en wantrouwen
- [*]tuurlijk ook belemmeringen zoals financiële zaken. maar vooral zelfvertrouwen
- [*]Moeite met de taal (of angst daarvoor)
- [*]Perceptie van een leeftijdsgrens om deel te nemen aan leerpraktijkcentrum (te oud, maar ook een lichamelijke beperking)
- [ONVOLDOENDE BEHEERSING VAN DE TAAL OF ANGST DAARVOOR]
- [*]kunnen lezen en schrijven zodat ik een baan kan vinden
- [*]Moeite met de taal (of angst daarvoor)
- [ONTOEREIKENDE OPLEIDING EN/OF WERKERVARING]
- diploma's zijn leuk, maar werkervaring is key
- S: Wel een nieuwe opleiding gedaan om kansen te vergroten, maar nog geen werkervaring, dus wordt alsnog afgewezen bij sollicitaties
- In het verleden heb ik mijn opleiding niet afgemaakt waardoor ik moeilijker aan een baan kom zodra ik werkloos word. benodigde papieren voor een baan die ik niet heb.
- Werkloos en alleen maar werkervaring bij één soort werkgever, gedurende 30 jaar
- gastarbeiders willen liever dat (klein)kind niet in de haven of de bouw werken door eigen ervaring
- [ARMOEDE]
- geldproblemen. maar je komt er niet vanaf
- armoede is groot
- [*]tuurlijk ook belemmeringen zoals financiële zaken. maar vooral zelfvertrouwen

[OBSTAKELS: STAAT VAN DE WIJK OF ARBEIDSMARKT]

- [CRIMINALITEIT]
- Criminaliteit in de wijk: kandidaat durfde niet naar buiten vanwege de criminaliteit op straat. Wapens en drugs op straat.
- Criminaliteit op straat is extra erg als je thuis zit
- kinderen komen in aanraking met crimineel gedrag of criminele activiteiten.
- [ARBEIDSMARKT OF PERCEPTIE DAARVAN]
- Veel uitkeringen in Rotterdam zuid, Er blijven maar veel mensen komen. Er is gewoon niet genoeg werk voor iedereen
- vluchtelingen uit Oekraïne kunnen nu ook gaan werken; extra concurrentie op de arbeidsmarkt
- Leeftijdscriminatie op arbeidsmarkt
- [*]Perceptie van een leeftijdsgrens om deel te nemen aan leerpraktijkcentrum (te oud, maar ook een lichamelijke beperking)
- Mijn kinderen zijn hoogopgeleid, maar hebben een stempel door zuid. Ik zou willen dat ze kunnen solliciteren onder hun eigen naam en zichzelf geen blanke naam als henk hoeven aan te meten om op gesprek te mogen komen. Dat vind ik afschuwelijk. We zijn getalenteerd, we zijn sterk maar krijgen geen kans. We krijgen alleen een afschuwelijk etiket
- We hebben hier in de wijk te maken met armoede en lage opleiding maar dat wil niet zeggen dat we onderdoen. We willen gewoon dezelfde kansen krijgen als ieder ander

[NODIG: BETERE BEGELEIDING VAN KANDIDATEN DOOR WERKCONSULENTEN EN GEMEENTE]

- Werkconsulenten moeten meer individuele aandacht geven aan de kandidaten, minder generieke benadering
- wijkconsulenten ingaan op de mensen. persoonlijke aandacht. Maar ook 'je zit tegenover een ambtenaar' daar is een afstand
- Beter luisteren naar de burgers (als gemeente)

Ingevoerde bijdragen

- Meer coaching op bewustwording; kandidaten moeten weten dat ze niet zomaar achterover kunnen leunen en dat het werk wel op hen af komt. Ze moeten hier proactiever in worden, hierin begeleid worden.
- Kandidaten aanmoedigen om te beginnen met een "brood-baan", dan komt later nog wel die "droom-baan"
- Er zijn wel ideeën. Die zijn er vaak genoeg maar nog niets gezien
- buurrgelegenheden waar we samen kunnen praten.
- Het enthousiasme is laag om in de haven te werken, terwijl daar veel werk gezocht wordt, hoe gaan we jongeren hiervoor enthousiasmeren
- Via de ouders en de scholen kinderen/ jongeren begeleiden naar werk/ keuze voor werk
- Wat zijn de oorzaken dat een bepaalde Nederlandse groep mensen niet werkt? Er werken duizenden arbeidsmigranten in het Westland. Er zijn pogingen om uitkeringsgerechtigden daar aan het werk te zetten zijn mislukt. Dan moet je daar toch op reageren, meer lik-op-stuk. Dan moeten mensen maar zelf ander werk vinden. Ik ken als docent NT2 veel vluchtelingen die nu al jaren een uitkering krijgen en niemand die erachter aan zit dat ze nou eens aan het werk gaan.
- Leer werkcentra schijnen te werken, dus dat verder uitbreiden
- [*]We helpen jongeren bij het behalen van een MBO diploma, ze krijgen ook begeleiding. Om de jongeren te vinden merken we wel wat uitdaging. We hebben wel samenwerking met jongerenconsulenten. Hier komt ook geld voor beschikbaar. Na 6 maanden houdt onze begeleiding op, maar dan kunnen we ze wel koppelen aan de juiste mensen. Jongerenconsulenten gaan te weinig in gesprek met ons. Die drempel moet worden verlaagd.
- [*]We moeten het vertrouwen van de jongeren winnen. Bewoner wiens huis als buurthuis fungeert heeft dat vertrouwen al. Zij wil graag helpen bij het vinden van jongerenconsulenten voor de initiatieven om jongeren via een verkort MBO traject aan een betaalde baan te helpen.
- [*]Het initiatief om jongeren aan werk te krijgen is gericht op 18+, dat is voor een andere deelnemer te oud (werkt in onderwijs). Ze stelt voor om er eerder aan te beginnen.
- Kansen genoeg, beter benutten. Werk ipv uitkering, betere hulp.

[NODIG: WERK- EN OPLEIDINGSAANBOD DIVERSER MAKEN]

- Meer sectoren betrekken, meer werkrichtingen mogelijk maken voor kandidaten
- lpc's die er nu zijn uitbreiden. Nu veel restaurant. meer aansluiten op opleidingen die in zuid afgenomen worden
- meer aanbod op banenmarkt. Altijd dezelfde type banen worden aangeboden
- kleine puntjes waar ze uit kunnen keizen. niets iets vast aanbeiden. soort van cafetariamodel
- mee kunnen doen met de samenleving
- Cursusaanbod voor kandidaten moet beter aansluiten bij daadwerkelijke kansen voor werk
- [*]Een soort programma die ervoor zorgt dat je werk en school combineert anders dan de ROC. Jongeren weten niet altijd wat ze willen worden later of welk beroep ze willen doen. Dat zou meer gestimuleert moeten worden. Dat zou mooi zijn.
- waarom bieden wij cursussen aan waarvoor we daarna geen werk hebben als gemeente
- Het gaat altijd met de NPRZ over mannenberoepen. Waarom niet de zorg? Of de horeca?
- Er is meer inkomen en hogere opleiding in de andere buurten van rotterdam en daarom wordt er neergekeken op zuid

[NODIG: WERKGELEGENHEID VERGROTEN]

- Zorg voor voldoende vrijwilligerswerk
- Vaste contracten.
- Werk en inkomen zijn nodig.
- Meer werkgelegenheid
- [*]verbeteren als in: uitbouwen, vergroten, meer banen, meer opleidingskansen
- Qua werk zou een verbetering kunnen zijn om meer lokaal te kunnen investeren, zodat wijken sterker kunnen staan en er ook meer vanuit de wijken georganiseerd kunnen worden qua werk en meer banenkansen.

[NODIG: SOLLICITATIEPROCEDURES AANPASSEN]

Ingevoerde bijdragen

- De kans krijgen om je gezicht te laten zien aan de werkgevers
- Als je elkaar ontmoet kom je verder
- De standaard wijze waarop sollicitaties lopen bij werkgever. Dat kan ook anders. Niet kijken naar verleden, maar 'als je 4 weken probleemloos werkt' mag je blijven
- Betere matches maken tussen werkgevers en werkzoekenden
- Meer selecteren op ervaring i.p.v. het diploma of andere papieren.

[BELANG VAN WERK]

- **[**]**Geen schulden
- **[**]**Werk
- Voldoende inkomen.
- Hier in zuid zijn vooral betere / hogere inkomens nodig. Het is nu voor veel mensen vooral overleven. Op die manier komen mensen niet uit de situatie. Wat betreft opleidingen gaat nu wel beter maar het werk erna is er niet. Dat is nu nodig. Werk en uitzicht op werk. Dan pas verandert het hier op zuid
- **[*]**Stabiele leefomgeving. Met eerlijke kansen op werk en kansen tot ontwikkeling. Goede scholing ook voor volwassenen.
- Meer inkomen
- **[*]**Inkomen en kansen op werk opleiding voor volwassenen

4.1.3 Wonen**Ingevoerde bijdragen****[VRAAG EN AANBOD OP WONINGMARKT]**

- **[*]**Het moet meer een samenspel tussen sociale huur, middenhuur en topsegment. (ed) Ik woon zelf in Feyenoord en de piektoren wordt hier gebouwd. Ook alleen weer voor het topsegment.
- **[*]**De oude bewoners worden er nu min of meer uitgezet, voor mensen die wel hogere bedragen voor de woningen kunnen betalen
- **[*]**Voor jongeren zijn er geen kamers meer beschikbaar. Vroeger gingen ze al snel op kamers en aan het werk, maar tegenwoordig laat het budget dat niet meer toe. Alles is duurder geworden, waardoor ze niet uit huis kunnen. Ze blijven dan langer bij hun ouders wonen. Dat zorgt bijvoorbeeld ook weer voor die parkeerproblemen. Ze hebben geen 800 of 900 euro voor een kamer beschikbaar, maar wel 300 voor een auto. Dus nemen ze een auto en blijven ze thuis wonen
- **[*]**Groot probleem: kinderen kunnen niet bij hun kinderen in de buurt blijven wonen vanwege alle veranderingen en de hoge huren.
- **[*]**Mijn zoon van 49 woont bij mij in omdat hij geen woning voor zichzelf kan betalen. Als hij nu zou vertrekken dan zou ik mijn eigen huur niet meer kunnen lijven betalen omdat zijn inkomen dan weg valt.
- **[*]**Ik zie veel jongeren met minimum inkomen die gewoon niet aan een woning komen. Er is hier niets voor ze.
- **[*]**Ik heb een rustige buurt achtergelaten (hillesluis) en die is altijd wel wild geweest. Maar als je daar opgroeit weet je niet beter. Ik was 22 toen ik weg ging en het voelde niet veilig. Nu ik terug ben is de buurt wel veranderd. Er zijn andere mensen komen wonen (de bakfiets hipsters). Die prijzen nu, qua huur is niet normaal. Mijn moeder betaalde 500 euro en nu is het dik duizend euro. Noem het inflatie maar het is niet te doen.
- **[*]**Gaan we het mes in de rug van Rdam Zuid dat er in de jaren 80 in is gestoken nu eens uit trekken? Ouderen liggen te versterven thuis omdat er geen oplossingen voor zijn. Huurcontracten waarin onderhoud veel te veel per maand kost: 90 Euro per maand per woning. Huren zijn hoger dan 1000 Euro.
- Je moet deze mensen die er zal zo lang zijn niet aan de overkant plaatsen, dan gaan ze dood.
- Rdam zou de sociale woningbouw weer beschikbaar moeten maken voor de mensen voor wie het was bestemd
- In de tweebosbuurt zijn mensen gewoon weggezet. Dat is geen mix zoals het NPRZ het bedoelt
- Verhaal over een jonge zwangere vrouw; het is de vraag of zij wel op de Wielewaal kan blijven wonen, ook al voelt ze wel veel binding met die plek.

Ingevoerde bijdragen

- Mooi verhaal over gepensioneerde politieagent die bijna 100 is. Hij is in 1949 in de wijk komen wijk; heel blij met een 3-kamerwoning met zijn vrouw en twee kinderen. Best goed verdiend; auto en luxe vakanties. Maar wel uit een milieu van goed is goed genoeg. Hij was wel tevreden, het hoefde niet per se groter of beter. Alles om die man heen is aan het verdwijnen. Politieacties om krakers te verjagen; zijn woning was in brand gestoken. Voordat we bouwhekken er stonden werd er 80-100 km/u door de wijk gereden. Valt wel op dat hij het idee heeft dat hij er straks uit moet, ook al blijft het nog wel 3 jaar staan. Veel mensen vertrekken of overlijden om hem heen. Het geeft onrust bij hem dat hij er straks uit zal moeten.
- Heel triest; Wielewaal is een hele hechte gemeenschap. Die cohesie is sterk en mooi. Dat is eigenlijk uit elkaar gespeeld. Salami-tactiek. Diverse rechtszaken tot aan Cassatie aan toe. Geen winst voor de Wielewaal; het is vertraagd. Nu loopt het leeg, ondanks de terugkomregeling die is getroffen.
- Jammer dat de sociale woningbouw van 100 jaar geleden in Rdam van de kaart wordt geveegd
- De meeste mensen van buiten Rotterdam
- [*]Ontwikkeling van Beverwaard afgelopen 10 jaar: In andere wijken wordt er veel gesloopt, bij ons wordt het allemaal gedumpt. Neergang van de wijk: drugs, vervuiling, vuil wordt niet opgehaald. Noem maar op.
- Er is veel veranderd sinds ik hier woon (bijna dertig jaar) maar ik blijf hier wonen. Mijn kinderen zijn het huis uit en ik heb nog steeds een vierkamer woning, dus dat is voorlopig prima. Ik wil als ik wat ouder ben geworden emigreren naar Curacao, zodat er een nieuw gezin in mijn huis kan wonen.
- [*]Alle oudere mensen zijn vertrokken. We hadden een jongerenregeling. Dan kregen ze versneld een woning in vreewijk en konden ze mantelzorg plegen, maar dat is niet meer dus die wonen nu allemaal 60 tot 80 kilometer verderop. Dat is er allemaal niet meer en die oudere mensen krijgen dus niet meer die zorg.
- Toen ik een huis kocht waren er alleen maar ouderen. Nu zijn ze allemaal naar een ander huis verhuisd.
- Bij nieuwbouw projecten komen meer dan 60% van de nieuwe bewoners uit de buurt. Je ziet hier veel binding met de wijk. Ze willen hier bewust wonen. Dat is een bewuste keuze en ookal heeft het hier de naam achterstandswijk, heb je hier mensen van alle lagen. Rijke, arme, hoogopgeleide mensen. Mensen zonder opleiding
- Er zijn veel huizen bijgekomen, maar nog steeds kan ik geen huis vinden
- [*]De arme mensen worden naar de randsteden gedreven.
- [*]Over ingangseisen om te wonen in de Startmotor: waarom is de inkomenseis zo hoog? Zo vallen veel jongeren in de doelgroep buiten de boot.
- [*]We zijn bij de startmotor. Een heel dynamisch pand, dat anderhalf jaar open is, dat bedoeld is voor starters (geen studenten). En er is een inkomenseis, waaraan je moet voldoen: 3x de kale huur (tussen de 109 en 795 per maand) en je mag er maximaal 5 jaar wonen. Het lastige is dat wij ook financiële doelstellingen te behalen hebben en we moeten er daardoor wel een ondergrens instellen. Toen het lager lag, hadden we allerlei betalingsproblemen.
- De Startmotor is net 1,5 jaar onderweg en nu net volledig verhuurd. Doelgroep is jongeren tussen 18 en 27 jaar
- Meer starterswoning
- [**]Middenklas woningen voor wooncarriere
- having landlords who are people not companies
- [*]Het wonen kan en moet democratisch en op menselijke maat worden vormgegeven.
- Qua wonen, zorg ervoor dat de woningcorporaties hun werk doen waarvoor mensen hun huur betalen.

[BETAALBAARHEID]

- Er worden te veel dure woningen gebouwd
- Amed, geeft aan dat er veel mensen in zuid niet voor zich zelf kunnen opkomen. Zuid wordt gemaakt door mensen buiten de stad, te veel dure woningen, er zou een mix wonen, maar rijk jaagt arm de wijk uit,
- [*]Het moet meer een samenspel tussen sociale huur, middenhuur en topsegment. (ed) Ik woon zelf in Feyenoord en de piektoren wordt hier gebouwd. Ook alleen weer voor het topsegment.
- (ahmed) Wat is mijn ervaring? Ik luister net naar Peter, de gemeente moet ook de mensen proberen mee te nemen. Heel veel mensen uit de onderkant van de maatschappelijke ladder, mensen die niet

Ingevoerde bijdragen

voor zichzelf kunnen opkomen en die mensen moeten worden meegenomen. Mijn indruk is "Rotterdam zuid wordt gemaakt voor mensen buiten rotterdam zuid. Steeds duurder"

- Plekken waar mensen eerder niet dood gevonden wilden worden, zijn nu onbetaalbaar geworden voor iedereen
- Het wordt tegenwoordig allemaal duurder, dus je kan momenteel geen woning op zuid krijgen onder de 1100 euro per maand.
- [*]De oude bewoners worden er nu min of meer uitgezet, voor mensen die wel hogere bedragen voor de woningen kunnen betalen
- Het contrast tussen Tweebosbuurt en Katendrecht is overweldigend: wat er nu bij de Rijnhave nieuw gebouwd wordt.. op een gegeven moment is het wel genoeg. Het is veel. en ook duur; normale mensen kunnen het niet betalen (ook middeninkomens niet)
- De sfeer van de Wielewaal verdwijnt; het wordt nu schoongeveegd en de prijzen rijzen de pan uit.
- Ik krijg geen tijd om geld weg te leggen om een woning te kunnen kopen.
- [*]Voor jongeren zijn er geen kamers meer beschikbaar. Vroeger gingen ze al snel op kamers en aan het werk, maar tegenwoordig laat het budget dat niet meer toe. Alles is duurder geworden, waardoor ze niet uit huis kunnen. Ze blijven dan langer bij hun ouders wonen. Dat zorgt bijvoorbeeld ook weer voor die parkeerproblemen. Ze hebben geen 800 of 900 euro voor een kamer beschikbaar, maar wel 300 voor een auto. Dus nemen ze een auto en blijven ze thuis wonen
- [*]Groot probleem: kinderen kunnen niet bij hun kinderen in de buurt blijven wonen vanwege alle veranderingen en de hoge huren.
- [*]Mijn zoon van 49 woont bij mij in omdat hij geen woning voor zichzelf kan betalen. Als hij nu zou vertrekken dan zou ik mijn eigen huur niet meer kunnen blijven betalen omdat zijn inkomen dan weg valt.
- [*]Andrea: huidige regeling over wie er mogen verhuren is niet toereikend vwb de hoge huurprijzen.
- [*]Ik zie veel jongeren met minimum inkomen die gewoon niet aan een woning komen. Er is hier niets voor ze.
- [*]Bianca vn NPRZ: huren zijn inderdaad gestegen. Wij proberen daarom bij de overheid aan te kloppen om wetgeving te realiseren zodat gemeenten op hoge huren kunnen sturen.
- [*]De buurt is wel mooier geworden, maar de wijken achter worden wel een beetje vergeten. Wat je momenteel krijgt voor 1100 euro is wel erg. Dan zou ik liever blijven wonen waar ik nu woon met de schimmel en de ratten.
- [*]Vrouwen voelen zich nog steeds onveilig. Gooi de prijs van wonen omhoog, maar dat maakt het er niet beter op in de wijk.
- De prijs van wonen is veel te veel gestegen.
- [*]Ik heb een rustige buurt achtergelaten (hillesluis) en die is altijd wel wild geweest. Maar als je daar opgroeit weet je niet beter. Ik was 22 toen ik weg ging en het voelde niet veilig. Nu ik terug ben is de buurt wel veranderd. Er zijn andere mensen komen wonen (de bakfiets hipsters). Die prijzen nu, qua huur is niet normaal. Mijn moeder betaalde 500 euro en nu is het dik duizend euro. Noem het inflatie maar het is niet te doen.
- [*]Gaan we het mes in de rug van Rdam Zuid dat er in de jaren 80 in is gestoken nu eens uit trekken? Ouderen liggen te versterven thuis omdat er geen oplossingen voor zijn. Huurcontracten waarin onderhoud veel te veel per maand kost: 90 Euro per maand per woning. Huren zijn hoger dan 1000 Euro.
- Mensen met een minimuminkomen kunnen niet aan een betaalbare woning komen.
- [*]De arme mensen worden naar de randsteden gedreven.
- [*]Over ingangseisen om te wonen in de SStartmotor: waarom is de inkomenseis zo hoog? Zo vallen veel jongeren in de doelgroep buiten de boot.
- [*]We zijn bij de startmotor. Een heel dynamisch pand , dat anderhalf jaar open is, dat bedoeld is voor starters (geen studenten). En er is een inkomenseis, waaraan je moet voldoen: 3x de kale huur (tussen de 109 en 795 per maand) en je mag er maximaal 5 jaar wonen. Het lastige is dat wij ook financiële doelstellingen te behalen hebben en we moeten er daardoor wel een ondergrens instellen. Toen het lager lag, hadden we allerlei betalingsproblemen.

[BENUTTING BESTAANDE PANDEN]

- Aanpak verhuurders/controler bewoning

Ingevoerde bijdragen

- "Enough to cross an ocean". We wonen in Carnisse. 5 jaar geleden was het nog niet zo lastig om aan een woning te komen. Mijn moeder moest garant staan maar verder ging het vrij gemakkelijk. We hebben een aantal woonproblemen, zoals enkele beglazing en er is schimmel. Maar voor de pandjesbaas is het de investering niet waard om op te knappen.
- Als je niet het juiste contact met je huisbaas hebt, dan krijg je niks gedaan
- We wonen met z'n tweeën in een private huurwoning. De huurbaas wil niet investeren om de woning te verbeteren. Er is schimmel en we maken ons veel zorgen, maar hij doet er niets aan.
- De bestaande woningen renoveren zou in Rotterdam veel meer moeten gebeuren
- [*]De buurt is wel mooier geworden, maar de wijken achter worden wel een beetje vergeten. Wat je momenteel krijgt voor 1100 euro is wel erg. Dan zou ik liever blijven wonen waar ik nu woon met de schimmel en de ratten.
- Met prefab oplossingen werden hele rijen woningen gesloopt en nieuwe uitgerold. Maar niet in de Wielewaal
- [*]Het verschilt hier heel erg per straat. Paul van havensteden: We zijn begonnen met het feit dat wij de wijk wilden slopen en nieuwbouw wilden opleveren. Dat wilde de wijk niet, dus nu zijn we gaan renoveren. We zijn veel meer met elkaar samen gaan doen, ipv in de loopgraven tegen elkaar gaan. Er is nu Vreewijk in bloeidag, om aan te tonen hoe mooi de wijk is geworden daardoor
- Havestede: We hebben veel oude woningen hersteld, hebben we veel mooie reacties op gehad.
- [*]Huurwoningen worden onderverhuurd, maar Havestede kan/wil er niks aan doen. Het werkt criminaliteit in de hand. De wijk verpaupert als de hel.
- [*]De tuinen in Tuindorp worden niet onderhouden. Als we met z'n allen afval opruimen dan ligt het er twee weken later weer. Je hebt geen overzicht over wie er in de woningen wonen en Havestede doet er niks aan.

[BEWONERS BETREKKEN]

- [*]Ed Arnold, merkt de laatste tijd dat de communicatie van NPRZ afneemt richting de bewoners, er zou meer samenspel moeten zijn mbt het wonen tussen alle niveaus
- [*]Wonen samen het plan maken
- Bewoners zijn door de gemeente en woningcorporaties erin geluisd. Ze hebben hun wijken verkocht. De bewoners zijn zich gaan verenigen in krachtige verenigingen zoals de Wielewaal.
- Havestede maakt actiever contact met de bewoners, werkt beter samen met de gemeente.
- Havestede stelt mensen vragen over wat ze nodig hebben in de wijk en spelen daarop in bij de werving van nieuwe bewoners. Laten zien dat je allemaal het beste voor hebt en het een betere wijk willen maken.
- De wijk verloedert. Alles wordt dichtgetimmerd, er kwamen krakers, de vloer werd eruit gehaald. Daarna toch anti-krakers erin. Ik wilde ook anti-kraak wonen, maar de woningcorporatie wilde geen voorkeursbehandeling geven. Commercieel met een weinig transparant aannamebeleid. Er wordt niet gekeken naar de sociale aspecten; iemand als ik met veel binding in de wijk werd niet toegelaten. Gewoon omdat er een commerciële partij tussen zit. De gemeente heeft er geen invloed op.
- [*]Het wonen kan en moet democratisch en op menselijke maat worden vormgegeven.

[BELANG VAN WONEN]

- [*]De community hier [Startmotor] werkt heel goed tegen eenzaamheid. Vooral tijdens corona. Dus ik ben heel blij hier te wonen.
- [*]Dit pand [Startmotor] is een soort gouden kooi. Ik werk in het centrum en ik woon hier. Hier intern is alles geregeld dus ik heb geen binding of gevoel hier met de wijk.
- Nieuwe bewoners vanuit Groningen: zijn op Zuid komen wonen om aan het park te kunnen wonen; het uitzicht te hebben. En toch in de stad te kunnen wonen.
- Beter wonen
- [*]verbeteren als in: uitbouwen, vergroten, meer banen, meer opleidingskansen
- Goede huisvesting.
- Goed wonen, woonzekerheid vooral.

[(WOON)BELEID EN WETGEVING]

- [*]Andrea: huidige regeling over wie er mogen verhuren is niet toereikend vwb de hoge huurprijzen.

Ingevoerde bijdragen

- [*]Bianca vn NPRZ: huren zijn inderdaad gestegen. Wij proberen daarom bij de overheid aan te kloppen om wetgeving te realiseren zodat gemeenten op hoge huren kunnen sturen.
- Woningcorporatie: Als je hier komt wonen "wat geef je de wijk terug". Dat hebben we ingesteld, omdat we vaak het verwijt kregen "jullie douwen er maar iemand in". Dat helpt ook en je laat zien dat je het beste voor hebt met de wijk.
- [*]Gaan we het mes in de rug van Rdam Zuid dat er in de jaren 80 in is gestoken nu eens uit trekken? Ouderen liggen te versterven thuis omdat er geen oplossingen voor zijn. Huurcontracten waarin onderhoud veel te veel per maand kost: 90 Euro per maand per woning. Huren zijn hoger dan 1000 Euro.

4.1.4 Veiligheid**Ingevoerde bijdragen**

[HUIDIGE STAAT VAN VEILIGHEID]

- Deelnemer had het over wapenhandel; kinderen nemen messen mee naar school, er wordt drugs gehandeld. Jonge mensen zijn bang op school en op straat. Ze durven overlastgevers niet aan te spreken. Deze verhalen krijg ik terug van de jongeren die hier wonen.
- Ontwikkeling van Beverwaard afgelopen 10 jaar: er wordt veel gedeald in de wijk. ik hoor het omdat ik naast de lift woon.
- [*]Ontwikkeling van Beverwaard afgelopen 10 jaar: In andere wijken wordt er veel gesloopt, bij ons wordt het allemaal gedumpt. Neergang van de wijk: drugs, vervuiling, vuil wordt niet opgehaald. Noem maar op.
- Er gebeuren hier dingen in deze wijk, ik praat daar niet eens over. Dan weet je het wel...
- [*]Er wordt op scholen onwijs veel drugs gedeald. Die jongeren zijn bang op school, bang op straat en zijn vooral bezig om gevaar te ontlopen. Ik heb zelfs verhalen gehoord van jongeren die messen mee nemen naar school
- Je durft hier niets te zeggen, want je weet dat er mensen hier aan de drugs zitten en vooral met heel veel gescheld gaan reageren
- Ik heb hier nog wel echt het thuisgevoel. En dan doen we de deur maar goed op slot
- Op Feijenoord waren eerder schietpartijen, daar is nu denk ik meer aandacht voor
- Veel crimineel gedrag en schietpartijen. Er gebeurde wel dingen die ik van dichtbij zag gebeuren en vond het toen verslechteren. Ik hoop dat het nu beter is maar heb daar niet echt zicht op
- Veel straatbendes vroeger in de achterstandsbuurten van Zuid
- Veiliger, aangenamer, maar IJsselmonde juist niet zo
- Meer criminaliteit en armoede
- Laat wijken niet afglijden
- Ik heb het gevoel dat het hier in de wijk slechter is geworden en tuurlijk heeft corona daar een aandeel in gehad, maar we hebben de wijkprofielen en indicatoren van de gemeente Rotterdam gezien en daar zijn we erg van geschrokken. Dit heeft bevestigd dat er geen vertrouwen is in de overheid. Er is veel criminaliteit en drugsmisbruik, met name lachgas, onder jongeren. Allemaal van die elementen of factoren die het er slechter op maken
- Ik ben in 1998 hier weg gegaan omdat er veel drugs en criminaliteit in de buurt was. Nu woon ik in Barendrecht en alhoewel mijn hart in Rotterdam ligt zou ik niet meer terug gaan naar Zuid. We zijn hier geen mens meer, we zijn een nummer
- [*]ja en het is er niet beeter opgeworden wel minder kriminaliteit die je ziet maar t is er wel ik sta nu hiet boven kijk op de daaken van de huizen en eerlijk ik vind het er niet uit zien
- [*]In de dalen stapelt het zich op. De problemen. Ik zit met verbazing hier te luisteren dat het zo goed gaat want dat klopt gewoon niet. Er is zo veel criminaliteit en drugsoverlast. Met name in de dalen. Het verpaupert
- [*]Je ziet de laatste tijd veel mensen in de wijk die alcohol gedronken hebben en hangen. Die mensen kan je niet aanspreken want die reageren gelijk boos. Of dan zijn die kinderen aan het spelen en komt opeens zo'n dronken persoon wildplassen. Of je ziet gebroken bierglazen op straat. Die plekken worden niet goed beheerd.

Ingevoerde bijdragen

- Ik vind het hier in de wijk beter. Minder overlast van jongeren dan in de oude wijk. Minder criminaliteit. Dus vind het hier veel beter voor mijn kinderen
- Na 21:00 zie je veel jongeren blowen of bezig met ballonnen. Er zijn veel meer activiteiten of parttime banen voor ze nodig. Na groep 8 heb je hier gewoon een probleem en veel van die jongeren gaan gekke dingen doen of elkaar uitdagen om gekke dingen te doen
- Ik laat mijn kinderen hier wel naar buiten gaan. Ik herken die onveiligheid zoals die wordt benoemd hier niet. Ik vind het prettig wonen en voor de kinderen ook, om op te groeien
- De angst is groot hier. Mensen laten hun kinderen niet buitenspelen.
- Wijkmanager: Je ziet hier de jongeren met name afglijden na de leeftijd van 12 jaar. Ik durf hier zelf niet eens s'avonds op straat want hier in afrikaanderwijk is het echt heftig. Je ziet ook dat die kinderen die dan op straat zijn worden geronseld. Dan blijf je hier in de wijk in een soort negatieve cirkel rondlopen. Voor die leeftijd is weinig te doen en die ronselaars hebben wel aandacht voor ze en dan gaan ze foute dingen doen
- Ik kom uit Slinge, daar is meer overlast. Hier is meer rust en wat meer vermengd: oude mensen, jonge mensen en er is minder asociaal gedrag. Dat was in Slinge, met name met de jongeren, wel erg aanwezig
- Qua veiligheid zie ik echt dat het verslechterd. Ik ben hier ook opgegroeid en toen was er veel meer betrokkenheid. Dan aten we met z'n allen zonnepitten op het oleanderplein. Nu zie je veel meer criminaliteit. ramen die ingegooid worden. Voor mijn kinderen vind ik het echt stukken onveiliger.
- Er gebeuren hier soms gekke dingen in de wijk. Er was een meneer hier in de wijk; Die ging meisjes achtervolgen en bekijken. Die volgde ze echt naar huis en ging dan voor de deur staan enzo. Dat geeft echt een heel ongemakkelijk gevoel. Hij schijnt vaak bij de oranjeschool rond te lopen en daar is hij ook bekend.
- [*]Beverwaard blijft hetzelfde. Er is veel criminaliteit die direct aangepakt zou kunnen worden en dat gebeurt gewoon niet. ER wordt hier in dit gebouw overlast veroorzaakt door dealen, dat kan de politie vanmiddag nog aanpakken maar dat doen ze dus gewoon niet. Zo blijven de problemen in stand
- [*]Jongeren worden lastig gemotiveerd om naar school te gaan door de omgeving, het lastig om op het goede pad te blijven
- [*]Huurwoningen worden onderverhuurd, maar Havestede kan/wil er niks aan doen. Het werkt criminaliteit in de hand. De wijk verpaupert als de hel.
- [*]Vrouwen voelen zich nog steeds onveilig. Gooi de prijs van wonen omhoog, maar dat maakt het er niet beter op in de wijk.
- [*]Toen ik 10 jaar geleden Zuid verliet, voelde het voor veel mensen onveilig aan. Nu ik terug ben zijn er andere mensen komen wonen, meer van de 'bakfietsgeneratie'.

[CRIMINALITEITSPREVENTIE]

- [*]Er moet een plek komen waar kinderen hun zelf kunnen zijn. Er zijn nu veel jongeren, die in armoedige situaties zitten met schulden. Die worden nu verleid om het criminele pad te bewandelen. Er is ook weinig alternatief. Daarom moet er een plek komen, waar ze veilig zijn, zichzelf kunnen zijn en kunnen spelen. Die ouders moeten veel meer bewust worden en daar mee omgaan. Pas dan verander je de wijk. Veel ouders zijn momenteel te druk met overleven. Als die basis rustiger zou zijn is er ruimte om meer aandacht aan je kinderen te besteden.
- Partner van NPRZ: wij doen veel aan het voorkomen dat jongeren in de criminaliteit belanden. Er is net weer een pot geld van de overheid daarvoor bijgekomen.
- [*]We helpen jongeren bij het behalen van een MBO diploma, ze krijgen ook begeleiding. Om de jongeren te vinden merken we wel wat uitdaging. We hebben wel samenwerking met jongerenconsulenten. Hier komt ook geld voor beschikbaar. Na 6 maanden houdt onze begeleiding op, maar dan kunnen we ze wel koppelen aan de juiste mensen. Jongerenconsulenten gaan te weinig in gesprek met ons. Die drempel moet worden verlaagd.
- [*]We moeten het vertrouwen van de jongeren winnen. Bewoner wiens huis als buurthuis fungeert heeft dat vertrouwen al. Zij wil graag helpen bij het vinden van jongerenconsulenten voor de initiatieven om jongeren via een verkort MBO traject aan een betaalde baan te helpen.
- [*]Het initiatief om jongeren aan werk te krijgen is gericht op 18+, dat is voor een andere deelnemer te oud (werkt in onderwijs). Ze stelt voor om er eerder aan te beginnen.
- Eerst werken aan de relatie met de jongeren, dan zorgen dat ze zelf stappen kunnen zetten.
- [*]Activiteiten die aansluiten bij de behoefte van de jongeren.

Ingevoerde bijdragen

- [*]Begeleiding, perspectief
- [*]Mensen elkaar aanspreken weer
- [*]Vorig jaar na steekincident met dood van Joshua is er een pot geld vrij gemaakt. Wat is daarmee gebeurd?
- [*]Burgemeester: er gaat veel goed maar we zijn er nog lang niet. Vertrouwen tussen bewoners en gemeente is belangrijk.
- [*]Burgemeester: Rdam heeft één belangrijkste uitdaging: onderwijs. Als dat beter wordt, dan doet dat veel voor kansen op werk, zo zal ook de veiligheid toenemen.
- Actieplan Beverwaard: we proberen in gesprek te komen met bewoners. Er is veel te doen voor jongeren, er zijn kansen. "kom maar".
- We moeten meer naar de jongeren toe. Actieplan Beverwaard doet dit ook.
- [*]De initiatieven moeten uit de bewoners van de wijk zelf komen. Iedereen kent elkaar hier. Een huidige initiatiefnemer komt uit Amsterdam, dat werkt niet.
- Het steekincident met Joshua's dood heeft ons nader tot elkaar gebracht, maar dit moet meer continu gebeuren. Niet alleen per incident. Er moet ook aangemoedigd worden bij de voetbal bijvoorbeeld.
- Meer ondersteuning in de basisbehoefte van ouders, vaderbetrokkenheid vergroten
- [*]Vanuit NPRZ naast pijlers Wonen, Onderwijs, Werk, Veilig naast leefbare wijken ook investeren in levendige wijken
- Handhaven, meer politie in de wijk, in gesprek met jeugd d.m.v. voorlichting
- [*]Zowel repressief als faciliteren wijkactiviteiten door ouders/bewoners zelf
- Voorlichting
- [*]Camera's, sociale veiligheid, handhaving en politie.

[SUBJECTIEVE VEILIGHEIDSBELEVING EN FRAMING VAN CRIMINALITEIT]

- Ontwikkeling van Beverwaard afgelopen 10 jaar: geprobeerd te helpen positieve verandering te veroorzaken, als ondernemer. Ik irriteer me wel aan probleemen die maar aanhouden. Het probleem van dealen wordt maar niet aangepakt. Dumpert en POWnews komen langs en dan gaat viraal. Dat geeft een negatieve weerslag op de wijk. Politie moet het oplossen, maar dat gebeurt niet.
- Beverwaard heeft ene heel negatief imago, het blijft in de hoofden zitten. Het staat in de kranten, alleen over Beverwaard.
- De subjectieve veiligheidsbeleving is het grootste probleem.
- Naar rotterdamse begrippen scoort Beverwaard goed op de veiligheid score. Maar bewoners voelen zich niet veilig. Die ervaren het anders; waar komt dat door?
- [*]Ahmed: Marco moet stoppen met die beschuldigingen. De ouders willen het beste voor hun kinderen en die verleiden hun kinderen niet voor het criminele leven.
- [*]beijerlandse laan rellen, dan zegt de burgermeester " we moeten ook kijken naar de ouders". Socialoog zegt ook dat ouders een kleine rol spelen maar verschillende keren wordt er naar de ouders gewezen in de trend van u moet uw kind beter opvoeden
- Eigenlijk is Beverwaard feitelijk veiliger dan andere wijken. Maar de subjectieve beleving blijft daarbij achter. Hoe komt dit?
- We zitten nu als Beverwaard op -10, als het halloween is zit hij op +5 en bij haar in het buurthuis is het +10. De subjectieve veiligheidsbeleving is hier vooral van invloed. Nu zitten we niet goed en dat zie je hier terug in de zaal.

[HANDHAVING EN BESTRAFFING]

- Handhaving
- [*]Beverwaard blijft hetzelfde. Er is veel criminaliteit die direct aangepakt zou kunnen worden en dat gebeurt gewoon niet. ER wordt hier in dit gebouw overlast veroorzaakt door dealen, dat kan de politie vanmiddag nog aanpakken maar dat doen ze dus gewoon niet. Zo blijven de problemen in stand
- [*]Luister beter naar wat er op buurtniveau aan onveilige plekken is, zet ook meer wijkagenten en handhaving lopend in in de wijk, weer ouderwets
- [*]Zowel repressief als faciliteren wijkactiviteiten door ouders/bewoners zelf
- [*]Camera's, sociale veiligheid, handhaving en politie.

4.1.5 Thuisbasis op orde / Hulpverlening

Ingevoerde bijdragen

[BELANG VAN HULPVERLENING]

- [*]Begeleiding, perspectief
- Individueel aanbod.
- [*]Activiteiten die aansluiten bij de behoefte van de jongeren.
- ik heb geleerd dat de omstandigheden waarin veel nieuwkomers hun kinderen moeten opvoeden veel vragen, voor nogal wat onder hen té veel.
- Ondanks dat de groei in de wijk en de verbinding sterker is geworden. Is er in Rotterdam Zuid vooral het verlies van verbinding met elkaar en mensen die vastzitten door bureaucratie of andere problemen (dit kan ook psychologisch zijn)
- Burgemeester: ik zie niet wat er achter de deuren gebeurt, hoe mensen hun leven leiden.
- [*]Ahmed: Marco moet stoppen met die beschuldigingen. De ouders willen het beste voor hun kinderen en die verleiden hun kinderen niet voor het criminele leven.
- [*]beijerlandse laan rellen, dan zegt de burgermeester " we moeten ook kijken naar de ouders". Socialoog zegt ook dat ouders een kleine rol spelen maar verschillende keren wordt er naar de ouders gewezen in de trend van u moet uw kind beter opvoeden
- Ze moeten de kinderen beter opvoeden. Die kinderen 'judgen' en dat moeten de ouders beter doen.
- De kinderen hun gezondheid gaat achteruit, ze krijgen thuis geen groentes en er zijn te veel verleidingen op straat. Ze lusten tegenwoordig niet eens brocolli. Dat is ze niet geleerd en ze eten alleen ongezonde dingen
- Een kind leert niet van een vreemde. Als een kind geen respect heeft, leren ze dat thuis. Er moet daarom ook meer aandacht voor de ouders zijn. Als die kinderen in een stressvolle situatie zitten, met ouders die willen overleven, dan is er geen tijd of aandacht om die kinderen dat soort dingen bij te brengen.
- We moeten onze kinderen leren dat iedereen hetzelfde is. Veel van de problemen zijn door opvoeding
- Elke ouder heeft een verantwoordelijkheid voor z'n kind en moet zijn kind goed opvoeden. Daar begint het mee
- [*]De meeste obstakels ontstaan doordat ouders de taal niet spreken. En er zijn mogelijkheden, deze school biedt nederlandse les aan maar dan komt er niemand.
- qua ondersteuning met het opvoeden leun ik vooral op mijn moeder en familie. Mijn partner wil vooral de lusten en niet de lasten qua opvoeding. Dat zie je hier veel in de wijk, dat moeders er min of meer alleen voor staan.
- De jeugd is voor zijn vorming en ontwikkeling slechter af dan 10 jaar geleden. Door toedelen van het gevoerde beleid. De vorming van de jeugd hoort in de beleidsopzet centraal te staan. Dan krijgen wonen en werken daarin een logische plek.
- Kansen voor jeugd
- Voor jongeren met bagage
- [ARMOEDE]
- Charlois is niet te vergelijken met Katendrecht. Er zijn nog heel veel arme mensen!
- Hier in de wijk woont 82% onder de armoedegrens. De sociale armoede die hier erg groot is, komt door het gebrek aan verbinding, de taal. Als je zo vast zit in zorgen dat je kinderen te eten krijgen, dan heb je geen aandacht voor opleiding en al dat soort zaken. Die basis moet eerst goed staan voordat je verder kan kijken.
- Ik zie mensen strugglen hier in de wijk, die komen niet rond met die 800 euro. Er zijn veel geldproblemen en armoede. En dan speelt nu ook die hogere energie rekeningen mee.
- Energierekening is nu een groot probleem de mensen kunnen de rekeningen niet betalen. Betaalbaarheid moet in de toekomst verbeterd worden. Mensen moeten kunnen leven in plaats van overleven.
- [*]Er moet een plek komen waar kinderen hun zelf kunnen zijn. Er zijn nu veel jongeren, die in armoedige situaties zitten met schulden. Die worden nu verleid om het criminele pad te bewandelen. Er is ook weinig alternatief. Daarom moet er een plek komen, waar ze veilig zijn, zichzelf kunnen zijn en kunnen spelen. Die ouders moeten veel meer bewust worden en daar mee omgaan. Pas dan verander je de wijk. Veel ouders zijn momenteel te druk met overleven. Als die basis rustiger zou zijn is er ruimte om meer aandacht aan je kinderen te besteden.

Ingevoerde bijdragen

- Jongeren problematiek en inkomens problematiek. Het is te veel om te vertellen. Het is schrijnend
- Energiearmoede en verduurzaming
- Een structureel toereikende en stabiele financiële positie van ouders.
- Vervoersarmoede
- Aanpak analfabetisme en taalachterstand. Iedereen heeft het gevoel mee te kunnen doen en kan dat ook daadwerkelijk.
- Er moet veel aandacht komen voor de bewoners die al zitten. En gesprekken aan worden gegaan met verschillende generaties. De oudere generaties missen het contact met hun kinderen
- Armoedebestrijding
- [**]Geen schulden
- [**]Ook de armoede en activiteiten voor de jongeren wil ik mij op richten als wijkraadslid.

[OBSTAKELS VOOR HULPVERLENING]

- Ik denk niet dat de ouders hier uit de buurt de weg weten naar het wijkteam (zoals op het gebied van schulden)
- Het vertrouwen in de wijkteams is laag, omdat ze vaak zaken doorspelen naar jeugdzorg. Daarom gaan ouders al niet hulp inschakelen, ook al is die beschikbaar
- Hier in de buurt zijn er zorgen geuit over de wijkteams, omdat er personeelstekorten zijn. Dat wordt in ieder geval gecommuniceerd. Zo zijn er veel gezinnen hier in de wijk die ondersteuning vanuit de wijkteams nodig hebben, maar daar al heel lang op wachten
- Hier in de wijk zijn veel ouders bang, bang om te kort te schieten, bang dat de kinderen uit huis geplaatst worden. Er is weinig vertrouwen en willen het liefst dingen zelf oplossen. Ze sluiten zich af
- [*]Er kan ook hulp gegeven worden in de thuissituatie, ondersteuning vanuit de studenten, om ouders te helpen met kleinere problemen. Maar veel ouders zijn bang om in contact te komen met deze additionele hulp en denken dat de juf of meesters irritaties daardoor krijgen.
- We hebben hier veel ouders die gebruik maken van de voedselbank en kleding maar die willen absoluut niet dat andere ouders dat weten. Er heerst veel schaamte en schulden
- Nee, vooral schaamte werkt daar in mee. Ouders willen niet weten dat andere ouders of leerkrachten weten dat ze gebruik maken van hulp
- Nee, ze weten niet wat het inhoud of denken dat ze direct kinderen gaan afpakken. Er is hier een hele vreemde beleving van wat de instanties zijn en voor je kunnen betekenen
- [*]Een vertrouwenspersoon in de wijk, zou veel van die dynamiek wegnemen. Er is hier veel weerstand om naar de instanties te stappen en hulp in te schakelen. Want je krijgt dan dat stempel. Een vertrouwenspersoon of tussenpersoon zou daarbij kunnen helpen
- Bij de instanties halen ze er snel jeugdzorg etc erbij. Dus veel moeders zijn bang om hulp in te schakelen. Je moet continue je verhaal doen en dan hopen dat ze het begrijpen zonder dat ze jeugdzorg etc inschakelen. Zeker de moeders die de taal niet goed beheersen zijn bang voor fouten in de communicatie en de mogelijke gevolgen daarvan
- De zorgvraag moet goed gehoord worden en vooral begrepen worden. Door de taalbarriere zijn er hier in de wijk veel slechte verhalen. Mensen worden verkeerd begrepen door de instanties en hun vraag om hulp wordt dan niet goed ingeschat. Dan wordt opeens jeugdzorg ingeschakeld. Heel veel vrouwen kampen hier in de wijk daarom met psychische problemen. Ze moeten te veel zijn. Moeder zijn, oma zijn, vrouw zijn, opvoeden. En ze durven geen hulp in te schakelen
- De criteria moeten veranderen. Er zijn veel vrouwen die verborgen zijn. Want die hebben hulp nodig, maar zijn bijv. wel getrouwd en komen daardoor niet in aanmerking. Terwijl ze effectief wel alleen de opvoeding doen en de hulp dus keihard nodig hebben. Die worden niet gezien/gehoord
- Veel instanties zijn puur bezig met het beleid. Alles in de ambtelijke molen te gieten. Veel mensen hier in de wijk hebben daar angst voor, mede door slechte ervaringen uit het verleden. Daardoor is de afstand heel groot.
- Veel van de intake gebeurt nu thuis, maar denk je dat deze dames het gesprek willen voeren waar hun man of kinderen bij zijn? Die intake moet veranderen
- Als ouders vaker bij elkaar komen dan is de schaamte wat minder. Je ziet nu door corona dat er weinig onderling contact is en dat daardoor ook de schaamte toeneemt. Ouders willen niet gebruik maken van de hulp die er is of niet dat andere ouders dit weten

Ingevoerde bijdragen

- Er is hier echt een taalbarrière en veel schaamte door schulden. Ze durven geen instanties in te schakelen en weten niet wat ze met de kinderen aan moeten.
- Ze zien hier een psycholoog als "gek". Er zijn hier kinderen met gedragsproblemen of die ouders die in scheiding liggen waarvan de kinderen bij een psycholoog lopen, maar die worden direct bestempeld als gek. Omdat mensen hier niet eens goed weten, misschien door die taalbarrière, wat een psycholoog is. Ze weten niet wat het inhoudt
- Dat zelfde probleem geldt voor wijkmanagers of hulp, die denken dan gelijk aan jeugdzorg en dat ze je kinderen afpakken. Mensen weten niet wat het inhoudt.
- [*]Ze moeten maatschappelijk werk of andere instanties veel laagdrempeliger maken. Er is hier een dame die begint letterlijk met koffie drinken. Je ziet dat daardoor de hele beleving is veranderd. Vroeger werd dat beleefd als 'ze pakken je kinderen af'. Nu hebben ze, door het laagdrempelig te maken, wat ze kan betekenen voor ze en hun thuissituatie. Er is hier veel terughoudendheid en dat laagdrempelig maken helpt daarbij
- [*]Mensen moeten zich meer verdiepen in wat de instanties voor je doen en voor je kunnen betekenen. En ze moeten zelf meer open zijn. Er is nu veel schaamte. Door openheid kan je ervaringen delen en adviezen geven
- De stapeling van problemen is zo groot dat je niet weet hoe je moet beginnen. De sleutel is communicatie maar dan moet je wel het gesprek kunnen voeren. Ze doen de deur niet open of spreken geen nederlands. Het begint dus vooral met de onderlinge communicatie

[NODIG VOOR BETERE HULPVERLENING]

- Mensen moeten uit de positie van apathie gehaald worden; meer betrokken worden. Ook meer verbinding met zichzelf. Het gevoel dat ze tegen de buitenwereld moeten vechten. Veel mensen in Zuid leven op de onderste laag van de piramide van Maslow
- Mensen faciliteren om een flow of state te bereiken; ego moet op achtergrond gaan zitten. Ze moeten energie uit hun werk moeten kunnen halen. Mentale gezondheid is superbelangrijk.
- Stress programma ontwikkelen
- De sleutel tot ouders is via de kinderen. De distelstraat: "kom maar bij ons"
- Als we nederlandse les geven, zouden we ook opvoedkundige tips mee moeten geven. 2 vliegen in 1 klap
- Je moet waken dat je niet weer een stereotypering gaat neerzetten door opeens ook opvoedkunde te geven bij de Nederlandse les
- [*]Er zijn een hoop dingen die naar mijn mening allang getackeld hadden kunnen worden. Eerder dan het NPRZ. Wat mij betreft hadden er in het bestuur 2 ministers moeten zitten met hele korte lijntjes voor de wetgeving. De statistieken wijzen uit dat veel dingen niet goed gaan. Ik wil niet geconfronteerd worden met oudere mensen die letterlijk liggen te sterven in hun bed en die geen zorg kunnen krijgen.
- Wat zou de gemeente kunnen doen? Niet pas met 2 jaar naar de peuterspeelzaal maar eerder. Om de moeders te ontlasten want die staan er qua opvoeding vaak alleen voor. En ze willen geen stempel krijgen, door hulp in te schakelen. Die hulp is vaak ook maar voor een half jaar, maar het stempel is voor veel langer.
- [*]Een vertrouwenspersoon in de wijk, zou veel van die dynamiek wegnemen. Er is hier veel weerstand om naar de instanties te stappen en hulp in te schakelen. Want je krijgt dan dat stempel. Een vertrouwenspersoon of tussenpersoon zou daarbij kunnen helpen
- Het organiseren van meer vrouwgerichte evenementen. Waar ze elkaar kunnen ontmoeten en stoom kunnen afblazen
- [*]Ze moeten maatschappelijk werk of andere instanties veel laagdrempeliger maken. Er is hier een dame die begint letterlijk met koffie drinken. Je ziet dat daardoor de hele beleving is veranderd. Vroeger werd dat beleefd als 'ze pakken je kinderen af'. Nu hebben ze, door het laagdrempelig te maken, wat ze kan betekenen voor ze en hun thuissituatie. Er is hier veel terughoudendheid en dat laagdrempelig maken helpt daarbij
- [*]Mensen moeten zich meer verdiepen in wat de instanties voor je doen en voor je kunnen betekenen. En ze moeten zelf meer open zijn. Er is nu veel schaamte. Door openheid kan je ervaringen delen en adviezen geven
- Mijn wens is vooral dat er hier iets wordt gedaan aan die man die kinderen lastig valt. En meer aandacht voor 'Samen onderzoeken leren' (SOL). Daarbij is het de bedoeling dat zo veel mogelijk jeugdwerkers gaan werken, die weer met jongeren in de wijk gaan werken.

Ingevoerde bijdragen

- Meer financiële ondersteuning.
- Hulp en perspectief voor een goede dagbesteding.

[HUIDIGE STAAT VAN HULPVERLENING]

- Ik heb er zelf echt goede ervaringen mee. Ik heb een dame voor mezelf en een man voor mijn kinderen en die helpen mij echt. Zelf werd ik van het kastje naar de muur gestuurd en zij helpen mij echt. Geven mij ook advies en bieden stabiliteit. Ook in mijn jeugd heb ik met maatschappelijk werkers te maken gehad en zelf ben ik daar altijd beter van geworden. Ik heb dus echt goede ervaringen ermee
- Vroegere humanitas, is nu SOL, zit op het oleanderplein en die helpt veel mensen hier in de wijk met kinderopvang, activiteiten maar ook als tussenpersoon mbt hulpverlening.
- CVD heb ik veel maatschappelijke ondersteuning van gehad. Dat heb ik al heel lang en dat is erg fijn. Ik leefde eerst van 60 euro per week en met 1 kind ging ik met een tientje omhoog. Met bepaalde dingen sta ik nog onder bewind maar financieel mag ik door die hulp niet meer klagen
- [*]Er zijn een hoop dingen die naar mijn mening allang getackeld hadden kunnen worden. Eerder dan het NPRZ. Wat mij betreft hadden er in het bestuur 2 ministers moeten zitten met hele korte lijntjes voor de wetgeving. De statistieken wijzen uit dat veel dingen niet goed gaan. Ik wil niet geconfronteerd worden met oudere mensen die letterlijk liggen te sterven in hun bed en die geen zorg kunnen krijgen.
- Wij delen vanuit de kerk en de gemeenschap hier pasjes uit met een beetje geld erop. Voor de mensen die het nodig hebben. Dan kunnen ze hun boodschapjes doen, vooral brood en beleg. Dat is een goed initiatief, voor de mensen die het moeilijk hebben.
- [WEET U DE WEG NAAR HULPVERLENING TE VINDEN, WANNEER DAT NODIG IS?]
- Ja
- ja zeker
- nee
- ja eerder hulp gehad
- ja

[MEERDERE ANTWOORDEN IN ÉÉN--GECATEGORISEERD]

- [**]Geen schulden Werk Middenklas woningen voor wooncarriere

4.1.6 Bewonersparticipatie**Ingevoerde bijdragen****[AANSLUITEN BIJ INFORMELE STRUCTUREN EN INITIATIEVEN IN DE WIJKEN]**

- Buurtsuper/ like je wijk
- Door de overheid in de wijk te positioneren. Donder op uit 'De Rotterdam'. Kom in de wijk zitten met de mensen die ook werken aan die wijk
- Straat gesprekken?
- Maak wijkhubs voor alle wijken beschikbaar. Een aan spreekpunt in de wijk. Zorgen voor bekende gezichten. Ik ga naar Jan of Diana omdat ik van mijn burens heb gehoord dat deze luistert en vragen kan doorzetten en de oplossing terug koppelt.
- [**]Ik mis ook een actieve en bruisende overheid in de wijk. Een overheid die gewoon zichtbaar is met mensen die makkelijk bereikbaar zijn, die problemen oplost tussen burens. Die mensen leren hoe je de leefomgeving een beetje leefbaar houdt. Waarbij iemand die tekent aan het toekomstige speelplein ook gewoon om de hoek op kantoor zit te tekenen.
- Wees ook gewoon fysiek in de wijk. Ambtenaren uit de clusters en de wijkorganisatie in het huis van de wijk en op de markt en voor de supermarkt. Weg uit die ivoren toren
- [*]We zijn al 10 jaar met jullie in gesprek, maar er wordt geen gebruik gemaakt van de inzet die wij kunnen geven. Wij hebben de middelen niet, maar NPRZ wel alleen worden die aan andere zaken besteed die voor ons niet zichtbaar of voelbaar zijn.
- De ideale situatie voor burgerinspraak is er nu al! Maar er wordt geen gebruik van gemaakt.
- Echt dingen ondernemen als de bewoners het aangeven, want wij participeren wel maar dat moet het programma ook zijn aandeel doen

Ingevoerde bijdragen

- Laat de agenda van bewoners leidend zijn en als er te weinig betrokkenheid is stel als overheid jezelf dan ten doel dat je het ook niet gaat doen. Dan dwing je jezelf om mensen te betrekken
- 5% van budget NPRZ en partners naar lokale wijkspecifieke sleutelprojecten waar bewoners in de lead zijn.
- [*]Je moet het vertrouwen van de buurtbewoners winnen door wel gewoon de voorstellen van burgers te honoreren. Dus wel met hogedrukreinigers de wijk schoon maken.
- Maak het niet te formeel. Wij hebben niet de middelen om grote dingen te ondernemen. Wij komen vanuit de buurt bijeen zoals vanavond. Dat zou voldoende moeten zijn. Sluit je daarbij aan
- Als er problemen zijn die heel dichtbij zijn dan wil men dat het opgelost wordt, kortom concrete zaken oplossen
- [*]Namens het toekomstperspectief: participatie vanuit de bewoners moet er komen. Maar er zijn andere belangen en is daardoor niet opgepikt. Het systeem heeft er niets mee gedaan.
- Marco Pastors is het eens dat we veel meer samen moeten besluiten ipv top down
- Kevin geeft aan dat er veel top down ontwikkeld wordt, bewoners eerder betrekken. Ze worden nu pas bij het plan betrokken. Het werkt beter als ze eerder betrokken worden
- wijk participatie stimuleren
- Going into the neighbourhoods to ask for input, making it accessible. Creating possibilities for locals to be involved in a small scale
- Joshua: mijn taak om mensen in de buurt veel te spreken
- Joshua plant besjes en groentes in zijn tuin voor mensen die het wat minder hebben.
- Doe mee met de wijken; ga naast de bewoners zitten. Kijk naar de behoeftes die er daadwerkelijk zijn.
- Mensen plaatsen plantenbakken in de straat. de burens vinden het leuk, ze genieten ervan. Ze plaatsten een kerstboom op de straat. Beter voor woonplezier, maar het is niet genoeg. Het geeft ons geen dubbelglas, het zorgt misschien zelfs voor hogere huurprijzen.
- Afgelopen jaren met Corona heb ik mensen die elkaar niet goed lagen het met elkaar zien bijleggen
- Ik kom uit een behoorlijke achterstandsbuurt en dat liet zich kenmerken door straatbendes. Toen ben ik gelukkig in tuindorp aangekomen en dat was een groot verschil door de houding en hoe de mensen hier hebben geleefd, dat er veel afstand is tussen mensen. Maar dat begint weer terug te komen; die verbinding tussen mensen. Ik doe daar zelf actief aan mee. Ik ben veel buiten en spreek veel mensen
- Ik zie vanuit mijn ervaring veel lokale wijk initiatieven, zoals groen in de het straatbeeld. Allemaal kleinschalige initiatieven maar dat valt mij op
- Kracht van Beverwaard: Bewoners kennen elkaar, dat is een kracht.
- Kracht van Beverwaard: We vormen een front tegen de media als negatieve zaken te grot worden uitgelicht.
- Kracht van Beverwaard: saamhorigheid, dat maakt onze wijk mooi.
- Kracht van Beverwaard: betrokkenheid
- Kracht van Beverwaard: mensen die het zelf niet makkelijk hebben, maar dan wel met -5 graden een kersttoer organiseren. Ondanks hun eigen struggles. Die mensen moet je meer mobiliseren. Dan gaat de negatieve veiligheidsbeleving ook voorbij.
- Kracht van Beverwaard: vriendelijkheid, mensen groeten elkaar
- Kracht van Beverwaard: als schoolmaatschappelijk werkster zie ik dat bewoners heel sterk zijn. Je moet dan wel door een muur heen om te komen tot datgene waar de hulp nodig is.
- Kracht van Beverwaard: we komen altijd goed bij elkaar
- Kracht van Beverwaard: als het moet, is er heel veel saamhorigheid. Mensen zijn vriendelijk naar elkaar, ze organiseren activiteiten. Ouders en kinderen vinden het leuk om betrokken te zijn.
- Kracht van Beverwaard: de mensen, de saamhorigheid en vriendelijkheid.
- Mijn huis is een soort buurthuis, vanwege alle jongeren die problemen hebben. Het echte buurthuis wordt hier niet voor gebruikt. Dat kan niet.
- Ik doe mee aan bewonersinitiatieven want er is niets voor de jongeren in Beverwaard. We moeten ze meer aan activiteiten laten doen. We moeten meer voor ze organiseren. Maar ik kan dat zelf niet.
- Mensen die activiteiten ontplooiën moeten meer als team gaan functioneren. Meer bij elkaar komen om samen te werken. Er is nog te veel splitsing nu. Dit kan niet zomaar via sociale media, doe het via flyers uitdelen. Dan krijgen we volle zalen en dan komt er meer vertrouwen bij de bewoners.

Ingevoerde bijdragen

- Saamhorigheid van Beverwaard kan ook een zwakte zijn; kleine zaken kunnen dan de boventoon gaan voeren, terwijl er ook heel veel goed gaat.
- Na de steekpartij van Joshua zat iedereen in het park. Er werd toen een hele hoop gezegd, maar heel weinig gedaan.
- Zodra er geen aandacht meer is vanuit de media, gebeurt er hier niks. Iedereen is druk met z'n eigen ding doen.
- Blijven investeren in wat al goed gaat in Beverwaard.
- Nieuwe initiatieven uitproberen en als het aanslaat, meer gaan uitvoeren.
- Dit soort bijeenkomsten gebeuren bij -5. Bij Halloween is het +10. Dat is meer nodig.
- [*]Zowel repressief als faciliteren wijkactiviteiten door ouders/bewoners zelf
- Ontwikkeling van Beverwaard afgelopen 10 jaar: problematiek blijft hetzelfde over de afgelopen 3,5-4 jaar. We moeten meer in de wijk zoeken welke problemen er zijn. Niet van buiten uit bepalen.
- Meer bewonersavonden organiseren en bij mensen aanbellen. Het persoonlijk maken
- Wat er nodig is in de wijk is vooral communicatie. Soort zoekt soort momenteel (antillianen zoeken antillianen op etc.) en daardoor zijn er veel groepjes. Het begrip tussen verschillende culturen is nodig en ook mogelijkheden dat ze elkaar kunnen ontmoeten. Bijvoorbeeld via de kerk, die trainingen en zorg organiseert. Dat is meer nodig
- Er wordt hier veel gepraat maar weinig gedaan. Dat moet anders. Er zijn genoeg mogelijkheden, er staan hier bijvoorbeeld buurthuizen leeg. Daar wordt niks mee gedaan. Er zijn mensen die daarin willen en dingen willen organiseren maar er wordt alleen maar over gepraat.
- [*]Stimuleren gezamenlijke activiteiten en acties, inspraakavonden. Meer betrekken bewoners bij wijkraad.
- Gebruik maken van de activiteiten die er al bestaan in de wijken
- We organiseren ook mooie dingen hier in Vreewijk. Het is niet alleen maar ellende.
- De samenwerkingen tussen de wijken zijn echt op gang gekomen. Er zijn schrijnende gevallen, maar als dat gemeld wordt kunnen we er wat aan doen. En dat begint op gang te komen, dat wijken onderling ook beter gaan samenwerken om dit soort gevallen aan te pakken.
- Bewoner aan het park: "ik heb het waar ik nu zit heel erg naar mijn zin". Maar je ziet inderdaad nieuwkomers die zich niet voor de wijk inzetten. En toch zie je ook mensen die zich wel inzetten wanneer er een tuinkeuring aankomt, dan lopen ze met een bezempje rond. Maar twee weken later is het weer een rommel. Er gebeurt te weinig om het goed te houden.
- Wij geven 2x/wk in onze tuin boksles aan de kinderen uit de buurt.
- [*]Het is wel aan het verbeteren. Ik heb een kraakpand mogen overnemen en dat heeft een hele goede uitwerking gehad op de wijk.
- [*]Het verschilt hier heel erg per straat. Paul van havensteden: We zijn begonnen met het feit dat wij de wijk wilden slopen en nieuwbouw wilden opleveren. Dat wilde de wijk niet, dus nu zijn we gaan renoveren. We zijn veel meer met elkaar samen gaan doen, ipv in de loopgraven tegen elkaar gaan. Er is nu Vreewijk in bloeidag, om aan te tonen hoe mooi de wijk is geworden daardoor
- De boksschool in mijn tuin is geweldig voor de kinderen, maar het is nog niet genoeg.
- Samenwerking ook vasthouden. Kan niet met iedereen, we zijn megagroot. Maar houd het vast zodat je met z'n tweeën nummer 3 kunt gaan zoeken.
- Er is hier een kraakpand geweest, met veel drugsoverlast en junks. Ik heb gezegd 'geef dat pand aan mij' en dat ben ik gaan opknappen. Toen was die overlast er niet meer.
- We lieten mensen vroeger elkaar treffen in het trefpunt. Daar kwamen zowel klachten als nieuwe ideeën binnen van duizenden bewoners.
- [*]De community hier werkt heel goed tegen eenzaamheid. Vooral tijdens corona. Dus ik ben heel blij hier te wonen.
- Er zijn meer mensen nodig die iedereen kent in de wijk. Die moeten meer activiteiten gaan ontplooiën. Dat zou een verbetering zijn
- Sociale cohesie is nodig
- Soms zit het beleid de doelstelling behoorlijk in de weg. Hier werd bijvoorbeeld een wijk beheerd door mensen uit de wijk. Dat ging prima. Daarna moesten ze opeens een MBO diploma hebben. En zie je dat niemand dat meer doet. Als je ziet dat die mensen hun werk goed doen en dat het goed gaat, waarom moeten ze dan opeens dat MBO diploma hebben?

Ingevoerde bijdragen

- [*]We moeten het vertrouwen van de jongeren winnen. Bewoner wiens huis als buurthuis fungeert heeft dat vertrouwen al. Zij wil graag helpen bij het vinden van jongerenconsulenten voor de initiatieven om jongeren via een verkort MBO traject aan een betaalde baan te helpen.
- [*]De initiatieven moeten uit de bewoners van de wijk zelf komen. Iedereen kent elkaar hier. Een huidige initiatiefnemer komt uit Amsterdam, dat werkt niet.
- Faciliteren wat op wijkniveau al leeft
- Co-creatie van bewoners met partners in de wijk. Energie gebruiken.
- investing in initiatieven run by locals, asking marginalised people for their input
- [*]Zorgen dat er minder zwerfvuil komt en de bakken worden geleegd, zorgen voor regels voor de valkeniersweide. Activiteiten organiseren in park en wijk voor bewoners om elkaar als burens te leren kennen, bijvoorbeeld zwerfvuilactie.
- [*]Het is wel aan het verbeteren. Ik heb een kraakpand mogen overnemen en dat heeft een hele goede uitwerking gehad op de wijk.

[NOODZAAK, KANSEN EN BELEMMERINGEN]

- Er moet meer burgerparticipatie komen
- Meer laten mee besluiten met alles wat er speelt in een wijk
- Iedereen is er van overtuigd dat participatie de beste oplossing is
- Claudia Christern - Wie zegt dat mensen betrokken willen worden? Mensen hebben geen tijd of het interesseert ze niet. Ben je dan niet aan een dood paard aan het trekken? Want er zijn genoeg manieren om betrokken te zijn maar volgens mij willen mensen dat niet
- Ik geef les aan migranten en vluchtelingen en die zeggen vaak in hun eigen land dat er geen democratie is maar het interesseert ze hier niet. Zolang ze het oke hebben maakt dat ze niks uit
- Het zou een basisvoorwaarde moeten zijn voordat je overgaat op ontwikkeling. Als het invloed heeft op veel bewoners en de betrokkenheid is er niet in de wijk, dan moet er niet ontwikkeld worden. Er moet op dat vlak nog wat gebeuren om bewoners te betrekken bij ontwikkelingen
- We bieden de mogelijkheid om je te organiseren en we steunen je er onafhankelijk bij. Maar doe wel mee anders wordt het voor je bepaald (Kevin van Eikeren)
- misschien vinden bewoners het wel goed en willen ze niet betrokken worden
- Als de betrokkenheid laag is, dan is er geen draagvlak, bij ontwikkeling
- op welke wijze, wellicht geld vrij maken voor mensen met potentie advies laten geven uit en in de wijk
- Ja betrek zoveel mogelijk de mensen uit Zuid bij de verbetering van Rotterdam-Zuid. Je kan als overheid aan een dood paard lopen tillen, maar de waarde moet van de mensen en vanuit de mensen komen en dan zal Rotterdam ook werkelijk gaan bewegen.
- Door tijd voor ze te scheppen, zodat ze überhaupt de tijd hebben om over hun wijk te denken
- - door te laten zien dat ze iets kunnen bereiken door hun betrokkenheid.
- Eerder het gesprek aangaan, waar gaan we bouwen, waar niet.
- [*]Wonen samen het plan maken
- Making requests for input in languages other than Dutch.
- Participatie dmv het direct betrekken van bewoners bij het ontwikkelen van stedenbouwkundige plannen. Zo ging het ook bij de stadsvernieuwing in de 80er jaren. Dat ging erg goed, zo zou het opnieuw moeten gebeuren.
- Door de houding van veel mensen die hier lang hebben geleefd is er veel afstand naar buitenstaanders en nieuwkomers.
- Nieuwe bewoners zijn meer onverschillig tav de regels die we hadden afgesproken in de wijk: voortuinen vol met tegels en hoge schuttingen eromheen
- Mensen komen maar niet, ook al roep ik ze ertoe op om bij deze bijeenkomst te zijn.
- [*]Mensen elkaar aanspreken weer
- Het is geven en nemen. De opkomst hier is niet laag, maar een bewuste keuze. De gemeente belooft van alles maar er verandert niets. Daarom gaan mensen niet meer stemmen. Het heeft voor hun gevoel toch geen zin
- [*]Gemeente Rotterdam heeft een handje van ideeën stelen en doen alsof het van hun is. We hebben vaak met de gemeente rond de tafel gezeten en dan vragen ze ons "wij weten niet hoe het moet". Dan geven wij onze ideeën en daarna betrekken ze ons niet. Dat vind ik legale diefstal. We mogen de ideeën

Ingevoerde bijdragen

brengen, want die hebben ze niet, en dan betrekken ze ons vervolgens er niet bij. Gaan ze alles zelf doen. Je laat die mensen achter.

- We hebben meer mensen nodig die opstaan voor de wijk.
- Het vergt een mentaliteit/houding van de bewoners.
- Eerst over je eigen vooroordelen heen, dan valt het echt mee.
- Er is een mentaliteitsverandering nodig. Maar dit is ook van alle tijden. Dit gebeurde destijds ook.
- [*]Luister beter naar wat er op buurtniveau aan onveilige plekken is, zet ook meer wijkagenten en handhaving lopend in in de wijk, weer ouderwets
- Mogelijkheid tot inbreng in de plannen van gemeente / woningbouw.
- [*]Eerlijk gezegd doen veel mensen niet meer mee met de maatschappij omdat ze het gevoel van hopeloosheid en machteloosheid kennen. Burgerplatformen waarbij er niet alleen gepraat wordt, maar ook dat mensen werkelijk mee besluiten met de gemeente (wijkraden) en zelfs meestemmen met wat er uitgevoerd moet worden in de stad zal een belangrijke volgende stap zijn. https://www.citizenlab.co/nl-nl?gclid=CjwKCAjw9LSSBhBsEiwAKtf0nxTr5qxG9RlkpUcrIsWriDdQPTtAbAK_cLaNhlAuvTNFNVkvLKWxoCTYOQAvD_BwE inspiratiebron hiervoor. Maak zoiets online EN offline beschikbaar en geef mensen ook echt de impact om hun heen, ze zullen dan hun eigen waarde in hun omgeving creëren en hierdoor ook die waarde willen blijven vergroten. Dit begint klein van impact met prioriteiten en dan uit laten groeien naar een consent systeem. De overheid zal dan een meer uitvoerende rol krijgen.
- Concrete, laagdrempelige hulp en ondersteuning toeslagenaffaire. Buddysysteem waar bewoners elkaar helpen.
- Een benaderbare overheid die faciliteert en ondersteund als er goede ideeën zijn en uitlegt waarom iets wel of niet kan
- Bewoners laagdrempelig macht geven over ingrepen in hun nabije buitenruimte
- Hoe gaan we de komende jaren bewoners betrekken bij stedelijke ontwikkeling in hun wijk
- [*]Transparantie over waar het geld van het NPRZ/Gemeente Rotterdam in geïnvesteerd wordt en wat de rol van bewoners daarbij is.
- Regie/controler op het leven en de leefomgeving
- Er zijn geen formele structuren om burgers te horen. Antwoord van RObbert dat dit via de wijkraden zou moeten gaan lukken. Reactie hierop: dit is demoniserend! Dus wij moeten eerst formaliseren??
- Dit gesprek is na 10 jaar wel een beetje laat
- 2 jaar geleden is er ook een gesprek vanuit de NPRZ geweest en daar is tot op heden nog niets mee gedaan
- Het gesprek dat ik wil voeren over onze wijk kan ik niet voeren met de gemeente of met NPRZ. Het past niet binnen de kaders en beleidsregels. We hebben deze democratie niet meer nodig, we doen het zelf wel.
- Wij hebben zo vaak op inspraakavonden verteld dat jullie de problemen in onze wijk gewoon niet goed begrijpen. Jullie luisteren niet.
- [*]Namens het toekomstperspectief: participatie vanuit de bewoners moet er komen. Maar er zijn andere belangen en is daardoor niet opgepikt. Het systeem heeft er niets mee gedaan.
- [*]Vanuit NPRZ is hier nog geen cent geïnvesteerd. Ik heb jarenlang in commissies vanuit NPRZ gediend, waren alleen maar vergaderingen
- De mensen voelen zich vooral niet meegenomen worden in het proces. We zijn vooral bezig met overleven en als het eindelijk goed gaat willen ze eigenlijk zo snel mogelijk weg uit de wijk. Geen sociale cohesie en kan je niets opbouwen en zo blijft de wijk onderaan bungelen. De mensen een kans geven in de wijk zelf
- Dit begint vaak bij zowel opvoeding als informatieverstrekking. Ik zie nooit op opzoomeren en lokale organisaties na vanuit o.a. de gemeente komen waarom een omgeving voor iedereen belangrijk is en waarom we samen willen werken lokaal.

[RESPECT ALS RANDVOORWAARDE]

- Dit programma loopt al 10 jaar, maar al 10 jaar worden dus de bewoners genegeerd
- Kijk eens, ik krijg hier binnen mum van tijd allemaal mensen aan tafel. ik doe dat graag vanuit mijn hart. Ik krijg geen budget voor het werk dat ik doe voor de wijk. EN dan zie ik nu dat er ambtenaren en

Ingevoerde bijdragen

communicatiemedewerkers en externe adviseurs worden ingezet. Het voelt oneerlijk dat de eerste vraag is, "wat heb je gemerkt van NPRZ?"

- Buurt betrokkenheid is wat je merkt op straat als er iemand valt; er staan meteen allemaal mensen omheen. Dit soort betrokkenheid merk ik nooit van de gemeente of NPRZ.
- [*]Er moet vooral naar de bewoners geluisterd worden en serieus genomen worden. Wij zijn rotterdam en we staan voor de Rotterdammers. NPRZ doet veel voor de jeugd en maar weinig voor de volwassenen. Daar moet ook aandacht aan besteed worden. (Peter)
- Sarah - Ik zit echt met hartkloppingen te luisteren. Ik merk dat ik het heel ingewikkeld vind dat we nog steeds niet kijken naar hoe we dingen op een andere manier kunnen waarderen. Hierdoor lijkt het alsof we steeds hetzelfde gesprek voeren. Op verschillende lagen maar uiteindelijk gebeurt er zo weinig in de praktijk. IK snap het niet
- Ik merk een neiging om mensen af te schilderen alsof ze uit een probleemwijk komen. We moeten van dat soort labels af. Anders gaat het gesprek niet gevoerd worden. De bal ligt bij jullie.
- In gesprek met NPRZ zei de directeur van NPRZ dat er niks positiefs is aan Carnisse. dit schrikt af.
- Huur een linguïst in. Een vooroorlogse wijk zet een toon. Houdt daar rekening mee
- Marco Pastors zei tegen mij: wij gaan de welvaart teug brengen in je wijk. Dat wil ik niet horen. Dat doet pijn. Wij wonen en werken hier!
- Het programma gaat vooral 'over' de mensen. Het programma straalt uit dat het hier niet fijn wonen is, maar dat vind ik persoonlijk wel. We worden weggezet alsof het hier de grootste ellende is.
- Label ons anders. Wij zijn geen probleemwijk.
- Er is nooit een pardon gemaakt voor de opmerkingen rond onze wijk. En dat irriteert
- Wat ik wel voel van NPRZ is ronduit irriterend. Want de onderliggende opmerking dat er on-Nederlandse toestanden zijn hier is onacceptabel.
- Het wordt allemaal in hokjes gestopt. Er wordt geen waardering gegeven aan zaken als mantelzorg. Dat er op dit moment weer wordt gesproken "over" in plaats van "met". En dat vind ik ingewikkeld
- [*]Je moet het vertrouwen van de buurtbewoners winnen door wel gewoon de voorstellen van burgers te honoreren. Dus wel met hogedrukreinigers de wijk schoon maken.
- Bewoners willen serieus genomen worden
- nieuwsgierig, uitnodigend en serieus nemen in stads luisteren
- Peter uit Charlois, terugkijkend valt het best tegen qua ontwikkeling, mensen voelen zich niet mee genomen in de processen. De mensen zijn bezig met overleven.
- <https://fd.nl/opinie/1432878/discriminatie-is-als-drijfzand-vfd2aaQK0jiX>
- Na de steekpartij van joshua gaat het 2 maanden stil en dan gebeurt het weer. Dan gaat het even goed en valt het toch weer terug in het oude. Je moet echt naar de jongeren toe met vertrouwen, waardering en complimenten.
- [*]Er is heel veel aanbod voor de jongeren, maar het aanbod is versplinterd. Het begint met vertrouwen. De jongeren benaderen en een band opbouwen. Dan pas gaat het balletje rollen.
- [*]Gemeente Rotterdam heeft een handje van ideeën stelen en doen alsof het van hun is. We hebben vaak met de gemeente rond de tafel gezeten en dan vragen ze ons "wij weten niet hoe het moet". Dan geven wij onze ideeën en daarna betrekken ze ons niet. Dat vind ik legale diefstal. We mogen de ideeën brengen, want die hebben ze niet, en dan betrekken ze ons vervolgens er niet bij. Gaan ze alles zelf doen. Je laat die mensen achter.
- we hebben behoefte aan positiviteit. We moeten stoppen met termen als achterstandswijken en buitenlanders
- Ik kies bewust voor rotterdam zuid omdat ik mijn kinderen een bepaalde opvoeding wil geven. Maar het stempel van zuid zet ze wel op 1-0 achterstand bij beleving.
- er is behoefte aan meer vertrouwen. Dat wordt versterkt door mensen die hun eigen taal spreken. De kloof tussen gemeente of hulpverlening is groot en wordt direct zo officieel gemaakt. Mensen hebben daar angst voor. Dat ze dingen moeten tekenen enzo. Iemand die hun taal spreekt en ze niet direct dingen wil laten tekenen zou helpen
- Er is hier in de wijk een stempel van achterstandswijk en dat vind ik erg voor de kinderen. Want zo ervaar ik het niet.
- Het lijkt net of ze vinden dat de kinderen in zuid meer nodig hebben dan de rest van de kinderen in nederland en dat is natuurlijk helemaal niet zo

Ingevoerde bijdragen

- Ze krijgen ongewild een stempel. Jij komt uit zuid en dan wordt je anders bekeken
- Ik denk dat deze wijk terecht achterstandswijk genoemd wordt. Er is veel armoede en drugsgebruik
- [*]negen van de tien keer als we iets aangeven wordt dat niet gehoord. En niet aangepakt. Dan voelt de burgertop als een poppenkast.
- Er is geen vertrouwen, als we iets willen moet dan voldoen aan regels en richtlijnen.
- Joshua geeft aan dat het vertrouwen terug moet komen zodat bewoners weer betrokken worden, klein beginnen, lekker lokaal en klein
- [*]Burgemeester: er gaat veel goed maar we zijn er nog lang niet. Vertrouwen tussen bewoners en gemeente is belangrijk.
- De gemeente moet de bewoners ondersteunen met alles zodat ze zich gehoord voelen en serieus genomen voelen. Daar naast is een wijkagent
- Een overheid die helpt en werkt uit vertrouwen in mensen
- Gehoord worden/voelen
- Luisteren
- Erkenning
- Gelijke behandeling & rechten
- Vertrouwen in de politiek/overheid

[VIA DE WIJKRADEN]

- Via wijkraad die er op let dat gebeurt wat is afgesproken en bereikbaar is voor mensen.
- Wijkraden
- Federatie van wijkraden als gesprekspartner NPRZ
- Op het niveau van de wijk en als primaire opdracht voor de wijkraden.
- Bewoners eerst aan de wijkraad laten wennen en luisteren
- [*]Ik wil in de wijkraad vanuit hoop voor verandering. Als je wilt dat mensen participeren, dan moet dit zichtbaar zijn in de besluitvorming. Het zou echt zonde zijn als er straks niks van de wijkraad gaat komen.
- [*]Wij willen echt meebesluiten als wijkraad. Over alles wat er speelt in een wijk.
- Te veel top down, de wijk raad is niet goed op de hoogte gesteld
- En een start van een programma waarbij mensen echt mee kunnen beslissen bij keuzes digitaal en offline startend met de wijkraad.
- Bewoners betrekken via de wijkraden, maar ik weet niet hoe professioneel die zijn. Mogelijk hebben zij daar begeleiding bij nodig.
- Via wijkraden
- Waarom heb jij je verkiesbaar gesteld voor de wijkraad? Mensen bleven het tegen mij zeggen omdat ik overal ben en ik help mee in stichtingen, ben in de buurthuizen. Je bent een goede kandidaat en veel mensen kennen je en daarom heb ik mij verkiesbaar gesteld.
- [*]Stimuleren gezamenlijke activiteiten en acties, inspraakavonden. Meer betrekken bewoners bij wijkraad.
- [*]Alle organisaties en stichtingen in Vreewijk moeten beter gaan samenwerken. Wij gaan daar als wijkraadsleden ook voor werken.
- (Marco Pastors:) Samenwerking met wijkraden: kijken of ze het kunnen. Ze vragen, hoe denken jullie dat het zit? Wel checken of het beeld klopt wat zij hebben.
- We moeten mensen opvoeden en erop aan spreken. Ik heb mij kandidaat gesteld voor de afrikaanderwijk en dat is gelukt. Omdat ik mij hier op wil focussen. Er wordt niet geluisterd en het is niet schoon. Overal ligt zwerfafval. Dat wil ik gaan aanpakken

4.1.7 Leefomgeving**Ingevoerde bijdragen****[STAAT VAN DE SOCIALE LEEFOMGEVING]**

- [*]De tuinen in Tuindorp worden niet onderhouden. Als we met z'n allen afval opruimen dan ligt het er twee weken later weer. Je hebt geen overzicht over wie er in de woningen wonen en Havestede doet er niks aan.

Ingevoerde bijdragen

- [*]Mevrouw woont al meer dan 40 jaar in de wijk. Nu niet meer naar tevredenheid, sinds een jaar of 6. Vanwege de mentaliteit van de mensen. Vroeger stonden we met z'n allen samen de ramen te boenen. Nu wordt er afval op de straat gegooid.
- [*]Wat heb je gemerkt van het NPRZ? Tweebosbuurt! Vreselijk. Ik heb daar gewoon leed gezien. Mensen die zo vechten en ik ben geen technicus dus ik kan niet zeggen of die woningen nou goed of slecht waren maar mijn sociaal hart doet pijn als ik dat zie
- [*]Bewoner >40 jr in de wijk: Er is ook geen gezelligheid meer. Mijn burens doen niet eens open. Er is een hoop verbouwd, het ziet er allemaal netjes uit. Maar de oude woningen zien er niet meer goed uit.
- [*]Alle oudere mensen zijn vertrokken. We hadden een jongerenregeling. Dan kregen ze versneld een woning in vreewijk en konden ze mantelzorg plegen, maar dat is niet meer dus die wonen nu allemaal 60 tot 80 kilometer verderop. Dat is er allemaal niet meer en die oudere mensen krijgen dus niet meer die zorg.
- 10 jaar geleden was de buurt grimmiger, het is er wel beter op geworden.
- [*]Toen ik 10 jaar geleden Zuid verliet, voelde het voor veel mensen onveilig aan. Nu ik terug ben zijn er andere mensen komen wonen, meer van de 'bakfietsgeneratie'.
- [*]Er moeten wat vriendelijkere mensen komen wonen. Er wordt volop gerenoveerd en nieuw gebouwd en dat is prima. Nu alleen de mensen nog.
- Je wil in tuindorp wonen, onderhoudt je tuin dan!
- Hoe langer je in vreewijk woont, hoe groter je status. Zo werkt dat hier in de wijk
- sociale cohesie was vroeger meer aanwezig in de wijken. Dat maak je nu hier minder mee.
- Verbetering van algemene leefbaarheid.
- [*]Vanuit NPRZ naast pijlers Wonen, Onderwijs, Werk, Veilig naast leefbare wijken ook investeren in levendige wijken
- Leefbaarheid
- [*]Ze hebben nieuwe huizen gebouwd en die nieuwkomers zijn anders. Vroeger was het gezelliger. Die kinderen willen niet met de andere kinderen omgaan en gaat over zaken als geld en status. Er worden dingen geroepen als "jij mag hier niet komen, want jij hebt een huurhuis". De nieuwbouw en koopwoningen hebben een negatieve invloed op de gezelligheid en betrokkenheid van de wijk.
- De relatie tussen oude en nieuwe bewoners is niet goed. Dat gaat ook niet vanzelf. Er is een kloof. De nieuwe bewoners zijn stewardessen, ambtenaren en die zijn hier komen wonen omdat het goedkopere woningen zijn, maar klagen vervolgens over de buurt. Had dan in barendrecht gaan wonen.
- [*]Ik heb een rustige buurt achtergelaten (hillesluis) en die is altijd wel wild geweest. Maar als je daar opgroeit weet je niet beter. Ik was 22 toen ik weg ging en het voelde niet veilig. Nu ik terug ben is de buurt wel veranderd. Er zijn andere mensen komen wonen (de bakfiets hipsters). Die prijzen nu, qua huur is niet normaal. Mijn moeder betaalde 500 euro en nu is het dik duizend euro. Noem het inflatie maar het is niet te doen.
- Er is hier veel concurrentiestrijd tussen de vrouwen onderling. Veel dames die te koop lopen met hun opleiding of hun gucci tas van "kijk mij eens" en dan lopen er anderen met een boodschappentas. Dat slaat ook over op de kinderen. Ze kijken dan op elkaar neer.
- Er is hier druk vanuit de wijk. Als je niet mee doet met de stoerdere kindjes hoor je er niet bij. Dan heeft dat gevolgen, want dan mag je bijv niet mee doen met voetballen
- [*]Ik wil dat het hier groener en gezelliger wordt
- [*]We wonen hier drie jaar, de buurt wordt steeds leuker door het opknappen van alle huizen en de ontwikkelingen rondom het zuidplein en het opknappen van de beyerlandse laan, Groene hilledijk. Goed contact met de burens
- rotterdam zuid is tussenstation. je kunt hier snel iets leren en dan wil je door.
- We zijn een transitiewijk; mensen komen hier tijdelijk wonen.
- [ANTWOORDEN OP: HOE IS HET OM UW KIND OP TE LATEN GROEIEN OP ZUID?]
- Zelf ook hier opgegroeid. Het is vertrouwd
- ik vind heel fijn want ik ben zelf ook geboren en opgegroeid in zuid
- Ik vind het soms wel moeilijk
- op dit moment niet zo fijn hoop met de tijd beter
- Ik weet soms wel lastig omdat er het onveilig is, er veel verkeer is en weinig ruimte om te bewegen.
- [ANTWOORDEN OP: WAT VINDT U HET FIJNST AAN ZUID?]

Ingevoerde bijdragen

- De Zuiderlingen
- No nonsense en authentiek
- Buurt, diversiteit van mensen, school
- De sfeer
- recht door zee, open houding
- Diversiteit
- Doorzettingsvermogen en passie
- [**]diverse, affordable, kind people
- Betrokkenheid
- Betrokkenheid bewoners, sterk gemeenschapsgevoel
- Saamhorigheid
- Levendigheid, gezelligheid
- [*]het voelt als echt rotterdam
- Dorpsheid, enorm divers iedere wijk is anders en I
- Zeker ook de mooie dingen en krachten op zuid!
- Dat er ook veel op Zuid is waar we trots op kunnen zijn. Het is niet alleen maar rottigheid. Er zijn nog steeds veel uitdagingen maar dat is niet het hele verhaal.
- heb een huis de gezellig hijd is vertezoekken

[STAAT VAN DE FYSIEKE LEEFOMGEVING]

- [*]less people of color, less affordable housing, gentrification, investments in event spaces (Ahoy) but not the public space
- Treurigheid van de wijk valt op
- Recente ontwikkelingen in Carnisse maken de wijk alleen maar minder aantrekkelijk (minder veilig bijv.)
- Ik heb veel investeringen in het Zuidplein gebied gezien. Veel veranderingen daar die ik een kilometer verder niet zie. Dit komt doordat daar het Eurovision Song festival plaatsvond. Groot contrast
- [*]Maak meer geld beschikbaar zodat kansen ook echt kunnen worden opgepakt. Groen, schoonmaak en klusdiensten
- [*]Ik wil dat het hier groener en gezelliger wordt
- [*]Burgemeester: ik zie en mooie wijk, wel wat versteend. Ik heb ook volle containers zien staan.
- Ze hebben alles weg gesaneerd. Er komt nu 4 man van onderhoud langs om 1 veldje te schoffelen. Er komt niks nieuw bij. Zo blijft alles hetzelfde en in stand
- [*]Ik woon hier 40 jaar met plezier. Er is van alles in buurt. Je kan makkelijk de stad in en ook hier weg.
- [*]ja en het is er niet beeter opgeworden wel minder kriminaliteit die je ziet maar t is er wel ik sta nu hiet boven kijk op de daaken van de huizen en eerlijk ik vind het er niet uit zien
- Als je in de afrikaanderwijk rondloopt heb je echt het gevoel dat je in een achterstallige wijk aan het lopen bent.
- Uitstraling onderhoud en hoe groen is de omgeving
- [*]In de vragenlijst hebben we vooral antwoord gegeven op de nprz issues, maar er is meer wat impact heeft op de leefbaarheid en naders moet: verkeersdruk, groen en natuur, rust.
- [ANTWOORDEN OP: WAT VINDT U HET FIJNST AAN ZUID?]
- Zuiderpark, Hart van Zuid, Wielewaal
- havens, culturen, water, stedenbouwk.plan, rauw
- De Beverwaard
- Wonen aan het park, zuiderpark, groene wijk
- [**]zuider park
- Ruimte voor verbetering.

[ONTMOETINGSPLEKKEN]

- Feyenoord heeft nu een goede plek voor jongeren geregeld
- [**]Als ik het voor het zeggen zou hebben hier, zou ik als eerste al die mcdonalds en kfc's wegdoen, al die junkfood. Er is hier geen een groenteboer. De jeugd eet daardoor heel ongezond. En ten tweede zou ik plaatsen creëren voor de kinderen (zij zijn de toekomst) maar op dit moment hebben we niks voor ze. Er is geen speelruimte, zodat ze op een positieve manier met elkaar in contact kunnen komen.

Ingevoerde bijdragen

- nieuwe speelplaats ook direct weer weggehaald. Reden is onduidelijk
- Aan de oostkant van vreewijk is het probleem, de spoorcorridor. De metro moet daar gewoon onder de grond, dat is mijn ambitie. Ben je in ene van een hele hoop gelazer af. De meeste durven met hun kinderen niet langs. 2 keer per dag een enorme file. Dat maakt het leven op zuid direct een stukje beter
- Er was vroeger zo veel te doen, speeltuinen en activiteiten. En wat er nu is, is altijd vol. Er is dus niets voor die jongeren. Iemand moet gewoon weer een speeltuin neerzetten
- Er zijn weinig speelplaatsen. En de plekken die er zijn, zijn klein en achterstallig. Er zou veel meer moeten komen. De plekken die er zijn zou ik mijn kind niet laten spelen
- We kijken erg uit naar de nieuwe speelplaats. 2 jaar geleden zijn ze begonnen met de bouw.
- Nieuwe kuip
- [*]Veel meer speelplek en sportactiviteiten
- Ik woon in barendrecht maar merk dat mijn kinderen het hier heel leuk hebben. Veel buitenspelen en in onze eigen buurt willen ze dat niet. Hier is het dus beter voor ze
- [*]Er zouden meer speelmogelijkheden voor de kinderen en dan met name tieners moeten komen. Er is nu veel overlast van de jongeren, maar dat is pure verveling. Er is niets voor ze
- We zouden hier in de wijk graag een wijkrestaurant willen hebben. Een soort ontmoetingsplek
- Meer ruimte voor culturele activiteiten, podia etc.
- Er is meer horeca en er worden meer activiteiten aangeboden.
- Sport is nodig voor jongeren om ze discipline aan te leren. Zodat ze elkaar niet gaan opfokken.
- Vroeger had je hier een kidsclub. Daar kon je de kinderen heen brengen. Tegenwoordig is dat er niet meer. Zo'n initiatief zou terug moeten komen. Bijvoorbeeld activiteiten voor kinderen van 13:00 tot 15:00.

[VERBOUW/NIEUWBOUW]

- [*]Bewoner >40 jr in de wijk: Er is ook geen gezelligheid meer. Mijn burens doen niet eens open. Er is een hoop verbouwd, het ziet er allemaal netjes uit. Maar de oude woningen zien er niet meer goed uit.
- [*]Er moeten wat vriendelijkere mensen komen wonen. Er wordt volop gerenoveerd en nieuw gebouwd en dat is prima. Nu alleen de mensen nog.
- Joke (hillesluis). Ik vind het een stuitend en groot contrast tussen de oudbouw en nieuwbouw.
- [*]In onze wijk zijn panden opgeknapt en wordt er gewerkt aan uitstraling (planten, bomen). Helaas is er ook betaald parkeren ingevoerd tegen de wens van bewoners in.
- [*]De buurt is wel mooier geworden, maar de wijken achter worden wel een beetje vergeten. Wat je momenteel krijgt voor 1100 euro is wel erg. Dan zou ik liever blijven wonen waar ik nu woon met de schimmel en de ratten.
- [*]gaat slechter met rotterdam zuid. burenruzies en de woningen zijn gehorig
- Als de gemeente zo doorgaat, dan houden ze juist groei tegen
- bij nieuwbouw zie je wel verschil ontstaan tussen nieuwbouw en oudbouw. wordt niet gemixt.
- [*]Veel nieuwbouw en infrastructuur
- [*]We wonen hier drie jaar, de buurt wordt steeds leuker door het opknappen van alle huizen en de ontwikkelingen rondom het zuidplein en het opknappen van de beyerlandse laan, Groene hilledijk. Goed contact met de burens
- We zijn hier vanuit pernis komen wonen. Met name om het vrije uitzicht en het is dicht bij de stad. Veel verbeterprojecten dus we wonen hier uitstekend.
- Improvements to current living situations and public space
- [*]Wat heb je gemerkt van het NPRZ? Tweebosbuurt! Vreselijk. Ik heb daar gewoon leed gezien. Mensen die zo vechten en ik ben geen technicus dus ik kan niet zeggen of die woningen nou goed of slecht waren maar mijn sociaal hart doet pijn als ik dat zie
- [*]Ze hebben nieuwe huizen gebouwd en die nieuwkomers zijn anders. Vroeger was het gezelliger. Die kinderen willen niet met de andere kinderen omgaan en gaat over zaken als geld en status. Er worden dingen geroepen als "jij mag hier niet komen, want jij hebt een huurhuis". De nieuwbouw en koopwoningen hebben een negatieve invloed op de gezelligheid en betrokkenheid van de wijk.

[INTEGRATIEPROBLEMATIEK]

- Het probleem van Charlois is dat verschillende groepen totaal elkaar heen leven. Poolse arbeidsmigranten, armen, rijken, etc.

Ingevoerde bijdragen

- Werelden van havenbaronnen en arbeiders zouden meer naar elkaar toe moeten groeien
- Maartjes partner uit de VS kon alleen naar Rdam komen dankzij haar arbeidscontract zodat ze voor haar partner in kon staan
- [**]Het derde punt: er is hier geen culturele versmelting, dat moet terugkomen. Vroeger had je hier een nederlandse kaasboer en dat is er niet meer. Het gaat hier veel over culturen en die blijven in groepjes bij elkaar. Er wordt mij letterlijk als eerste gevraagd "ben je turks of surinaams?". Dan blijft iedereen bij zijn eigen groepje. Het is hier iedereen voor zichzelf
- Bewoners moeten Nederlands gaan spreken.
- [*]less people of color, less affordable housing, gentrification, investments in event spaces (Ahoy) but not the public space
- "Ik hoef niet mensen aan te spreken want ze verstaan me niet"
- Totaal verschillende groepen leven volstrekt langs elkaar heen: rijk, arm, Polen, Marokanen, Turken, Nederlanders, Chinezen. Gaat op zich best goed, maar geen contact. Die behoefte is er blijkbaar niet, iedereen blijft in zijn eigen groep. Maar op sommige terreinen (verkeer, afval, milieu, jongeren, overlast) levert het toch problemen op. Daarom is contact nodig.
- er zouden meer vermenging moeten zijn in de culturen onderling. Je ziet hier groepen marokkanen, turken en surinamers. Die praten allemaal in hun eigen taal. Daardoor blijf je in die groepjes zitten en sluit je de rest uit. Dat moet verplicht meer vermengen
- Gelijke kansen voor iedereen
- Gentrificatie
- Integratie nieuwkomers
- Gentrificatie

[VUIL EN AFVAL]

- [*]Burgemeester: ik zie en mooie wijk, wel wat versteend. Ik heb ook volle containers zien staan.
- [*]Maak meer geld beschikbaar zodat kansen ook echt kunnen worden opgepakt. Groen, schoonmaak en klusdiensten
- [*]Veel vervuiling en ongedierte in wijk. Afval overall laten slingeren als bewoners
- Ratten op straat
- [**]Ik wil voor de toekomst vooral verbetering zien op het gebied van verkeer (met name parkeren hier in de wijk) en vervuiling.
- [*]Mevrouw woont al meer dan 40 jaar in de wijk. Nu niet meer naar tevredenheid, sinds een jaar of 6. Vanwege de mentaliteit van de mensen. Vroeger stonden we met z'n allen samen de ramen te boenen. Nu wordt er afval op de straat gegooid.
- [*]De buurt is wel mooier geworden, maar de wijken achter worden wel een beetje vergeten. Wat je momenteel krijgt voor 1100 euro is wel erg. Dan zou ik liever blijven wonen waar ik nu woon met de schimmel en de ratten.
- De straten zijn vuil geworden. Vuil wordt naast de container neergezet of gewoon op straat gegooid.
- Er is veel zwerfafval in de wijk. Mensen laten het liggen. Ze bestellen maar van alles en gooien het afval zo op straat.
- Die blauwe zakken vuilnis hier is toch niet normaal. Er is heel veel vervuiling. Er staan containers, er lopen mensen over straat, maar mensen gooien gewoon neer.
- [*]Zorgen dat er minder zwerfvuil komt en de bakken worden geleegd, zorgen voor regels voor de valkeniersweide. Activiteiten organiseren in park en wijk voor bewoners om elkaar als burens te leren kennen, bijvoorbeeld zwerfvuilactie.
- [*]De tuinen in Tuindorp worden niet onderhouden. Als we met z'n allen afval opruimen dan ligt het er twee weken later weer. Je hebt geen overzicht over wie er in de woningen wonen en Havestede doet er niks aan.

[DRUKTE/OVERLAST DOOR ANDERE BEWONERS]

- De drukte hier neemt toe maar de woonruimte neemt af.
- mensen die hier komen werken vreemdelingen geven iets overlast
- [*]Veel vervuiling en ongedierte in wijk. Afval overall laten slingeren als bewoners
- [*]gaat slechter met rotterdam zuid. burenruzies en de woningen zijn gehorig
- Mensen moeten ook de overlast durven melden en dat gebeurt gewoon te weinig.

Ingevoerde bijdragen

- "In mijn huurcontract stond ooit dat ik mijn tuin moet onderhouden. Staat dat er nog in?" Er wordt niks meer aan tuinen gedaan. Honden worden erin uitgelaten.
- Wij hebben destijds in 2000 hier gekocht omdat het een rustige buurt was. Na 3-4 jaar ging iedereen verhuizen, toen werd het een hel. Veel foute mensen. Mijn ramen zijn eruit gegaan, politiecamera's in de straat.
- De klacht in vreewijk is altijd 'de tuin van de burens'
- [*]In de dalen stapelt het zich op. De problemen. Ik zit met verbazing hier te luisteren dat het zo goed gaat want dat klopt gewoon niet. Er is zo veel criminaliteit en drugsoverlast. Met name in de dalen. Het verpaupert
- [*]Je ziet de laatste tijd veel mensen in de wijk die alcohol gedronken hebben en hangen. Die mensen kan je niet aanspreken want die reageren gelijk boos. Of dan zijn die kinderen aan het spelen en komt opeens zo'n dronken persoon wildplassen. Of je ziet gebroken bierglazen op straat. Die plekken worden niet goed beheerd.
- [*]Er zouden meer speelgelegenheden voor de kinderen en dan met name tieners moeten komen. Er is nu veel overlast van de jongeren, maar dat is pure verveling. Er is niets voor ze

[INFRASTRUCTUUR/VERKEER]

- [*]Ik woon hier 40 jaar met plezier. Er is van alles in buurt. Je kan makkelijk de stad in en ook hier weg.
- [**]Ik wil voor de toekomst vooral verbetering zien op het gebied van verkeer (met name parkeren hier in de wijk) en vervuiling. Wanneer je hier woont en je komt thuis, dan heb je niet eens een parkeerplaats. Als je dan je auto ergens neer zet krijg jij de boete.
- [*]Veel nieuwbouw en infrastructuur
- Beter ontsloten.
- [*]In onze wijk zijn panden opgeknapt en wordt er gewerkt aan uitstraling (planten, bomen). Helaas is er ook betaald parkeren ingevoerd tegen de wens van bewoners in.
- Verkeer en duurzaamheid. De laadpalen voor de elektrische autos gaat echt een probleem worden. Dat is een ideaal iets om met het NPRZ aan te pakken. Door de wetgeving mag je niet je auto voor de deur opladen hier in zuid, dus dat gaat voor de toekomst echt problemen geven
- Slimmere organische wijkontwikkeling
- Het voorzieningenniveau en hoe alle voorzieningen nu uitgesmeerd zijn over veel verschillende straten. Waar wonen we, waar leven we, waar winkelen we?
- Overall op de hoek staan auto's. Hier in de buurt is er echt overlast van auto's omdat er geen parkeerplekken zijn. Als handhaving zichtbaarder zou zijn, zou dit opgelost worden. Nu is er gewoon veel overlast.
- [*]In de vragenlijst hebben we vooral antwoord gegeven op de nprz issues, maar er is meer wat impact heeft op de leefbaarheid en naders moet: verkeersdruk, groen en natuur, rust.

[CULTUURBEHOUD]

- De versnelling vind ik opvallend. Amsterdam loopt 30 jaar voor. En ik heb angst dat Rotterdam nu zijn doel voorbij gaat schieten. Kijk vooral naar het cultuurhistorisch perspectief.
- Oud-Charlois straalt nog het authentieke uit
- Zou graag in Oud-Charlois willen wonen
- Behoud van het karakter en de goede dingen die er zijn: mensen, culturen, bouwhistorie.
- Ik vind het jammer dat de volkscultuur wordt afgedankt
- [*]het voelt als echt rotterdam

[MEERDERE ANTWOORDEN IN ÉÉN--GECATEGORISEERD]

- [**]Ik wil voor de toekomst vooral verbetering zien op het gebied van verkeer (met name parkeren hier in de wijk) en vervuiling. Wanneer je hier woont en je komt thuis, dan heb je niet eens een parkeerplaats. Als je dan je auto ergens neer zet krijg jij de boete. Ook de armoede en activiteiten voor de jongeren wil ik mij op richten als wijkraadslid.
- [**]Als ik het voor het zeggen zou hebben hier, zou ik als eerste al die mcdonalds en kfc's wegdoen, al die junkfood. Er is hier geen een groenteboer. De jeugd eet daardoor heel ongezond. En ten tweede zou ik plaatsen creëren voor de kinderen (zij zijn de toekomst) maar op dit moment hebben we niks voor ze. Er is geen speelruimte, zodat ze op een positieve manier met elkaar in contact kunnen komen. Het derde

Ingevoerde bijdragen

punt: er is hier geen culturele versmelting, dat moet terugkomen. Vroeger had je hier een nederlandse kaasboer en dat is er niet meer. Het gaat hier veel over culturen en die blijven in groepjes bij elkaar. Er wordt mij letterlijk als eerste gevraagd "ben je turks of surinaams?". Dan blijft iedereen bij zijn eigen groepje. Het is hier iedereen voor zichzelf

- [**]diverse, affordable, kind people, zuider park

4.1.8 Zichtbaar en transparant gezag**Ingevoerde bijdragen**

[SCOPE NPRZ: GELD, TIJD EN THEMA'S]

- NPRZ is gewoon een geldmachine, heel veel mensen putten er geld uit.
- De NPRZ is probleem gestuurd. Het is een geld machine, die niet kijkt naar de buurt en wat daar nodig is
- 240 miljoen budget voor NPRZ; ik zou jullie hiervoor voor de rechter moeten slepen
- Ik wil weten hoeveel geld al is besteed in de afgelopen 10 jaar van NPRZ.
- Al dat geld van NPRZ, dat zouden wij samen met jullie willen besteden aan goede initiatieven. Maar omdat elke uitgave uitgebreid verantwoord moet worden, is het onmogelijk om het geld gewoon goed te besteden.
- IK heb gehoord van geld van NPRZ dat achterover gedrukt is voor iemands prive doeleinden.
- Het geld moet gewoon meer rechtstreeks naar de wijk toe gaan. Er zitten allemaal mensen tussen die zelf ook weer betaald moeten worden.
- ER wordt nu weer heel veel geld uitgegeven om ons te vertellen dat een of ander programma (NPRZ) een koerswijziging maakt. Al dat geld had veel beter binnen onze wijk besteed kunnen (moeten) worden.
- Ik wil weten hoeveel geld er nu nog is en wat we ermee kunnen doen.
- Er wordt geld uitgegeven aan het programma en externe partijen. Maar dat geld komt hier niet in de wijk
- [*]Vanuit NPRZ is hier nog geen cent geïnvesteerd. Ik heb jarenlang in commissies vanuit NPRZ gediend, waren alleen maar vergaderingen
- Er is 240 miljoen euro beschikbaar vanuit de NPRZ en daar is nog niets van geïnvesteerd hier in de wijk
- Wellicht moeten er nog meer wijken worden aangesloten bij NPRZ
- komende 10 jaar is te kort, dus nog graag 10 extra jaar erbij
- De pijn zit ergens anders; er worden allemaal initiatieven ondernomen om nieuwe mensen hier te krijgen. Woningen te isoleren etc. Maar de mensen die hier wonen dan? Die worden over het hoofd gezien, daar wordt niks voor gedaan en dat jeukt
- Wat ik van jullie hoor is gemeentelijk beleid, maar NPRZ is een nationaal programma. de voelbaarheid van NPRZ is irritant en negatief.
- Signalen vanuit NPRZ dat s=grootschalige aanpak is de beste oplossing is, dat irriteert
- Het is vooral hoogover en grootschalig maar voor ons niet voelbaar
- [*]We kunnen heel veel praten, maar besteden we die grote pot geld wel waar het echt in besteedt moet worden? Ik zie persoonlijk namelijk niet de initiatieven van de NPRZ. We moeten mensen helpen en ontmoeten waar ze zijn. Het is nu vaak te groot en te hoog over. Het cultuurhuis is bijvoorbeeld hier voor de jongeren en voor vrouwen. Steek daar het geld in, dan komt het op de juiste plek terecht
- De basis blijft school, wonen en werk.
- [*]Vorig jaar na steekincident met dood van Joshua is er een pot geld vrij gemaakt. Wat is daarmee gebeurd?
- Welke visie hebben we voor Rotterdam Zuid? Wat is de stip op de horizon waar we over 10 jaar willen staan, los van puur fysieke, onderwijs en werk ingrepen (die wil cruciaal zijn als eerste levensbehoeften)
- [*]Transparantie over waar het geld van het NPRZ/Gemeente Rotterdam in geïnvesteerd wordt en wat de rol van bewoners daarbij is.
- Meer communicatie over wat er op welke manier wordt geïnvesteerd in Zuid
- Een nationaal programma vóór de huidige bewoners van Zuid, niet voor de 'nieuwe' bewoners.
- De mensen die er wonen.
- Behoeft van bewoners op Zuid zelf.

Ingevoerde bijdragen

- Meer kansen voor bewoners Zuid. Dichten van de vele kloven die er zijn (gezondheid, inkomen, werk, digitaal, etc)
- Mensen vertrouwen geven in hun toekomst

[DOELEN & RESULTATEN VAN NPRZ ONVOLDOENDE BEKEND]

- Het maatschappelijk convenant is nooit van de grond gekomen, 10 jaar geleden. We zijn hier dus al 10 jaar mee bezig.
- Verduidelijking vanuit Karin over wat NPRZ inhoudt. Het is niet alleen vanuit de gemeente. De activiteiten die zijn gestart. etc.
- Het is mij niet duidelijk wat het hoofddoel is van NPRZ en hoe wordt gemeten of dat doel wordt bereikt.
- Heel veel mensen in Zuid zijn werkloos. Het prohrgamma dat hiervoor destijds is opgezet is nu zeer afgezwakt. Concreet, hoeveel jongeren zijn er daadwerkelijk aan de bak gekomen? Karin beantwoordt de vraag (630 jongeren afgelopen jaar)
- Als ik kijk naar wat ik kan zien in de wijk, dan zie ik niet wat het NPRZ voor elkaar heeft gekregen.
- Worden mensen hier in Carnisse geholpen door het nationaal programma? Ik zeg nee
- [*]We zijn al 10 jaar met jullie in gesprek, maar er wordt geen gebruik gemaakt van de inzet die wij kunnen geven. Wij hebben de middelen niet, maar NPRZ wel alleen worden die aan andere zaken besteed die voor ons niet zichtbaar of voelbaar zijn.
- Ik zou willen zien dat dankzij NPRZ Rdam Zuid minder getroffen is door Corona (maatregelen) dan andere gebieden in NL
- Werkt handleiding 2.0, ja enigszins wel, er staat nog te weinig in
- We zijn al 10 jaar bezig en dan verwacht je al goede resultaten zien en dat valt tegen (peter eggink)
- De afgelopen 10 jaar heb ik weinig gemerkt. De bewoners werden niet meegenomen.
- Maak ook gebruik van wijkkranten en bestaande infrastructures. Het is misschien ouderwets, maar een simpel voorbeeld: De gemeente geeft subsidie aan de Bewonersvereniging Oud Charlois, maar levert geen kant en klare communicatie over wat er op de rol staat of komt te staan. Gebruik dat soort kanalen. In het oude westen heeft de gemeente een kaart gemaakt van hoe mensen hun informatie verzamelen en van alle organisaties die een achterban hebben. Onderzoek en maak dat ook hier om een brede groep bewoners te informeren
- Skeptisch: 10 uur extra onderwijs in 10 jaar tijd. dus 1 uurte extra per jaar...
- NPRZ heeft Carnisse in de steek gelaten. Er is niets geïnvesteerd. Er zijn gesprekken gevoerd en daar is niets mee gedaan. De initiatieven zijn hier niet voelbaar in de wijk
- Het rendement ervan is hier niet voelbaar. Wat is er in die 10 jaar hier in de buurt gebeurt?
- Anderen vinden ook dat NPRZ niet voelbaar is
- Ontwikkeling van Beverwaard afgelopen 10 jaar: het staat stil
- [*]We kunnen heel veel praten, maar besteden we die grote pot geld wel waar het echt in besteedt moet worden? Ik zie persoonlijk namelijk niet de initiatieven van de NPRZ. We moeten mensen helpen en ontmoeten waar ze zijn. Het is nu vaak te groot en te hoog over. Het cultuurhuis is bijvoorbeeld hier voor de jongeren en voor vrouwen. Steek daar het geld in, dan komt het op de juiste plek terecht
- [*]Mijn kind zit 5 a 6 jaar hier op school. En de oudste heeft hier ook op school gezeten. Ik ben al 10 jaar betrokken bij deze school. Ten eerste: Ik heb nog nooit van jullie gehoord en ik wist ook niet dat de school extra lestijden had door jullie.
- Wijkperspectieven op het gebied van school, werk, wonen en aanpak drugseconomie. Waar het totaaloverzicht op stand en plannen in staat

[BETERE SAMENWERKING NPRZ/GEMEENTE/WIJKRADEN]

- Je moet durven compromissen te sluiten, tussen gemeente/NPRZ en wijkraad
- Betrokkenheid vanuit de gemeente
- Een wijkbegroting, zodat het geld ook echt terecht komt bij de mensen die het nodig hebben. Vanuit vertrouwen
- [*]Ik wil in de wijkraad vanuit hoop voor verandering. Als je wilt dat mensen participeren, dan moet dit zichtbaar zijn in de besluitvorming. Het zou echt zonde zijn als er straks niks van de wijkraad gaat komen.
- Meer luisteren naar de wijkkraden
- [*]Wij willen echt meebesluiten als wijkraad. Over alles wat er speelt in een wijk.
- Lenard eerste actiepoint, contact zoeken met andere wijken, federatie opzetten, bondgenoten zoeken

Ingevoerde bijdragen

- NPRZ heeft aan het begin goed gewerkt maar begint af te zwakken. Ik ben bewoner en toekomstig wijkraadslid. Er moet meer teruggekoppeld worden naar ons en de NPRZ echt gaat kijken hoe de nieuwe projecten mbt de woningen beter verdeeld gaan worden met de toekomstige bewoners en niet alleen op het topsegment (ed arnold)
- Doen de oude gebiedcommissies er niet toe dan?
- Gemeente en college hebben ook aangegeven dat het anders moet
- De gemeente praat niet met een mond, te veel verschillende verhalen en verschillende kanalen
- Burgemeester: binnenkort een avond inplannen om met de bewoners van Beverwaard in gesprek te gaan. Afstemmen en bijsturen waar nodig.
- Nieuw wijkraadslid: meer groen nodig, aanpak van containers. meer sportvelden. onderwijs is belangrijk. Meer veiligheid
- Nog een nieuw wijkraadslid: onderwijs. plekken voor jeugd om samen te komen. Ouderen: veiligheid
- Nieuwe lokale democratische instrumenten inzetten
- Wijkraden betrekken bij NPRZ

[MIDTERM ORGANISATIE EN -COMMUNICATIE]

- Ik kom uit rotterdam zuid en het is voor mij al een hele klus om bij deze bijeenkomst te zijn. Iedereen communiceert via een andere weg. En je weet dus niet met wie je moet "lullen". Sowieso moet er meer capaciteit op communicatie gezet worden en alles op 1 duidelijk kanaal. Ik ben heel betrokken met de wijk en ik wist hier niet van (kevin)
- Ahmed - Als ik luister naar Marco en Karin klinkt het als een slager die zijn eigen vlees keurt.
- klopt ik hoorde van deze bijeenkomst door Kevin, Maandag bij een bijeenkomst over verkeersveiligheid geweest n.a.v. deelname bij een enquête.
- Met brieven huis voor huis.
- Klopt, wij zijn de usual suspects
- (ype) het gaat er niet om dat ik het niet weet. Het gaat erom dat de wijkraden niet geïnformeerd zijn of geraadpleegd hoe je deze midterm goed kan vormgeven.
- De procedure die nu gevolgd wordt erg fijn, jammer dat niemand op de hoogte is van deze sessies
- Ik wil aansluiten bij wat Kevin zegt. Wat mij verbaasd: ik lees via twitter dat deze bijeenkomst er is en de burgertop er is. Ik hoor dat nu pas. De wijkraad is nooit geïnformeerd over dit hele proces. Ik vind dit een hele merkwaardige gebeurtenis. Jullie willen alles van bovenaf regelen en vragen niet de wijkraden. Dit is een voorbeeld van hoe dit niet moet
- Los van het proces en de rol van gekozen gremia - Qua communicatie richting bewoners is er nog een wereld te winnen om mensen bij dit proces van vanavond te betrekken. Meer kanalen gebruiken om dit onder de aandacht te brengen. Er zijn meer dan 100 kanalen die je kunt gebruiken om bewoners te bereiken. Ik ben bewoner. Een heel betrokken bewoner en voor mij was het ook flink zoeken
- De bewoners krijgen te weinig ondersteuning of worden niet goed op de hoogte gesteld om dit soort sessies bij te kunnen wonen, er is geen oplossing hoe de groep wel bij NPRZ te betrekken,
- Zorg dat dit soort bijeenkomsten ook 's avonds gebeuren, want mensen werken overdag gewoon.
- Tienduizend uitnodigingen zijn willekeurig verstuurd, voor de burgertop. Toevallig hier een uitnodiging? Nee
- De burgertop is op een zaterdag. Dat is voor ons sabbat. We doen dan niks, wat niet god dient. Dus wij komen dan niet.
- Marco Pastors: we luisteren naar wat de bewoners en deelnemers aan de gesprekken ervan vinden
- [*]negen van de tien keer als we iets aangeven wordt dat niet gehoord. En niet aangepakt. Dan voelt de burgertop als een poppenkast.
- Sessies in de wijk ipv online

[COMMUNICATIE VAN GEMEENTE/NPRZ MET BEWONERS]

- Gebruik 1 platform waarop je alles kunt vinden en verplicht mensen om overheidscommunicatie te ontvangen via hun mijn.rotterdam loket en bombardeer ze niet met futiliteiten maar met essentiële informatie
- [*]meer informatie, meer regie (inclusief de verantwoordelijkheid)
- De informatiekkanalen gebruiken die bewoners ook gebruiken en laten zien dat er voor bewoners écht iets te halen valt

Ingevoerde bijdragen

- Brieven en in de Havenloods gebruiken. Bekende gezichten. Duidelijkheid website van de Gemeente Rotterdam moet veel duidelijker.
- [*]Ed Arnold, merkt de laatste tijd dat de communicatie van NPRZ afneemt richting de bewoners, er zou meer samenspel moeten zijn mbt het wonen tussen alle niveaus
- Meer capaciteit op communicatie en een platform voor alle communicatie, specifieke wensen qua info kunnen ontvangen
- Zelfs betrokken mensen vinden het lastig om alles bij te houden
- De informatie voorziening is goed, maar vooral via de computer. En hier heeft niet iedereen een computer. De informatie voor de bewoners moet duizend keer beter
- Informatievoorziening voor bewoners moet veel beter.
- Contact via social media.
- Door bijeenkomsten zoals vandaag.
- Communicatie moet beter. Het gesprek moet gevoerd worden. Maar je moet wel de kans krijgen om mensen te treffen.
- In buurthuizen / hubs als overheid zitten en zichtbaar zijn
- Aanspreekt punten in de wijk hoe de gemeente bereikbaar is.
- [*]meer informatie, meer regie (inclusief de verantwoordelijkheid)

[DOELGROEPEN VAN NPRZ ONDUIDELIJK/ONEENS]

- Niet duidelijk hoeveel van de mensen waar NPRZ in heeft geïnvesteerd, die nu ook betere banen hebben, hier ook blijven. Vertrekken ze niet allemaal naar betere plekken in het land?
- Hoeveel mensen die een opleiding hebben gekregen of die uit de uitkering zijn gegaan blijven hier ook echt? Zijn daar cijfers van?
- Het voelt verkeerd dat het programma zo selectief focust op bepaalde doelgroepen, waar ik niet toe behoor. De resultaten van die andere doelgroepen zijn niet te merken voor mij in de wijk.
- NPRZ maakt een enorme denkfout: ze gaan ervan uit dat als er woningen zijn, de gezinnen vanzelf komen. Kijk naar de huidige woningbouwprojecten. Die zijn gericht op het middenhoge segment, vanwege de markt. Zo worden doelgroepen genegeerd die de huisvesting harder nodig hebben.
- We zijn een transitiewijk, je komt hier tijdelijk wonen. Wat doet het NPRZ ervoor dat we hier langer blijven wonen?
- Het is mooi dat kinderen 10 uur extra per week naar school gaan. Maar dat betekent niet dat mensen van Carnisse rechtstreeks worden geholpen door het programma. Mensen die elders wonen komen met de fiets naar die scholen.
- Ik merk weinig van NPRZ omdat ik een baan heb en geen kinderen. Als ik iets voor de wijk wil, dan krijg ik daar geen budget voor, omdat het geen onderdeel is van het programma.
- Alleen de problemen worden geholpen maar de rest (de meerderheid) wordt over het hoofd gezien
- Ik heb campagnes op scholen gezien over netflixen maar niets relevant voor ons als bewoners
- Er zou meer gedaan moeten worden vanuit de gemeente voor de bewoners, nu veel nadruk op jongeren
- Over welke bewoners hebben we het nu? En voor wie gaan we nu brainstormen voor de komende 10 jaar? Gaat dit over de behoeftes van de huidige bewoners die al die problemen waar we het nu over hebben? Of over de bewoners die hier de komende 10 jaar gaan vestigen in de peperdure huizen die momenteel gebouwd (en gaan) worden?
- Dat niet alleen de problemen worden gezien, maar ook de meerderheid van de mensen hier in de buurt profijt ondervinden van het nationaal programma
- Dat we met alle initiatieven niet de mensen vergeten die hier al wonen. De focus ligt nu te veel op nieuwe woningen en nieuwe bewoners aantrekken
- Er is ook een bewoners groep die niets wil veranderen, is blij met de huidige omgeving en beleid
- [*]Er moet vooral naar de bewoners geluisterd worden en serieus genomen worden. Wij zijn Rotterdam en we staan voor de Rotterdammers. NPRZ doet veel voor de jeugd en maar weinig voor de volwassenen. Daar moet ook aandacht aan besteed worden. (Peter)